

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-FC

Onderwerp

Begroting 2021-2024

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-001651	☒ B & W	29-09-2020
Datum	24-09-2020	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
13 Algemene dekkingsmiddelen		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Grijzen		- Burgemeester	- Weth. Grijzen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☐ Openbaar	--
		☒ Besloten	29-09-2020

Routing	d.d.	par.	
Wethouder financiën	--	☐ adj.secr.	--
Directeur	24-09-2020	☒ gem.secr.	24-09-2020
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2020-10-01

Bijlagen

Boekwerk begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Persbericht programmabegroting 2021

Vertrouwelijk memo begroting 2021-2024

B & W d.d.: 29-09-2020

Besloten wordt:

- 1 De programmabegroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024 vast te stellen;
- 2 het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit vast te stellen;
- 3 de stukken aan te bieden aan de raad, na vaststelling van de begroting;
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken, m.u.v. de vertrouwelijke memo begroting.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Ja
Begrotingswijziging	Nee
Financiële gevolgen opvangen	

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
Vertrouwelijk memo begroting
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb

Nee

Bekendmaking conform Awb

Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Vaststellen van de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024, zodat deze aan de raad ter behandeling en besluitvorming kan worden aangeboden.

Beoogd resultaat

Een solide financiële huishouding met een structureel sluitende jaar- en meerjarenbegroting 2021-2024 en een ratio voor het weerstandvermogen van 1.

Kader

Bij de opstelling is rekening gehouden met de desbetreffende bepalingen van de Gemeentewet, de Financiële verordening en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Argumenten voor en tegen

n.v.t.

Extern draagvlak (partners)

n.v.t.

Financiële consequenties

Zie raadsvoorstel

Aanpak/uitvoering

Besluitvorming begroting B&W

29 september

Retraite B&W

28 en 29 september

Briefing aan raadsleden over begroting 2021-2024
en inloop technische vragen

6 oktober

Raadstafel

28 oktober

Besluitvorming door de Raad

11 november

RAADSVOORSTEL

Onderwerp Begroting 2021-2024

Agendapunt

Voorstelnummer

Team

2020-001651

DEV-FC

Portef.houder

BenW-besluit d.d.:

Weth. Grijsen

29 september 2020

Voorstel

1. De Begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024 vast te stellen;
2. het in de begroting 2021 opgenomen meerjarenbeleid en de meerjarenraming 2022-2024 als uitgangspunt te nemen voor het in deze periode te voeren beleid;
3. de uitgaven voor investeringen zoals opgenomen in de paragraaf investeringen te autoriseren;
4. akkoord te gaan met het voorstel nieuw beleid (Oranjekwartier) zoals opgenomen in het hoofdstuk nieuw beleid;
5. het project 'Slim Warmtenet Zandweerd' de status van groot project te geven;
6. het project 'Realisatie Viking Film & Theater' van de lijst met grote projecten af te voeren.

Kern van het raadsvoorstel

Algemeen beeld uitkomsten begroting 2021-2024

In het bestuursakkoord is afgesproken dat de gemeente een solide financiële huishouding voert met structureel sluitende begroting en een ratio 1 voor het specifiek weerstandvermogen.

We kunnen een structureel sluitende begroting 2021 en meerjarenbegroting 2022-2024 aanbieden. De ratio van het specifieke weerstandvermogen bedraagt 1.

Financieel

De ontwerpbegroting 2021-2024 is een financiële vertaling van het meerjarig financieel beleid. Zoals hiervoor aangegeven kunnen we een structureel sluitende Begroting 2021-2024 presenteren. De uitkomst van de Begroting 2021-2024 is:

bedragen x €1.000 (-/- = nadeel)

	2021	2022	2023	2024
Uitkomst na 1e kwartaalrapportage 2020	-389	366	1.147	1.263
Autonome ontwikkelingen	946	994	-371	-2.432
Saldo	557	1.360	776	-1.169
Nieuw beleid	-170	-160	-540	-350
Knelpunten bestaand beleid	-722	-68	-68	-68
Saldo	-335	1.132	168	-1.587
Putting uit generieke weerstandsreserve	335	0	0	1.587
Storting in generieke weerstandsreserve	0	-1.132	-168	0
Saldo	0	0	0	0

Beoogd resultaat

Het vaststellen van de begroting 2021 inclusief de meerjarenraming 2022-2024 en de investeringen. Tevens het verkrijgen van 'repressief toezicht' van de provincie ten aanzien van de begroting 2021.

Kader

Bij de opstelling is rekening gehouden met de desbetreffende bepalingen van de Gemeentewet, de Financiële verordening en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Argumenten ten behoeve van de raad

-

Ketenpartners/ participatie

-

Financiële consequenties

De financiële uitkomsten zijn hierboven in de inleiding kort toegelicht.

De oorzaken en consequenties zijn nader toegelicht in de programma's en het hoofdstuk Uitkomsten begroting 2021-2024 van de programmabegroting. De bij het opstellen van de begroting gehanteerde uitgangspunten en grondslagen treft u in de bijlage bij de begroting aan.

Betrokkenheid van de raad

-

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp	Begroting 2021-2024
Voorstelnummer	2020-001651
Raadstafel d.d.	--
Raadsvergadering	

De raad van de gemeente Deventer,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 29 september 2020, nummer 2020-001651.

BESLUIT

- 1 De Begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024 vast te stellen;
- 2 het in de begroting 2021 opgenomen meerjarenbeleid en de meerjarenraming 2022-2024 als uitgangspunt te nemen voor het in deze periode te voeren beleid;
- 3 de uitgaven voor investeringen zoals opgenomen in de paragraaf investeringen te autoriseren;
- 4 akkoord te gaan met het voorstel nieuw beleid (Oranjekwartier) zoals opgenomen in het hoofdstuk nieuw beleid;
- 5 het project 'Slim Warmtenet Zandweerd' de status van groot project te geven.
- 6 het project 'Realisatie Viking Film & Theater' van de lijst met grote projecten af te voeren

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van
De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

Begroting 2021 - 2024

Deventer blijft investeren

Het college biedt u de begroting 2021-2024 aan. Zoals alle gemeenten in Nederland, wordt Deventer geconfronteerd met de gevolgen van de coronapandemie. Het is een bijzonder begrotingsjaar zonder Voorjaarsnota en met veel onzekerheden voor de toekomst, en dus ook voor onze begroting. Zeker nu een tweede golf in aantocht lijkt, is het beeld voor de komende jaren onzeker.

Zoals met uw raad besproken zet dit college alle zeilen bij om de gevolgen van de coronapandemie te bestrijden. We ondersteunen maatschappelijke organisaties gelieerd aan de gemeente bijvoorbeeld de Deventer Schouwburg en sportverenigingen. Daarnaast is er €200.000 voor het Corona Initiatief Fonds voor gezamenlijke initiatieven die bijdragen aan de gastvrije stad en dorpen.

De gemeente bruist van activiteit, er worden volop woningen gebouwd, het nieuwe theater Mimik is geopend, we werken hard aan de energietransitie en doen er met ondernemers en het onderwijs alles aan om de economie van Deventer vitaal te houden. Ook onze financiële positie als gemeente is gezond.

De voorziene verlaging van de Rijksbijdrage schuift op naar 2022 vanwege het coronasteunpakket in 2020 en 2021. Dit maakt het mede mogelijk dat we kunnen investeren ook al is er weinig ruimte voor nieuw beleid. We investeren in het Oranjekwartier, een wijk die met onze steun en die van partners zoals de wooncorporaties weer nieuw perspectief kan krijgen. En we kunnen investeren in de nieuwe VMBO-school en sporthal in Keizerslanden en een sporthal in Bathmen. Investeren in jeugd en gezondheid maakt Deventer sterker in de toekomst.

Net als andere gemeenten zijn we in de afgelopen jaren geconfronteerd met extra taken vanuit het Rijk waarbij onvoldoende budget beschikbaar werd gesteld. We zien dit nu opnieuw gebeuren bij de extra taken in het kader van het klimaatakkoord. Deze werkwijze vanuit het Rijk is niet houdbaar. Deventer wil de noodzakelijke maatregelen uitvoeren, juist in de huidige tijd. Voor deze begroting betekent dit dat we de raad nu voorstellen om een fors beslag te leggen op onze reserves.

Deventer houdt een structureel sluitende begroting met voldoende weerstandsvermogen. We doen wat we kunnen voor de gevolgen van corona op de korte termijn en voor de lange termijn door te blijven investeren.

Liesbeth Grijsen
Wethouder Financiën

Inhoudsopgave

Inleiding	7
Financiën	17
Financieel resultaat	18
Financiële uitkomsten	20
Investeringsplanning	34
Dekking programmaplan	38
Programma's	44
Burger en bestuur	44
Openbare orde en veiligheid	50
Leefomgeving	57
Milieu en duurzaamheid	68
Ruimtelijke ontwikkeling	76
Herstructurering en vastgoed	85
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	90
Meedoen	99
Jeugd en onderwijs	111
Economie en Internationaal beleid	119
Kunst en cultuur	132
Bedrijfsvoering	139
Algemene dekkingsmiddelen	149
Paragrafen	153
Paragraaf Bedrijfsvoering	153
Paragraaf Lokale heffingen	154
Paragraaf Financiering	169
Paragraaf Verbonden partijen	180
Paragraaf Grondbeleid	252

Paragraaf Investerings.....	258
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	266
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicomangement	278
Meerjarenbalans en kengetallen	292
Bijlagen.....	297
Bijlage 1 - Resultaatbestemming	
Bijlage 2 - Staat van reserves en voorzieningen	
Bijlage 3 - Overzicht van baten en lasten	
Bijlage 4 - Onderbouwingen en uitgangspunten	
Bijlage 5 - Algemene uitkering	
Bijlage 6 - Staat van incidentele baten en lasten	
Bijlage 7 - Staat van subsidies	
Bijlage 8 - Taakveldenmatrix	
Bijlage 9 - Afkortingen en begripsbepalingen	

Inleiding

Het afgelopen jaar heeft de mondiale uitbraak van corona een enorme impact gehad, ook op Deventer. Naast de gezondheidsgevolgen worden de financiële effecten op onze inwoners, maatschappelijke instellingen, bedrijfsleven en gemeente zichtbaar. Dit betreffen effecten voor de korte en de langere termijn. Het goed blijven zorgen voor onze inwoners, instellingen en bedrijfsleven staat voor ons voorop! Het college ziet dat er nog veel onzekerheden zijn en dat het maken van keuzes in de meerjarenbegroting veel aandacht vraagt van raad en college. We hebben in Deventer nog steeds een financieel gezonde en solide begroting, maar eveneens hebben we te maken met veel onzekerheden en grote effecten van corona op onze samenleving. Juist nu is het van belang om goede keuzes te maken in de verdeling van de schaarse middelen die we hebben om te investeren in de Deventer samenleving.

De maatschappelijke ontwikkelingen (digitalisering) gaan zo snel dat traditionele functies vervagen. Binnensteden moeten een transitie door maken door retail vierkante meters her te bestemmen. Nieuwe bedrijven komen snel op en de behoefte aan transformatie van werklocaties nemen toe. Het onderscheid tussen wonen, werken en verblijven wordt steeds lastiger aan te geven. In het buitengebied speelt zich een discussie af over ruimtegebruik. Voor landbouw, natuur en landschap, woningbouw en energietransitie.

Alleen een sterk Deventer kan écht sociaal en duurzaam zijn en zich blijvend economisch ontwikkelen. We hebben het voorrecht om in één van de oudste en mooiste steden van Nederland te wonen. Getransformeerde en te transformeren (oude) industriële locaties liggen nabij de binnenstad. Langs de Centrum-as clusteren zich de kennisintensieve bedrijven. Een stad die mede zo mooi kan zijn door de onmisbare combinatie met de omliggende dorpen en ommelanden, die Deventer een lommerrijk, groen aanzien geven. Dat maakt Deventer aantrekkelijk als woon- en werkstad voor iedereen. Wij kunnen ons echter specifiek onderscheiden bij de doelgroep creatieve stedelingen. Onze bedrijven en maatschappelijk-culturele instelling hebben deze doelgroep hard nodig; daarnaast hebben wij deze doelgroep veel te bieden als gemeente.

In deze begroting zijn onze beleidsvoornemens en financiële voorstellen opgenomen. Uitgangspunt daarin is dat we onze processen verder optimaliseren, waarmee we onze dienstverlening aan de Deventer inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijfsleven verder versterken met buurtgericht werken, preventie, digitalisering en innovatie. Daar zit onze kracht. Dit draagt bij aan een gezonde en solide begroting en creëert maximale mogelijkheden om te investeren in de Deventer samenleving aan de hand van onze strategische ambities op de energietransitie en groeimogelijkheden als aantrekkelijke woon-en werkstad voor creatieve stedelingen.

Strategische doelen

Vanuit het bestuursakkoord en de Voorjaarsnota 2019 onderscheiden we zes strategische thema's:

- Deventer werkt;
- Duurzaam Deventer;
- Oog voor elkaar;
- Levendig Deventer;
- Samenwerken en samen leven;
- Financieel gezond.

Op deze terreinen liggen grote uitdagingen en kansen. We werken aan het versterken van kwaliteit en van zekerheden voor mensen. Dat doen we samen, het vraagt inzet en verantwoordelijkheid van iedereen, ook in financiële zin.

Deventer werkt

Deventer werkt: een sterke economie met groeiend arbeidsperspectief

In Deventer maken we werk van werk en richten ons op het vasthouden en versterken van onze economische positie en werkgelegenheid.

In het werklandschap zoals vastgelegd in de Omgevingsvisie, blijft het accent liggen op werken en behoud van de werklocaties. Belangrijk is dat de bedrijfsvoering van zittende bedrijven niet aangetast wordt. Het werklandschap is meer dan een gebied waar geld wordt verdiend en het is meer dan een verzameling bedrijfsgebouwen met werknemers. Voor een vitaal en goed functionerend werklandschap is ook van groot belang dat ondernemers, werknemers en bezoekers er prettig, veilig en op gezonde manier kunnen werken en elkaar ontmoeten, of tijdens de pauze een 'ommetje' kunnen maken in een aantrekkelijke omgeving. Kortom: een prettig en kwalitatief werk, verblijfs- en vestigingsklimaat.

We zetten ons ook actief in op de bedrijven die het nu moeilijk hebben en op het aantrekken van bedrijven. Werkgelegenheid draagt eveneens bij aan het geluk en gezondheid van onze inwoners.

Een aantrekkelijke werkstad vraagt om voldoende, betaalbare woningen in stad en dorpen voor onze huidige inwoners en mensen die zich hier willen vestigen. Een goede ontwikkeling van het werklandschap voor zover deze in de Centrumschil ligt, speelt een cruciale rol als aantrekkelijke woonstad voor creatieve stedelingen. De functies werken en wonen moeten zich goed tot elkaar verhouden.

Ook blijven we inzetten op de goede bereikbaarheid van Deventer, met een ideale ligging tussen Randstad, Oost- Nederland en Duitsland. De IJssel en de havenvoorzieningen vormen daarin een belangrijke infrastructuur voor onze aantrekkelijkheid voor bedrijven. We versterken het onderscheidend karakter van Deventer als economisch bolwerk met onze ambities op het gebied van innovatieve duurzaamheid, kenniseconomie en IT. We werken samen met onze partners aan een goede aansluiting tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven.

Op loopafstand van het station is een aantal toonaangevende kennisbedrijven en onderwijsinstellingen gevestigd, zoals Topicus, Witteveen+Bos, Tauw, Saxion en Aventus. Deze partijen hebben met de gemeente en Deventer Economisch Perspectief (DEP) de handen ineengeslagen om te komen tot de ontwikkeling van de Stadscampus. Deze samenwerking vormt een unieke kans om de bedrijven zelf en de Deventer economie te versterken. De Stadscampus is een plek waar innovatie, werkomgeving en kennisontwikkeling op het gebied van technologie/ICT bij elkaar komen. Voor deze ontwikkeling, waarbij het aantrekken en vasthouden van jong talent een belangrijk doel is, maken we geld vrij.

We werken aan het verder verstevigen en verzilveren van onze lokale positie in onze regionale samenwerking.

Duurzaam Deventer

Duurzaam Deventer: samen op weg naar schone, niet-fossiele energie

Een stad die 1250 jaar oud is, kun je, gezien die lange bestaansduur, al als duurzaam typeren. Maar voor nog eens 1250 jaar is veel inzet nodig op het gebied van duurzaamheid, klimaatbeleid, gezondheid en een hoognodige transitie richting schone, niet-fossiele energie. Het is een lange weg te gaan, maar in Deventer gaan we in 2021 verdere stappen zetten richting energieneutraliteit en een toekomstbestendige leefomgeving met de uitvoering van het Energieplan. In 2021 stellen we een Transitievisie Warmte op, waarin wij de doelstelling hebben om 10.000 bestaande woningen aardgasvrij te maken voor 2030. Dat doen wij via het project Fossielvrij en Betaalbaar Wonen, waarbij gemeente, woningcorporaties en netbeheerders samen optrekken. Ook bouwen we verder aan de wijkplannen met de stappen die in 2020 in een deel van Zandweerd zijn gezet om met bewoners, woningcorporaties, verhuurders, waterschap en netbeheerder een wijkuitvoeringsplan aardgasvrij te maken. De financiering van de energietransitie is een belangrijk vraagstuk. In het project Transform wordt onderzocht hoe de verduurzaming van 40.000 woningen in Deventer, Apeldoorn, Zutphen en Zwolle kan worden gefinancierd. Klimaatadaptatie, wateroverlast en hittestress worden verder voortvarend aangepakt.

Mobiliteit is een belangrijk onderdeel van de energietransitie. Fossiele brandstoffen maken plaats voor duurzame energiebronnen. In een programmaplan Duurzame mobiliteit wordt beschreven hoe bewoners en bedrijven worden gestimuleerd om meer gebruik te maken van schone vervoersmiddelen. De 4 pijlers van het programmaplan 'duurzame mobiliteit' zijn:

1. infrastructuur: wegennetwerk en voorzieningen;
2. gedragsverandering: promotie van schone vervoersmiddelen;
3. samenwerking, vooral met bedrijfsleven;
4. innovatie en technologie.

Aanvullend zal ook gewerkt worden aan de logistiek in de binnenstad. De bedoeling is te komen tot zero emissie.

Oog voor elkaar

Oog voor elkaar: een vitale samenleving waar iedereen mee kan doen

Wij zorgen voor onze inwoners die ondersteuning nodig hebben. Daartoe gaan we, in samenwerking met zorgaanbieders en andere partners, verder met de transformatie in het sociale domein, waarbij we investeren in preventie, toegang, maatwerk en monitoring. Ons uitgangspunt is het principe van 'ziek en zorg' naar 'gezond en gedrag'. We zetten daarom in op preventie, stellen een beleidskader op voor goede voorzieningen in de buurt en doen een verkenning naar mogelijkheden om te komen tot meer laagdrempelige, collectieve vormen van zorg en begeleiding. Ook sporten en beweging vinden wij belangrijk, zowel voor de sociale binding als voor de gezondheid. Niet alleen georganiseerd maar ook geïntegreerd en ingepast in onze dagelijkse leefomgeving dient sporten en bewegen meer een plek te gaan krijgen de komende jaren.

In het sociaal domein was bij aanvang van deze collegeperiode al geld vrijgemaakt voor de transformatieopgave. We gaan in gesprek met partners om te verkennen welke bijdrage zij kunnen leveren aan preventie (Preventieplan) en bouwen verder aan onze toegang in het sociaal domein waar samenwerking tussen alle schakels in de levensfasen van onze inwoners "Van Wieg naar Werk" wordt bevorderd. De economie heeft vanwege corona een flinke deuk opgelopen en dat zien we terug in de mensen die een beroep doen op onze voorzieningen. We zetten ons in om mensen te helpen vanuit hun eigen regie en zetten ons in om perspectief te bieden voor mensen bij het vinden van werk. Werk is belangrijk om volwaardig mee te doen aan de samenleving en maakt mensen gelukkiger. Het door uw raad vastgesteld beleidskader "Inzet op Maat" voeren we uit.

Tenslotte is woningbouw van belang voor een vitale samenleving. Daarin staan evenwichtigheid en balans tussen mensen centraal. Ook in Deventer is er sprake van een tekort op de woningmarkt. Jongeren vinden steeds minder makkelijk een woning. Daarnaast zorgt een groeiend aantal inwoners voor voldoende achterban voor onze instellingen en voorzieningen, zodat we deze kunnen behouden. Na de inventarisatie van groeiambities in de dorpen, ronden we in 2021 het traject af om te bepalen wat de Deventer ambitie is op het gebied van het realiseren van nieuwe woningen. Zowel binnenstedelijk als in en rond de dorpen zien we mogelijkheden voor verdere groei van het aantal woningen.

Het college heeft met uw raad gesproken over de gezamenlijke ambitie om te komen tot vervangende nieuwbouw voor het Vmbo in Deventer en de sporthal Keizerslanden. We maken geld vrij om de realisatie van een kwalitatief goed VMBO in Deventer mogelijk te maken.

Levendig Deventer

Levendig Deventer: een rijke en verrijkende cultuur

Gebieden met functiemenging kunnen sneller inspelen op deze trends. Als Deventer kiezen we voor het versterken en het uitbreiden van het gemengde woonmilieu in de binnenstad en de schil daar omheen, dit is de 'Deventer stedelijkheid' voor de Centrumschil. In het buitengebied blijven we ook ruimte bieden voor wonen en werken.

Locaties dichtbij het centrum en het station zijn in trek door hun veelheid aan stedelijke voorzieningen en goede fietsroutes naar centrum en buitengebied. Met het versterken en uitbreiden van het gemengde woonmilieu verruimen we het woningaanbod voor jong-talent en gekwalificeerd personeel. We denken vooral de creatieve stedeling en de vitale oudere te kunnen binden. De creatieve stedeling is een doelgroep waar de afgelopen decennia weinig voor is gebouwd, maar die we hard nodig hebben voor ons bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en voorzieningen.

Op gebied van onze voorzieningen (en om die creatieve stedeling hier te krijgen) zetten we in op samenwerking tussen de portefeuilles cultuur, ruimtelijke ontwikkeling, vastgoed en economie. Onze maatschappij is niet meer gekokerd, een bibliotheek is niet meer alleen cultuur, maar ook onderwijs, zorg, arbeidsmarkt, informatie, en dus moeten we inzetten op integraal kijken naar vraagstukken.

In Deventer wordt historie met toekomst verbonden. Op bijzondere erfgoedlocaties ontpoppen initiatieven die ons inspireren. Zij krijgen de ruimte om te experimenteren en te groeien. Cultuur geeft op die manier letterlijk en figuurlijk identiteit, het brengt reuring en jaagt ruimtelijk, economische en sociale ontwikkelingen aan.

Deventer straalt geschiedenis en ademt cultuur. Een sterk Deventer kan niet zonder een verrijkende programmering, die ons helpt ontspannen, vermaken, verbazen en nadenken. Juist deze sector heeft flink geleden onder de coronacrisis. We spannen ons in om ons budget voor de cultuurbegroting gelijk te houden en waar mogelijk klappen op te vangen van instellingen die het hoofd tijdelijk niet boven water kunnen houden. Ook op het platteland en in de dorpen houden we aandacht voor het voorzieningenniveau en voor behoud van leefbaarheid.

Samenwerken en samen leven

Samenwerken en samen leven: meer verbinding en veiligheid

Wij zoeken meer verbinding met de samenleving. Participatie en actief burgerschap zijn onze uitgangspunten. Wij betrekken de inwoners zo goed mogelijk bij het opstellen van beleid en het uitvoeren van plannen. In de communicatie gebruiken we moderne media en sluiten we aan op bestaande kanalen in de verschillende wijken en dorpen. Afgelopen jaren zijn de criminaliteitscijfers gedaald en de gevoelens van veiligheid toegenomen. Wij willen deze lijn vasthouden.

Het college geeft ook invulling aan de ambitie om lokale initiatieven te ondersteunen. In dit kader maken we geld vrij de vele ruimtelijke initiatieven uit de samenleving die vragen om ondersteuning van de gemeente te kunnen begeleiden. We vinden het hierbij niet passen om alle kosten die wij als gemeente maken in een beginstadium volledig door te belasten aan de initiatiefnemers. Dit sluit ook aan op de Omgevingswet en onze (concept) Omgevingsvisie waarbij we meer willen uitgaan van initiatieven vanuit de samenleving en goede ruimtelijke initiatieven willen omarmen en faciliteren.

Financieel gezond

Financieel gezond: een structureel sluitende begroting

Wij staan voor de belangrijke taken die we willen uitvoeren. Dat vraagt om een solide financieel beleid met een structureel sluitende (meerjaren)begroting, waarmee risico's kunnen worden opgevangen. Onze uitgaven worden aangepast aan de inkomsten van het Rijk en de compensatie die we als gevolg van corona ontvangen van het Rijk. In het coalitieakkoord is afgesproken dat er geen andere lastenverzwaringen komen dan de trendmatige verhogingen.

Strategische lobby

Om onze Deventer ambities te kunnen realiseren voor onze inwoners, maatschappelijke partners en bedrijfsleven werken we samen met andere gemeenten, Provincie, Rijk en internationaal om grensoverschrijdende vraagstukken voor ons woon-, werk- en leefklimaat te versterken. Nadrukkelijk zoeken we hierbij ook de samenwerking met de Provincie Overijssel en bouwen voort op ons bidbook dat we in 2020 hebben ingediend voor de realisatie van onze woningbouwopgave.

Onze samenwerkingsverbanden gaan we meer benutten we om uitvoeringskracht en middelen te organiseren. We hebben een lobbystrategie ontwikkeld waarin we ons focussen op de volgende thema's:

- Van Poort naar Port: Toekomstbestendige werklocaties;
- Fossielvrij en betaalbaar wonen;
- Stadscampus.

Extra gegevens

College van Burgemeester en wethouders: <https://www.deventer.nl/college>

Gemeenteraad: <https://gemeenteraad.deventer.nl/>

Staat van Deventer: <http://www.staatvandeventer.nl/svd/>

Waar staat je gemeente: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/>

Financiën

Inleiding

Zoals bij de [1e kwartaalrapportage 2020](#) al als risico werd genoemd, zijn we geconfronteerd met een sterke financiële tegenwind, in de vorm van een fors lager accres in de Algemene uitkering. Toch kunnen we een structureel sluitende begroting en meerjarenbegroting aanbieden.

Bestuursakkoord financiële paragraaf

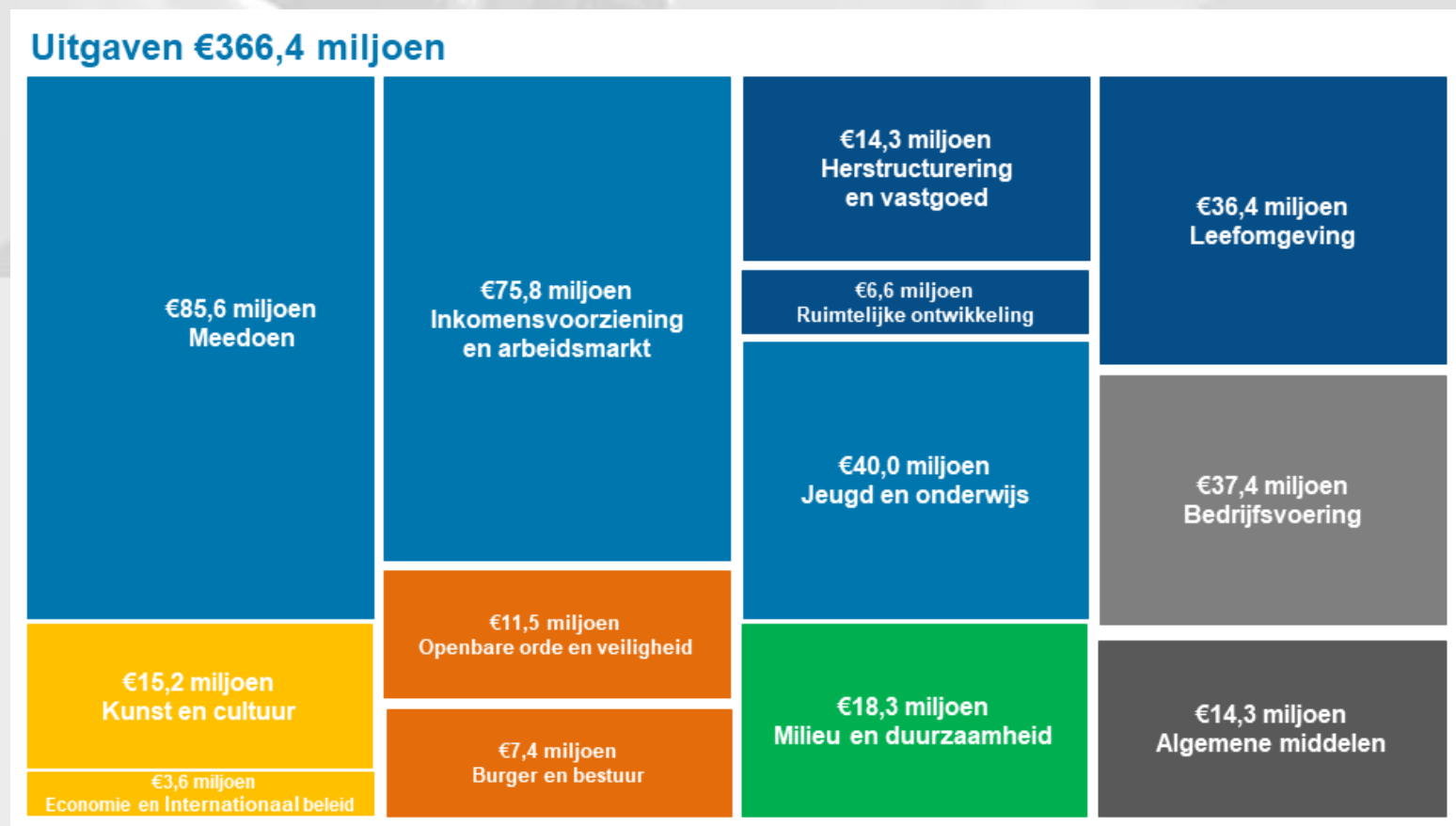
In het bestuursakkoord 2018-2022 van Deventer is het volgende opgenomen.

We zorgen voor een structureel sluitende jaar- en meerjarenbegroting, waarbij structurele uitgaven worden gedekt met structurele middelen. Alleen bij onverwacht externe financiële tegenvallers, die niet op korte termijn structureel gedekt kunnen worden, kan de begroting bij uitzondering met incidentele middelen sluitend worden gemaakt. De uitgaven passen we aan de inkomsten van het Rijk aan (trap op, trap af). Als dit leidt tot ongewenste maatschappelijke effecten, stellen we dit bij en vinden we de middelen elders binnen de gemeentelijke begroting. Voor het benodigde specifieke weerstandsvermogen handhaven we de minimale norm van 1.

Financieel resultaat

Uitgaven

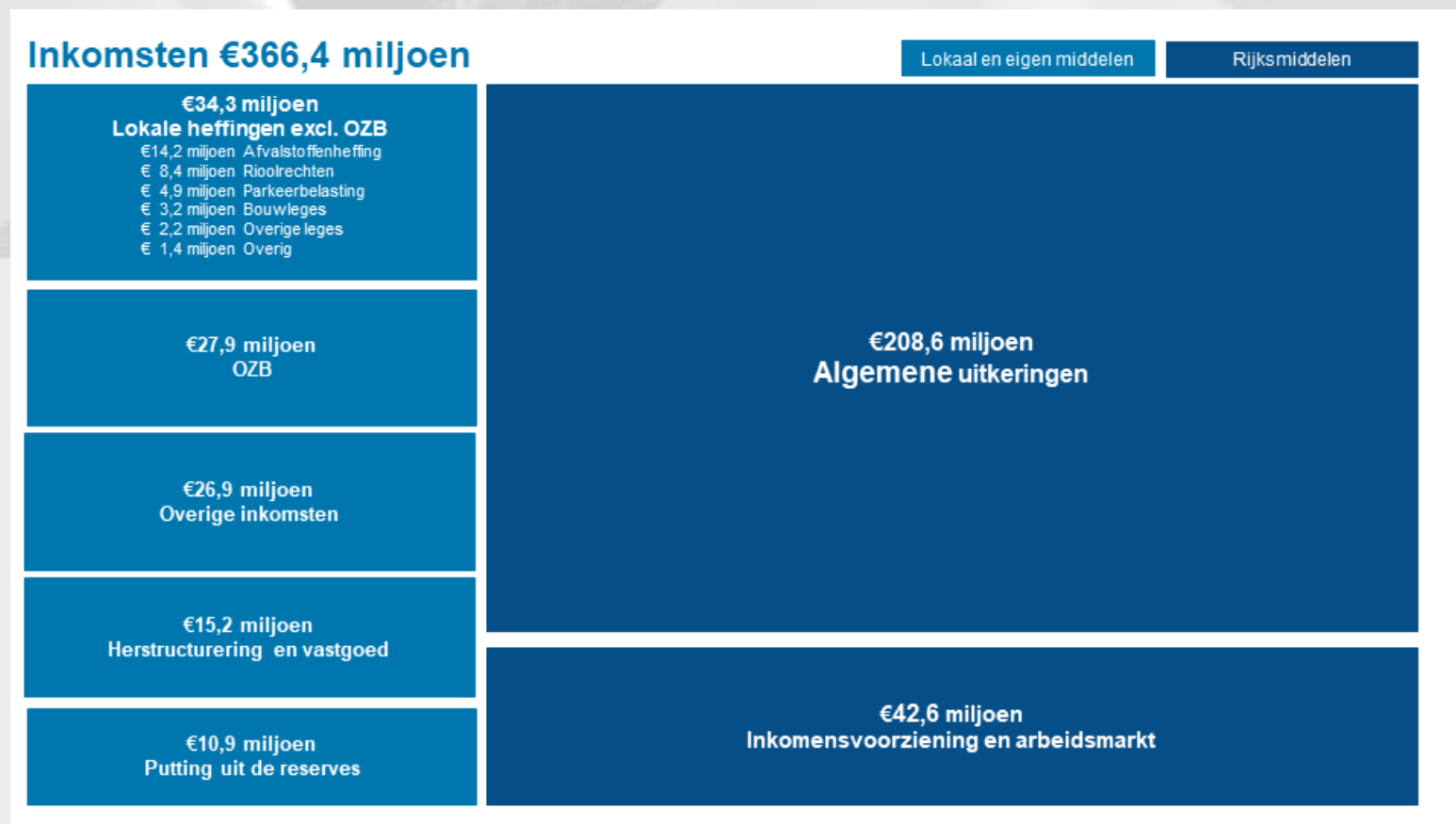
In 2021 geeft de gemeente een bedrag van €352,1 miljoen uit aan de verschillende werkzaamheden, exclusief de algemene middelen en inclusief stortingen in reserves. In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel de uitgaven per programma bedragen. De lasten van de algemene dekkingsmiddelen, inclusief stortingen in reserves bedragen €14,3 miljoen. Voor een toelichting op dit programma wordt verwezen naar hoofdstuk [Dekking programmaplan](#). De totale lasten van de gemeente bedragen €366,4 miljoen.

Inkomsten

De uitgaven zijn gedekt door inkomsten. De gemeente kent verschillende bronnen van inkomsten. De belangrijkste zijn de algemene dekkingsmiddelen, waaronder de algemene uitkering (bijdrage van het rijk) en de onroerende zaakbelasting, inkomsten direct gerelateerd aan de programma's (bijvoorbeeld bijdragen van het rijk voor bijstandsuitkeringen of verkoopopbrengsten van gronden) en de overige heffingen die inwoners en bedrijven betalen, zoals afvalstoffenheffing, rioolheffing, maar ook bijvoorbeeld leges voor reisdocumenten.

Het onderstaande figuur geeft de inkomsten uit de verschillende bronnen schematisch weer. De totale inkomsten van de gemeente bedragen €366,4 miljoen. Hiervan wordt €10,9 miljoen geput uit reserves.

Financiële uitkomsten

1e kwartaalrapportage 2020

Door de raad werd op 24 juni 2020 de [1e kwartaalrapportage 2020](#) vastgesteld. De uitkomst hierna van de begroting was:

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitkomst begroting	-389	366	1.147	1.263

Autonome ontwikkelingen

Door nieuwe autonome ontwikkelingen, die worden gedekt uit de algemene middelen, verandert de uitkomst van de begroting.

1. Deze onderwerpen zijn ook al in de [kaderbrief 2020](#) voor kennisgeving aangeboden;
2. Deze onderwerpen zijn ook al in de [kaderbrief 2020](#) voor kennisgeving aangeboden en geactualiseerd op basis van definitieve berekeningen;
3. Voor deze onderwerpen zijn in het jaar 2020 ook mutaties meegenomen in de 2e kwartaalrapportage 2020.

(bedragen x €1.000) (-/- = nadeel)

Autonome ontwikkelingen	Programma	2021	2022	2023	2024
1. Veiligheidsregio (1)	Openbare orde en veiligheid	98	98	0	0
2. Onkruidbestrijding (1)	Leefomgeving	-94	-94	-94	-94
3. Normalisatie woonwagens (3)	Leefomgeving	-115	-115	0	0
4. SVN leningen (1)	Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	150
5. Omgevingswet (1)	Ruimtelijke ontwikkeling	-500	0	0	0
6. Nieuwbouw Marke zuid Sporthal (2)	Meedoen	0	0	0	-119
7. Nieuwbouw sporthal Bathmen (2)	Meedoen	0	0	0	-302
8. Wijkwinkel / Deventer Wijzer (1)	Meedoen	-40	0	0	0
9. Plus OV (1)	Meedoen	18	18	18	18
10. Ontwikkeling sociaal team (3)	Meedoen	-225	0	0	0
11. Nieuwbouw Marke zuid VMBO school (2)	Jeugd en onderwijs	0	0	0	-522
12. Kindcentrum Rivierenwijk	Jeugd en onderwijs	0	-35	-34	-34
13. Servers (1)	Bedrijfsvoering	0	-27	-55	-83
14. Nieuwe jaarschijf 2024 (1)	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	-118
15. Mei-circulaire 2020 (3)	Algemene dekkingsmiddelen	1.804	1.149	-206	-1.328
Saldo autonome ontwikkelingen		946	994	-371	-2.432

Toelichting

1. Veiligheidsregio

Op verzoek van de kring van gemeentesecretarissen IJsselland is de VR verzocht onderzoek te doen naar besparingen om een bijdrage te leveren aan het financiële perspectief van gemeenten. Inmiddels heeft hier besluitvorming over plaatsgevonden en neemt de veiligheidsregio IJsselland in het meerjarenperspectief op:

- Voor de korte termijn (2021-2022) €516.000 aan incidentele besparingen;
- De periode 2020-2022 te benutten om vanaf 2023 de incidentele besparing structureel vorm te geven, rekening houdend met de opgaven met financieel effect (denk aan de rechtspositie van brandweervrijwilligers). Voor Deventer een incidenteel voordeel van €97.843 in 2021 en 2022.

2. Onkruidbestrijding

De gemeenteraad heeft bij de voorjaarsnota 2017 en de begroting 2018 besloten om structureel aanvullend budget beschikbaar te stellen zodat de onkruidbeheersing intensiever kan worden aangepakt. In totaal is nu €410.000 per jaar beschikbaar voor onkruidbeheersing. Sinds het afschaffen van het gebruik van Glyfosaat in de openbare ruimte is men bij CB op zoek naar de beste en meest effectieve manier om onkruidbeheersing in de verharding op het gewenste kwaliteitsniveau te krijgen en te houden. Tot op heden zijn de resultaten veelal nog niet naar tevredenheid omdat het afgesproken onderhoudsniveau in het programma Leefomgeving nog niet bestendig kan worden. Indien het budget voor onkruidbeheersing niet wordt verhoogd ten opzichte van voorgaande jaren is er een gerede kans dat de beeldkwaliteit in 2020 slechter zal zijn dan in 2019. Het feitelijke beeld zal sterk afhankelijk zijn van weersinvloeden. In 2019 was het niveau B in het centrum en niveau C in de rest van de gemeente, waarbij ook sprake was van uitschieters naar niveau D. Om in 2021 naar een niveau van B in het centrum en C in de rest van de gemeente te realiseren zijn structureel €94.000 aanvullende middelen nodig. Het voornemen is om bij de begroting 2021 een voorstel aan de gemeenteraad voor te leggen, waarbij er extra wordt geïnvesteerd in onkruidbeheersing en de frequentie wordt verhoogd naar een onderhoudsfrequentie van 2 keer borstelen (in plaats van 1,3 gemiddeld in 2019), zodat een hogere beeldkwaliteit wordt behaald (overal een gemiddeld B-niveau).

3. Normalisatie woonwagens

Het traject Overdracht woonwagens is in volle gang. De eerste overdracht heeft plaatsgevonden maar het eind is nog niet in zicht. Het blijkt dat dit traject nog meer inspanningen vraagt dan bij de start kon worden voorzien. Vooral juridische procedures, maar ook de afspraken en juridische inregeling met de corporaties heeft al veel tijd genomen. Het ziet er naar uit dat dit traject nog enkele jaren vraagt voordat ook de laatste standplaatsen op orde zijn en kunnen worden overgedragen. De verwachting is dat in 2021 en 2022 in totaal nog €230.000 nodig zal zijn om het traject succesvol af te ronden. Een exacte onderverdeling per jaarschijf is moeilijk aan te geven, afhankelijk van procedures e.d.

4. SVN leningen

Er staan bij SVN-middelen voor het verstrekken van stimuleringsleningen voor verenigingen van eigenaren. Doel van deze middelen was het opknappen van portiekflats Rivierenwijk. Er worden vanuit SVN geen nieuwe leningen meer verstrekt. Alle middelen die bij SVN binnenkomen kunnen ingezet worden om de gemeentelijke lening af te lossen. Op de gemeentelijke balans staat nog een lening van €800.000. Deze kan in 2023 afgelost worden, middels het terughalen van middelen bij SVN. Vanaf 2024 kan voor een periode van circa 7 jaar, jaarlijks circa €150.000 vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

5. Omgevingswet

Onlangs heeft de minister bekend gemaakt dat de Omgevingswet per 1 januari 2022 zal intreden. De belangrijkste reden voor de verschuiving van de datum is dat het DSO (digitaal stelsel voor de Omgevingswet) niet tijdig operationeel kan zijn. De voorbereidende werkzaamheden in huis gaan door. Op dit moment vindt het traject wel enige hinder van de corona-crisis, vooral wat betreft de discussie met de Raad. Voor de implementatie van de Omgevingswet heeft het uitstel geen consequenties qua totaal benodigd budget; dit komt door onze aanpak tot dusver beleidsneutraal over en alleen activiteiten uitvoeren die nodig zijn. De kosten voor 2020 zijn gedekt. Voor 2021 – 2024 is een risico ten laste van het specifiek weerstandsvermogen gereserveerd. Voorstel is voor 2021 een budget van €500.000 beschikbaar te stellen ten laste van de algemene middelen en het risicoprofiel naar beneden bij te stellen, naar netto €425.000.

6. Nieuwbouw Marke Zuid Sporthal

Zowel het schoolgebouw de Marke Zuid van het Eddy Hillesum Lyceum (vmbo) als sporthal Keizerslanden zijn aan vervangende nieuwbouw toe. Bij de begroting 2018 was een krediet van €4,5 miljoen exclusief btw beschikbaar gesteld. Zoals reeds gemeld aan uw raad komt uit de businesscases van 2019 komt naar voren dat een investering van de gemeente nodig is van €14,5 miljoen inclusief btw voor een sporthal met 6 zaaldelen (flexibel inzetbaar, meest optimaal voor de sport in Deventer en voldoen aan alle duurzaamheidsaspecten) en €7 miljoen inclusief btw (€6,35 miljoen exclusief btw) voor een sporthal met 4 zaaldelen (één op één vervanging huidige sporthal). Voorgesteld wordt om in afwachting van vaststelling van het sportbeleid in ieder geval een aanvullend krediet beschikbaar te stellen voor de vervangende sporthal met 4 zaaldelen en de daarmee samenhangende stijging van de kapitaalslasten van (€119.000 in het eerste jaar) structureel vanaf 2024 te dekken uit de algemene middelen. Na besluitvorming over het sportbeleid kan de business case worden geactualiseerd, waaruit het definitieve investeringsbedrag zal volgen.

7. Nieuwbouw sporthal Bathmen

De sporthal is gebouwd in 1978, dus ruim 40 jaar oud. Deze voldoet niet aan de accommodatie-eisen van de diverse sportbonden en het NOC-NSF. Investeringskosten die nodig zijn, hebben betrekking op:

- de bouwkundige staat van de sporthal;
- de verouderde technische installaties;
- verouderde voorzieningen (kleedkamers, sanitair);
- maatregelen in het kader van veiligheid en hygiëne.

Het gebouw is afgeschreven, maar er zijn geen middelen gereserveerd voor nieuwbouw. Vanuit de bouwkundige staat en bijbehorende veiligheidseisen is er een noodzaak tot aanpak van de sporthal en daarmee een autonome ontwikkeling.

Een goede inschatting van het totale investeringsbedrag voor vervanging van de sporthal Bathmen is nog niet te maken. Daarvoor is nader onderzoek nodig, waarbij ook naar de ruimtelijke kaders moet worden gekeken. Hierbij wordt ook nauw opgetrokken met de initiatiefnemers uit Bathmen die een voorstel voor nieuwbouw hebben aangeleverd. Voorlopig houden we in de begroting rekening met een totaal investeringsbedrag van €6 miljoen (bouwsom plus grondkosten, bijkomende kosten, afwaarderingen, indexering einde werk etc. conform sporthal Keizerslanden). Voorgesteld wordt om vanaf 2024 de hiermee samenhangende kapitaalslasten (van €302.000 in het eerste jaar) te dekken uit de algemene middelen.

8. Wijkwinkel / Deventer Wijzer

Voor het jaar 2020 is voorzien in ruimte voor afbouw van de subsidie Deventer Wijzer. Voor het jaar 2021 is voor een zorgvuldige afbouw van de subsidie eveneens eenmalig een frictiebudget van €40.000 nodig.

9. Plus OV

De bijdrage in de organisatiekosten van Plus OV valt vanaf 2021 €18.000 lager uit dan de begroting 2020. Dit voordeel vloeit terug naar de algemene middelen, evenals de niet benodigde prijs en loonindex.

10. Ontwikkeling sociaal team

In het college van 9 juni 2020 is besloten om de ontvlechting van de sociale teams in gang te zetten. Ook is hierin aangegeven dat op basis van de projectnotitie inbedding toegang eenmalig budget wordt geregeld in de tweede kwartaalrapportage 2020. Dit budget is bedoeld voor de kosten van de projectleider, onderzoek naar formatiecalculatie, opleidingskosten (inclusief assessment) en vervangende inhuur. De inschatting is dat hiervan €75.000 wordt ingezet in 2020 en €225.000 in 2021. Voorgesteld wordt om de genoemde budgetten op te nemen in de begroting. Het risico uit de 1e kwartaalrapportage 2020 (beroep op weerstandsvermogen van €300.000) kan hiermee komen te vervallen.

11. Nieuwbouw Marke zuid VMBO school

Dit Zowel het schoolgebouw de Marke Zuid van het Etty Hillesum Lyceum (vmbo) als sporthal Keizerslanden zijn aan vervangende nieuwbouw toe. Bij de begroting 2018 was een krediet van 12 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan €10,5 miljoen voor een nieuwe vmbo-school van 9.000m². Uit de business cases van 2019 kwam naar voren dat een gemeentelijke investering van €21,6 miljoen nodig is voor de nieuwbouw van een nieuwe vmbo-school van 9.000m². In de aan u gestuurde raadsmededeling is toegelicht dat deze stijging van het investeringsbedrag van €11,1 miljoen als autonoom is aan te merken.

In deze begroting is conform kaderbrief 2020 de hiermee samenhangende stijging van de kapitaalslasten (van € 522.000 in het eerste jaar) structureel vanaf 2024 gedekt vanuit de algemene middelen. In de raadsmededeling staat ook dat het in januari 2020 het strategisch huisvestingsplan (SHP) door het Etty Hillesum Lyceum is afgerond. Uit het SHP blijkt dat Marke Noord volledig vrijgespeeld kan worden, zodat deze locatie om niet terugkomt naar de gemeente voor herontwikkeling. Daarvoor is het wel nodig dat de nieuwbouw voor 200 leerlingen meer moet worden gebouwd dan in de huidige plannen, een toevoeging van 1.200m² BVO. Deze toevoeging betekent een extra gemeentelijke investering, die wordt globaal ingeschat op circa €3,4 miljoen. Inclusief een risicobedrag voor extra parkeerplaatsen en inritten (€ 300.000), leidt deze toevoeging tot structureel extra kapitaalslasten van € 175.000. Stichting Carmel heeft in gesprekken aangegeven de eventuele opbrengstenpotentie van de locatie Boerhave als extra bijdrage (bovenop hun toegezegde bijdrage) in te willen brengen. Doordat er met deze ontwikkeling verschillende locatie(s) vrijkomen (De Marke Noord en mogelijk Boerhave en een deel op de Marke Zuid), is het voorstel aan de raad om de hieruit voortkomende opbrengsten te gebruiken voor dekking van de extra kapitaallasten voor de benodigde uitbreiding van 1.200m² BVO. Het risico bestaat dat als gevolg van planologische en economische ontwikkelingen de opbrengsten lager uitvallen. Voorlopig gaan we ervan uit dat de opbrengsten uit de ontwikkellocaties, toereikend zijn om de extra kapitaalslasten van de uitbreiding met 1200m² te kunnen dekken. Na besluitvorming door de raad kunnen de business cases worden geactualiseerd en volgen de definitieve investeringsbedragen.

12. Kindcentrum Rivierenwijk

In het onderwijsprogramma 2020 was een aanvraag opgenomen voor uitbreiding met twee groepen van Kindcentrum Rivierenwijk (KCR). Dit is eind 2019 afgewezen omdat er onvoldoende duidelijkheid was over de onderbouwing van de ruimtebehoefte en er een verwijzing mogelijk was voor huisvesting in de Bierstraat waar een gebouw leeg staat.

Uit de toelichting van het KCR is gebleken dat het KCR het belangstellingspercentage van leerlingen die in de Rivierenwijk wonen aannemelijk heeft onderbouwd en dat er maatregelen door het KCR zijn genomen om kinderen die niet in de Rivierenwijk wonen niet meer in te schrijven. Ook heeft het KCR aangetoond dat uit de meerjaren leerlingenprognose (15 jaar) blijkt dat er sprake is van een permanente ruimtebehoefte. Met name aan dit laatste punt hechten wij veel waarde. Bij de besluitvorming in 2012 over de realisering van het KCR is het belang van een goede onderwijsvoorzieningen juist voor kinderen in de Rivierenwijk het belangrijkste uitgangspunt geweest. Het KCR verwijzen naar de leegstand in de Bierstraat doet geen recht aan dit uitgangspunt.

Gezien de permanente ruimtebehoefte voor een beperkt aantal groepen wordt daarom voorgesteld om de voorziening “uitbreiding” te laten prevaleren boven de voorziening “medegebruik in een ander gebouw” c.q. “het in gebruik nemen van een dislocatie”.

De raad wordt gevraagd voor de uitbreiding een investeringsbedrag van €650.970 beschikbaar te stellen conform het normbedrag van de VNG. De kapitaallasten van de voorgestelde uitbreiding bedragen in het eerste jaar circa €34.600. Zoals in de eerste kwartaalrapportage 2020 is aangegeven kunnen deze lasten niet worden opgevangen binnen de vrijwel van kapitaallasten. Daarom moet een beroep worden gedaan op de algemene middelen.

13. Servers

De digitale transitie zal hogere eisen gaan stellen aan performance, connectiviteit en functionaliteit van het serverpark. De I-dienstverlening groeit qua ontwikkeling sneller dan op basis van indexering en uitvoeringsplannen werd verwacht. Het serverpark zal daarom jaarlijks met 25% worden uitgebreid. DOWR-I heeft in maart 2020 het serverpark al uitgebreid met acht servers (hardware), dit was gedekt binnen de roadmap van DOWR-I. Voor de periode 2020-2024 betekent dit een investering van €162.500 per jaar. Vanaf 2022 bedragen de rente- en afschrijvingskosten €43.884, oplopend naar €171.575 in 2025. Voor Deventer betekent dit €27.660 in 2022, oplopend naar €110.640 in 2025.

14. Nieuwe jaarschijf 2024

De jaarschijf 2024 is vergeleken met de programmabegroting 2020-2023 toegevoegd. Dit betekent, dat voor dat jaar met betrekking tot bestaand beleid en autonome ontwikkelingen van een aantal uitgaven en inkomsten een structureel nadeel moet worden ingeboekt van €118.000. Het betreft een saldo van ramingen: Algemene uitkering, structurele stelpost autonome ontwikkelingen, toename ozb op basis uitbreiding aantal woningen en 3% tariefstijging, areaal infrastructuur en stelpost prijzen en lonen/sociale lasten, stelpost prijzen sociaal domein en volumeontwikkeling WMO.

15. Meicirculaire 2020

Dit betreft de uitkomst van de meicirculaire 2020 Algemene uitkering. In juni is hierover de Raad via een raadsmededeling geïnformeerd. Als onderdeel van het compensatiepakket Coronamaatregelen zijn de VNG en het Rijk overeengekomen om de accressen voor 2020 en 2021 te bevriezen op de stand van deze meicirculaire. Dit houdt in dat over deze jaren geen bijstelling of afrekening achteraf meer plaatsvindt.

De structurele effecten worden in de begroting 2021-2024 opgenomen. Zie ook bijlage 5.

Nieuw beleid

Oranjekwartier

Tien jaar na het verschijnen van het 'Uitvoeringsplan Oranjekwartier' (2005), is geconstateerd dat er door partijen onvoldoende geïnvesteerd is in de wijk. Dit heeft in het Oranjekwartier geleid tot een aantal knelpunten, te weten: een rommelige openbare ruimte, onvoldoende passend woningaanbod, achterstallig onderhoud aan woningen én sociale problematieken. Het Oranjekwartier is een 'vergeten' buurt. Daarom heeft begin 2019 de raad het ambitiedocument voor deze wijk en een bijbehorend voorbereidingskrediet vast- en beschikbaar gesteld. Om de ambities en het proces vorm te geven is er vervolgens op 26 oktober 2019 een intentieovereenkomst gesloten. Sindsdien is gewerkt aan een ontwikkelingsperspectief en 9 uitvoeringsplannen.

Nieuw beleid	Programma	2021	2022	2023	2024
Oranjekwartier	Ruimtelijke ontwikkeling	-170	-160	-540	-350

Knelpunten bestand beleid

(bedragen x €1.000)

Knelpunten bestand beleid	Programma	2021	2022	2023	2024
1. Inwoner aan zet / burgerbegroting	Burger en Bestuur	-25			
2. Mobiliteit Poort van Deventer	Leefomgeving	-83			
3. Energietransitie	Milieu en Duurzaamheid	-245			
4. Inclusie agenda	Meedoen	-51			
5. Buurtmakers	Meedoen	-250			
6. HR advies	Bedrijfsvoering	-68	-68	-68	-68
Totaal		-722	-68	-68	-68

Toelichting

1. Inwoner aan zet / Burgerbegroting

Wij willen inwoners stimuleren om initiatief te nemen. Om de strategie te realiseren wordt er voor 2021 €25.000 beschikbaar gesteld.

2. Mobiliteit Poort van Deventer

Om het mobiliteitsnetwerk op de hoofd-verkeersassen in Deventer (afrit 23 en 24) in het algemeen en specifiek voor het gebied Poort van Deventer in het bijzonder te verbeteren om bestaande verkeersknelpunten aan te pakken, is er een rapport opgesteld.

Om de knelpunten aan te pakken en tegelijkertijd onze positie als vestigingsstad te versterken wordt geadviseerd om 8 deelprojecten nader te onderzoeken en uit te voeren. Het college wil de aanbevelingen verder onderzoeken op haalbaarheid in relatie tot de aspecten draagvlak bij organisaties en ondernemers, investeringskosten en verkeerskundig effectiviteit. De kosten van het haalbaarheidsonderzoek zijn €83.000.

3. Energietransitie

Het Klimaatakkoord legt een belangrijke regierol in de transitie naar aardgasvrije wijken bij de gemeente. Na het vaststellen van de Transitievisie Warmte in 2020 worden in 2021 voor 3 gebieden (Zandweerd, Oranjekwartier, Bathmen) Wijkuitvoeringsplannen (WUP) opgesteld en wordt gestart met de uitvoering. In de WUP's wordt concreet uitgewerkt hoe de betreffende gebieden de komende jaren aardgasvrij worden. Deze, vanuit het Klimaatakkoord, verplichte WUP's worden met een participatieve wijkaanpak en samen met bewoner, woningcorporaties en Enexis uitgewerkt. De ervaring van de wijkaanpak in Zandweerd (Slim Warmtenet Zandweerd) leert dat een goed participatieproces veel extra capaciteit vraagt, naast de benodigde capaciteit voor de technische, economische en organisatorische uitwerking. Daarom wordt voorgesteld voor 2021 eenmalig €245.000 toe te voegen aan de Programmabegroting Milieu en Duurzaamheid, onderdeel Energietransitie.

4. Inclusie agenda

Op 7 april 2020 heeft het college de Deventer inclusie agenda vastgesteld. Aanleiding is dat medio 2016 de Rijksoverheid het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking heeft geratificeerd. Daarmee heeft de Rijksoverheid zich verplicht om voorwaarden te scheppen voor een optimale participatie van mensen met een beperking op alle beleidsterreinen. Tevens is door de Raad een motie 8.2 Inclusieve Gemeente aangenomen in de raadsvergadering van 3 juli jl. Daarin wordt opdracht gegeven tot uitzoeken van de mogelijkheden om aan te sluiten bij het VNG manifest "Iedereen doet mee".

Voorgesteld wordt om voor de uitwerking van deze agenda eenmalig €51.000 beschikbaar te stellen in 2021. De afweging voor een structurele bijdrage vanaf 2022 wordt betrokken in de VJN 2021.

5. Buurtmakers

De Buurtmakerij is een aanvulling op het huidige, reguliere aanbod in de wijken. De buurtmaker zit in een "niche": het probleem is vaak wel bekend, maar er is geen partij die de volledige verantwoordelijkheid voelt en neemt. Buurtmakers zijn in staat om thema's breed (probleem gestuurd, opdrachten die tussen wal en schip vallen) op te pakken, organisaties in de wijk aan elkaar te koppelen, werkafspraken te maken, informatie delen, vaste patronen doorbreken en daarbij procesbegeleiding te bieden. Het project loopt eind 2020 af. Voorgesteld wordt dat vanuit de transformatieopgave sociaal domein (vanuit opgaven focus in de wijken en preventie) het voortouw wordt genomen om met een voorstel te komen over de positionering, vorm en wijze waarop we de extra inzet van de buurtmakers willen doorzetten. Voorgesteld wordt om eenmalig in 2021 een bedrag van €250.000 beschikbaar te stellen. De afweging voor een structurele bijdrage vanaf 2022 wordt betrokken in de VJN 2021.

6. HR advies

De organisatie groeit. De grote teams en de daarmee samenhangende span of control van managers vragen extra ondersteuning op HR-vlak. Daarom is er 0,8 FTE toegekend voor HR Advies.

Structureel begrotingssaldo

Voor het inzicht in de financiële positie op korte en langere termijn is belangrijk om een goed beeld te hebben van het structureel begrotingssaldo. Om te bepalen of er in de begroting en meerjarenraming sprake is van structureel evenwicht wordt in het overzicht structureel begrotingssaldo inzichtelijk gemaakt welke incidentele baten en lasten de begroting en meerjarenraming bevat.

(bedragen x €1.000)

Structureel begrotingssaldo	2021	2022	2023	2024
Saldo van baten en lasten	-2.033	443	1.735	838
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2.033	-443	-1.735	-838
Totaal resultaat meerjarenbegroting	0	0	0	0
Waarvan incidentele baten en lasten (Bijlage: staat van incidentele lasten en baten)	1.885	1.166	164	-1.561
Structureel begrotingssaldo	1.885	1.166	164	-1.561

Uitkomst begroting

Op basis van het voorstel voor de dekking van de nadelige begrotingsuitkomsten kan het volgende overzicht worden gemaakt.

(bedragen x €1.000 -/- = nadeel)

	2021	2022	2023	2024
Uitkomst na 1e kwartaalrapportage 2020	-389	366	1.147	1.263
Autonome ontwikkelingen	946	994	-371	-2.432
Saldo	557	1.360	776	-1.169
Nieuw beleid	-170	-160	-540	-350
Knelpunten bestaand beleid	-722	-68	-68	-68
Saldo	-335	1.132	168	-1.587
Putting uit generieke weerstandsreserve	335	0	0	1.587
Storting in generieke weerstandsreserve	0	-1.132	-168	0
Saldo	0	0	0	0

Financiële soliditeit

Financiële soliditeit (financieel solide huishouding) is een onderdeel van een structureel sluitende (meerjaren-)begroting. Hierbij wordt ook gekeken of er voldoende buffers beschikbaar zijn om op korte termijn risico's en nadelen te kunnen dekken. We voldoen aan deze eisen en lichten dat hieronder toe:

Structurele stelposten

Voor het opvangen van nadelen zijn de volgende stelposten, voor autonome ontwikkelingen en accres algemene uitkering, in de exploitatie beschikbaar.

(bedragen x €1.000)

Autonome ontwikkelingen	2021	2022	2023	2024
Stelpost autonome ontwikkelingen	1.000	1.350	1.725	2.105

(bedragen x €1.000)

Accres algemene uitkeringen	2021	2022	2023	2024
Stelpost accres AU	0	1.650	1.950	2.250

Weerstandsratio

De ratio van het weerstandsvermogen in deze begroting bedraagt 1. Dit betreft een weerstandsvermogen en risicobedrag van €16,0 miljoen. Zie voor verdere toelichting paragraaf [Weerstandsvermogen en risicomanagement](#).

Generieke weerstandsreserve

Naast de specifieke weerstandsreserve (afdekken van de risico's grondexploitatie en sociaal domein) is er ook een generieke weerstandsreserve. Deze reserve dient als dekkingsmiddel voor het opvangen van nadelen die op verschillende terreinen kunnen ontstaan zoals: opvangen verliesvoorzieningen/afwaarderingen grondexploitaties (groter dan aanwezig in specifiek weerstandsvermogen), risico's gemeentegarantie, mutaties Algemene uitkering, faseringsverschillen taakstellingen, frictiekosten taakstellingen, rentemutaties en afdekken eenmalige begrotingstekorten.

De stand van de generieke weerstandsreserve bedraagt:

(bedragen x €1.000 -/- = putting + = storting)

Generieke weerstandsreserve	2020	2021	2022	2023	2024
Stand 01-01	6.052	3.345	2.384	3.753	5.941
Mutaties:					
1. Diverse eerder genomen besluiten	-2.309	252	1.275	2.261	2.352
2. Begrotingsuitkomsten 2021-2024	0	-335	1.132	168	-1.587
3. Voeding reserve bouwaanvragen m.b.t. Sluiskwartier (Rb 31-05-2017)	0	-700	-700	0	0
4. Schouwburg	-350	0	0	0	0
5. Renteresultaat	0	-195	-266	-171	746
6. Lening Go Ahead Eagles	-48	-48	-72	-70	-67
7. Van specifieke reserve (weerstandsvermogen)	0	65	0	0	0
Saldo	3.345	2.384	3.753	5.941	7.395

Openstaande taakstellingen

In de begroting 2021-2024 zijn diverse taakstellingen opgenomen. De belangrijkste taakstelling betreft de transformatie sociaal domein. Op dit moment is er geen reden om aan te nemen dat deze taakstelling niet wordt gerealiseerd.

Financieel perspectief

De begroting is structureel sluitend. Of de Voorjaarsnota ook een sluitend beeld zal geven is afhankelijk van diverse externe factoren, zoals:

- Ontwikkelingen Algemene uitkering;
- Herijking van het gemeentefonds;
- Corona
- Bijdrage BUIG.

Ook is het noodzakelijk dat de taakstellingen in de begroting en het meerjarenperspectief volledig ingevuld worden en er zich geen tegenvallers of risico's voordoen. De ruimte om nieuwe eventuele tegenvallers op te vangen is de komende jaren beperkt. Indien deze externe factoren een nadelige uitkomst van de begroting betekenen zullen we hierop met heroverwegingen moeten anticiperen. Als laatste kan er ook de wens zijn de komende jaren ruimte voor nieuw beleid beschikbaar te hebben. In de aanloop naar de Voorjaarsnota 2021 zullen we de raad informeren over een eventueel noodzakelijk op te starten heroverwegingsproces.

Leidraad grote projecten

Het college van B en W doet jaarlijks bij de begroting een voorstel aan de raad voor het aanwijzen welke projecten de status van grote projecten krijgen.

In de begroting 2020 waren het de projecten:

Projectnaam	Fase
Bedrijvenpark A1	Realisatiefase
Implementatie Omgevingswet	Realisatiefase
Poort van Deventer - Gasfabriekterrein en S/Park	Realisatiefase
Poort van Deventer - Stadsentree (Teugseweg)	Verkenningfase
Realisatie Viking Film & Theater	Realisatiefase
Toegang sociaal domein	Verkenningfase
Nieuwbouw Marke zuid VMBO	Verkenningfase

Voor 2021 wordt voorgesteld het project Realisatie Viking Film & Theater - gezien de oplevering - te schrappen. Het project Slim Warmtenet Zandweerd wordt toegevoegd. De rest van de projecten blijft gehandhaafd.

Investeringsplanning

Inleiding

Vanuit de voorgaande jaren beschikken we nog over een lijst voorportaal investeringen. Veel ambities, projecten en wensen zijn afgelopen jaren opgenomen in de programmabegroting. Een aantal resterende majeure projecten en opgaven blijven staan. Vergeleken met de voorportaalijst van de begroting 2020 zijn geen investeringen geschrapt.

- Infrastructuur rondom Poort van Deventer;
- Haveneiland en ondernemerskavels;
- Capaciteitsvergroting kruisingen Oldenielstraat (bereikbaarheidsconclaaf);
- Rijbaanverdubbeling Oldenielstraat (bereikbaarheidsconclaaf);
- Parkeeropgave binnenstad (capaciteitsuitbreiding mits noodzakelijk);
- 3e brug (bereikbaarheidsconclaaf);
- Waterveiligheid en maatregelen IJssel (richting 2050);
- Vergroten capaciteit / vervanging sluiscomplex;
- ITS/ VRI" S digitale optimalisering bereikbaarheid.

Voorportaal investeringen

Voorstellen

Infrastructuur rondom Poort van Deventer

Om het gebied rondom McDonalds en Postillion (Bergweide 5.2) te ontwikkelen zijn infrastructurele maatregelen nodig. Indien op termijn de publiek private ontwikkeling van de Poort van Deventer (waaronder het Open Innovation Centre op het Akzoterrein) succesvol gaat verlopen is deze oplossing niet meer afdoende. Kosten voor een nieuwe lusstructuur met nieuwe aansluitingen worden globaal geraamd op €2 miljoen (exclusief de benodigde aankoop van gronden, reeds in achterliggende grondexploitaties opgenomen investeringen en overige flankerende maatregelen). Daarnaast zullen ingrepen nodig zijn op de kruisingen zelf (langzaam verkeer naar tunnels of bruggen) om meer capaciteit te krijgen voor het verwerken van snel verkeer. De totale kosten zijn op dit moment nog niet exact te ramen. Daarmee is onze inzet een co-financiering in de totale publiekprivate investering die binnen de ontwikkeling van de Poort van Deventer de komende jaren nader zal worden uitgewerkt.

Op korte termijn zijn ook reeds maatregelen nodig. De huidige capaciteit zit aan zijn maximum, terwijl er wordt gekeken naar de realisatie van een carpoolplek nabij het hotel als vervanging van de huidige carpoolplek die komt te vervallen door de verbreding van de A1. Deze uitbreiding zorgt voor meer verkeer.

Haveneiland en ondernemerskavels

In het document “Havenkwartier in de stadsassenzone” zijn in 2013 ten behoeve van de Ontwikkelagenda Overijssel – Stedendriehoek – Deventer de kansen rond het Havenkwartier in beeld gebracht. Project 1 (Hanzeweg) en 2 (Mr HF de Boerlaan) zijn nu in uitvoering. Project 3 (Haveneiland/ ondernemerskavels) is de laatste in de rij en kan niet zonder externe funding gerealiseerd worden. Bij de herijking Groot Bergweide is voorgesteld het haveneiland te ontwikkelen in co creatie met ondernemers. Eind 2020 komt een nieuw beleidskader beschikbaar, te weten het ontwikkelbeeld voor Bergweide 3, Bergweide 4 en het Havenkwartier. Desalniettemin zal de ontwikkeling van het Haveneiland een onrendabele top kennen. Voorlopig ramen we het benodigde bedrag €7,0 miljoen.

Bereikbaarheidsconclaaf

Als uitwerking van het ambitiesdocument „Deventer: een bericht aan de Stad” (2010) is een bereikbaarheidsconclaaf georganiseerd waardoor maatregelen voor negen samenhangende kwesties zijn geformuleerd. Gefaseerd zijn en worden deze maatregelen ter hand genomen. De maatregel die de komende periode concreet moet gaan worden, maar nog niet is gedekt is de aanpassing rondom de van Oldenielstraat. De kruisingen met de Hoge Hondstraat en Brinkgreverweg zullen moeten worden vergroot. Uit een verkeerstechnische studie is gebleken dat het ook vanuit de verkeerscapaciteit noodzakelijk is de rijbaan tussen de kruisingen te verdubbelen. Dit heeft ingrijpende sociale en stedenbouwkundige consequenties. Op de (zeer) lange termijn worden nog aanvullende investeringen voorzien, zoals de aanleg van een 3e brug.

Parkeeropgave binnenstad (capaciteitsuitbreiding mits noodzakelijk)

De eindoplossing voor het parkeren in de binnenstad was voorzien in een bebouwde voorziening in het sluiskwartier. Door de nieuwe ontwikkelfasering van het Sluiskwartier is de eindoplossing niet meer in beeld. Om toch in voldoende parkeren te voorzien was het noodzakelijk dat de Brinkgarage permanent bleef staan en dat het parkeren op de Melksterweide bij de Worp planologisch mogelijk zou worden. Dit is gelukt. Op 2 januari 2019 is het Grote Kerkhof autovrij gemaakt. Op zich is er voldoende alternatieve parkeerruimte in de binnenstad. Mochten er toch parkeerknelpunten zich gaan voordoen, is in het bestuursakkoord opgenomen dat er zal worden gezocht naar mogelijkheden om het parkeren uit te breiden. Specifiek ontwikkelt zich rondom de stadscampus een parkeerdiscussie. De (grote) investering die gepaard gaat met een dergelijke voorziening in een bebouwde historische omgeving, kan niet gefinancierd worden vanuit de parkeerexploitatie (besluitvorming MPP).

Gebiedsprogramma Centrumschil

Op basis bestaande beleidskaders is een gebiedsprogramma Centrumschil opgesteld. De centrale ambitie is om Deventer in 2030 de meest aantrekkelijke woonstad in Nederland voor creatieve stedelingen te laten zijn. Dit kunnen we bereiken door het opwaarderen en versterken van het gemengde woonmilieu in en rondom de binnenstad biedt Deventer kansen om zich met een bijzonder woon/vestigingsmilieu landelijk te profileren. Deventer heeft hier goud in handen door een relatief grote omvang van te transformeren gebieden. Deze gebieden zijn de vaak oude industriële complexen of de “oude” werklocaties van maatschappelijke voorzieningen. Deze locaties bieden de kans om nieuwe (gemengd) stedelijke milieus te creëren met een mix van wonen, werken en voorzieningen, waarbij het accent per gebied kan verschillen. Deze locaties zijn relatief dichtbij het centrum en het station en zijn hierbij in trek door hun veelheid aan stedelijke voorzieningen en goede fietsroutes naar centrum en buitengebied.

Het gebiedsprogramma omvat een uitvoeringsprogramma van bijna €90 miljoen. Hierin zijn reeds projecten opgenomen die ook al in deze voorportaalijst staan. Ook zijn enkele projecten opgenomen in de gehonoreerde subsidie-aanvraag voor de woningbouwimpuls. De volgende investeringen resteren:

- Resterende publieke kosten woningbouw €3,65 miljoen;
- Binnenstadsprojecten €9,8 miljoen;
- Culturele voorzieningen (€ nog nader te bepalen).

Waterveiligheid en maatregelen IJssel (richting 2050)

Nieuwe landelijke waterveiligheidsnormering zullen op lange termijn > 2050 gevolg hebben voor de wijze waarop we ter plaatse van de binnenstad de waterveiligheid kunnen garanderen. Tegelijkertijd zijn er de nodige ontwikkelingen die spelen ter plaatse van de binnenstad die van invloed kunnen zijn op lokale waterstanden en waterkeringen. Te denken bijvoorbeeld aan ontwikkelingen met betrekking tot de binnenvaart. Ook hebben we aandacht voor klimaatadaptatie bij ruimtelijke ontwikkelingen. Op lange termijn zullen er investeringen in waterveiligheid nodig zijn.

Vergroten capaciteit / vervanging sluiscomplex

Als gevolg van de ontwikkeling van de Haven wordt duidelijker dat de functionele capaciteit van de sluis in Deventer beperkt is. De maximale schepen op de IJssel (CEMT klasse Va) zijn groter dan de afmetingen van de sluiscolk. Daarnaast komt op termijn (circa 10 tot 20 jaar) het einde van de levensduur van het sluiscomplex in zicht. Gezien de ambities rond de haven, de ontwikkeling van de logistiek, de problematiek rondom waterveiligheid en klimaatopgaven en de duurzaamheidsopgave zal het vraagstuk rondom het vergroten / vervangen van het sluiscomplex moeten worden opgepakt. De omvang van de benodigde middelen zijn zo groot, dat we gemeentelijk tijdig moeten gaan reserveren. Daarnaast kunnen we deze investering nooit alleen rechtvaardigen. Er zijn in Nederland zeer weinig gemeenten die een volwaardig sluiscomplex in een primaire waterkering moeten onderhouden (en vervangen). Het rijk, provincie, regio en het bedrijfsleven zullen ook nodig zijn.

ITS/ VRI'S digitale optimalisering bereikbaarheid

In de afgelopen jaren zijn er veel ontwikkelingen geweest op het vlak van verkeer, vervoer, parkeren en bereikbaarheid. Een van de ontwikkelingen waar Deventer slim in meegegroeid is, is de digitalisering van de diverse intelligente transportsystemen (ITS) binnen onze gemeente. Op het Hanzetracé is dit systeem inmiddels voor een groot deel gerealiseerd, o.a. door handig mee te liften op landelijke trajecten en extern beschikbaar gestelde budgetten. Na realisatie van deze mooie basis houdt het project voor de andere overheden (Rijk en Provincie) binnenkort een keer op. Voor het in standhouden en aanvullen van deze hoogwaardige systemen die bestaan uit VRI's, digitale netwerken, camera's en moderne verwijsapparatuur is vanaf nu echt een ophoging van het structureel beheerbudget van €150.000 nodig. Wanneer dit niet gebeurt dan kan de werking van dit intelligente systeem op termijn niet meer volledig gegarandeerd worden. Daarnaast kunnen de investeringen in het kenteken parkeren op straat, de doorontwikkeling naar een scan-auto en de realisatie van parkeersensoren niet gefinancierd worden vanuit het lopende MPP.

Dekking programmaplan

Inleiding

In de programma's Burger en bestuur tot en met Bedrijfsvoering zijn de gemeentelijke activiteiten en middeleninzet samengevat. De kosten van deze programma's moeten gedekt worden. Het dekking programmaplan bevat een overzicht van de beschikbare dekkingsmiddelen voor de begroting en geeft een totaaloverzicht van het resultaat van de begroting.

Hieronder wordt het resultaat van de meerjarenbegroting weergegeven, zowel exclusief als ook inclusief verrekening van reserves. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten van de programma's en van de beschikbare dekkingsmiddelen.

Resultaat meerjarenbegroting inclusief verrekening reserves

In de onderstaande tabel worden de uitkomsten van de begroting gepresenteerd. In hoofdstuk Financiële uitkomsten begroting, treft u een nadere toelichting en specificatie aan.

(bedragen x €1.000)

Structureel begrotingssaldo	2021	2022	2023	2024
Saldo van baten en lasten	-2.033	443	1.735	838
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2.033	-443	-1.735	-838
Totaal resultaat meerjarenbegroting	0	0	0	0

Resultaat meerjarenbegroting exclusief verrekening reserves

In onderstaande tabel is het totaal aan lasten en baten opgenomen. Het lastentotaal geeft een beeld van de gemeentelijke 'omzet'. Deze bedraagt voor 2021 €349 miljoen. Het resultaat (onder in de tabel) geeft het overall-saldo van lasten en baten als de verrekening met reserves (puttingen en stortingen) buiten beschouwing wordt gelaten. Dat geeft een extra inzicht in de financiële positie van de gemeente. De regelgeving (BBV 2004) schrijft deze cijferopstelling dan ook voor. Het saldo per programma en de algemene dekkingsmiddelen zijn hierna verder gespecificeerd.

(bedragen x €1.000)

Resultaat begroting exclusief verrekening reserves	2021	2022	2023	2024
Totaal lasten programma's (exclusief Algemene dekkingsmiddelen)	349.120	341.534	339.936	339.037
Totaal baten programma (exclusief Algemene dekkingsmiddelen)	114.049	107.877	107.613	105.851
Totaal saldo programma (exclusief Algemene dekkingsmiddelen)	-235.071	-233.657	-232.322	-233.186
Totaal saldo algemene dekkingsmiddelen	233.038	234.100	234.057	234.024
Resultaat begroting exclusief verrekening reserves	-2.033	443	1.735	838

Verrekening met reserves

In onderstaand overzicht zijn alle stortingen en puttingen in/uit reserves verzameld die ten laste resp. ten gunste worden gebracht van de exploitatie. Ook is opgenomen welke rente conform de vastgestelde regels wordt toegevoegd aan reserves. Voor detailinformatie per programma wordt verwezen naar bijlage Resultaatbestemming. Een en ander leidt per saldo tot het volgende effect van verrekening met reserves per jaar.

(bedragen x €1.000)

Reserves	2021	2022	2023	2024
Saldo stortingen (-) en puttingen (+) exclusief rentetoevoeging	2.371	-121	-1.444	-564
Toevoeging van rente aan reserves (-)	338	322	291	274
Saldo stortingen (-) en puttingen (+) inclusief rentetoevoeging	2.033	-443	-1.735	-838

Saldo lasten en baten per programma

In dit overzicht zijn de saldo's per programma (exclusief reserve mutaties) samengevat.

(bedragen x €1.000)

Saldo per programma	2021	2022	2023	2024
Burger en bestuur	-6.130	-6.259	-6.253	-6.251
Openbare orde en veiligheid	-10.576	-10.510	-10.544	-10.333
Leefomgeving	-19.819	-21.336	-21.372	-21.324
Milieu en duurzaamheid	-2.508	-1.982	-1.983	-1.983
Ruimtelijke ontwikkeling	-3.019	-2.406	-1.997	-1.875
Herstructurering en vastgoed	941	985	606	795
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	-33.258	-31.980	-31.118	-30.711
Meedoen	-79.973	-80.098	-79.597	-80.960
Jeugd en onderwijs	-36.314	-36.192	-35.965	-36.842
Economie en Internationaal beleid	-2.129	-2.078	-2.075	-2.055
Kunst en cultuur	-14.066	-13.976	-13.919	-13.798
Bedrijfsvoering	-28.220	-27.825	-28.106	-27.849
Totaal	-235.071	-233.657	-232.322	-233.186

Algemene dekkingsmiddelen

De belangrijkste dekkingsbron voor de gemeentelijke lasten zijn de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen, waarvan de Algemene Uitkering (AU) en de Onroerende zaakbelasting (OZB) de belangrijkste zijn. De dekkingsmiddelen die direct verbonden zijn aan taakvelden, zoals de afvalstoffenheffing en het rioolrecht zijn als opbrengst ondergebracht in het betreffende programma. Naast deze algemene dekkingsmiddelen is er ook een aantal lasten en baten, dat daar (nog) buiten valt. Het betreft gereserveerde lasten en baten van algemeen karakter die nog nadere uitwerking behoeven alvorens te worden toebedeeld aan een programma. Ze worden per onderwerp kort toegelicht, en voor zover relevant daarna gespecificeerd.

(bedragen x €1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	2021	2022	2023	2024
Algemene uitkering	208.646	211.066	213.761	216.214
Lokale heffingen	28.426	29.401	30.401	31.456
Saldo financieringsfunctie	-282	184	552	1.376
Dividend	1.271	1.271	1.271	1.271
Calculatieverschillen	-259	-276	-283	-474
Overige algemene dekkingsmiddelen	-614	-621	-627	-627
Uitvoeringskosten lokale heffingen	-1.076	-1.076	-1.076	-1.076
Gereserveerde budgetten:				
Onvoorzien	-235	-235	-235	-235
Areaal infrastructuur	-313	-513	-713	-923
Gebiedexploitatie Bergweide/Kloosterlanden	-850	-300	0	0
Ontwikkeling zorgconcepten	-500	0	0	0
Frictiebudget taakstelling bedrijfsvoering	8	0	0	0
Herinrichting Lebuinuspleinen	0	-3	-10	-10
Sporthal Keizerslanden	-103	-103	-163	-25
Stelpost accres AU	0	-1.650	-1.950	-2.250
Stelpost autonome ontwikkelingen	-1.000	-1.350	-1.725	-2.105
Stelpost algemene uitkering jeugd	0	2.296	2.296	2.296
Stelpost decentralisatie participatiewet	0	0	0	-17
Stelpost bodemsanering	439	439	439	439
Stelpost prijzen en lonen	0	-2.614	-5.055	-7.390
Stelpost prijzen en lonen Sociaal Domein	-67	-1.257	-2.273	-3.330
Stelpost investeringen	-155	-155	-155	-155
Technische stelposten	-297	-404	-397	-409
Totaal	233.039	234.100	234.058	234.026

Algemene uitkering

Gemeente Deventer ontvangt de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze uitkering is voor een deel gekoppeld aan de uitgaven van het Rijk. De verdeling van het geld over de gemeenten vindt plaats op basis van verdeelmaatstaven.

Lokale heffingen

Hier wordt een beeld gegeven van de lokale heffingen waarbij er geen relatie ligt tussen de kosten en de opbrengsten. Dit impliceert tevens dat de heffingen op het gebied van parkeren (gedeeltelijk), afvalstoffen- en rioolopbrengsten geen algemeen dekkingsmiddel zijn, maar expliciet worden aangewend voor uitgaven op betreffende terreinen. In de paragraaf lokale lasten wordt aandacht besteed aan o.a. lokale lastendruk, kwijscheldingsbeleid e.d.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is een begrip uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit begrip kan worden gedefinieerd als het saldo van:

- de betaalde rente (last) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant, en
- de ontvangen rente (bate) over de uitzettingen. Onder uitzettingen kunnen worden verstaan deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen.
-

Dividend

De opbrengst uit deelnemingen betreft o.a. de dividenduitkering van de Bank Nederlandse gemeenten.

Calculatieverschillen kostenplaatsen

In een aantal kostenplaatsen wordt in de begroting een voorcalculatorisch tarief gehanteerd. De werkelijke kosten en opbrengsten kunnen hiervan afwijken. Dit komt tot uitdrukking in het calculatieverschil. Daarnaast bevat deze post nog budgetten die niet zijn toe te rekenen aan één product.

Overige algemene dekkingsmiddelen

De post 'overige algemene dekkingsmiddelen' bestaat met name uit de bespaarde rente op de reserves afkopen erfpacht en de vermogensreserve en kosten voormalig personeel.

Uitvoeringskosten lokale heffingen

Uitvoeringskosten lokale heffingen zijn de kosten voor het heffen en invorderen van de belastingen en heffingen. Dit zijn onder andere kosten van het gegevensbeheer, alle correspondentie en andere administratieve handelingen.

Gereserveerde budgetten:

Onvoorzien

Dit betreft de algemene raming voor onvoorzien. De bestedingen die ten laste van onvoorzien komen worden verantwoord op de programma's waarop deze betrekking hebben. Dit betreft diverse lasten en baten die niet direct aan programma's kunnen worden toegerekend.

Stelposten

Dit betreft diverse lasten en baten die niet direct aan programma's worden toegerekend.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 geldt voor de gemeente Deventer de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen (Wet Vpb). Op basis van de wetgeving zijn de verschillende activiteiten van gemeente Deventer onderzocht of er sprake is van het drijven van een onderneming. Op basis van het onderzoek is de gemeente Deventer van mening dat dit niet het geval is. Het pleitbaar standpunt is geformaliseerd met het indienen van een zogenaamde 'nihil' aangifte voor de jaren 2016, 2017 en 2018.

Voor de begroting 2021 betekent dit dat er geen financiële consequenties in de vorm van Vpb belastingafdracht zijn opgenomen.

De gemeente Deventer heeft met reclame exploitanten contracten afgesloten op basis waarvan de gemeente, delen van de publieke ruimte tegen vergoeding ter beschikking stelt aan de exploitant. De belastingdienst is van mening dat de gemeente Deventer daarmee een onderneming drijft en heeft de gemeente daarvoor over het jaar 2016 een aanslag opgelegd. De gemeente Deventer is het niet eens met de aanslag en is, net als diverse andere gemeenten, daartegen in bezwaar gegaan. Of het pleitbaar standpunt van de gemeente Deventer in dit juridisch traject overeind blijft, hangt af van de belastingdienst in combinatie met de landelijke ontwikkeling. Er zullen hoogstwaarschijnlijk gerechtelijke procedures volgen om de wet op dit gebied te verduidelijken. Dit vormt een onzekerheid voor de gemeente Deventer.

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0

Overhead

In de BBV-regels is voorgeschreven wat onder de definitie overhead wordt verstaan.

De definitie luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Door de definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden. Er moet in het programmaplan worden aangegeven welk bedrag dit in de gemeente betreft.

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Overhead	28.220	27.825	28.106	27.849

Programma's

Burger en bestuur

Omschrijving

In dit programma gaat het om de relatie van de gemeente met de inwoner en de manier waarop Deventer bestuurd wordt.

Het gemeentebestuur wordt gevormd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De raad is de vertegenwoordiging van de inwoners van Deventer. Ze bestaat uit 37 raadsleden en geeft richting aan het beleid en controleert de uitvoering daarvan. Het dagelijks bestuur van de gemeente is belegd bij het college van B&W. Binnen de door de raad gestelde kaders geeft het college uitvoering aan het beleid.

De gemeente heeft vele taken, de rol die ze aanneemt loopt uiteen van reguleren (vergunningen verlenen en handhaven), uitvoeren, regisseren in netwerkverbanden, stimuleren of faciliteren (subsidies) tot loslaten, wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben. We nodigen inwoners en organisaties actief uit om mee te denken en initiatief te nemen.

Onze dienstverlening sluit aan op de vraag van inwoners en ondernemers. Producten en diensten zijn toegankelijk, met transparante procedures, korte doorlooptijden en heldere antwoorden door kundige en vriendelijke medewerkers. We bieden advies als er meer ondersteuning nodig is. We werken aan passende regels: we kijken welke regels belemmerend werken, onnodige regelgeving wordt losgelaten. De komende jaren willen we voor inwoners en ondernemers de regie op de eigen gegevens verbeteren.

Inwoners en ondernemers kiezen zelf het contactkanaal met de gemeente. Veel dienstverlening is digitaal beschikbaar, maar sommige vragen lenen zich niet voor digitale afhandeling. Bovendien heeft een deel van onze inwoners moeite met digitale dienstverlening. Daarom zijn alle contactkanalen (balie, telefoon, email, social media, whatsapp en digitaal) van groot belang, houden we deze kanalen maximaal open en kiest de inwoner zélf zijn contactkanaal: de omnichannel strategie. Dit is niet alleen klantvriendelijk, het is tevens (kosten)efficiënt, omdat het herstelkosten in de vorm van informatieloops, onnodig contact, klachten en bezwaar helpt voorkomen.

Actuele beleidscontext

Ondanks corona loopt de dienstverlening van de gemeente gewoon door. Het team Publiekscontacten past zich aan deze nieuwe situatie aan. Het hoge niveau van dienstverlening handhaven we zoveel mogelijk. De mogelijkheden voor digitale dienstverlening nemen toe en worden steeds persoonlijker. We onderzoeken mogelijkheden om de regie op eigen gegevens door inwoners mogelijk te maken. In 2021 werken we hard om aan de eisen vanuit het Besluit Toegankelijkheid te voldoen. Bij alle ontwikkelingen laten we ons inspireren door de Nationale Ombudsman, die heeft opgeroepen om de dienstverlening van de overheid eerlijk, begripvol en volgens de menselijke maat vorm te geven.

Op 17 maart 2021 vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. In het najaar van 2020 zijn we met de voorbereidingen gestart. In verband met corona vergt dat extra inspanning en maatregelen.

Het college wil nieuwe vormen van participatie door inwoners en organisaties mogelijk maken. Door het toepassen van de extern ontwikkelde strategie stimuleren we initiatieven in de wijk en laten we jongeren meedenken en onderwerpen agenderen. We kijken daarbij ook naar de digitale vormen van participatie, wat in deze corona-tijd extra belangrijk is.

We werken nauw samen met collega-gemeenten en andere overheden, zowel op lokaal als op (inter)nationaal niveau. De Regiodeal is daarvan een belangrijk resultaat. De deal is op 13 juli 2020 getekend door alle partijen: zes ministeries, provincie Overijssel en Gelderland, stichting Strategische Board Stedendriehoek en WGR Stedendriehoek. In 2021 wordt de deal verder uitgewerkt in concrete voorstellen.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
Burger en bestuur	0.1 Bestuur; 0.2 Burgerzaken; 3.1 Economische ontwikkeling; 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; 6.5 Arbeidsparticipatie; 6.6 Maatwerkvoorziening (WMO); 8.3 Wonen en bouwen; 0.10 Mutaties reserves.

Doelstelling: Inwoners zijn tevreden	Opgave				
	1	2	3	4	5
Inwoners zijn tevreden: We zijn bereikbaar, in de breedste zin van het woord. Telefonisch, fysiek, online: de inwoner kan bij ons terecht en kiest daarin zelf zijn contactkanaal: omnichannel. We bieden moderne dienstverlening: persoonlijk, snel, op maat, digitaal. Met minder en betere regels. De openingstijden zijn ruim; hiermee sluiten we aan op het ritme van de stad. De tevredenheid voor eerstelijns klantcontact bedraagt minimaal een 8,0.					✓

Prestatie	Snel antwoord	Budget
Met "snel antwoord" beantwoorden we vragen over de gemeentelijke belastingaanslag en voorkomen we bezwaarschriften.		€1.189.000

Prestatie	Digitale toegankelijkheid van online dienstverlening	Budget
We passen onze online communicatie en dienstverlening aan de eisen vanuit het Besluit Digitale Toegankelijkheid aan.		

Prestatie	Leveren producten en diensten	Budget
We leveren producten en diensten en beantwoorden vragen in het 1e lijns klantcontact, waaronder reisdocumenten, vergunningen en minimaregelingen.		

Prestatie	Verkiezingen	Budget
We organiseren de Tweede Kamerverkiezingen die op 17 maart 2021 plaatsvinden.		

Prestatie	Eén digitale ingang	Budget
------------------	----------------------------	---------------

We realiseren één digitale ingang bij de gemeente voor inwoners en ondernemers

Doelstelling: We streven naar een (meer) participerende samenleving	Opgave				
	1	2	3	4	5

We streven naar een (meer) participerende samenleving: We gaan uit van vertrouwen geven en krijgen. We zoeken samen naar de best mogelijke oplossingen met een intelligente mix van overheid, samenleving en markt. We zijn als overheid uitnodigend, stimulerend, faciliterend en geven ruimte aan initiatieven uit de samenleving. Zo streven we naar een groter draagvlak voor en hogere tevredenheid over de gemeente.

Prestatie	We ontwikkelen een strategie	Budget
------------------	-------------------------------------	---------------

We ontwikkelen een strategie om initiatieven los te krijgen in de wijken (extern) en daar als gemeente constructief mee om te gaan (intern)

Prestatie	Stem jongeren	Budget
------------------	----------------------	---------------

We zorgen ervoor dat jongeren hun stem kunnen laten horen in Deventer.

Doelstelling: We werken aan partnerschappen	Opgave				
	1	2	3	4	5

Het college heeft in het bestuursakkoord "Met lef en liefde voor Deventer" de ambitie neergezet om Deventer nadrukkelijker te tonen aan de buitenwereld en aan samenwerkingsverbanden in de regio. Dat kunnen we niet alleen. Daarom werken we samen met en ondernemen we lobbyactiviteiten vanuit Deventer richting provinciale, regionale, landelijke en Europese overheden en instanties, alsook richting werkgevers en ondernemerskoepels.

Prestatie	Cleantech-verband	Budget
------------------	--------------------------	---------------

We voeren projecten uit en ondernemen lobbyactiviteiten in Cleantech-verband.

€606.000

Prestatie	Vergroten en delen kennis	Budget
------------------	----------------------------------	---------------

We vergroten en delen onze kennis met partners als VNG, G40 en Platform 31.

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	7.278	7.411	7.311	7.242	7.240
Baten	1.148	1.281	1.053	989	989
Saldo exclusief reserves	-6.129	-6.130	-6.259	-6.253	-6.251
Storting in reserves	0	0	0	0	0
Putting uit reserves	229	0	0	0	0
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	229	0	0	0	0
Saldo inclusief reserves	-5.901	-6.130	-6.259	-6.253	-6.251

De stijging van het saldo inclusief reserves met €229.000 in 2021 ten opzichte van 2020 is als volgt te verklaren:

De afname van het saldo met €24.000 in 2021:

- Lagere kosten wachtgeld oud-wethouders (-€50.000);
- Inkomsten Publiekscontacten zijn in 2021 naar verwachting €108.000 hoger. Dit als gevolg van hogere inkomsten uit leges van burgerlijke stand en reisdocumenten. Als gevolg van corona zijn de legesinkomsten in 2020 tijdelijk lager;
- Invulling taakstelling strategische ontwikkeling (-€25.000).

Daarnaast is er een stijging van het budget te zien van:

- loon- en prijsstijgingen (+€196.000)

Reserves

In 2021 wordt er €229.000 minder geput uit de reserves dan in 2020. Dit komt omdat er in 2020 sprake was van eenmalige budgetten of overhevelingen uit 2019, zoals ontwikkeling KCS, Inwoner aan zet, jongerenraad en kosten data-engineer.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Burger en Bestuur	2020	2021	2022	2023	2024
Bestuur	-4.726	-4.780	-4.810	-4.810	-4.810
Burgerzaken	-1.303	-1.245	-1.344	-1.338	-1.336
Belastingen Overig	-5	-5	-5	-5	-5
Economische ontwikkeling	-13	-13	-13	-13	-13
Samenkracht en burgerparticipatie	-29	-30	-30	-30	-30
Arbeidspar.toeleiding naar werk	-13	-14	-14	-14	-14
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-26	-27	-27	-27	-27
Wonen en Bouwen	-15	-16	-16	-16	-16
Saldo exclusief reserves	-6.129	-6.130	-6.259	-6.253	-6.251

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	310	310	310	310
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	385	387	388	390
Saldo	75	77	78	80

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Voortgangsrapportage Publieke Dienstverlening 2017-2018	1,8 Mb	Voortgangsrapportage Publieke Dienstverlening 2017-2018 + Raadsmededeling
EU evaluatie en vooruitblik	0,5 Mb	EU evaluatie en vooruitblik
Kader subsidieverwerving	0,4 Mb	Kader subsidieverwerving
Cleantech Regio	0,1 Mb	Cleantech Regio

Openbare orde en veiligheid

Omschrijving

De ambitie van het programma Veiligheid is om in samenwerking met interne en externe partners de veiligheid, rechtvaardigheid en weerbaarheid te versterken in Deventer. Het programma Veiligheid omvat een breed en complex terrein. Breed omdat veiligheid vele geprioriteerde onderwerpen omvat, van huiselijk geweld en veelplegers, tot de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit, het voorkomen van polarisering, overlast op straat, het voorkomen en beperken van de risico's van drugsgebruik en digitale criminaliteit.

Complex, omdat voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel is. Daarnaast kan zich de mogelijkheid voordoen dat er spanning bestaat tussen lokaal beleid en regionale dan wel landelijke prioriteiten. Er zijn grenzen ten aanzien van de mogelijkheden om het gevoel van veiligheid te beïnvloeden. Toch zien steeds meer mensen openbare orde en veiligheid als een taak waar iedereen een bijdrage aanlevert. Toezicht en handhaving ondersteunen de uitvoering van het beleid. Waar mogelijk vindt de inzet van toezicht plaats in overleg met bewoners en instellingen. Daarnaast leveren we vanuit het programma een actieve bijdrage aan de veiligheidsregio IJsselland en daarmee aan een integrale hulpverlening bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

De gemeentelijke rol bij de verschillende prestaties in het programma bestaat veelal uit reguleren (vergunningverlening en handhaving). Daarnaast is er sprake van regisseren en faciliteren (bijvoorbeeld evenementen) en verbinden in zowel beleidsterreinen als netwerkverbanden.

Actuele beleidscontext

Samen werken aan Veiligheid, rechtvaardigheid en weerbaarheid in Deventer

In de afgelopen jaren is er in Deventer een belangrijk fundament neergezet om de veiligheid in Deventer naar een hoger niveau te brengen. De afgelopen periode is er veel bereikt. De criminaliteit is gedaald en het gevoel van veiligheid is toegenomen. Ook de komende periode houden we aandacht voor (nieuwe) ontwikkelingen en zoeken daarin de samenwerking met inwoners, ondernemers en veiligheidspartners. Belangrijk is dat in Deventer het beleidsmatige fundament op een stevige wijze is gekoppeld aan de uitvoeringspraktijk en daarmee vanuit korte lijnen snel gereageerd kan worden op problematiek.

Ook het komende jaar willen wij het 'veiligheidsfundament' in Deventer verder versterken door de maatregelen zoals opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2020-2023 en de voortgangsrapportage veiligheid 2020 uit te voeren. Vanuit het programma Veiligheid is het van belang dat de middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet en van daaruit gaan we extra aan de slag met de volgende ontwikkelthema's ter versterking van het fundament in Deventer:

- Ervoor zorgen dat Deventer een ongunstig klimaat heeft voor ondermijnende activiteiten;
- Het versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid;
- Intensiveren van de aanpak van de brede drugsproblematiek;
- Meer zicht op en het vergroten van bewustzijn over digitale criminaliteit.

Vanzelfsprekend doen we dit in nauwe samenwerking met partners binnen en buiten de gemeente, op lokaal en regionaal niveau. De focus zal blijven om in samenwerking met interne en externe partners vanuit een programmatische insteek de veiligheid, rechtvaardigheid en weerbaarheid te versterken in Deventer.

Aanvullend op de gestelde prioriteiten in de vorm van ontwikkelthema's blijven werkzaamheden op de volgende veiligheidsthema's voor de periode 2020-2023 bestaan:

- High Impact Crimes (HIC)
- Crisisbeheersing en brandweer
- Voetbal en evenementen
- Veilig uitgaan
- Veilig ondernemen
- Radicalisering
- Sekswerk
- Veiligheid en overlast in wijken
- Woonoverlast
- Kamerverhuur
- Externe veiligheid

Toezicht en handhaving ondersteunen de uitvoering van het beleid.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
Openbare orde en veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer; 1.2 Openbare orde en veiligheid; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling: Versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid		1	2	3	4	5
Versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid.						✓
Prestatie	Sentimentenmonitor	Budget				
We voeren de aanbevelingen op basis van de Sentimentenmonitor uit.		€10.000				
Prestatie	Persoonsgebonden aanpak	Budget				
Opstellen procesbeschrijving voor alle doelgroepen waarvoor een persoonsgebonden aanpak nodig is (rode groep voetbal, jeugdgroepen, veelplegers, extreem woonoverlastplegers, personen in verwarring) inclusief een escalatiemodel en voeren deze uit in samenspraak met o.a. het veiligheidshuis.		€10.000				
Doelstelling: Behouden en verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid		1	2	3	4	5
Behouden en verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid.						✓
Prestatie	Politie Keurmerk Veilig Wonen	Budget				
Alle nieuw te bouwen woningen en ook de woonomgeving voldoen aan het Politie Keurmerk Veilig Wonen. Het aantal woningen onder keurmerk blijft minimaal gelijk. Het aantal woninginbraken daalt elk jaar met 5%.		€10.000				
Prestatie	Toezicht en Handhaving	Budget				
Het houden van toezicht en handhaving van de regels in het publieke domein, door uitvoering van de activiteiten die zijn vastgelegd en geprioriteerd in het Uitvoeringsprogramma VTH.		€724.000				

Prestatie	Vergunningverlening en bijzondere wetten	Budget
Vergunningverlening en advisering bijzondere wetten (horeca, evenementen, coffeeshops en seksinrichtingen) waardoor 100% van de vergunningplichtige bedrijven en organisaties voldoen aan alle wettelijke eisen.		€562.000
Prestatie	Wij nemen deel aan de Veiligheidsregio IJsselland	Budget
Bewaken en monitoren prestaties van de Veiligheidsregio IJsselland.		€10.000
Prestatie	Gemeentelijke crisistaken	Budget
Voorbereiden en uitvoeren van de gemeentelijke crisistaken.		€20.000
Prestatie	Meerjarenbeleidsplan Veiligheid	Budget
We voeren de maatregelen uit de meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2020-2023 uit waarbij we in 2021 de focus leggen op de volgende ontwikkelthema's:		€30.000
<ul style="list-style-type: none"> · Ondernijning · Zorg en veiligheid · Drugs · Digitale criminaliteit 		
Prestatie	Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)	Budget
Voor ieder winkelgebied en alle bedrijventerreinen verkrijgen en behouden wij het keurmerk veilig ondernemen.		€10.000
		Opgave
Doelstelling:	Ervoor zorgen dat Deventer een ongunstig klimaat heeft voor ondermijnende activiteiten	1 2 3 4 5
Ervoor zorgen dat Deventer een ongunstig klimaat heeft voor ondermijnende activiteiten.		✓
Prestatie	Ondernijning	Budget
Intensiveren van de aanpak ondernijning en weerbaarheid incl.:		€130.000
<ul style="list-style-type: none"> • Project overdracht en normalisatie woonwagens • Vitalisering bedrijventerreinen: aanpak Bergweide 3 		

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
6	Veiligheid	Verwijzingen Halt	11,70	Aantal per 1.000 inwoners	Bureau Halt
8	Veiligheid	Winkeldiefstallen	2,55	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
9	Veiligheid	Geweldsmisdrijven	4,70	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
10	Veiligheid	Diefstallen uit woning	2,30	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
11	Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	4,65	Aantal per 1.000 inwoners	CBS

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	11.398	11.519	11.310	11.281	11.070
Baten	795	943	800	737	737
Saldo exclusief reserves	-10.603	-10.576	-10.510	-10.544	-10.333
Storting in reserves	97	6	6	6	0
Puttting uit reserves	360	3	2	2	2
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	263	-4	-4	-4	2
Saldo inclusief reserves	-10.340	-10.580	-10.514	-10.548	-10.331

De stijging van het saldo inclusief reserves met €0,2 miljoen in 2021 ten opzichte van 2020 is als volgt te verklaren:

Openbare orde en veiligheid

Als gevolg van indexering van lonen en prijzen zijn de lasten in 2021 €74.000 hoger.

Crisisbeheersing en Brandweer

Reguliere indexatie van de bijdrage aan de Veiligheidsregio €141.000.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Openbare Orde en Veiligheid	2020	2021	2022	2023	2024
Crisisbeheersing en Brandweer	-7.762	-7.724	-7.658	-7.692	-7.585
Openbare orde en Veiligheid	-2.841	-2.852	-2.852	-2.852	-2.748
Saldo exclusief reserves	-10.603	-10.576	-10.510	-10.544	-10.333

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Aanpak huiselijk geweld Deventer visie 2016-2019	0,6 Mb	Aanpak huiselijk geweld Deventer visie 2016-2019
Aanpak ondermijning en weerbaarheid	0,9 Mb	Aanpak ondermijning en weerbaarheid
Aanpak veelplegers	0,1 Mb	Aanpak veelplegers
Beleidsregel bijzondere situaties wet Bibob	0,2 Mb	Beleidsregel bijzondere situaties wet Bibob
Evenementenbeleid	1,0 Mb	Evenementenbeleid
Handhavingsuitvoeringsprogramma	1,0 Mb	HUP 2018
Huisvestingsverordening 2019	0,1 Mb	Huisvestingsverordening 2019
Meerjarenveiligheidsbeleid	0,5 Mb	Meerjarenveiligheidsbeleid

Leefomgeving

Omschrijving

Dit programma omvat het onderhoud en verbetering van het onderhoud van de openbare ruimte en het uitvoeren van maatregelen voor een betere bereikbaarheid en verkeersmobiliteit, parkeren en de realisatie van nieuwe fysieke infrastructuur. De belangrijkste taken van dit programma zijn het uitvoeren van beheertaken, het veiligheidsonderhoud, het dagelijks - en regulier onderhoud, het groot onderhoud, herinrichtingen in de openbare ruimte en het exploiteren van het haven- en parkeerbedrijf. Wij regisseren de uitvoering van deze kerntaken. Tegelijkertijd transformeren wij naar een stimulerende, faciliterende en loslatende gemeente, die ruimte biedt aan burgerinitiatief en zelfbeheer.

Naast de zorg voor een (duurzame) instandhouding van de leefomgeving zijn er in de loop der jaren een aantal belangrijke zaken/waarden toegevoegd aan de maatschappelijke betekenis van de openbare ruimte voor de gemeenschap. Deze staan uitgebreid beschreven in de vastgestelde Visie Leefomgeving en worden samengevat in de hieronder genoemde 4 pijlers.

Daarnaast bestaat dit programma uit enkele publiekrechtelijke taken voor onderdelen die aan de openbare ruimte zijn gerelateerd. Dit zijn de ligplekken in de havens, inritten, rioolaansluitingen, verkeersbesluiten, kabels en leidingen en begraafplaatsen.

De verhouding tussen overheid en de samenleving verandert. Voor Deventer is de visie Leefomgeving het uitgangspunt. De visie gaat uit van 4 pijlers:

1. Schoon, heel en veilig
2. Bewuste inrichting
3. Maximaal rendement
4. Ruimte voor initiatief

Door het teruglopende investeringsvermogen bij zowel gemeente als partners transformeert de instandhouding van de openbare ruimte naar een meer organische manier van buurtvernieuwing. Wij brengen kleinschalige ontwikkelingen en reguliere beheermaatregelen organisatorisch en financieel onder in één proces.

Actuele beleidscontext

Aantrekkelijke leefomgeving

In de visie Leefomgeving is vastgelegd dat wij ervoor kiezen de openbare ruimte divers in te zetten; een 'Deventer mix'. Onze inzet bestaat uit 4 pijlers, namelijk:

1. De leefomgeving in de hele gemeente is schoon, heel en veilig: We 'bewaken' de ondergrens bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte;
2. Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte richten we ons op goede leefbaarheid, duurzaamheid, ecologie en onderhoudsvriendelijkheid;
3. Bij het werken in de leefomgeving krijgt de beleving van de openbare ruimte een zwaar accent, naast het maken van economische en sociale verbindingen;
4. De inzet van bewoners en ondernemers kan verschillende vormen krijgen. We onderscheiden bewonersinitiatieven en zelfbeheer. De ruimte voor initiatief vertalen we naar de inwoners met het motto 'Wij de basis, u de plus'.

Op basis van het Bestuursakkoord 2018-2022 willen wij ons focussen op een aantal terreinen:

- Deventer werkt
- Duurzaam Deventer
- Oog voor elkaar
- Levendig Deventer
- Samenwerken en samenleven.

Beide documenten sluiten op diverse onderdelen goed op elkaar aan en bieden de nodige aanknopingspunten om vanuit dit programma een verantwoorde begroting op te stellen. Op hoofdlijnen resulteert dat voor Leefomgeving in een aantal speerpunten.

Om economisch aantrekkelijk te blijven dient de leefomgeving niet alleen functioneel goed op orde te zijn maar tevens visueel aantrekkelijk en duurzaam ingericht en beheert te worden. Daarom zullen wij de komende periode investeren in het beheer en onderhoud van o.a. de binnenstad, de haven en de overige bedrijventerreinen. Hierbij zullen wij innovatie en levendigheid ook steeds als belangrijke randvoorwaarden meenemen zodat er ook in de toekomst sprake is van een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte.

Vanuit duurzaamheid zal binnen het programma meer accent komen te liggen op duurzame bereikbaarheid waarbij met name het fietsgebruik nog beter gestimuleerd en dus ook gefaciliteerd gaat worden. Door in de komende jaren de fietsvoorzieningen te optimaliseren maar ook door intensiever te communiceren met doelgroepen en belanghebbenden wordt bijgedragen aan een duurzamer milieu en aan de gezondheid van de bewoners. Tevens wordt binnen Deventer steeds meer ruimte geboden aan E-laadpalen zodat de elektrische auto's meer locaties ter beschikking krijgen om op te laden. Daarnaast zullen wij de komende jaren investeren in klimaatadaptatie door zoveel mogelijk wateroverlast te voorkomen en door hittestress te beperken.

Bij het onderhoud en de inrichting kijken we breder dan naar de (onderhouds)technische kwaliteit. Ook onderwerpen zoals 'leefbaarheid', 'beleving' en 'algemene tevredenheid van bewoners en ondernemers' krijgen een plaats. Bij het onderhoud van de leefomgeving laten we ons niet alleen leiden door de technische staat, maar houden we ook rekening met de beleving door het publiek. Technologische ontwikkelingen kunnen deze ontwikkeling ondersteunen. Zoals het investeren in de inrichting en met name ook de verlichting van de binnenstad. Hierbij kunnen bewoners en ondernemers samen werken aan hun eigen leefomgeving en er ontstaan tevens kansen voor grotere sociale samenhang in een buurt of wijk.

Er is een aantoonbare relatie tussen een groene leefomgeving, leefbaarheid en gezondheid. Het investeren in groen in de leefomgeving heeft dus maatschappelijke effecten. De komende jaren zal zowel in de regelgeving (omgevingsvisie) als in de uitvoering (openbare ruimte en projecten) gezondheid een specifieke plek krijgen.

Naast het beheren/ in stand houden van je duurzame kapitaalgoederen (schoon, heel, veilig) liggen er diverse maatschappelijke opgaven voor die we in de komende tijd steeds verder proberen mee te nemen in onze programmeringsopgaven.

Dit doen we door zaken om een efficiënte manier met elkaar te verbinden en ook in kleine stappen alvast naar die stip op de horizon toe werken. De grote stappen zijn meer afhankelijk van de hoeveelheid financiële middelen die de komende jaren wellicht nog beschikbaar komen.

Om van de huidige naar de nieuwe situatie toe te komen gaan we uit van de onderstaande ontwikkelingen

- energietransitie, duurzaamheid/klimaat, bereikbaarheid/mobiliteit;
- creatieve stedeling/aantrekkelijke woonstad, gezondheid (sporten bewegen);
- buurtgericht werken, geografisch en of demografische benadering kiezen;
- preventie, procesoptimalisatie en digitalisering Smart City.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
Leefomgeving	0.5 Treasury; 0.63 Parkeerbelasting; 2.1 Verkeer en vervoer; 2.2 Parkeren; 2.4 Economische havens en waterwegen; 2.5 Openbaar vervoer; 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie; 6.3 Inkomensregelingen; 7.2 Riolering; 7.5 Begraafplaatsen en crematoria; 0.10 Mutaties reserves.

Doelstelling: Waardering openbare ruimte (schoon, heel en veilig)	Opgave				
	1	2	3	4	5
Inwoners waarderen de openbare ruimte in 2021 gemiddeld met een 6,7.	✓	✓		✓	✓

Prestatie	Klimaatadaptatie	Budget
Als gevolg van het veranderende klimaat neemt de kans op wateroverlast toe. Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan voeren wij jaarlijks maatregelen uit om de druk op ons rioolstelsel te verlagen. Dit is mogelijk door het afkoppelen van hemelwater en de aanleg van infiltratieriolen die afvoeren op het oppervlaktewater. Wij verhogen het budget waardoor wij meer maatregelen kunnen nemen.		€100.000 exploitatie €150.000 investering

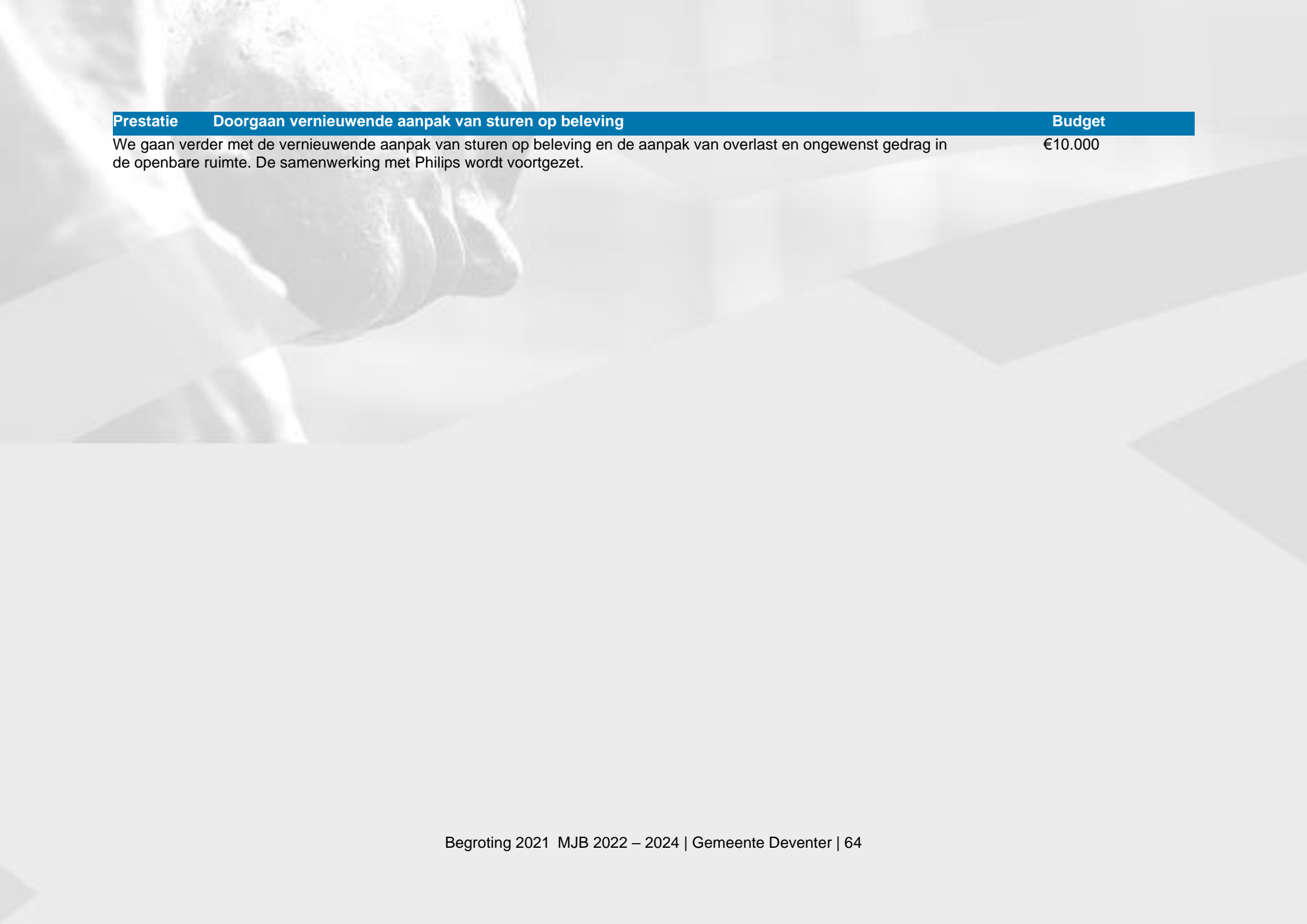
Prestatie	Strategisch bomenbeheer	Budget
Door vaker te snoeien neemt de 'zwaarte' van het snoeien af en de kwaliteit van het bomenbestand toe. Dit leidt tot een betere beleving bij bewoners en een afname van het aantal meldingen.		

Prestatie	Vogeleiland	Budget
Wij gaan het park op het vogeleiland renoveren (openbaar groen, verlichting, paden, afsluitbaar hek). Om het paviljoen weer exploitabel te maken gaan wij die ook renoveren. Voor groenonderhoud is in 2020 extra budget beschikbaar.		☐ €232.500 investering €25.000 groenonderhoud

Prestatie	Skatepark	Budget
In 2021 ronden wij de werkzaamheden mbt het skatepark af.		€250.000
Prestatie	Regulier en klein onderhoud op het vastgelegde beeldkwaliteitsniveau	Budget
In de openbare ruimte zorgen wij voor regulier en klein onderhoud op het vastgelegde beeldkwaliteitsniveau conform de CROW systematiek. Wij verzorgen het technisch onderhoud aan installaties en objecten (zoals bruggen, viaducten, rioolstelsel en speelplaatsen).		€15.200.000
Prestatie	Uitvoering groot onderhoud en vervangingsonderhoud	Budget
We voeren groot onderhoud en vervangingsonderhoud uit (MJOP-MIND 2021-2024; jaarschijf 2021). Bij het uitvoeren hiervan zoeken we (maximale) meerwaarde op de terreinen van beleving, participatie, gezondheid, ecologie, TEEB (waarde van groen) cradle to cradle, klimaatadaptatie, energie en social return.		€5.500.000 (exploitatie) €3.000.000 (investering MJOP) €600.000 (investering GRP)
Prestatie	Uitvoering diverse beheertaken	Budget
Wij voeren diverse (wettelijke) beheertaken uit, waaronder:		€3.600.000
<ul style="list-style-type: none"> • Calamiteiten/veiligheidsonderhoud; • Storingsdienst; • Inspecties; • Storingsmeldingen; • Innen van parkeergelden en havengelden; • Gegevensbeheer; • Exploitatiekosten (huur en energie); • Belastingen; • Handhaving en Toezicht. 		
Dit doen wij ook voor de IJsseloevers.		

		Opgave				
Doelstelling: Het verbeteren van de duurzame bereikbaarheid en doorstroming (bewuste inrichting)		1	2	3	4	5
Het verbeteren/optimaliseren van de (duurzame) bereikbaarheid en doorstroming.		✓	✓			
Prestatie	Renovatie brinkgarage	Budget				
In 2021 ronden wij de planologische procedure af en gaan de uitvoering voorbereiden.		voorbereidingskrediet €180.000				
Prestatie	Overstichtslaan, Margijnenenk en Lebuinislaan	Budget				
Wij gaan de fietspaden omvormen en groot onderhoud aan de verhardingen uitvoeren.		€400.000				
Prestatie	Reconstructie Havezathelaan	Budget				
Reconstructie weg voorbereiden en rotonde bij laan van Borgele uitvoeren		€339.000				
Prestatie	Oerdijk reconstructie (Kolkmansweg-Komgrens)	Budget				
Prestatie	De Braam reconstructie	Budget				
		Opgave				
Doelstelling: Vergroten van het aantal verplaatsingen te voet, per fiets of over water (gezond en duurzaam)		1	2	3	4	5
Het vergroten van het aantal verplaatsingen te voet, per fiets of over water.		✓	✓			
Prestatie	Steiger Wellekade	Budget				
Voor het aanleggen van de salonboten bij laag water gaan wij een aanlegvoorziening realiseren.		€360.000				

Prestatie	Vaart in de haven	Budget
We gaan door met de uitvoering van het beheerplan voor de haven.		
Prestatie	Verbetering fietsinfrastructuur	Budget
We verbeteren de fietsinfrastructuur door: diverse mjop-mind projecten in uitvoering te nemen (zie mjop planning)		
<ul style="list-style-type: none"> • reconstructie Keizer Karellaan (incl. fietspad); • start omvormen fietsinfrastructuur Margijnenenk/Lebuinuslaan/Overstichtlaan van tegels naar asfalt 		
Prestatie	Verbeteren van de fietsstructuur rond de A1	Budget
In 2021 gaan we verder met de planvorming en leggen we een plan ter besluitvorming voor.		voorbereidingskrediet €50.000
Doelstelling: Vergroten van de bezoekersaantallen en verblijfsduur (beleving) Aantrekkelijke leefstad voor de creatieve stedeling		Opgave
		1 2 3 4 5
Het vergroten van de bezoekersaantallen aan en de verblijfsduur in de binnenstad.		✓ ✓ ✓ ✓
Prestatie	Planvorming Grote Kerkhof en Stromarkt	Budget
Het vastgestelde VO gaan we doorontwikkelen naar een DO en een bestek. Deze worden voorgelegd aan de raad.		Vorbereidingskrediet t €200.000
Prestatie	Centrumbus	Budget
De Stichting Busdienst Deventer Binnenstad gaat de komende vijf jaren door als vervoerder in het centrum.		€20.000
Prestatie	Herinrichting van de Keizerstraat binnenstad	Budget
In 2021 gaan we verder met de herinrichting van de Keizerstraat in de binnenstad.		€1.398.000 investering

Prestatie	Doorgaan vernieuwende aanpak van sturen op beleving	Budget
	We gaan verder met de vernieuwende aanpak van sturen op beleving en de aanpak van overlast en ongewenst gedrag in de openbare ruimte. De samenwerking met Philips wordt voortgezet.	€10.000

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	39.549	35.010	35.756	35.821	35.802
Baten	14.767	15.191	14.420	14.449	14.478
Saldo exclusief reserves	-24.783	-19.819	-21.336	-21.372	-21.324
Storting in reserves	1.872	1.323	483	554	603
Puttend uit reserves	4.969	844	919	917	915
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	3.097	-479	436	363	312
Saldo inclusief reserves	-21.686	-20.298	-20.900	-21.008	-21.012

De daling van het saldo inclusief reserves met circa €1.400.000 in 2021 ten opzichte van 2020 is als volgt te verklaren:

Indexering

Als gevolg van indexering van lonen en prijzen zijn de lasten in 2021 €321.000 hoger.

MJOP Budget

Als gevolg van een herschikking MJOP budget, zijn de lasten in 2021 €600.000 lager.

Dividenduitkering

De uitkering van dividend in 2021 leidt tot €526.000 hogere baten.

Parkeren

Als gevolg van corona maatregelen zijn de parkeerinkomsten in 2020 €400.000 lager. Als gevolg van indexering zijn de parkeerinkomsten in 2021 €140.000 hoger.

Onkruidbestrijding

De financiële gevolgen voor indexering en kapitaallasten leiden tot een tariefstijging van €245.000.

Overige mutaties

Voor geluidswal A1, stormschade, en de Wellekade is in 2020 aanvullend budget beschikbaar gesteld.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Leefomgeving	2020	2021	2022	2023	2024
Treasury	545	19	19	19	19
Parkeerbelasting	2.791	3.186	3.186	3.186	3.186
Verkeer en vervoer	-17.781	-14.963	-15.650	-15.659	-15.661
Parkeren	-2.275	-1.210	-2.058	-2.030	-2.000
Economische Havens en waterwegen	-9	-10	-11	-11	-11
Openbaar vervoer	-314	-315	-295	-296	-276
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-8.226	-7.322	-7.322	-7.376	-7.376
Inkomensregelingen	-624	-624	-624	-624	-624
Riolering	1.373	1.608	1.608	1.608	1.608
Begraafplaatsen	-216	-187	-188	-188	-188
Ruimtelijke ordening	-46	0	0	0	0
Saldo exclusief reserves	-24.783	-19.819	-21.336	-21.372	-21.324

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	800	0	0	0
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	0	0	0	0
Saldo	-800	0	0	0

Investerings

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. investeringen	5.190	0	0	0
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	0	0
Saldo	-5.190	0	0	0

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Rioleringsplan 2015-2020	4,3 Mb	Rioleringsplan 2015-2020
Visie Leefomgeving 2014	7,8 Mb	Visie Leefomgeving 2014
Uitvoeringsprogramma leefomgeving 2016	2,4 Mb	Uitvoeringsprogramma leefomgeving 2016
MeerJarenOnderhoudsprogramma Mind 2019-2022	36,1 Mb	MeerJarenOnderhoudsprogramma Mind 2019-2022
Meerjaren perspectief Parkeren 2018	0,5 Mb	Meerjaren perspectief Parkeren 2018
Fietsbeleidsplan Deventer Fietst! 2010-2015	0,5 Mb	Fietsbeleidsplan Deventer Fietst! 2010-2015

Milieu en duurzaamheid

Omschrijving

Het programma omvat de zorg van de gemeente voor milieu en duurzaamheid. Enerzijds betreft het het verminderen van de milieugevolgen, zoals geluidhinder, de luchtkwaliteit, geuroverlast, schade aan de natuur en bodemverontreiniging, van handelingen en activiteiten. Anderzijds houdt het programma zich ook bezig met het toekomstbestendig maken van de gemeente op het gebied van milieugevolgen. Anderzijds gaat het over de rol van de gemeente in de mondiale en lokale klimaatproblematiek.

Bij het realiseren van de doelstellingen kiest de gemeente steeds bewust voor de juiste rol. Op gebieden waarvoor wettelijke kaders zijn, is dat een regulerende. Op andere beleidsterreinen is dat meer een proactieve rol. Met name op gebied van duurzaamheid is dat een faciliterende en loslatende. Het gevolg daarvan is dat prestaties slechts ten dele afdwingbaar zijn. De energietransitie is als gevolg van het akkoord van Parijs en de aardbevingen van Groningen landelijk en regionaal / lokaal een urgente opgave geworden. Het Rijk vraagt in wetgeving (wet VET 1 juli 2018) en in het Klimaatakkoord een stevige regierol van de gemeente om de landelijke doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 te realiseren.

Actuele beleidscontext

De gemeenteraad heeft in 2020 het nieuwe grondstoffenplan vastgesteld. Er is sprake van 86 kilo restafval per inwoner per jaar (2019). Deventer blijft daarmee koploper afvalscheiding.

Op het gebied van bodem vormt het Convenant 2016-2020 tussen VNG, IPO, VNG en UvW de leidraad. In 2021 loopt de werkwijze van het convenant nog door om daarna opgenomen te worden in de Omgevingswet.

Het kader voor geluid wordt gevormd door de Wet Geluidhinder die afgelopen jaren is vernieuwd onder de noemer van Swung (Samen Werken in de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid).

Vrijwel alle milieuwetgeving zal worden opgenomen in de Omgevingswet. In een aantal gevallen, zoals bodem, wordt dit gecombineerd met een ingrijpende stelselwijziging en met (ruimtelijke en milieu) ingrepen als gevolg van de energietransitie, o.a. door de zoektocht naar nieuwe energiebronnen zoals geothermie. Voor de invoering van de Omgevingswet is op vrijwel alle beleidsterreinen aanvullende personele inzet nodig.

Voor duurzaamheid is het wat en hoe vastgelegd in de Uitvoeringsagenda Duurzame Energie (2011-2018). De energietransitie krijgt steeds meer vorm in publiek-private samenwerkingsvormen tussen burgers, bedrijfsleven, woningcorporaties, energienetbeheerders en -leveranciers, (kennis)instellingen maatschappelijke organisaties en (mede)overheden. In het energieplan, wordt de transitie-opgave vertaald naar de opwek, opslag en distributie van duurzame energie. Het warmtevraagstuk is hierin cruciaal. In maart 2018 heeft de raad het locatieonderzoek naar windenergie ontvangen waarover nog een besluit moet worden genomen. Het aantal initiatieven voor zonnestroom / parken neemt toe en vraagt om een (her)overweging van ruimtelijke en andere criteria. Gemeenten worden door het Rijk (Klimaatakkoord) gevraagd om aan te sluiten bij een regio voor een Regionale Energie Strategie (RES).

Bij Vergunningen, Toezicht en Handhaving en bij bodem, geluid en lucht is de uitvoering van de basis- en beleidstaken neergelegd bij de Omgevingsdienst IJsseland.

Een specifiek onderwerp waar komende jaren aandacht voor wordt gevraagd is asbest. De voorgenomen wettelijke sanering in 2024 wordt niet doorgevoerd. Wat de gezondheidsrisico's niet anders maakt en daarom blijft Deventer structureel aandacht schenken aan de sanering van asbest.

Medio 2020 zijn er 75 laadpalen voor elektrische auto's geplaatst. De ontwikkelingen van de laadinfrastructuur is onderdeel van het klimaat akkoord en de verder uitwerking gebeurt op de schaal van Gelderland en Overijssel in de zogenaamde GO-RAL. In 2021 zal er voor Deventer een nieuwe visie op de laadinfra voor elektrische voertuigen komen.

Het schone luchtakkoord is ondertekent in 2020. Jaarlijks zal dit leiden tot acties en monitoring. Hiervoor is structureel aandacht noodzakelijk.

Overige relevante beleidskaders zijn: herziene kader Externe Veiligheid, Basisnet Spoor, Werkwijze Ecologie, Europese normen voor Luchtkwaliteit, Verdrag van Aarhus betreffende informatie, inspraak en besluitvorming inzake milieuaangelegenheden.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
-----------	------------

Milieu	0.5 Treasury; 6.3 Inkomensregelingen; 7.3 Afval; 7.4 Milieubeheer; 0.10 Mutaties reserves.
--------	--

Doelstelling: Het verder verminderen van de hoeveelheid restafval en vergroting van het hergebruik van grondstoffen.	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het verder verminderen van de hoeveelheid restafval en vergroting van het hergebruik van grondstoffen.		✓			✓

Prestatie	Vergroting hergebruik grondstoffen	Budget
Het zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, onder meer door verdere verlaging gf-fractie in restafval. Het grondstoffenplan wordt in de periode 2021-2024 uitgevoerd.		

Doelstelling: Verbetering van de milieukwaliteit	Opgave				
	1	2	3	4	5
Doorgaande verbetering van de milieukwaliteit en ecologische kwaliteit in de hele gemeente.		✓			✓

Prestatie	Omgevingsdienst	Budget
(Project)advies, vergunningverlening, toezicht en handhaving op gebied van milieu vindt plaats in een robuuste en kwalitatief hoogwaardige Omgevingsdienst, zodat er geen structurele overschrijdingen van milieunormen zijn en kan worden bijgedragen aan de klimaatdoelstellingen met energietoezicht op bedrijven.		€1.398.364

Prestatie	Nieuwe omgevingswaarden	Budget
In voorbereiding op de Omgevingswet werkt de OD met de gemeente aan nieuwe omgevingswaarden.		

Prestatie	Inzet van lokale ecologische kennis	Budget
Door inzet van (lokale) ecologische kennis en advies bij ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningverlening en onderhoud van de openbare ruimte worden ecologisch optimale situaties gecreëerd.		

Prestatie	Bewustwording van zorg voor leefomgeving.	Budget
	Door middel van natuur- en milieueducatie worden inwoners, met name via de basisscholen, bewust gemaakt van de zorg voor de eigen leefomgeving.	€412.456

Doelstelling: Toename hernieuwbare elektriciteit.	Opgave
	1 2 3 4 5
Het jaarlijks toenemen van het percentage hernieuwbare energie (electriciteit en warmte) en het dalen van de geproduceerde CO2.	✓ ✓

Prestatie	Fossiel vrij en betaalbaar wonen	Budget
	Vanuit een wijkgerichte aanpak gaan we samen met de partners tussen 2018-2021 in drie wijken aan de slag met Fossielvrij en Betaalbaar Wonen, start in proeftuin Zandweerd. Regionale opschaling proberen we te realiseren in Transform.	Onderdeel van middelen motie Duurzaamheid - uitvoering energieplan

Prestatie	Opwek en gebruik duurzame energie	Budget
	Het regisseren, stimuleren en faciliteren van initiatieven die leiden tot meer opwek en gebruik van duurzame energie en minder energiegebruik in de gebouwde omgeving, bij bedrijven en mobiliteit.	Onderdeel van middelen motie Duurzaamheid - uitvoering energieplan

Prestatie	Energieplan	Budget
	We maken een Energieplan om de energietransitie te realiseren. We voeren de regie op het proces van de energietransitie (duurzame elektriciteit en warmte), in samenwerking met corporaties, netbeheerders, bewoners, bedrijven, particuliere initiatiefnemers, overheden en andere partijen.	Onderdeel van middelen motie Duurzaamheid - uitvoering energieplan

Doelstelling: Verbetering kwaliteit van bodem en ondergrond.	Opgave				
	1	2	3	4	5

Het verder verbeteren van de kwaliteit van bodem en ondergrond.

✓

Prestatie Onderzoeken en monitoren van de kwaliteit van bodem.	Budget
---	--------

Het onderzoeken en monitoren van de kwaliteit van bodem en grondwater en het waar nodig saneren van verontreinigingen zodat alle risico's als gevolg van bodemverontreiniging zijn weggenomen of beheerst.

Doelstelling: Terugdringen geluidoverlast.	Opgave				
	1	2	3	4	5

Het verder terugdringen van geluidoverlast als gevolg van verkeer.

✓

Prestatie Verminderen van geluidoverlast.	Budget
--	--------

Het verminderen van geluidoverlast als gevolg van auto- en treinverkeer door het uitvoeren van saneringsmaatregelen, zodat de geluidoverlast in geen enkele woning in Deventer boven de wettelijke norm ligt.

Prestatie Geluidsaspecten verkeerstrajecten	Budget
--	--------

Door inzet van kennis en advies over milieu- en geluidsaspecten worden actuele verkeerstrajecten gefaciliteerd (luchtverkeer, spoor, haven, etc.).

Doelstelling: Doorgaande verbetering duurzaamheid	Opgave				
	1	2	3	4	5

Doorgaande verbetering van duurzaamheid in de hele gemeente.

✓

Prestatie Kennis en advies duurzaamheidsthema's	Budget
--	--------

Door inzet van kennis en advies over duurzaamheidsthema's worden initiatieven (in het voortraject) van o.a. ruimtelijke ontwikkelingen gefaciliteerd.

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
33	Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	74	Kg/inwoner	CBS
34	Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	6,40	%	RWS

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	18.886	18.337	17.531	17.531	17.531
Baten	16.280	15.830	15.548	15.548	15.548
Saldo exclusief reserves	-2.605	-2.508	-1.982	-1.983	-1.983
Storting in reserves	3	6	6	6	6
Putting uit reserves	699	281	0	0	0
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	696	276	-6	-6	-6
Saldo inclusief reserves	-1.909	-2.232	-1.988	-1.988	-1.988

De stijging van het saldo inclusief reserves met €323.000 in 2021 ten opzichte van 2020 is als volgt te verklaren:

Milieubeheer

Reguliere indexatie van de bijdrage aan de Omgevingsdienst €62.000.

Daarnaast is er een incidentele verhoging in 2021 van de apparaatskosten van €245.000 ten behoeve van de uitvoering van de Energietransitie.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Milieu en Duurzaamheid	2020	2021	2022	2023	2024
Treasury	9	9	184	184	184
Inkomensregelingen	-965	-997	-997	-997	-997
Afval	2.319	2.360	2.185	2.185	2.185
Milieubeheer	-3.969	-3.879	-3.354	-3.355	-3.355
Saldo exclusief reserves	-2.605	-2.508	-1.982	-1.983	-1.983

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Grondstoffenplan 2020-2024	1,2 Mb	Grondstoffenplan Deventer 2020-2024
Beleidsnota ecologie	2,5 Mb	Beleidsnota ecologie
Gebiedsgericht Grondwaterbeheerplan	1,7 Mb	Gebiedsgericht Grondwaterbeheerplan
Omgevingsvisie externe veiligheid 2015	4,7 Mb	Omgevingsvisie externe veiligheid 2015
Uitvoeringsagenda Duurzaamheid	1,3 Mb	Uitvoeringsagenda Duurzaamheid

Ruimtelijke ontwikkeling

Omschrijving

Het programma omvat de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de gemeente, zowel de stad als het platteland inclusief de dorpen en kernen.

Dit gebeurt onder andere door beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Daartoe behoren het opstellen van planologisch kaders met een goede ruimtelijke onderbouwing, voor initiatieven uit de samenleving (een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning).

In 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Deventer heeft inmiddels een mooie voorsprong op andere gemeenten doordat wij al een Omgevingsvisie hebben en een Bestemmingsplan met Verbrede Reikwijdte, het bestemmingsplan Deventer, Stad en Dorpen. Dat laatste gecombineerd met een verordening voor de gehele fysieke leefomgeving. De Omgevingswet gaat grote veranderingen teweegbrengen. We zetten ondanks de uitgestelde wet al flinke stappen om in 2022 overeenkomstig de wet te kunnen werken en we werken al voor een groot deel Omgevingswetproof. De samenleving is daarbij zoveel als mogelijk aan zet. Wij geven vooral de hoofdlijnen, ambities, en een set spelregels mee, overeenkomstig onze Omgevingsvisie. De belangen van omwonenden en andere belanghebbende worden in een zorgvuldig participatietraject geborgd. De overheid is daarbij steeds meer de verbinder en bewaker van de spelregels, en dus vooral regisseur, in plaats van zelf de realisator. De gemeente blijft echter wel degene die uiteindelijk beslist op een initiatief, vanuit haar publieke rol en verantwoordelijkheid.

Verder leggen wij via het ruimtelijke spoor vaak de basis voor de realisatie van de doelstellingen van andere beleidsvelden, zoals Bereikbaarheid, Parkeren en Wonen. Wij dragen bij aan goede afspraken met o.a. de corporaties over de volkshuisvesting. We zijn actief richting onze partners om de komende woningbouwopgave te realiseren. We richten ons daarbij naast onze eigen inwoners, vooral op de zogenaamde creatieve stedeling. Om onze ambities invulling te geven zijn er 4.000 - 5.000 woningen nodig in de komende 10 jaar.

Actuele beleidscontext

Deventer geldt in den lande als een van de voorbeelden van een gemeente die al werkt volgens de principes van de Omgevingswet. Dat is al ingezet door de structuurvisie Stadsassenszone en heeft verder vorm gekregen in onze Omgevingsvisie en het onlangs vastgestelde bestemmingsplan Deventer, stad en dorpen (tot stand gekomen als plan binnen de Crisis- en herstelwet). De Omgevingswet vergroot het werkdomein, en breidt dit uit met aspecten als gezondheid en duurzaamheid. Bovenal vraagt de wet straks een geheel andere manier van werken: van toetsen naar meedenken om uiteindelijk het goede verhaal achter een initiatief te kunnen vertellen waardoor het tot realisatie kan komen. We zetten deze lijn volop door! Dat doen we onder andere door samen met onze partners uitvoeringskaders te formuleren: een bandbreedte waarbinnen een project verder ontworpen kan worden. We zijn zichtbaar en actief, en maken daarover afspraken met elkaar. In ruil daarvoor zetten we het instrument van de Grondexploitatiewet in, zodat onze kosten in redelijkheid worden vergoed. We blijven echter verantwoordelijk. De afweging of een project tot stand kan komen, blijft uiteindelijk bij ons. Als lagere overheid hebben we de taak om naast de specifieke, ook de algemene belangen mee te wegen.

Op deze manier proberen we de kansen die onze binnenstad biedt, onze bedrijventerreinen, de kernen en het buitengebied volop te benutten. Dit zijn belangrijke dragers voor Deventer, die ieder hun eigen specifieke kwaliteiten hebben en belangrijke (economische) motoren zijn. Vanuit die kansen denken we, maar bewaken en versterken we ook de grote kwaliteiten die Deventer nu al heeft. Dit geldt nadrukkelijk ook voor ons landelijk gebied. Niet alleen fysiek (landschap, cultuurhistorie), maar ook naar de kwaliteit van onze inwoners. Initiatief, durf en ondernemen zit in onze aard.

Bijzondere kansen liggen er voor de ontwikkeling van het stationsgebied en omgeving in de richting van een stadscampus. In dat gebied is nu al een aantal mooie bedrijven gevestigd (onderwijs, ICT, zakelijke dienstverlening). Topicus heeft inmiddels uitbreidingsplannen ontplooid, en er zijn plannen voor de herontwikkeling van de Kop Handelskade. Dat zijn belangrijke impulsen voor het versterken van het economische klimaat waardoor we beter (jonge) mensen aan Deventer kunnen binden. Wij willen deze ontwikkeling stimuleren en faciliteren, onder andere door het opstellen van een ontwikkelingsvisie en ontwikkelingsprogramma op dit gebied. Dat kan de motor zijn voor een stedelijke herontwikkeling op dit strategische punt voor Deventer: het scharnier tussen een verkeersknooppunt met een duurzaam karakter en een vitale binnenstad. We hopen dat daarover in 2021 de discussie in de Raad kan worden gevoerd.

Deventer staat voor een majeure opgave om de komende jaren veel woningen toe te voegen aan de bestaande voorraad. Gingen we eerst nog uit van 3.000 in 10 jaar, inmiddels stijgt dit aantal alleen maar. We denken nu zelfs richting 5.000. In dit aantal zit ook de ambitie om mensen van buiten Deventer aan onze gemeente te binden. We denken dan aan mensen die wat meer te besteden hebben, en aan jong talent dat werkzaam is in een van onze mooie bedrijven. Ook mensen uit overige delen van Nederland, denk aan de Randstad, zijn hier welkom. Dat mag echter niet ten koste van onze eigen inwoners en woningzoekenden gaan. Dat betekent dat we naast een kwantitatieve opgave zeker ook een majeure kwalitatieve opgave hebben: wat voor woningen gaan we bouwen? Vraagstukken zoals de leefbaarheid van wijken en buurten, ongedeelde stad, de grote verduurzamingsopgave in de bestaande voorraad, vraag naar middeldure huur, huisvesting voor ouderen, jongeren en studenten, zijn aspecten die aandacht nodig hebben en dan ook een plek gekregen hebben in de in 2018 vastgestelde Woonvisie. Deze nieuwe woonvisie is ook weer de basis om prestatieafspraken te maken met woningbouwcorporaties en andere relevante partijen in de stad om onze opgave te realiseren. Er zal toenemende aandacht zijn voor de vraag welke huisvesting we kunnen inzetten, waardoor ouderen ook zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. We gaan met de Raad en de samenleving in gesprek om onze ambitie voor de toekomst te bepalen: wat voor gemeente willen we eigenlijk zijn? Willen we groeien, in welke richting en wat willen we daarmee bewerkstelligen? Dit is de afronding van het traject 'Wonen en Voorzieningen', die we (mits de situatie rond Covid-19) geen roet in het eten gooit. In de komende jaren maken we van het streven naar een duurzamer mobiliteit een speerpunt. In die zin staat het bevorderen van het vervoer te voet of per fiets centraal. Deze ontwikkeling is het afgelopen jaar al ingezet, en zetten we door. Inmiddels hebben we een Uitvoeringsagenda Duurzame mobiliteit vastgesteld, die de basis is voor verdere maatregelen.

Via een Uitvoeringsagenda voor het landelijk gebied willen we een bijdrage leveren aan de leefbaarheid en de dynamiek van een vitaal platteland. Deze wordt in overleg met de betrokken dorpen jaarlijks geactualiseerd en gedeeld met de raad.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
Ruimtelijke ontwikkeling	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden; 0.5 Treasury; 2.1 Verkeer en vervoer; 8.1 Ruimtelijke ordening; 8.3 Wonen en bouwen; 0.10 Mutaties reserves.

Doelstelling: Kwaliteiten stad en land	Opgave				
	1	2	3	4	5
We ontwikkelen en versterken de bestaande, specifieke (ruimtelijke) kwaliteiten van stad en land, zoals verankerd in de Omgevingsvisie, en inwoners waarderen het uiterlijk van hun woonomgeving in 2021 op 7,5. Dat is minstens op hetzelfde niveau als 2019 (laatstbekende cijfer).	✓	✓	✓	✓	✓

Prestatie	VTH Uitvoeringsprogramma 2021	Budget
In 2021 stellen we een geactualiseerd Uitvoeringsprogramma op, als basis voor onze handhavings- en toezichtstrategie.		€55.000

Prestatie	Stadscampus	Budget
We ronden een ontwikkelingsperspectief voor het gebied van de Stadscampus af, en leggen deze ter discussie aan de Raad voor.		€100.000

Prestatie	Stadshof	Budget
Op basis van een in samenspraak met stakeholders tot stand gekomen, en door de raad gedragen Ontwikkelingsvisie, maken we een start met de daadwerkelijke inrichting van de Stadshof		€500.000

Prestatie	Vitaal landelijk gebied	Budget
In samenspraak met de bewoners geven we invulling aan de Uitvoeringsagenda Vitaal landelijk gebied, en vullen deze op actualiteit aan. Speerpunten zijn de leefbaarheid van de kernen (openbare voorzieningen) en het stimuleren van verhoogd gebruik van streekproducten (samenbrengen vraag en aanbod).		€100.000

Prestatie	Uitgangspunten gebiedsontwikkeling	Budget
<p>Waar er vanuit de samenleving initiatieven ontstaan voor de herontwikkeling van bestaande locaties of gebieden, stellen we zo snel mogelijk een Nota van Uitgangspunten of Handelingsperspectief op als basis voor deze ontwikkeling. We doen dat in samenspraak met de initiatiefnemers, en vertrekken vanuit de kernwaarden van de Omgevingsvisie. Dat zijn ruimtelijke aspecten maar ook aspecten als gezondheid en duurzaamheid. De kosten daarvan worden zoveel mogelijk verhaald op basis van de Grondexploitatiewet.</p>		€300.000
Doelstelling: Omgevingswet		Opgave
		1 2 3 4 5
We versterken in Deventer het werken volgens de principes van de komende Omgevingswet.		✓ ✓ ✓ ✓ ✓
Prestatie	Implementatie omgevingswet	Budget
<p>Conform het plan van aanpak Implementatie Omgevingswet, zetten we stappen om gereed te zijn om volledig conform de uitgangspunten van die wet te werken.</p>		€640.000
Prestatie	Programma Gezondheid	Budget
<p>We werken de programmalijnen Gezondheid nader uit, en komen met voorstellen. We geven deze het karakter van een Programma als bedoeld in de Omgevingswet, ter aanvulling op de Omgevingsvisie.</p>		Zit in budget Omgevingswet
Prestatie	Digitaal stelsel omgevingswet	Budget
<p>We oefenen met het Digitaal Stelsel van de Omgevingswet (DSO) en testen of onze eigen systemen erop aansluiten en werken met het DSO.</p>		Zit in budget Omgevingswet
Doelstelling: Evenwichtige woningvoorraad		Opgave
		1 2 3 4 5
<p>We zorgen in samenspraak met onze partners voor een evenwichtige woningvoorraad die aansluit op de behoefte in Deventer, zowel naar aantal als naar aard. We zetten daarbij in op een versnelling van de productie, vanwege de grote vraag naar goede woningen. We huldigen de principes uit de Omgevingsvisie en de Woonvisie 2018 (benutten de bestaande kwaliteiten, waarbij inbreiding voor uitbreiding gaat).</p>		✓ ✓ ✓ ✓ ✓
Prestatie	Kwalitatieve en kwantitatieve ambitie Deventer	Budget
<p>Op basis van een door de raad bepaalde ambitie, starten we het zoeken naar nieuwe woningbouwlocaties.</p>		€100.000

Prestatie	Nieuwbouw woningen	Budget
------------------	---------------------------	---------------

De beoogde nieuwbouw in 2021 bedraagt volgens het woningbouwprogramma 400 wooneenheden. Wij geven voorrang aan de meest kansrijke plannen, en zetten daar onze capaciteit op in om te zorgen voor adequate planologische kaders. Het opgestelde Bidboek versnelling woningbouw is een belangrijk kader. Speciale aandacht krijgen de zogenaamde creatieve stedelingen, speerpunt van ons beleid.

€100.000

Prestatie	Overdracht woonwagenlocatie(s)	Budget
------------------	---------------------------------------	---------------

We dragen de eerste woonwagenlocatie(s) over naar de corporaties, op basis van de in 2019 gesloten intentieovereenkomst. We vervolgen dit traject en ronden dat in 2021 (grotendeels) af.

€200.000

Doelstelling: Bereikbaarheid Deventer	Opgave				
	1	2	3	4	5

We verbeteren de bereikbaarheid van Deventer, en zetten in op het bevorderen van een duurzame vorm van mobiliteit. Het aantal inwoners dat (zeer) tevreden is over de bereikbaarheid van de eigen buurt is minimaal 66%.

✓ ✓ ✓ ✓

Prestatie	Parkeren Binnenstad	Budget
------------------	----------------------------	---------------

We leggen de Raad een voorstel voor voor een toekomstbestendig parkeerregiem in de Binnenstad, waarbij we ook de werkwijze van het parkeerfonds betrekken.

€50000

Prestatie	Uitvoeringsagenda fiets	Budget
------------------	--------------------------------	---------------

Binnen de Uitvoeringsagenda Duurzame mobiliteit kennen we hoge prioriteit aan het stimuleren en bevorderen van het gebruik van de fiets toe. We zetten o.a. in op het tot stand komen van een snelfietsroute parallel aan de A1, maar ook op het realiseren van stallingen voor de fiets in de binnenstad.

€30.000

Prestatie	Ontsluiting hoofdwegenstructuur	Budget
------------------	--	---------------

We zetten in op een goede ontsluiting van Deventer, overeenkomstig onze hoofdwegenstructuur. We doen een verkenning naar de verruiming van de capaciteit van de Zutphenseweg (Poort van Deventer). We blijven zoeken naar mogelijkheden en middelen voor het verbreden van de Van Oldenielstraat.

€50.000

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
35	Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde		Duizend euro	CBS
36	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen		Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen
37	Vhrosv	Demografische druk		%	CBS
38	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden		In Euro's	COELO
39	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden		In Euro's	COELO

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	8.136	6.572	5.958	5.549	5.530
Baten	4.157	3.553	3.552	3.552	3.654
Saldo exclusief reserves	-3.979	-3.019	-2.406	-1.997	-1.875
Storting in reserves	0	0	0	0	0
Puttend uit reserves	1.822	85	15	15	15
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	1.822	85	15	15	15
Saldo inclusief reserves	-2.156	-2.933	-2.390	-1.982	-1.860

De stijging van het saldo inclusief reserves in 2021 met €777.000 is als volgt te verklaren:

Lasten in 2021 lager

Als gevolg van aanvullende budgetten in 2020 voor o.a. ontwikkeling Stadshof, Beeldkwaliteitsplan Binnenstad, Implementatie Omgevingswet, Programma woningbouwopgave, advisering PAS problematiek, ontwikkeling Stadscampus, Vitaal Platteland, kavelruil, Kracht van Salland en groot onderhoud woonwagens zijn de lasten in 2021 €1.564.000 lager.

Baten in 2021 lager

Met name als gevolg van kavelruil en vrijval starterslening SVN zijn de baten in 2021 lager.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Ruimtelijke Ontwikkeling	2020	2021	2022	2023	2024
Beheer overige gebouwen en gronden	-469	-335	-295	-180	-181
Treasury	0	0	0	0	0
Verkeer en vervoer	-249	-262	-262	-262	-262
Ruimtelijke Ordening	-2.980	-1.862	-1.436	-1.172	-1.170
Wonen en bouwen	-281	-561	-414	-383	-263
Saldo exclusief reserves	-3.979	-3.019	-2.406	-1.997	-1.875

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Afval- en grondstoffenplan 2015-2018	1,2 Mb	Afval- en grondstoffenplan 2015-2018
Beleidsnota ecologie	2,5 Mb	Beleidsnota ecologie
Gebiedsgericht Grondwaterbeheerplan	1,7 Mb	Gebiedsgericht Grondwaterbeheerplan
Omgevingsvisie externe veiligheid 2015	4,7 Mb	Omgevingsvisie externe veiligheid 2015
Uitvoeringsagenda Duurzaamheid	1,3 Mb	Uitvoeringsagenda Duurzaamheid
Uitgangspunten bestemmingsplan Deventer, stad en dorpen	0,8 Mb	Uitgangspunten bestemmingsplan Deventer
Concept Omgevingsvisie, versie zienswijze	12,4 Mb	Concept Omgevingsvisie

Herstructurering en vastgoed

Omschrijving

Het programma richt zich op de begeleiding en uitvoering van gebiedsontwikkeling. Het gaat daarbij om waardecreatie, waarbij het maatschappelijke effect van de gebiedsontwikkeling centraal staat. Dit maatschappelijk effect wegen we af tegen de financiële investering in een gebiedsontwikkeling.

Dit doen wij vooral door het realiseren van ruimtelijke uitbreidings- en herstructureringsprojecten. Wij nemen deel of regisseren in netwerkverbanden, stimuleren en faciliteren marktpartijen en laten los wanneer particuliere initiatieven de overheid niet nodig hebben. Wanneer (niet)-commerciële partijen een ontwikkeling die wij noodzakelijk vinden niet oppakken of onvoldoende waardecreatie opleveren gaan wij zelf actief of in samenwerking gronden en panden (strategisch) aankopen, ontwikkelen en verkopen of beheren.

Actuele beleidscontext

De herstructurering in de Rivierenwijk wordt voortgezet. In deze wijk maken we het mogelijk dat burgers eigen ideeën kunnen ontwikkelen en uitvoeren. Herstructurering transformeert naar wijkontwikkeling. De gemeentelijke rol richt zich steeds minder op fysieke ingrepen, maar meer op het versterken van de positie van bewoners.

Op dit moment wordt gewerkt aan de actualisatie van het grondbeleid.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
Herstructurering en vastgoed	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden; 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur; 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein); 8.3 Wonen en bouwen; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling: Herstructurering		1	2	3	4	5
We ronden de bestaande herstructureringsopgave van de wijk Rivierenwijk af en zetten de verworven kennis in voor wijken en dorpen elders in de gemeente.				✓	✓	✓
Prestatie	Het zorg dragen voor een goede afronding en duurzame inbedding	Budget				
Het zorgdragen voor een goede afronding en duurzame inbedding van de projectdoelstellingen en –resultaten in de gemeentelijke organisatie van de wijk Rivierenwijk.		€140.000				
Doelstelling: Gebiedsontwikkeling		1	2	3	4	5
Wij hebben oog voor de maatschappelijke ontwikkelingen teneinde deze adequaat te kunnen faciliteren met het grondinstrumentarium. Met de gemeentelijke vastgoedposities dragen we bij aan de gewenste waardecreatie .		✓	✓	✓	✓	✓
Prestatie	Het doorwerken aan de lopende grondexploitaties	Budget				
Wij werken tezamen met onze partners verder aan de grondexploitaties van Steenbrugge, De Vijfde Hoek, Wijtenhorst Douweler Leide, Eikendal, Tuinen van Zandweerd, Bedrijventerrein A1, Westfalenstraat, Looweg, Bedrijventerrein Lettele, Leisurestrip Holterweg, cluster Stadsentree, cluster Havenkwartier, Sluiskwartier.		In budget grondexploitaties				
Prestatie	Het doorontwikkelen van het instrumentarium	Budget				
Het doorontwikkelen van het instrumentarium om te bezien in hoeverre we hiermee kunnen bijdragen aan de maatschappelijke waardecreatie		€33.000				
Prestatie	Herziening grondexploitaties	Budget				
Wij leggen de herziene grondexploitaties Steenbrugge en Teugseweg ter besluitvorming voor aan de Raad						

Prestatie	Wij participeren in netwerken	Budget
	Wij participeren in netwerken en helpen initiatieven verder te brengen die een bijdrage kunnen leveren aan een duurzame en of economische ontwikkeling van Deventer.	€10.000

Prestatie	Strategische locaties	Budget
	De gronden van Heetenstraat, Rielerweg/Tjoenerstraat en Wittenstein worden als ruwe bouwgrond verkocht of in exploitatie genomen. Verder verkennen wij in 2021 de mogelijkheid voor het ontwikkelen van de gronden Hagenvoorde voor de bouw van innovatieve woonconcepten zoals tiny houses, erfdelers, eigen bouw en aarden huizen.	

Doelstelling: Portefeuillemanagement	Opgave				
	1	2	3	4	5
Wij kennen de ontwikkelingen op de grondmarkt en hebben oog voor de kansen voor nieuwe stedelijke functies.	✓	✓		✓	✓

Prestatie	Het aanpassen van de Nota Grondbeleid	Budget
	We leggen in 2021 een geactualiseerde Nota Grondbeleid aan de Raad ter besluitvorming voor	€25.000

Prestatie	De verkoop van panden	Budget
	De verkoop van 5 panden waarvan het gemeentelijke bezit niet in voldoende mate een maatschappelijk effect dient of dat op afzienbare termijn een bijdrage kan verlenen aan een waardecreatie.	€25.000

Prestatie	Het in voorraad hebben van ruwe bouwgrond	Budget
	Het in voorraad hebben van van ruwe bouwgrond en het ontwikkelen en vermarkten van voldoende bouwrijpe grond in een kwalitatief goede openbare ruimte voor: <ul style="list-style-type: none"> • de verkoop van gronden ten behoeve van het bouwen van gemiddeld 120 woningen per jaar als onderdeel van de gehele woningbouwproductie in de gemeente Deventer in 2020 en verder. • de uitgifte van 5,2 ha bedrijventerreinen per jaar • de uitgifte van 1,0 ha terreinen voor overige voorzieningen. 	Kosten €14,6 miljoen Opbrengsten €26 miljoen

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	25.582	14.239	9.150	8.973	6.954
Baten	26.605	15.180	10.135	9.578	7.749
Saldo exclusief reserves	1.024	941	985	606	795
Storting in reserves	1.277	38	41	46	80
Putting uit reserves	1.200	49	25	25	25
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	-77	12	-15	-21	-54
Saldo inclusief reserves	947	953	969	585	740

De daling van het saldo inclusief reserves in 2021 ten opzichte van 2020 is als volgt te verklaren:

Grondexploitaties

De bij de jaarrekening 2019 geactualiseerde grondexploitaties zijn verwerkt in de begroting 2021. Door het afronden van grondexploitaties nemen zowel de lasten als de baten meerjarig geleidelijk af. De jaarsaldi van baten en lasten van de grondexploitaties worden verrekend met de balans, waardoor het saldo inclusief reserves op nihil sluit.

Beheer overige gebouwen en gronden

Voor het beheer van onroerend goed buiten exploitatie (gebouwen en gronden) zijn de lasten en baten meegenomen. In het saldo inclusief reserves is een winstafdracht meegenomen. Door toekomstige verkopen verwachten wij het exploitatieresultaat structureel te verbeteren.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Herstructurering en Vastgoed	2020	2021	2022	2023	2024
Beheer overige gebouwen en gronden	618	1.051	1.071	692	881
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	989	0	0	0	0
Grondexploitatie (niet bedrijventer.)	-2	0	0	0	0
Wonen en bouwen	-581	-110	-86	-86	-86
Saldo exclusief reserves	1.024	941	985	606	795

Investerings

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. investeringen	3.000	0	0	0
Inkomsten t.g.v. investeringen	7	0	0	0
Saldo	-2.993	0	0	0

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Grondbeleid 2013	0,1 Mb	Grondbeleid 2013

Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Omschrijving

Verbindend kader Sociaal domein

We hebben een verbindend kader sociaal domein 2019-2022 vastgesteld waarin de ambities van het college, doelstellingen, overzicht en planning in het sociale domein in kaart zijn gebracht voor de komende jaren. Deze agenda houden we gezamenlijk met de raad actueel. Zo zorgen we in het sociale domein voor samenhang en verbinding.

Transformatieopgave

We gaan verder met het transformeren in het sociale domein om de passende ondersteuning aan onze inwoners en begeleiding naar werk ook op de langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Deventer mag trots zijn op hoe we sinds de decentralisaties invulling hebben gegeven aan de uitvoering van de taken in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning, Jeugdwet en Participatiewet. We blijven investeren in preventie en onze sociale infrastructuur, zorgen ervoor dat onze toegangen hun werk goed kunnen blijven doen, onderzoeken of innovatie en andere vormen van ondersteuning en begeleiding naar werk betere resultaten bieden en monitoren zodat we waar nodig kunnen bijsturen.

Actuele beleidscontext

We streven ernaar dat mensen werken, en daarmee zelfstandig hun inkomen verdienen. Mensen die werken zijn gemiddeld gezonder, maatschappelijk actiever en gelukkiger. Wanneer dat niet lukt verzorgen wij een (tijdelijk) inkomen en ondersteuning bij arbeidsparticipatie. Wij willen dat elke inwoner van Deventer met arbeidsvermogen mee moet kunnen doen op de arbeidsmarkt en in de samenleving (de inclusieve samenleving). Werk staat voorop! Juist nu in deze moeilijke coronacrisis waarin veel mensen dreigen werkloos te raken, willen we zoveel mogelijk mensen de aansluiting met de arbeidsmarkt laten bereiken!

Hierin werken we samen met de werkgevers en het onderwijs voor een doorgaande lijn van jeugd naar volwassenheid en in het tot stand brengen van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

De opgave voor het programma Werk en Inkomen bestaat uit de volgende ambities:

- We bevorderen dat mensen uitstromen uit de uitkering;
- We voorkomen dat mensen instromen in een uitkering;
- We ontwikkelen mensen waardoor zij betere kansen hebben op de arbeidsmarkt;
- Zoveel mogelijke inwoners zijn economisch zelfstandig;
- Iedereen weet om te gaan met geld;
- Iedere inwoner met een laag inkomen (tot 120% WML) of schulden weet welke ondersteuning de gemeente kan bieden en ontvangt deze.

Dit willen we bereiken volgens de uitgangspunten van het nieuwe beleid Inzet op Maat. Het nieuwe beleidskader onderscheidt vier groepen, die elk een eigen vorm van begeleiding kennen: Matchen, Groeien, Faciliteren en Zorgen. In de eerste twee groepen blijft werk voorop staan. De begeleiding is er op gericht om de personen zo snel mogelijk naar een bestaande baan te begeleiden. De personen in de groep Faciliteren kunnen van grote waarde zijn voor de maatschappij, bijvoorbeeld door passend vrijwilligerswerk te gaan doen. Bij de groep Zorgen staat inkomenszekerheid voorop.

Dit betekent het volgende voor de dienstverlening aan de klant:

- we werken volgens het principe van stress sensitieve dienstverlening (aandacht, rust creëren, inkomenszekerheid, holistische benadering);
- we verwachten van klanten te participeren naar vermogen en passen de dienstverlening daarop aan (maatwerk);
- we gaan intensiever begeleiden en opleiden richting (specifieke sectoren van de) arbeidsmarkt (denk aan: werkleerroutes van KonnecteD);
- afspraak is afspraak! We handhaven waar nodig.

De bestandsontwikkeling in Deventer sluit aan bij de landelijke ontwikkeling. Daarvoor gebruiken wij de kracht van de stad door een constructieve samenwerking, en gebruikmakend van hun infrastructuur, met onze partners KonnecteD en Cambio of gezamenlijke initiatieven zoals de Stadswerkplaats. Speciale aandacht is er ook voor alle Zzp-ers die in 2020 gebruik hebben moeten maken van de Tozo-regelingen. Samen met het ondernemershuis en het Gros worden deze ondernemers ondersteund om de juiste stappen te zetten.

Inwoners van de gemeente Deventer zijn in staat om zelfstandig (of met hulp van hun omgeving) een financieel gezonde huishouding te voeren. Wanneer dit (tijdelijk) niet lukt, kunnen inwoners een beroep doen op hulpverlening en/of regelingen van de gemeente of andere instellingen.

Het uitgangspunt is dat iedereen zoveel mogelijk verantwoordelijk is en blijft voor de eigen financiële situatie. Via voorlichting zetten we in op bewustwording, onder andere bij jongeren. Ook hebben we een groot aanbod van lichte ondersteunende maatregelen van onze (vrijwillige) partners, vaak gericht op het op orde brengen.

Wij blijven het accent leggen op preventie en vroegsignalering van schulden en armoede, hiermee willen wij bereiken dat ernstige schuldenproblematiek wordt voorkomen. Zeker nu in deze crisistijden. Armoede en schulden hebben een grote impact op onze inwoners en specifiek op kinderen. Het gaat vaak gepaard met problematieken op andere leefgebieden zoals gezondheid, opvoeding, participatie en werk. In onze gemeente mag niemand als gevolg van armoede langs de kant staan. En dat hoeft ook niet als we onze krachten bundelen. Alleen door krachten te bundelen, sterke verbindingen te leggen en de juiste kennis te delen maken we het minimabeleid sterker en het bereik nog groter.

Lokaal beleid kan armoede niet voorkomen of oplossen. Door samenwerking met andere partijen kunnen we wèl een verschil maken. Alle kinderen die in armoede opgroeien willen we zodanig ondersteunen dat zij volwaardig kunnen participeren in de maatschappij. De ondersteuning aan onze inwoners om de basis op orde te krijgen, gaan we verbeteren. Daarom investeren we in de uitvoering Deltaview en maken we meer werk van preventie, vroegsignalering en nazorg. Daarmee willen we financiële problemen zoveel mogelijk voorkomen. Wanneer ze toch ontstaan willen we er snel bij zijn en in gesprek gaan.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	6.3 Inkomensregeling; 6.4 Begeleide participatie; 6.5 Arbeidsparticipatie; 0.10 Mutaties reserves.

Doelstelling: Participeren naar vermogen	Opgave				
	1	2	3	4	5
We stimuleren alle uitkeringsgerechtigden om te participeren naar vermogen.	✓		✓		

Prestatie	Naar vermogen meedoen	Budget
De participatiemakelaar ondersteunt 200 uitkeringsgerechtigden om mee te kunnen doen in de samenleving		Onderdeel van opdracht DWT

Prestatie	VSO/Pro- onderwijs	Budget
Wij begeleiden 50 leerlingen van het VSO/Pro-onderwijs naar een passende werkplek (beschut, garantiebaan of regulier).		Onderdeel van opdracht DWT

Prestatie	Inburgering	Budget
70% van alle statushouders participeert (d.m.v. maatschappelijke activiteiten, vrijwilligerswerk of een werkervaringsplaats) gedurende de inburgering.		€240.000

Doelstelling: één gezin, één plan, één regisseur	Opgave				
	1	2	3	4	5
Voor iedere bewoner met problemen op twee of meer terreinen (werk, inkomen, zorg en jeugd) draagt de toegang verantwoordelijkheid voor het uitgangspunt één huishouden, één plan, één regisseur.			✓		

Prestatie	Gezamenlijk werkproces toegang zichtbaar in ondersteuningsplannen	Budget
Elke inwoner die zich met een ondersteuningsvraag meldt bij DWT heeft binnen één kalenderweek een gesprek met de toegang hierover.		Onderdeel opdracht DWT

Prestatie	Passende voorziening	Budget
-----------	----------------------	--------

Voor elke inwoner die zich meldt met aantoonbare broodnodigheid wordt binnen 24 uur een passende voorziening getroffen.

Doelstelling: Arbeidsmarkt	Opgave				
	1	2	3	4	5

Wij brengen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar.

✓ ✓

Prestatie	Uitstroom naar werk	Budget
-----------	---------------------	--------

Minimaal 275 inwoners stromen uit de Participatiewet door de begeleiding naar een plek op de arbeidsmarkt.

€4.300.000 Opdracht DWT

Prestatie	Studieplicht	Budget
-----------	--------------	--------

Alle leerbare jongeren tot 27 jaar hebben studieplicht en worden, waar nodig, begeleid naar school.

Onderdeel van opdracht DWT

Prestatie	Parttime werk	Budget
-----------	---------------	--------

We stimuleren parttime werken en maken het zo eenvoudig mogelijk waardoor het aantal parttimers in de uitkering met 10% stijgt.

Onderdeel opdracht DWT

Prestatie	Garantiebanen	Budget
-----------	---------------	--------

We realiseren onze taakstelling (minimaal 150 uitstroom met loonkostensubsidie) in het kader van de garantiebanen.

€ 1.000.000

Prestatie	BBZ	Budget
-----------	-----	--------

500 ondernemers ontvangen de passende ondersteuning die zij nodig hebben voor hun bedrijf

GROS OHD €?

Doelstelling: Inkomensvoorziening	Opgave				
	1	2	3	4	5

Iedereen die kan werken, moet werken en voor mensen die niet kunnen werken bieden wij een vangnet (een uitkering).

✓

Prestatie	Vangnet	Budget
Elke klant die zich meldt voor een uitkering, heeft een gesprek over de financiën (preventie en vroegsignalering) volgens de principes van de stress sensitieve dienstverlening.		€6.950.000 opdracht Team inkomensondersteuning en opdracht DWT
Prestatie	Ontwikkeling aantal uitkeringsgerechtigden	Budget
De ontwikkeling van het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden in Deventer is conform landelijke ontwikkeling geraamd door het CPB		€41.670.000
Prestatie	Klanttevredenheid	Budget
We realiseren bij de uitvoering van de Participatiewet een klanttevredenheid die minimaal gewaardeerd wordt met een 7,5.		Onderdeel opdracht team Inkomensondersteuning en DWT
Prestatie	Gebruik minimaregelingen	Budget
Tenminste 70% van de minimahuishoudens in Deventer maakt gebruik van één of meer minimaregelingen en, in het geval van kinderen in het huishouden, is dit tenminste 90%.		€5.030.000

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
20	Sociaal domein	Banen	823,90	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA
26	Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	69,30	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS
26	Sociaal domein	Werkloze jongeren	3	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel (2015)
27	Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	44	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
27	Sociaal domein	Aantal re-integratievoorzieningen	45	Aantal per 1.000 inwoners. 15-74 jaar	CBS

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	82.909	75.844	75.243	74.891	74.484
Baten	49.302	42.586	43.263	43.773	43.773
Saldo exclusief reserves	-33.607	-33.258	-31.980	-31.118	-30.711
Storting in reserves	0	0	0	0	0
Putting uit reserves	3.867	203	0	0	0
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	3.867	203	0	0	0
Saldo inclusief reserves	-29.740	-33.056	-31.980	-31.118	-30.711

De stijging van het saldo inclusief reserves met circa €3,3 miljoen in 2021 ten opzichte van 2020 is als volgt te verklaren:

Dividenduitkering Konnected

In 2020 is een eenmalige dividenduitkering van €3,2 miljoen ontvangen van Konnected.

Loon- en prijsontwikkeling

Als gevolg van loon- en prijsstijging zijn de lasten in 2021 €311.000 hoger dan in 2020.

Ontwikkeling bijstand

Als gevolg van de Corona crisis is de dalende trend in het aantal bijstandsgerechtigden het afgelopen jaar abrupt gestopt en hebben we weer te maken met een aanzienlijke stijging van het aantal bijstandsgerechtigden. We verwachten dat het gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen over 2020 op 2.730 uitkomt. Voor 2021 verwacht het CPB landelijk een toename van 5,26%. Dit betekent voor Deventer een gemiddeld aantal uitkeringen van 2.875 in 2021. Uit het macrobudget BUIG dat het ministerie van SZW in haar begroting heeft gepresenteerd op prinsjesdag blijkt dat het ministerie deze forse toename in het aantal bijstandsgerechtigden compenseert in het BUIG budget. Het effect op de gemeentelijke begroting is derhalve neutraal.

Extra middelen armoede en schulden

Vanuit de meicirculaire 2018 heeft de gemeente drie jaar lang extra middelen gekregen voor de bestrijding van armoede en schulden. met ingang van 2021 komen deze extra middelen te vervallen en zijn dus ook de lasten op dit onderdeel verlaagd met €142.000 ten opzichte van 2020.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Inkomensvoorziening en Arbeidsmarkt	2020	2021	2022	2023	2024
Inkomensregelingen	-11.527	-11.071	-10.339	-9.832	-9.832
Begeleide participatie	-15.955	-15.994	-15.442	-14.922	-14.382
Arbeidspar.toeleiding naar werk	-6.125	-6.193	-6.199	-6.363	-6.496
Saldo exclusief reserves	-33.607	-33.258	-31.980	-31.118	-30.711

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening 2017 - 2020	1,5 Mb	Beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening 2017 - 2020
Bedrijfsplan Konnected	1,1 Mb	Bedrijfsplan Konnected
Beleidsdocument Sallcon	0,2 Mb	Beleidsdocument Sallcon
Beleidskader Iedereen Actief! 2015	0,6 Mb	Beleidskader Iedereen Actief! 2015
Herstructureringsplan SW 2014-2020	0,6 Mb	Herstructureringsplan SW 2014-2020

Meedoen

Omschrijving

Verbindend kader Sociaal domein

We hebben een verbindend kader sociaal domein 2019-2022 vastgesteld waarin de ambities van het college, doelstellingen, overzicht en planning in het sociale domein in kaart zijn gebracht voor de komende jaren. Deze agenda houden we gezamenlijk met de raad actueel. Zo zorgen we in het sociale domein voor samenhang en verbinding.

Transformatieopgave

Binnen het sociaal domein blijven we onze energie inzetten op de transformatie. Het is namelijk steeds nodig om te kunnen blijven inspelen op de veranderende samenleving, mogelijkheden op innovatie en om passende ondersteuning en begeleiding van mensen naar werk ook op langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit doen we door maatwerk na te streven, te werken volgens 1 plan 1 huishouden 1, het creëren van collectieve voorzieningen en datagericht te sturen. De volgende acties uit de procesaanpak zijn hieraan gekoppeld: focus in de wijken; buurthuis 2.0; regievoering; preventieplan en monitoring op de toekomst.

Actuele beleidscontext

Iedereen telt mee. Inwoners zijn in staat om regie te pakken op hun eigen leven, zoals zij dat willen leven. Dat geeft kracht en zelfvertrouwen om mee te doen, wat voor anderen te betekenen en voor zichzelf en naasten te zorgen. Lukt dat niet? Dan ondersteunt de gemeente je met passende (op maat) hulp.

Aan deze ambitie wordt in het programma Meedoen vanuit verschillende beleids invalhoeken invulling gegeven.

In 2021 werken we aan een hernieuwd Wmo beleidskader. Hierbij wordt o.a. invulling gegeven aan bestaande zorginfrastructuren in de wijk. Dit in combinatie met de uitwerking van het plan van aanpak 'goede voorzieningen in de buurt' (Buurthuis 2.0).

De samenhang en samenwerking tussen buurthuizen, algemene voorzieningen en gerichte ondersteuning moet vanuit deze (Wmo)kaders versterkt worden. Dit wordt in 2021 ook meegenomen in de nieuwe raamovereenkomst / aanbesteding. Het hernieuwd Wmo beleidskader geeft de transformatiegedachte verder vorm. Dit sluit ook aan bij de beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Dit krijgt o.a. vorm in de samenwerking binnen Salland United, de regiovisie (sociale en gezondheidssituatie en -opgave tussen zorgverzekeraar, gemeenten, zorgkantoor), buurtgeluk en Grozterdam.

Onze toegangen in de wijk verlenen integraal, snel en adequaat zorg en ondersteuning aan bewoners die het nodig hebben. Daarbij gaan we uit van eigen regie van bewoners, maken we zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheden van bewoners en hun omgeving, benutten we bewonersinitiatieven en algemene voorzieningen dan wel zetten we maatwerk in. Het team toegang en het preventie netwerk werken hierin vloeiend samen.

WijDeventer is bij uitstek een wijkgerichte benadering en gericht op participatie en actief burgerschap. De doorontwikkeling hiervan zetten we voort.

In regionaal verband werken we samen in het verminderen van laaggeletterdheid. Met onze lokale partners geven we uitvoering aan een aanvalsplan laaggeletterdheid.

Het sportbeleid is geactualiseerd met daarbij speciale aandacht voor een stevige infrastructuur. Tevens geven we, met alle sportverenigingen en het Sportbedrijf uitvoering aan het lokaal sportakkoord.

Op 1 juli 2021 treedt de nieuwe wet inburgering in werking. De gemeenten krijgen een belangrijke rol in deze nieuwe wet. Het doel van deze wet is dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk Nederlands leren spreken en schrijven op het voor hen hoogst haalbare niveau. Ook is het doel dat zij zo snel mogelijk – het liefst betaald – werk krijgen, om zo volwaardig mee te kunnen doen in Nederland. De implementatie wordt door de drie programma's in gezamenlijkheid opgepakt.

Samen met de werkgroep diversiteit wordt gekeken hoe de aanbevelingen uit de notitie "Deventer samen in vrijheid en gelijkwaardigheid" uitgevoerd kunnen worden om zo samen met partners uit de stad tot meer diversiteit en een afspiegeling van de Deventer samenleving binnen instellingen en bedrijven te komen.

De Deventer inclusie agenda staat voor een goed toegankelijke samenleving waarin individuen zonder intensieve persoonlijke steun en kostbare hulpmiddelen mee kunnen doen op het terrein van arbeid, wonen, welzijn en recreëren. Samen met de Stichting Fooruit en Deventer Sportploeg wordt hier uitvoering aan gegeven.

De Vrijwilligerscentrale Deventer heeft de samenwerking met organisaties vanuit zorg, welzijn, sport en bedrijfsleven uitgebreid. Vanuit deze samenwerking op zowel stedelijk als wijk- en buurtniveau wordt het vrijwilligers- en mantelzorgbeleid geactualiseerd. De focus is met name gericht om inwoners te stimuleren en daar waar nodig te ondersteunen bij het versterken van maatschappelijke organisaties en het bieden van zorg aan mensen die dat nodig hebben.

Centrumgemeente Deventer

In de regio Midden-IJssel (Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen) en onder aanvoering van de centrumgemeente Deventer werken wij regionaal samen op het terrein van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid en de openbare geestelijke gezondheidszorg (oggz). De inzet daarbij is primair gericht op die inwoners die niet meer op eigen kracht voldoende zelfredzaam zijn als gevolg van dakloosheid en/of psychische of psychosociale problematiek (al dan niet in combinatie met licht-verstandelijke beperkingen). Soms is daarbij sprake van verslavingsproblematiek en/of het mijden van zorg, hulp en ondersteuning.

De samenwerkende gemeenten bieden beschermd wonen (voor mensen met psychische en/of psychosociale problematiek, soms gecombineerd met een licht verstandelijke beperking), maatschappelijke opvang, bemoeizorg en dragen zorg voor activiteiten gericht op het voorkomen of tegengaan van verslaving. De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) vormt hierbij het wettelijke kader. Met het geheel van deze activiteiten dragen wij bij aan het maatschappelijk herstel van de betreffende inwoners, maar ook aan de veiligheid en stabiliteit van de betreffende inwoners, de naaste sociale omgeving en de samenleving als geheel.

In 2021 voeren de samenwerkende gemeenten met behulp van aanvullende rijksmiddelen extra maatregelen uit gericht op het terugdringen van (jeugd)dakloosheid in de regio. Daarnaast vinden in 2021 onder meer de resterende voorbereidingen plaats ter optimalisatie van de regionale samenwerking i.v.m. de door het rijk voorgenomen doordecentralisatie van rijksmiddelen per 1-1-2022.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
Meedoen	5.1 Sportbeleid en activering; 5.2 Sportaccommodaties; 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; 6.2 Wijkteams; 6.3 Inkomensregelingen; 6.6 Maatwerkvoorziening (WMO); 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+; 6.81 Geëscaleerde zorg 18+; 7.1 Volksgezondheid; 0.10 Mutaties reserves.

Doelstelling: Bieden van passende ondersteuning en begeleiding	Opgave				
	1	2	3	4	5
We streven naar maatwerk, werken volgens 1 plan 1 huishouden 1 regievoerder, creëren collectieve voorzieningen en sturen datagericht.			✓		

Prestatie	Reactietermijn	Budget
Elke inwoner die zich met een ondersteuningsvraag meldt, heeft binnen vier werkdagen contact met de toegang hierover.		zie budget sociale wijkteams

Prestatie	Ervaring sociaal team	Budget
Minimaal 80% van de ervaringen met het contact met de sociale team is positief.		€4.670.000 (budget sociale wijkteams incl ontwikkeling toegang)

Prestatie	Ondersteuning bewonersinitiatieven	Budget
In elke wijk worden bewonersinitiatieven ondersteund door of i.s.m. WIJ-Deventer en de toegang sociale teams.		€ 596.000

Doelstelling: Een Positieve gezondheid		Opgave				
		1	2	3	4	5
Positieve gezondheid is de kapstok voor alle preventie activiteiten die in Deventer worden neergezet.				✓		
Prestatie	Nederlandse Norm Gezond Bewegen	Budget				
Minimaal 60% van de inwoners van 18 jaar en ouder voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.		€8.101.000 (lasten taakveld sportbeleid en sportaccommodaties)				
Prestatie	Preventie GGZ	Budget				
Minimaal 70 mensen met een GGZ achtergrond komen gemiddeld per dag naar het zelfregiecentrum om te voorkomen dat ze weer terugvallen in behandeling.		€554.000				
Prestatie	Acceptatie LHBTI	Budget				
93% inwoners is het eens met de stelling. "Homoseksuele mannen en lesbische vrouwen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen".		€20.000				
Prestatie	Positieve gezondheid	Budget				
500 professionals in welzijn en zorg worden getraind in het gedachte goed van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (positieve gezondheid).		Geen afzonderlijk budget aan te koppelen				
Prestatie	Actief inzetten in de buurt	Budget				
Het percentage Deventenaren dat zich actief inzet voor buurt, wijk of dorp bedraagt minimaal 26%.		€ 1.029.000 (wijkaanpak)				

Prestatie	Statushouders	Budget
Alle aan onze gemeente toegewezen (aantal wordt jaarlijks landelijk opgelegd) statushouders worden bemiddeld naar een huurwoning en (volgen een traject naar) werk / opleiding. Tevens wordt vanaf 1 juli uitvoering gegeven aan de wet Inburgering.		€274.000 + voorstel inzet reserve nieuwkomers volgt nog

Prestatie	Vrijwilligers	Budget
Het percentage inwoners dat zich vrijwillig inzet is minimaal 40%.		€1.784.000 (budget vrijwilligers/mantelzorgers)

Prestatie	Bekendheid vrijwilligersorganisaties	Budget
Minimaal 50% van de vrijwilligers en (vrijwillige) organisaties is bekend met de mogelijkheden voor advies en ondersteuning vanuit de Vrijwilligerscentrale Deventer.		zie budget vrijwilligers/mantelzorgers

Doelstelling: Sluitend vangnet regionale zorgvoorzieningen	Opgave				
	1	2	3	4	5
Maatwerk II: We organiseren een sluitend vangnet van (regionale) zorgvoorzieningen voor kwetsbare inwoners en zetten voor deze doelgroep maximaal in op het mogelijk maken van zelfstandig wonen en participeren in de samenleving.			✓		

Prestatie	Bijzondere bemiddeling	Budget
Minimaal 20 personen stromen door Bijzondere bemiddeling uit een Beschermd Wonen setting dan wel uit een andere intramurale setting (bv opname Dimence of vanuit PI, Transfore).		

Prestatie	OGGZ	Budget
-----------	------	--------

De volgende indicatoren geven samen een periodiek beeld van de ontwikkelingen van het Bijzondere Zorgteam (BZT) én de context waarin het BZT hun werk doet:

- Het aantal meldingen (bij het BZT).
- De gemiddelde doorlooptijd van meldingen (bij het BZT)..
- Het gedeelte heraanmeldingen (bij het BZT) van alle meldingen.

Bewust zijn deze indicatoren geen ‘prestatie-indicatoren’, omdat zij in belangrijke mate ook beïnvloed worden door factoren die buiten de directe invloedssfeer liggen van het BZT. Wel zijn de scores op deze indicatoren en de trends daarin aanleiding voor gemeenten en samenwerkende partijen om het gesprek hierover aan te gaan, daarmee de scores en de achtergronden daarvan te duiden en desgewenst van een passende actie te voorzien”.

Doelstelling: Passende ondersteuning	Opgave				
	1	2	3	4	5

Maatwerk: Voor iedere bewoner die onvoldoende in staat is zijn/haar eigen ondersteuning te regelen is er een passende ondersteuning.

Prestatie	Acuut Wmo ondersteuning	Budget
-----------	-------------------------	--------

Bij E33 meldingen (type melding bij politie) ontvangen mensen Wmo Acuut-ondersteuning bij verward gedrag als het gaat om psycho-sociale problemen (ongeveer 20 personen per jaar)

onderdeel budget WMO maatwerk dienstverlening

Prestatie	Wmo maatwerk dienstverlening	Budget
-----------	------------------------------	--------

Ons streven is dat niet meer dan 4.500 mensen Wmo dienstverlening (hulp bij het huishouden, daginvulling of persoonlijke ondersteuning) nodig hebben.

€20.660.000

Prestatie	Ondersteuning mantelzorgers	Budget
-----------	-----------------------------	--------

Minimaal 50% van de mantelzorgers is bekend bij het steunpunt mantelzorg en bekend met de mogelijkheden voor advies en ondersteuning.

onderdeel budget vrijwilligers/mantelzorgers

Prestatie	Onafhankelijke cliëntondersteuning	Budget
Minimaal 24% van de Wmo-cliënten weet en maakt gebruik van onafhankelijke cliëntondersteuning (31% landelijk).		onderdeel budget WMO maatwerk dienstverlening

Doelstelling: Schuldhulpverlening	1	2	3	4	5	Opgave
Iedere inwoner met een laag (besteedbaar) inkomen of schulden weet welke ondersteuning de gemeente kan bieden en ontvangt deze.			✓			

Prestatie	Slagingspercentage	Budget
In minimaal 85% van de gevallen stromen huishoudens uit met opgeloste of beheersbare schulden (oplossingspercentage) en het slagingspercentage voor minnelijke schuldregelingen is 85%		€2.250.000

Prestatie	Regelingen schuldeisers	Budget
Minimaal 95% van de regelingen die het BAD met schuldeisers treft, leidt uiteindelijk ook tot een schone lei.		Onderdeel budget BAD

Prestatie	Doorlooptijd	Budget
De gemiddelde doorlooptijd in 2021 is gelijk aan 2020		Onderdeel budget BAD

Prestatie	Preventie en vroegsignalering	Budget
We voeren de pilot Deltaview uit, waarin minimaal 30 mensen volgens de methodiek mobility mentoring worden begeleid.		Onderdeel budget BAD

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
20	Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	45,50	%	RIVM
31	Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	790	Aantal per 100.000 inwoners	GMSD

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	90.747	84.760	84.516	83.986	85.322
Baten	4.844	4.787	4.418	4.389	4.362
Saldo exclusief reserves	-85.902	-79.973	-80.098	-79.597	-80.960
Storting in reserves	1.674	883	491	490	493
Putting uit reserves	5.616	2.248	1.597	412	488
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	3.942	1.365	1.106	-78	-4
Saldo inclusief reserves	-81.960	-78.609	-78.993	-79.675	-80.964

De daling van het saldo inclusief reserves met €3,3 miljoen in 2021 ten opzichte van is als volgt te verklaren:

Samenkracht

Voor het taakveld Samenkracht is €220.000 toegevoegd voor loon- en prijscompensatie. Verder is vanuit het rijk een budget van €155.000 beschikbaar gesteld voor de invoering van het nieuwe inburgeringstelsel.

Verder is in 2021 eenmalig €250.000 beschikbaar gesteld voor buurtmakers en €51.000 voor de inclusie agenda.

Wijkteams

Voor de ontwikkeling van de toegang is conform de 2e kwartaalrapportage 2020 een bedrag van €225.000 beschikbaar.

Maatwerkdienstverlening 18+

Het budget van WMO (hulp bij het huishouden, daginvulling en persoonlijke ondersteuning) stijgt met circa €748.000 als gevolg van de prijs- en looncompensatie. Daarnaast is bij de 2e kwartaalrapportage 2018 mede vanuit de maartcirculaire, een oplopend bedrag beschikbaar gesteld voor verwachte volumegroei en de nieuwe loonschalen hulp bij het huishouden, wat voor 2021 een stijging betekent van €700.000. Hiertegenover staat een afname van het budget van €250.000 als gevolg van de invulling van de transformatieopgave.

Geëscaleerde zorg 18+

De lasten op het taakveld Geëscaleerde zorg zijn ten opzichte van 2020 met €5,5 miljoen gedaald vanwege de openstelling van de wet langdurige zorg (WLZ) voor mensen met een psychische stoornis. Een deel van de cliënten dat nu een beroep doet op de WMO, valt vanaf 2021 binnen de WLZ.

Volkgezondheid

Het budget voor de GGD is met €86.000 verhoogd voor reguliere prijs- en looncompensatie.

Investerings

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	0	15.333	0
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	2.940	0
Saldo	0	0	-12.394	0

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Meedoen	2020	2021	2022	2023	2024
Treasury	700	679	710	682	656
Sportbeleid en activering	-5.140	-5.215	-5.212	-5.206	-5.203
Sportaccommodaties	-2.500	-2.587	-2.560	-2.470	-3.081
Samenkracht en burgerparticipatie	-12.841	-12.227	-11.914	-10.773	-10.772
Wijkteams	-7.017	-7.055	-6.761	-6.743	-6.743
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-3.197	-3.235	-3.100	-3.091	-3.091
Maatwerkdienstverlening 18+	-24.035	-24.772	-25.252	-25.979	-26.709
Geëscaleerde zorg 18+	-27.730	-21.335	-21.878	-21.885	-21.885
Volksgezondheid	-4.143	-4.227	-4.131	-4.132	-4.132
Saldo exclusief reserves	-85.902	-79.973	-80.098	-79.597	-80.960

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Beleidsplan Meedoen 2015-2019	0,3 Mb	Beleidsplan Meedoen 2015-2019
Sportbeleid 2015-2019	0,6 Mb	Sportbeleid 2015-2019
Regionaal actieplan Maatschappelijke opvang 2017-2022	0,5 Mb	Regionaal actieplan Maatschappelijke opvang 2017-2022
Regiovisie Maatschappelijke opvang 2017-2022	0,5 Mb	Regiovisie Maatschappelijke opvang 2017-2022
Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022	1,0 Mb	Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022
Beleidsplan Vrijwilligers en mantelzorgers 2017-2020	0,5 Mb	Beleidsplan Vrijwilligers en mantelzorgers 2017-2020

Jeugd en onderwijs

Omschrijving

Verbindend kader Sociaal domein

We hebben een verbindend kader sociaal domein 2019-2022 vastgesteld waarin de ambities van het college, doelstellingen, overzicht en planning in het sociale domein in kaart zijn gebracht voor de komende jaren. Deze agenda houden we gezamenlijk met de raad actueel. Zo zorgen we in het sociale domein voor samenhang en verbinding.

Transformatieopgave

Binnen het sociaal domein blijven we onze energie inzetten op de transformatie. Het is namelijk steeds nodig om te kunnen blijven inspelen op de veranderende samenleving, mogelijkheden op innovatie en om passende ondersteuning en begeleiding van mensen naar werk ook op langere termijn goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit doen we door maatwerk na te streven, te werken volgens 1 plan 1 huishouden 1, het creëren van collectieve voorzieningen en datagericht te sturen. De volgende acties uit de procesaanpak zijn hieraan gekoppeld: focus in de wijken; buurthuis 2.0; regievoering; preventieplan en monitoring op de toekomst.

Actuele beleidscontext

Visie Jeugdbeleid

Wij geloven dat de kern van opgroeien ligt in het gezin, jongeren en hun ouders, en dat hun omgeving – familie, vrienden en burens – daarin kunnen ondersteunen. Die vertrouwde omgeving biedt de basis voor de jongere om zich op een goede wijze te ontwikkelen. Om ook zorgeloos op te kunnen groeien is een veilige sociale omgeving nodig waarin naast ouders, familie, vrienden en burens ook school, verenigingen, buurtcentra en cultuuraanbieders een belangrijke rol spelen. In elke wijk of dorp zijn daarom deze voorzieningen beschikbaar.

De lijn van opgroeien in Deventer is die van Wieg naar Werk. In 2019 is de visie van Wieg naar Werk 4.0 aangescherpt met extra aandacht voor preventie. Het uitgangspunt “het normale leven versterken” met de 10 beschermende factoren van het Nederlands Jeugd Instituut staat hierin centraal. Maar ook is er aandacht voor het bieden van ondersteuning via onze toegang aan alle jongeren die het (even) niet op eigen kracht of met hun omgeving kunnen redden. We bieden daarbij jeugdhulp als vangnet voor gezinnen met kinderen die (tijdelijk) niet mee kunnen doen.

Vanaf 2020 zijn gedurende 3 jaar extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor de jeugd. Deze middelen worden “geïnvesteed” in preventie- en maatwerkprojecten en projecten gericht op de samenwerking met onderwijs en jeugdbeleid volgens de lijn van de hierboven genoemde beleidskader van Wieg naar Werk 5.0 en de daarin benoemde prioriteiten.

Primair ligt de verantwoordelijkheid voor preventie bij de inwoners c.q. jongeren/ouders/ verzorgers zelf. Wanneer men er niet uitkomt op basis van eigen kracht dragen we zorg voor ondersteuning. Het professionele veld is ingericht om vroegtijdig problemen te signaleren. Daarmee kan er sneller en effectiever ondersteuning worden geboden “in het normale leven”: thuis, in de buurt, op school. We willen hierbij ondersteuning en zorg zoveel mogelijk integraal, samenhangend, dicht bij huis en dicht bij de leefwereld van jongeren organiseren, aansluitend op hun eigen kracht. Zo kort als mogelijk, zo lang als noodzakelijk.

Zoveel mogelijk vanuit 1 huishouden, 1 plan, 1 contactpersoon gedachte. Voor 2021 hebben we een aantal prioriteiten geformuleerd:

- We versterken en verdiepen de samenwerking met onze CJG partners, onderwijs, GGD, welzijnsorganisaties. Daarin werken we aan het verder ontwikkelen van de basisvoorzieningen en algemene voorzieningen zoals bijvoorbeeld het kinderwerk, jongerenwerk en VVE;
- Medewerkers van Team Toegang Jeugd sluiten nog meer aan op de leefwereld van jongeren en hun ouders en werken daarin nauw samen met andere professionals in het normale leven;
- We verbeteren de samenwerking van de jeugdnetwerken in de wijk met de sociale teams en andere partijen;
- We intensiveren de samenwerking met het onderwijs en realiseren ook een betere aansluiting tussen het onderwijs en de zorg en arbeidsmarkt.

We gaan de toegang (zorg, jeugd en werk) nog beter en slimmer inrichten. We geven professionals de ruimte en het vertrouwen om te handelen. Voor 2021 hebben we een aantal prioriteiten geformuleerd:

- We versterken de samenwerking met huis- en jeugdartsen;
- We versterken en verdiepen de afspraken met de gecertificeerde instellingen (GI's);

- De medewerkers in de 3 gemeentelijke toegangen (Team Toegang Jeugd, sociale teams, Deventer werktalent) leren elkaar beter kennen en weten wat ieders deskundigheid is;
- We versterken de samenwerking tussen de 3 toegangen voor jongeren (sociaal team, Team Toegang Jeugd en jongerenloket);
- We versterken de rol van leerplicht, RMC en het jongerenloket en de samenwerking met andere partijen (onderwijs, arbeidsmarkt en zorg).

In 2021 maken we, in samenspraak met het Regionale Serviceteam Jeugd IJsselland (RSJ) die de inkoop van de jeugdhulp verzorgt, met partijen in de gemeente afspraken voor zorg en ondersteuning om de beweging van individuele naar algemene voorzieningen te stimuleren. Dit met als uitgangspunt de integrale benadering en de doorgaande zorglijn voor 18-/18+. Voor 2021 hebben we een aantal prioriteiten geformuleerd:

- Bieden alleen maatwerkvoorzieningen aan die voortkomen uit de ondersteuningsvraag van de jongere (en/of ouders) en is gericht zijn op het versterken van het normale leven;
- Doorontwikkeling van het inkoopmodel;
- We zoeken de samenwerking met die aanbieders die innoveren in hun zorgaanbod zodat ze doen wat nodig is voor de jongere.

Huisvesting onderwijs

De leegstand van schoolgebouwen, leerlingengroei bij een aantal scholen en de kwalitatieve staat van een aantal schoolgebouwen brengt met zich mee dat er een herschikking van locaties en gebouwen moet plaatsvinden. Dit wordt vastgelegd in een nieuw IHP. Voor de herschikking van schoolgebouwen om de leegstand te verminderen ligt het voortouw bij de schoolbesturen. De gemeente brengt partijen bijeen om te komen tot een optimale onderwijshuisvesting op gemeentelijk niveau. In 2021 zal er verder gewerkt worden aan het mogelijk maken van de nieuwe huisvesting Marke Zuid. Voorafgaand aan de begrotingsbehandeling bent u middels de kaderbrief en een raadsmededeling geïnformeerd over de laatste stand van zaken. Bij de begroting 2021 zal het college een dekkingsvoorstel voorleggen aan de raad.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
Jeugd en onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting; 4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken; 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-; 6.82 Geëscaleerde zorg 18-; 0.10 Mutaties reserves.

Doelstelling: 1. Normale Leven Versterken	Opgave				
	1	2	3	4	5
We versterken het normale leven. Meer dan 90% van de jongeren redt zich met een algemene voorziening of in het sociaal netwerk en doet geen beroep op een maatwerkvoorziening.			✓		

Prestatie	Thuiszitters	Budget
Het aantal thuiszitters wordt terug gebracht van 17 naar 12 volgens het uitvoeringsplan Wieg naar Werk.		geen afzonderlijk budget aan gekoppeld

Prestatie	Signaleren ontwikkelingsachterstand	Budget
Per jaar willen we 250 kinderen met een taal of emotionele ontwikkelingsachterstand signaleren en toeleiden naar vve. En we bieden jaarlijks 750 kinderen vve aan.		€3.087.000

Prestatie	Jeugdigen zonder jeugdhulp	Budget
Het aantal jeugdigen dat zichzelf redt of gebruik maakt van een algemene voorziening is meer dan 18.850 (90% van 20.945).		geen afzonderlijk budget aan gekoppeld

Prestatie	Peuterspelen	Budget
Het aantal kinderen op peuterspeelzalen is 150.		€267.000

Prestatie	Adequate onderwijshuisvesting	Budget
We realiseren Adequate onderwijshuisvesting voor het primair en voortgezet onderwijs op basis van het Integrale HuisvestingsPlan 2018-2023 en volgens het jaarprogramma onderwijshuisvesting 2021.		€6.798.000
Prestatie	Schakelpunt	Budget
Het schakelpunt bespreekt in het schooljaar 2020/2021 80 jongeren (16-27 jaar) die extra aandacht en ondersteuning nodig hebben in schoolkeuze en/of begeleiding richting werk, school of zorg.		Binnen jongerenloket
Doelstelling: 3. Jeugdhulp		Opgave
		1 2 3 4 5
Bevorderen dat ondersteuning op maat wordt geboden, voor een zo kort mogelijke tijdsduur, en zo lang als nodig en tegelijkertijd creëren van een vangnet voor jongeren die ondersteuning nodig hebben of geen netwerk hebben		✓
Prestatie	Gebruik Jeugdzorg	Budget
Ons streven is dat niet meer dan 2.200 jeugdigen een jeugdzorg traject nodig hebben.		€23.233.000
Prestatie	Gebruik Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	Budget
Ons streven is dat niet meer dan 210 jongeren jeugdbescherming en niet meer dan 40 jongeren jeugdreclassering nodig hebben.		€1.883.000
Doelstelling: 2. Toegang		Opgave
		1 2 3 4 5
Toegang biedt ondersteuning aan alle jongeren die het (even) niet op eigen kracht of met hun omgeving kunnen redden. De gezinscoaches werken in alle gevallen volgens het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan en 1 regisseur.		✓
Prestatie	Contacten Toegang	Budget
Aantal nieuwe gezinnen dat aangemeld wordt bij team toegang jeugd is 225.		€1.738.000
Prestatie	Contacten jeugdconsulenten	Budget
Aantal jongeren dat wordt behandeld door de Jeugdconsulenten is 400.		€210.000

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
17	Onderwijs	Absoluut verzuim	1	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO
18	Onderwijs	Relatief verzuim	21	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO
19	Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,20	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Ingrado
22	Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	1	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tiel
23	Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	6	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tiel
29	Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	9,60	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
30	Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	1	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
31	Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	0,30	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	38.502	39.992	39.870	39.643	40.520
Baten	3.713	3.678	3.678	3.678	3.678
Saldo exclusief reserves	-34.790	-36.314	-36.192	-35.965	-36.842
Storting in reserves	74	0	0	0	0
Puttting uit reserves	1.074	549	399	182	543
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	1.000	549	399	182	543
Saldo inclusief reserves	-33.790	-35.765	-35.793	-35.783	-36.299

De stijging van het saldo tussen 2020 en 2021 inclusief reserves met circa €2 miljoen is als volgt te verklaren:

Jeugdhulp (maatwerkdienstverlening en geëscaleerde zorg 18-)

Het budget van Jeugdhulp stijgt met circa €0,8 miljoen als gevolg van de prijs- en looncompensatie over 2021. Ook is het rijksbudget voor voogdij/18+ verhoogd met €0,8 miljoen. Het Rijk bepaalt dit budget op basis van de werkelijke kosten 2019 voor deze groep. Eind 2019 zagen we een toename van het zorggebruik, hetgeen zich doorzet in de eerste helft 2020. Voorlopig gaan we ervan uit dat het budget in 2021 toereikend is.

Overige

De overige stijging wordt voornamelijk verklaard door reguliere prijs- en looncompensatie op de verschillende budgetten.

Investerings

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. investeringen	651	3.500	18.085	0
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	0	0
Saldo	-651	-3.500	-18.085	0

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Jeugd en Onderwijs	2020	2021	2022	2023	2024
Onderwijshuisvesting	-6.701	-6.512	-6.395	-6.173	-7.053
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2.869	-2.721	-2.721	-2.720	-2.720
Maatwerkdienstverlening 18-	-22.429	-24.142	-24.136	-24.132	-24.129
Geescaleerde zorg 18-	-2.791	-2.940	-2.940	-2.940	-2.940
Saldo exclusief reserves	-34.790	-36.314	-36.192	-35.965	-36.842

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2018-2023	0,3 Mb	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2018-2023
Preventienotitie Het normale leven versterken	0,5 Mb	Preventienotitie Het normale leven versterken
Beleidskader Van Wieg naar Werk 2019-2022	1,4 Mb	Beleidskader Wieg naar Werk 2019-2022
Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022	1,0 Mb	Verbindend kader Sociaal domein 2019-2022
Verordening gemeentelijke kindregelingen	1,7 Mb	Verordening gemeentelijke kindregelingen
Visie Jeugdhulp IJsselland 2016-2020	0,5 Mb	Visie Jeugdhulp IJsselland 2016-2020

Economie en Internationaal beleid

Omschrijving

Deventer. Een plek waar je trots op bent. Of je hier nu woont, studeert, werkt of op bezoek bent. Die trots willen we uitdragen, zodat meer mensen Deventer weten te vinden om er te wonen, te werken, een bedrijf te starten, te studeren of een weekendje weg te gaan. Daarom zet Deventer in op brede marketing gericht op bewoners, bezoekers, bedrijven en talent. Deventer: een vernieuwende, eigenwijze, authentieke Hanzestad.

Deventenaren staan er om bekend dat ze graag de handen uit de mouwen steken. Boeken, koek, bedden, CV-ketels en drukwerk, het wordt in Deventer gemaakt en vanuit hier verhandeld. Ook is Deventer een broedplaats van innovatie op het gebied van chemie, technologie, duurzame economie en zorg. ICT-oplossingen die talenten hier ontwikkelen worden wereldwijd toegepast. Want slimme ideeën uit Deventer worden doorvertaald naar praktische toepassingen.

De nationale en internationale verbindingen zijn sterk door de centrale ligging tussen de Randstad en Duitsland, aan de A1, de IJssel en het spoor. In Hanzestad Deventer wordt van oudsher al over grenzen heen gekeken. Dat zorgt voor een vitale economie en een sociale samenleving.

De crisis als gevolg van Covid-19 heeft grote impact gehad en zal de komende periode in volle omvang voelbaar zijn, ook in Deventer. Veel ondernemers en werknemers worden getroffen. De goede samenwerking tussen economische partners (overheid, ondernemers en onderwijs) maakte dat we snel de schouders er onder konden zetten om de problemen gezamenlijk aan te pakken en initiatieven te nemen om ondernemers te steunen. Hiervoor zijn alle ingrediënten zijn aanwezig om succesvol te zijn: een actief bedrijfsleven waar we nauw mee samenwerken, regionale en internationale samenwerking, hoogwaardige kennisinstellingen en een aantrekkelijke woonomgeving met goede stedelijke voorzieningen.

De lokale samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs is vormgegeven in het Deventer Economisch Perspectief (DEP). Het DEP heeft een gezamenlijke focus gekozen om drie kansrijke thema's/clusters van projecten op te pakken: Werklocaties van de Toekomst, Slimme Campusstad en Verbindende Kennisstad. De basis voor het DEP is het besef dat samenwerking en regie essentieel zijn om vanuit de driehoek ondernemers – overheid – onderwijs de Deventer economie een stevige impuls te geven.

Regionaal werken we samen met gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs in de Cleantech Regio. De focus in de regionale Agenda Cleantech Regio ligt op de thema's Energietransitie, Circulaire economie en Human Capital. De afgelopen periode is met partners gewerkt aan het opstellen van een uitvoerings- en investeringsprogramma als basis voor een regionaal werkplan en een regionale lobbystrategie. Het toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen inclusief havenontwikkeling, Stadscampus en stimuleren van kiezen, leren en werken in de techniek maakt daar bijvoorbeeld onderdeel van uit.

De Uitvoeringsagenda Economie en Internationaal beleid 2019-2022 geeft overzicht en richting aan de wijze waarop de gemeente de komende jaren de Deventer economie een stevige impuls verschaft. Deze agenda voeren we uit in nauwe samenwerking met ondernemers en onderwijs.

De uitvoeringsagenda is opgebouwd rond de vijf volgende thema's.

- Versterken van werklocaties;
- Versterken economische structuur en ondernemersklimaat;

-
- Aantrekkelijk(e) stad en buitengebied;
 - Veerkrachtige arbeidsmarkt;
 - Deventer internationale Hanzestad.

Actuele beleidscontext

Versterken van werklocaties

In Deventer maken we werk van werk. We zetten actief in op het aantrekken en behouden van bedrijven. We werken aan nieuwe werklocaties, maar ook aan het moderniseren en toekomstbestendig maken van bestaande werklocaties. Dit doen we bijvoorbeeld in het project toekomstbestendige bedrijventerreinen van het DEP of met de doorontwikkeling naar een duurzame binnenhaven met de realisatie van een containerterminal, het faciliteren van ontwikkelingen in de Poort van Deventer en natuurlijk A1 Bedrijvenpark als innovatieve toplocatie voor onder andere duurzame maakindustrie en slimme logistiek.

De ICT-gerelateerde bedrijven spelen een steeds belangrijkere rol in de Deventer economie. Het is zeker dat de impact hiervan alleen maar zal toenemen. Daarnaast is de maakindustrie van oudsher een belangrijke aanjager voor de economie van Deventer. Deze sector en daarmee samenhangende arbeid staat wel onder zware druk. Maakbedrijven, toeleveranciers, machinebouw, logistiek en dienstverlening zijn onderling verbonden en de wederzijdse afhankelijkheid is groot, dus is samenwerking in de keten belangrijk. Gedreven door digitalisering, slimme engineering en e-commerce liggen binnen de sector groothandel en distributie ook goede kansen voor Deventer.

We willen samen met onze partners in het DEP werken aan de vernieuwing van de economie en een basis leggen voor de toekomst. Een belangrijke focus ligt in 2021 net als in 2020 op de uitwerking van de DEP-projecten Toekomstgerichte bedrijventerreinen en Stadscampus.

Versterken economische structuur en ondernemersklimaat

De crisis als gevolg van Covid-19 heeft grote impact gehad en zal waarschijnlijk in 2021 in volle omvang voelbaar zijn, ook in Deventer. Veel ondernemers en werknemers worden getroffen. De goede samenwerking tussen economische partners (bijv. binnen het DEP) maakte dat we snel de schouders er onder konden zetten om de problemen gezamenlijk aan te pakken. In 2021 gaan we hier mee door. Bijv. door de uitvoering van het actieplan Corona van het DEP te ondersteunen.

Verder blijven we investeren in de economische structuur en het ondernemersklimaat van Deventer bijvoorbeeld met het Corona Initiatief Fonds, het DEP Corona actiefplan en actief accountmanagement. Meer algemeen zijn er veel ingrediënten aanwezig om succesvol te zijn. We zetten in op kansrijke sectoren en een sterkere binding met het onderwijs. Ondernemers spelen een essentiële rol in de lokale economie voor de werkgelegenheid en daarmee voor de vitaliteit van Deventer. We willen een ondernemersvriendelijk klimaat, met ruimte voor ondernemerschap. Ook hebben we aandacht voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit vraagt van onze kant goed samenspel, stevig accountmanagement en een proactieve opstelling. Nieuwe ontwikkelingen als de komst van 5G en andere Smart-economy onderwerpen volgen we, zodat we snel op kansen kunnen inspelen.

Aantrekkelijk(e) stad en buitengebied

Ook komend jaar werken we verder aan Deventer als aantrekkelijke bestemming voor bewoners, bezoekers, bedrijven en talenten. Dit vraagt om goede voorzieningen, evenementen, woningen en bereikbaarheid. Ook willen we dat Deventer zich nadrukkelijk toont aan de buitenwereld.

In nauwe samenwerking met de stichting Deventer Marketing (...InDeventer!) zetten we stevig in op citymarketing (merk Deventer), waarmee we Deventer economisch en toeristisch nog beter op de kaart zetten. De samenwerking in Hanzestedenverband is in 2020 geïntensiveerd door een internationaal project met een aantal Duitse Hanzesteden gericht op productontwikkeling, o.a. Hanzestedenfietsroute en muurschilderingen. We zetten verder in op de ligging aan de IJssel, de verbinding met Salland en Deventer 360 graden rond.

Samen met stichting Deventer Binnenstadsmanagement werken we verder aan een mooie, levendige binnenstad die coronaproof is waar bezoekers het naar hun zin hebben en het fijn is om te wonen en werken, onder andere via uitvoering van de Binnenstadsagenda. Zowel het geldende horeca- als detailhandelsbeleid lopen af in 2020 en moeten in 2021 een vervolg krijgen.

In het buitengebied moeten agrarische bedrijven zich kunnen blijven ontwikkelen om levensvatbaar te blijven. Behoud van leefbaarheid en het voorkomen van leegstand maken dat in het buitengebied in toenemende mate ruimte is voor andere economische dragers zoals toerisme, verkoop van streekproducten en zorg. De economie in de dorpen is belangrijk voor het leefbaar houden van het buitengebied en blijft aandacht houden in samenhang met het plattelandsbeleid.

Veerkrachtige arbeidsmarkt

In Deventer zetten we ons in voor voldoende en gevarieerde werkgelegenheid, juist nu tegen de achtergrond van de Coronacrisis. Het MKB in Deventer is een belangrijke banenmotor die afgelopen jaar een flinke klap heeft gekregen. Voor herstel en groei van het MKB is de beschikbaarheid van adequaat opgeleid personeel een van de meest cruciale factoren. Daarom werken we nauw samen met ondernemers en het onderwijsveld aan maatregelen voor om- en bijscholing richting tekortsectoren zoals ict, techniek en zorg. Mede door de regiodeal (zie programma 1) kunnen we extra inspanningen leveren om deze diensten zo direct mogelijk bij bedrijven en inwoners onder de aandacht te brengen.

Ook willen we de binding van jongeren met Deventer versterken in verband met de vergrijzende beroepsbevolking in onze regio. Daarom werken we samen met onder andere Saxion Hogeschool en ROC Aventus aan het versterken van een rijke leeromgeving en samen met externe partners aan een aantrekkelijke stad waar ook studenten en jong afgestudeerden betaalbare huisvesting kunnen vinden.

In 2019 is het gemeentelijk uitvoeringsprogramma voor de arbeidsmarkt vastgesteld met daarin drie actielijnen: We werken samen met onze partners aan het uitvoeren van een programma gericht 1) verbeteren van het vestigingsklimaat, 2) een goede aansluiting tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven en 3) het creëren van werkgelegenheid voor langdurig werklozen. Het gemeentelijke uitvoeringsprogramma voor de arbeidsmarkt wordt in samenhang met de partners en de projecten van het DEP opgepakt. In het bijzonder de DEP-projecten Kennisstad en Stads-campus

Deventer internationale Hanzestad

Voor Deventer bedrijven is internationaal werken een gegeven. Ondernemers zijn internationaal vanwege hun internationale medewerkers, opdrachten en export, inkoop en investeerders. Globaliseren is voor de ondernemerssector een continu proces vanuit de eigen economische kansen, doelstellingen en motivatie. Wij gaan dit in nauwe samenwerking met het Trade Office van MKB-Deventer verder bevorderen. Met het Trade Office werkt de gemeente intensief samen rond het organiseren van inkomende en uitgaande handelsmissies, die tot duurzame economische activiteiten van Deventer bedrijven leiden. Daarnaast stimuleert de gemeente internationale maatschappelijke activiteiten. Dit omdat het internationaal beleid ook nauw verbonden is met de belangstelling en internationale activiteiten van diverse Deventer organisaties.

Via het International Office stimuleren we verbindingen tussen Deventer partijen binnen verschillende sectoren en met bijzondere aandacht voor internationale economische ontwikkeling. Tegen die achtergrond zetten we de internationale partnerschappen in Duitsland, Roemenië en Oeganda voort samen met Deventer organisaties en bedrijven. We stimuleren de verbinding tussen de internationale dimensie van de stad, de verschillende sectoren en de eigen gemeentelijke opgaven in het kader van de 17 global goals.

Tot slot

De Uitvoeringsagenda Economie en Internationaal beleid bestrijkt een looptijd van 2019 tot en met 2022. Het is een document met een dynamisch karakter waarin we ook afhankelijk zijn van externe partners waarmee we samenwerken. Daarbij verandert de (economische) wereld snel, dat heeft de Coronacrisis nog eens duidelijk gemaakt. De concretisering van het uitvoeringsplan heeft daardoor op onderdelen een andere invulling gekregen dan een jaar geleden bedacht. In 2021 zal het gesprek met de Raad over de concretisering weer worden opgepakt.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden	Opgave				
		1	2	3	4	5
Economie en internationaal beleid	3.1 Economische ontwikkeling; 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen; 3.4 Economische promotie; 0.10 Mutaties reserves.					
Doelstelling: Het versterken van de werklocaties						
Het versterken van de werklocaties, zodat deze klaar zijn voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen, met voldoende ruimte voor bedrijven om door te groeien of zich in Deventer te vestigen.		✓				✓
Prestatie	Toekomstgerichte bedrijventerreinen	Budget				
Samen onze partners in het DEP werken we samen aan de realisatie van de projecten Toekomstgerichte bedrijventerreinen.						
Prestatie	De herontwikkeling van de Deventer haven	Budget				
De herontwikkeling van de Deventer haven naar een moderne en duurzame binnenhaven met een containeroverslag krijgt verder vorm.		€50.000				
Prestatie	Bedrijvenparkmanagement op de bedrijventerreinen	Budget				
Met stichting bedrijvenparkmanagement Deventer geven we invulling aan het bedrijvenparkmanagement op de bedrijventerreinen.		€28.000				
Doelstelling: Het versterken van de economische structuur						
Het versterken van de economische structuur en het bevorderen van een goed ondernemersklimaat dat ruimte geeft aan ondernemerschap en aandacht heeft voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen.		✓				✓
Prestatie	De ondernemersgerichte houding van de gemeente wordt bevorderd	Budget				
De ondernemersgerichte houding van de gemeente wordt bevorderd.						

Prestatie	Het ondersteunen van ondernemerschap	Budget
We ondersteunen ondernemers samen met het Ondernemershuis Deventer en andere partners zoals het DEP.		€125.000

Prestatie	Uitvoeren van accountmanagement	Budget
Op basis van het accountplan uitvoeren van accountmanagement.		

Prestatie	De samenwerking met ondernemers en onderwijsinstellingen in het DEP bouwen we verder uit	Budget
De samenwerking met ondernemers en onderwijsinstellingen in het DEP bouwen we verder uit.		

Doelstelling: Het vergroten van de aantrekkingskracht van de stad en het buitengebied	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het vergroten van de aantrekkingskracht van de stad en het buitengebied voor bezoekers, bewoners, werknemers en bedrijven.				✓	✓

Prestatie	Citymarketing	Budget
Met de stichting Deventer Marketing (...InDeventer!) zetten we stevig in op citymarketing (merk Deventer), waarmee we Deventer naar buiten toe economisch nog beter op de kaart gaan zetten.		€522.000

Prestatie	Bevorderen toerisme en recreatie	Budget
Toerisme en recreatie bevorderen we door doorontwikkeling van route structuren, faciliteren van verblijfsrecreatie en toeristische promotie van onze gemeente. En we gaan aan de slag met het actieprogramma vrijetijdseconomie.		€86.000

Prestatie	Het sterk maken en houden van de binnenstad	Budget
Samen met de stichting Deventer Binnenstadsmanagement werken we verder aan het sterk maken en houden van de binnenstad.		€48.000

Doelstelling: Een veerkrachtige arbeidsmarkt	Opgave				
	1	2	3	4	5
Een veerkrachtige arbeidsmarkt met voldoende banen en een betere aansluiting tussen vraag en aanbod van talent.	✓				✓

Prestatie	Uitvoeringsprogramma arbeidsmarkt	Budget
------------------	--	---------------

We voeren het gemeentelijke uitvoeringsprogramma arbeidsmarkt uit in samenhang met de ambities van het DEP en benutten daartoe het werkplan van de strategische board van de Cleantechregio.

Prestatie	Uitvoering van de projecten Deventer Informatiestad, Kennisstad en Stadscampus	Budget
------------------	---	---------------

In samenwerking met het DEP wordt gewerkt aan de uitvoering van de projecten Deventer Informatiestad, Kennisstad en Stadscampus.

Prestatie	Uitvoering samenwerkingsconvenant met Saxion	Budget
------------------	---	---------------

Het samenwerkingsconvenant met Saxion op de thema's duurzaamheid, gezondheid en ICT, inclusief de citydeal Kennismaken wordt uitgevoerd.

	Opgave				
	1	2	3	4	5
Doelstelling: Deventer Internationale Handelsstad: Het bevorderen van het internationaal ondernemen en internationale maatschappelijke activiteiten in Deventer					

Het bevorderen van het internationaal ondernemen en internationale maatschappelijke activiteiten in Deventer.

Prestatie	Bevorderen internationale handel en export	Budget
------------------	---	---------------

Het MKB Trade Office ambtelijk en bestuurlijk ondersteunen bij het organiseren van inkomende en uitgaande buitenlandse handelsmissies en thematische bijeenkomsten, waaronder een groot internationaal Export Festival in Deventer in 2021. Bijzondere aandacht wordt verleend aan de langdurige partnersteden van Deventer in Duitsland en Roemenië.

Prestatie	Internationale verbindingen stimuleren	Budget
------------------	---	---------------

De gemeente faciliteert de ontmoetingen van partijen uit verschillende sectoren in het kader van het 'International Office Deventer' met het doel om de eigen internationale initiatieven te verbreden.

Prestatie	Ondersteunen internationaal actieve vrijwilligersorganisaties uit Deventer	Budget
------------------	---	---------------

De 35 internationaal actieve vrijwilligersorganisaties uit Deventer - aan de hand van een vernieuwde subsidieregeling - financieel ondersteunen en ambtelijke facilitering bieden. De organisatie van minimaal 1 publieksevenement met een internationaal karakter in Deventer stimuleren en faciliteren om bewustwording rondom bepaalde internationale thema's te creëren.

Prestatie **Internationale samenwerking met o.a. Duitsland, Roemenië en Oeganda** **Budget**

We stimuleren en continueren de internationale samenwerking met o.a. Duitsland, Roemenië en Oeganda met bijzondere aandacht voor economische activiteiten

Prestatie **Profileren Hanzestad Deventer** **Budget**

We profileren de Hanzestad Deventer binnen het internationale Hanzeverbond en het verbond van Nederlandse Hanzesteden. We nemen deel aan de jaarlijkse Hanzedagen (incl. jeugddelegatie) en zetten daar Deventer toeristisch en economisch op de kaart.

Prestatie **Creëren breder draagvlak voor de Global Goals** **Budget**

Minimaal 2 activiteiten in 2021 samen met de kerngroep Deventer4GlobalGoals organiseren om breder draagvlak binnen en buiten de gemeente voor de Global Goals te creëren.

Prestatie **Profileren Deventer als tolerante stad** **Budget**

Deventer als internationale en tolerante stad met respect voor de mensenrechten profileren door in 2021 een derde internationale mensenrechtenverdediger samen met partners te ontvangen in het kader van het Deventer Shelter City project.

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
14	Economie	Funcziemenging	54,40	% (Weerspiegeling verhouding tussen banen en woningen (0 = alleen wonen - 100 =alleen werken)	LISA
16	Economie	Vestigingen (van bedrijven)	119,30	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	3.739	3.560	3.508	3.506	3.486
Baten	1.042	1.431	1.431	1.431	1.431
Saldo exclusief reserves	-2.697	-2.129	-2.078	-2.075	-2.055
Storting in reserves	0	0	0	0	0
Puttend uit reserves	229	0	0	0	0
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	229	0	0	0	0
Saldo inclusief reserves	-2.468	-2.129	-2.078	-2.075	-2.055

De daling van het saldo inclusief reserves met €0,3 miljoen in 2021 ten opzichte van 2020 is als volgt te verklaren:

Economische promotie

In 2020 zijn de opbrengsten voor de zomerkermis, paaskermis en toeristenbelasting eenmalig naar beneden bijgesteld als gevolg van corona-effecten zoals gemeld in de eerste kwartaalrapportage 2020. De bijstelling is alleen van toepassing op 2020 waardoor de inkomsten in 2021 weer op het reguliere niveau zijn begroot en daarmee €290.000 hoger zijn dan in 2020.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Economie en Internationaal Beleid	2020	2021	2022	2023	2024
Treasury	-13	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	-55	0	0	0	0
Economische ontwikkeling	-1.210	-1.066	-1.159	-1.159	-1.159
Bedrijfsloket en -regelingen	-452	-466	-336	-335	-335
Economische promotie	-967	-597	-582	-581	-561
Saldo exclusief reserves	-2.697	-2.129	-2.078	-2.075	-2.055

Voorzienen

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	52	52	52	52
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	52	52	52	52
Saldo	0	0	0	0

Investeren

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. investeringen	0	192	0	0
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	0	0
Saldo	0	-192	0	0

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestands grootte	Openen
Deventer internationaal	1,0 Mb	Deventer internationaal
Horecabeleid 2016-2020	2,1 Mb	Horecabeleid 2016-2020
Structuurvisie Detailhandel	2,5 Mb	Structuurvisie Detailhandel
Voortgangsrapportage DEVisie 2020	1,3 Mb	Voortgangsrapportage DEVisie 2020
Reclame en uitstallingennota	3,5 Mb	Reclame en uitstallingennota
Uitvoeringsagenda economie en internationaal beleid 2019-2022	3,6 Mb	Uitvoeringsagenda economie en internationaal beleid

Kunst en cultuur

Omschrijving

We hebben het voorrecht om in één van de oudste en mooiste steden van Nederland te wonen. Een stad die mede zo mooi kan zijn door de onmisbare combinatie met de omliggende dorpen en ommelanden, die Deventer een lommerrijk, groen aanzien geven.

Deventer straalt geschiedenis uit en ademt cultuur. Kunst en cultuur verrijken ons leven en vergroten onze betrokkenheid bij de samenleving. Naast deze gebruikswaarde, hebben zij ook economische waarde, sociale en ruimtelijke waarde. Die brede waarde van kunst en cultuur voor onze gemeente vereist een ambitieuze en passende cultuurvisie inclusief concreet Uitvoeringsprogramma Cultuur voor de komende jaren. Een sterk Deventer kan niet zonder een verrijkende programmering, die ons helpt ontspannen, vermaken, verbazen en nadenken. Hier werken we samen met de partners in de stad hard aan.

Deventer heeft een rijk en veelzijdig cultureel leven met podia, musea en vele andere voorzieningen en een grote verscheidenheid aan activiteiten. Voor een middelgrote stad heeft Deventer relatief veel kunst en cultuur te bieden. Dat is mede te danken aan de vaak verrassende en vernieuwende initiatieven in onze stad. Deventer initiatieven, hoe veelzijdig ze ook zijn, hebben vrijwel allemaal gemeen dat ze eigenzinnig zijn, een zekere tegendraadsheid tonen. In Deventer wordt historie met toekomst verbonden. Op bijzondere erfgoedlocaties ontpoppen initiatieven die ons inspireren. Zij krijgen de ruimte om te experimenteren en te groeien. Cultuur geeft op die manier letterlijk en figuurlijk identiteit, het brengt reuring en jaagt ruimtelijk, economische en sociale ontwikkelingen aan.

Deventer heeft een rijke historie en een al even rijke erfgoedcollectie, met honderden rijks- en gemeentelijke monumenten waaronder het IJselfront, het Bergkwartier en de Atheneumbibliotheek. Overal zijn de invloeden zichtbaar van de Hanze en de Moderne Devotie.

De geschiedenis van de stad vormt de verbindende kracht tussen Deventenaren. Wij zijn trots op onze stad en dorpen en onze historie. Erfgoed is er niet alleen om te behouden, maar zeker ook om te benutten als decor voor culturele activiteiten. Zo krijgt de historie betekenis bij de vormgeving van de samenleving en kan iedereen in de publieke ruimte ervan genieten.

Een hoogwaardig, uitdagend en prikkelend cultureel klimaat hoort bij de cultuurstad Deventer. Dat geldt in de stad als ook daarbuiten, in de dorpen en het landelijk gebied. Kunst en cultuur verrijken ons leven en vergroten de betrokkenheid bij onze omgeving. Door cultuur samen te beleven, zijn mensen met elkaar verbonden. Naast deze intrinsieke waarde bieden kunst en cultuur ook een belangrijke meerwaarde voor de economische vitaliteit van Deventer. De historische binnenstad met haar middeleeuws stratenpatroon trekt ieder jaar meer toeristen. De grote culturele evenementen brengen jaarlijks vele honderdduizenden bezoekers naar Deventer. De aanwezigheid van goede culturele voorzieningen met een aantrekkelijke programmering, met name voor jongeren, maakt Deventer interessant als vestigingsplaats voor hoger opgeleiden. De culturele sector draagt op die manier bij aan de ontwikkeling van de kenniseconomie. Creativiteit speelt bovendien een doorslaggevende rol bij het innovatief vermogen binnen bedrijven.

Actuele beleidscontext

In het bestuursakkoord Met Lef en Liefde voor Deventer, is afgesproken een nieuwe cultuurvisie op te stellen. In juni 2019 heeft de gemeenteraad de Cultuurvisie 2020-2024, Boeien en Bloeien, vastgesteld. De Cultuurvisie geeft de hoofdlijnen aan voor het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021 – 2024, dat eind 2020 aan de raad wordt voorgelegd. Hierin staat opgenomen waar we op focussen en hoe we samen met de partners in de stad de komende vier jaar uitvoering geven aan ons cultuurbeleid. We werken langs vijf programmalijnen, maken waar mogelijk meerjarige afspraken met de gesubsidieerde instellingen en hebben een Programmasubsidieregeling Cultuur die ruimte biedt voor makers en flexibele inzet van middelen.

We maken een gezamenlijke Deventer erfgoed agenda waarin aan de ambities van de samenwerking tussen de professionele erfgoedorganisaties op het gebied van behoud en beheer, ontsluiting, presentatie en educatie van het Deventer erfgoed verder inhoud wordt gegeven. Clustering van functies aan het Klooster in Deventer wordt onderzocht.

Daarnaast zijn er keuzes gemaakt voor een aantal vraagstukken. Het Speelgoedmuseum blijft bestaan en treft voorbereidingen voor een verbouwing. Er is een quickscan gedaan naar alternatieve huisvesting voor het Burgerweeshuis met als resultaat verschillende investeringsramingen. De interim directeur van De Deventer Schouwburg presenteerde een visie voor de toekomst van het Cultureel Centrum. Er is een projectleider aangetrokken om de haalbaarheid van dit plan te toetsen in samenwerking met de betrokken partijen als de NV Maatschappelijk Vastgoed, het Kunstcircuit, de afdeling Vastgoed van de gemeente Deventer en de partijen uit de stadscampus. Vorderingen in deze beide trajecten is afhankelijk van besluitvorming. We zullen hierin nauw samenwerken met de portefeuilles ruimte en economie.

De maatregelen die zijn getroffen om ons land te beschermen tegen het Coronavirus hebben een flinke wissel getrokken op de culturele sector. Gedurende een groot deel van 2020 heeft de sector niet of nauwelijks activiteiten kunnen ontplooiën. Ondanks flexibiliteit van het culturele veld en steunmaatregelen vanuit het rijk, is de financiële schade groot en de toekomst onzeker. We blijven hierover nauw in gesprek met partijen en andere overheden en zullen bij de jaarrekening 2020 besluiten nemen over gemeentelijke compensatie.

Met onze partners in de Culturregio en met het rijk overleggen we over de gezamenlijke ambities van de regio en over de medefinanciering van een aantal culturele organisaties.

Levendig Deventer: een rijke en verrijkende cultuur.

Deventer straalt geschiedenis en ademt cultuur. Wij vinden kunst en cultuur belangrijk, niet alleen ter verrijking van ons leven, maar ook ter vergroting van onze betrokkenheid bij de samenleving. Een sterk Deventer kan niet zonder een verrijkende programmering, die ons helpt ontspannen, vermaken, verbazen en nadenken.

Met deze ambitie beogen we de volgende maatschappelijke effecten te bereiken:

Deventer is een aantrekkelijke woonwerkstad en Deventer is een aantrekkelijke toeristische stad.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
-----------	------------

Kunst en cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie; 5.4 Musea; 5.5 Cultureel erfgoed; 5.6 Media; 0.10 Mutaties reserves.
------------------	---

Doelstelling: Het vergroten van het aantal bezoekers	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het vergroten van het aantal bezoekers van binnen en buiten de gemeente aan culturele activiteiten.				✓	✓

Prestatie	Samenwerking en de samenhang binnen het cultuuraanbod	Budget
	We maken met de partijen in het culturele veld afspraken over ambities en prestaties, over de onderlinge samenwerking en de samenhang binnen het cultuuraanbod.	

Doelstelling: Het behouden en waar mogelijk vergroten van het aanbod en verscheidenheid aan cultuureducatie.	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het behouden en waar mogelijk vergroten van het aanbod en verscheidenheid aan cultuureducatie.				✓	✓

Prestatie	Gelijk speelveld cultuureducatie	Budget
	Er wordt invulling gegeven aan de afspraken over een gelijk speelveld voor de professionele aanbieders van cultuureducatie, zoals beschreven in de kadernotitie.	

Doelstelling: Versterken Deventer cultureel klimaat	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het versterken van een Deventer cultureel klimaat dat inspireert en uitdaagt om cultuur te produceren en het culturele speelveld te vernieuwen.				✓	✓

Prestatie	Toekomst Cultureel Centrum	Budget
	Het toekomstperspectief voor het Cultureel Centrum is afgerond en aangeboden aan de raad.	

Prestatie	Verbindingen cultuurveld	Budget
------------------	---------------------------------	---------------

Gesubsidieerde instellingen krijgen een verantwoordelijkheid voor het creëren van verbindingen binnen het gehele cultuurveld en ook daarbuiten.

Prestatie	Vernieuwing culturele speelveld	Budget
------------------	--	---------------

Met gesubsidieerde instellingen worden afspraken gemaakt over hun bijdrage aan de vernieuwing binnen het culturele speelveld.

Prestatie	Ruimte vernieuwende activiteiten	Budget
------------------	---	---------------

Met de flexibele programmabudgetten bieden we ruimte aan een breed scala aan initiatieven en geven daarbij expliciet ruimte aan vernieuwende activiteiten en makers.

Prestatie	Verbouwing Burgerweeshuis	Budget
------------------	----------------------------------	---------------

College en raad zijn, conform de afspraken in het coalitieakkoord, actief met Burgerweeshuis in gesprek over hoe binnen afzienbare tijd een toekomst te bieden aan het Burgerweeshuis en de functie die zij, binnen de lokale en landsdelige keten popmuziek, vervult.

Prestatie	Beheer Cultureel Vastgoed	Budget
------------------	----------------------------------	---------------

We organiseren het beheer en onderhoud van cultureel vastgoed efficiënt en zetten in op optimale inzet van faciliteiten. We werken met normhuur in relatie tot subsidieverstrekking.

Prestatie	De bedrijfsplannen van de gesubsidieerde organisaties	Budget
------------------	--	---------------

De bedrijfsplannen van de structureel gesubsidieerde organisaties voldoen aan de criteria voor doeltreffendheid, gezonde bedrijfsvoering, de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit.

Doelstelling: Zichtbaarheid en betrokkenheid cultureel erfgoed	Opgave				
	1	2	3	4	5
Het vergroten van de zichtbaarheid van en de betrokkenheid bij het culturele erfgoed, zowel boven- als ondergronds.				✓	✓

Prestatie	Wettelijke taken op gebied van monumenten en archeologie	Budget
------------------	---	---------------

Wettelijke taken op gebied van monumenten en archeologie worden adequaat uitgevoerd.

Prestatie	Erfgoedagenda	Budget
------------------	----------------------	---------------

We maken een Erfgoedagenda waarin de gezamenlijke inspanningen met partners voor het behoud van het erfgoed, voor de betekenis ervan voor de leefomgeving, en voor de maatschappelijke betrokkenheid bij en beleving van het Deventer erfgoed.

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	17.849	15.204	15.092	15.014	14.870
Baten	2.721	1.138	1.117	1.094	1.071
Saldo exclusief reserves	-15.128	-14.066	-13.976	-13.919	-13.798
Storting in reserves	1.669	43	43	43	43
Putting uit reserves	2.579	199	198	198	68
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	910	155	155	155	25
Saldo inclusief reserves	-14.218	-13.911	-13.820	-13.764	-13.773

De daling van het saldo inclusief reserves met €0,3 miljoen in 2021 ten opzichte van 2020 is als volgt te verklaren:

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Een daling van het saldo vanwege eenmalige subsidieverhogingen in 2020 voor het Burgerweeshuis, Deventer Schouwburg en Proeftuin Kunst en Landschap voor in totaal €300.000.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Kunst en Cultuur	2020	2021	2022	2023	2024
Treasury	777	769	748	726	703
Cultuurpres, -prod. en -participatie	-6.799	-5.858	-5.760	-5.759	-5.628
Musea	-2.298	-2.827	-2.827	-2.827	-2.827
Cultureel erfgoed	-2.513	-1.814	-1.803	-1.740	-1.730
Media	-4.295	-4.336	-4.334	-4.318	-4.316
Saldo exclusief reserves	-15.128	-14.066	-13.976	-13.919	-13.798

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. voorzieningen	0	0	0	0
Inkomsten t.g.v. voorzieningen	91	91	91	91
Saldo	91	91	91	91

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Koersdocument Ruimtelijk erfgoed	0,5 Mb	Koersdocument Ruimtelijk erfgoed
Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024	1,0 Mb	Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024
Kadernota Cultuureducatie	0,5 Mb	Kadernota Cultuureducatie
Cultuurvisie 2019-2024	8,2 Mb	Cultuurvisie 2019-2024

Bedrijfsvoering

Omschrijving

Het bestuursakkoord "Met lef & liefde voor Deventer" spreekt over grote kansen en uitdagingen op het gebied van werk, duurzaamheid, zorg, evenementen en samen leven. Dat vraagt om een organisatie die zich makkelijk organiseert rond deze opgaven. Een organisatie die goed functioneert, die zowel robuust is als wendbaar. Daarover gaat het programma Bedrijfsvoering.

We ontwikkelen ons tot een organisatie die flexibel, communicatief en netwerkend is. Zo kunnen we inspelen op wat de samenleving ons vraagt. De rol die we daarbij innemen (faciliterend, regulerend, uitnodigend of handhavend) hangt af van het maatschappelijke vraagstuk. De organisatie kent een verdeling van taken en verantwoordelijkheden, maar treedt naar buiten toe als één geheel op. De organisatie is er op gericht een optimale connectie te maken met de buitenwereld. En zorgt ervoor dat maatschappelijke vraagstukken snel en effectief worden opgepakt.

We willen een organisatie zijn waar de medewerkers met trots en plezier werken. Dat doen we in duurzame huisvesting waarin gebouw en voorzieningen optimaal worden benut. In een organisatie waar integraal gewerkt wordt, over domein- en teamgrenzen heen. Waar we sturen op basis van vertrouwen: minder kaders, maar wel steviger en met korte beslislijnen. En volgens de kernwaarden zorgzaam, verantwoordelijk, open en durf.

Inwoners en ondernemers verwachten dat we onze informatievoorziening op orde hebben. Tot de basis daarvan behoort het borgen van privacy en informatieveiligheid. Ook vraagt dit om een gemeentelijke organisatie die datagedreven werkt.

Er is een sterke focus op de financiële soliditeit van de gemeente. Op www.hetgeldvan.deventer.nl zijn begroting en andere financiële stukken volledig digitaal beschikbaar. Besturen betekent vooraf kaderen, vervolgens het goede handelen en achteraf verantwoorden. De gemeente Deventer wil graag laten zien dat zij in control is. Zo verantwoorden we open en transparant aan onze inwoners wat we voor de gemeenschap hebben gedaan. Control is daarmee een essentieel onderdeel voor de gemeente om succesvol te zijn.

Deventer, Olst-Wijhe en Raalte (DOWR) hebben een samenwerkingsverband op het gebied van bedrijfsvoering. De financiële administratie, gemeentelijke belastingen, ICT, facilitaire zaken en het inkoopadvies leveren we in dit verband vanuit de gemeente Deventer. Continu innoveren is op alle percelen het uitgangspunt.

Actuele beleidscontext

Er wordt een steeds groter beroep gedaan op de digitale vaardigheden van onze medewerkers. Ook hebben we veel aandacht voor de andere 21-eeuwse vaardigheden en voor digitaal leiderschap. Door Covid 19 is dit in een stroomversnelling gekomen. In het project Toekomstgericht Werken kijken we met een integrale blik naar ons werk: vanuit ict, huisvesting en met veel zorg voor de medewerker.

De privacy van inwoners en de informatieveiligheid van de gemeente moeten worden gewaarborgd. De komende jaren blijven wij ons richten op het stroomlijnen van de verantwoordingen op privacy en informatieveiligheid. Het combineren van gegevens en de manier waarop informatie ons stuurt, verdienen onze permanente aandacht.

Ook vanuit andere oogpunt hebben we veel aandacht voor data, informatie en kennis. We doen dit om intern beter te kunnen sturen op de uitvoering van taken, ervan te leren en verbeteringen te signaleren. Daarnaast doen we dit ter ondersteuning van beleidsbeslissingen, door het bij elkaar brengen van data uit verschillende beleidsvelden. Het corona-dashboard is hiervan een mooi voorbeeld. Dat betekent dat onze data goed op orde moet zijn. In 2021 stellen we daarom een visie op de Samenhangende Objectenregistratie (SOR) op. Landelijk doel is om meer samenhang te brengen in de bestaande geobasisregistraties, zoals BAG en BGT. Voor datagestuurd werken stellen we in 2021 een visie en uitvoeringsplan vast. In het Infolab combineren we informatie over contact met inwoners bij het KCC, Communicatie en in de wijken. Tot slot maken we een plan om de aanwezige kennis van collega's die met pensioen gaan te borgen.

Gemeentebrede ontwikkeling

Meerjarige formatie en bezetting

In dit overzicht is het meerjarenperspectief in de formatie van de gemeente Deventer weergegeven. Hierin zijn besluiten en mutaties tot en met augustus 2020 verwerkt.

Meerjarige formatieontwikkeling	2020	2021	2022	2023	2024
Formatie (FTE)	699,71	725,84	718,34	716,32	716,32

(bron: dashboard Beaufort en Fte. Is exclusief formatie DGB, DWT, Raad, B&W en (structureel) gedetacheerden)

In 2021 stijgt de formatie met 26,13 fte ten opzichte van 2020, vooral bij de teams PRO, BAD, Publiekscontacten.Beleid en IBL. De meerjarenformatie is bij het team BAD en Publiekscontacten gestegen omdat de payroll constructies zijn omgezet in vaste formatie. Bij team PRO is er een toename van het aantal projecten, inhuur is hier omgezet in vaste formatie. Bij het team Beleid gaat het om tijdelijke personele inzet voor energietransitie. Bij team IBL is meer formatie nodig door toename van de werkzaamheden bij onder andere snippergroen, laadpalen en bodem. In 2022 daalt de formatie als gevolg van de tijdelijke functies. Daarnaast hebben een paar teams nog een kleine taakstelling.

Inhuur

De begrote inhuur boven formatie 2021 bedraagt €7,8 miljoen. In 2020 is de registratie van inhuur veranderd. De inhuur boven formatie betreft inhuur voor vervanging bij ziekte en zwangerschap, bij piekbelasting en bij specifieke deskundigheid (piek, ziek en specifiek).

Bij de aanvraag voor inhuur wordt altijd eerst gekeken of dit intern of via de Talentenregio kan worden opgelost. Wanneer dit niet het geval is wordt de aanvraag gepubliceerd op de inhuurdesk. Inhuuropdrachten boven €100.000 worden geaccordeerd door de directie. Via de P&C cyclus wordt er gerapporteerd over de stand van zaken van het inhuurbudget.

(bedragen x €1.000)

Soort inhuur	Realisatie			Begroting	Begroting
	2017	2018	2019	2020	2021
Inhuur vaste formatie	1.204	1.685	1.703	1.800	2.900
Inhuur extra capaciteit	3.979	4.473	4.308	3.700	
Inhuur specifieke deskundigheid	2.523	2.382	1.994	2.500	
Inhuur boven formatie					4.900
Totaal	7.706	8.540	8.005	8.000	7.800

Ziekteverzuim

De organisatiedoelstelling voor ziekteverzuim blijft voor 2021 ongewijzigd op 4,7%. Om deze doelstelling te halen, moet met name het langdurig verzuim worden teruggebracht. Verzuim door privéomstandigheden en persoonlijke factoren in combinatie met wat het (veranderende) werk vraagt, zijn de belangrijkste oorzaken van het verzuim. In het verzuimmanagement heeft dit dan ook de aandacht van de organisatie.

Generatiepact

Op basis van de deelname in 2019 en 2020, verwachten we dat 20 tot 25 medewerkers in 2021 deelnemen aan het generatiepact. Deze groep zorgt naar verwachting gezamenlijk voor 3 FTE extra uitstroom.

We verwachten dat er in 2021 zeker 15-20 FTE aan jongeren zal instromen. Sinds de start van het generatiepact zouden er eind 2021 dan ruim 110 deelnemers zijn, die bij elkaar een kleine 20 FTE aan ruimte en ruim 8 ton aan loonsom hebben vrijgemaakt voor de instroom van jongeren. Daarvoor is tegen die tijd ruim 50 FTE aan jongeren (structureel) ingestroomd met een loonsom van ruim €2,5 miljoen. Voor de instroom is generatiepact budget gebruikt in combinatie met reguliere vacatureruimte.

Deventer beweegt

Deventer Beweegt continu. Daarom is de naam voor de ontwikkeling van onze organisatie zo toepasselijk: Deventer Beweegt. Ruim 3 jaar geleden hebben we de koers ingezet richting een communicatieve, flexibele en netwerkende organisatie. Waar medewerkers met plezier aan Deventer vraagstukken werken. Waar we met elkaar samenwerken over team- en domeingrenzen heen, vanuit één organisatie, met korte beslislijnen. Zodat we goed kunnen in spelen op wat de samenleving van ons vraagt. Directie, management en medewerkers hebben verschillende acties opgepakt om hier naartoe te werken. Ook is er een aantal wijzigingen in de structuur en opbouw van onze organisatie aangebracht. Om te meten waar we op dit moment staan met betrekking tot onze organisatieontwikkeling, is in 2020 een evaluatieonderzoek uitgevoerd. Met als doel inzicht te krijgen welke doelen bereikt zijn (en deze te vieren) en waar nog verbetering en bijsturing mogelijk is. De verbeterpunten worden in 2021 uitgevoerd.

Doelen & prestaties

Programma	Taakvelden
Bedrijfsvoering	0.4 Overhead 0.10 Mutaties reserves

Doelstelling: We werken met hoofd, hart en handen voor Deventer	Opgave				
	1	2	3	4	5
We zijn een lerende organisatie; hebben inzicht in ons succes én falen. Medewerkers hebben eigen regie en verantwoordelijkheid op hun loopbaan en mobiliteit. Onze organisatie kenmerkt zich door diversiteit.					✓

Prestatie	Continueren integriteitsbeleid	Budget
	We continueren het huidige integriteitsbeleid	

Prestatie	Versterken diversiteit	Budget
	We versterken de diversiteit van de organisatie in de werving en selectie, door hierover het gesprek te voeren in de organisatie en door het gebruik van ambassadeurs	

Prestatie	Borgen kennis	Budget
	De komende jaren verlaten veel medewerkers onze organisatie ivm pensionering. We gaan pro-actief aan de slag om cruciale kennis bij dezemedewerkers te behouden.	

Prestatie	Medewerkers waarderen de interne dienstverlening met minimaal een 7.0	Budget
	Medewerkers waarderen de gemeentelijke dienstverlening met minimaal een 7.0.	

Doelstelling: We zijn een flexibele en wendbare organisatie	Opgave				
	1	2	3	4	5
We zijn een lerende organisatie, hebben inzicht in ons succes én falen. Medewerkers hebben eigen regie en verantwoordelijkheid op hun loopbaan en mobiliteit. We zijn een aantrekkelijke werkgever. We werken met vitale professionals in een eigentijdse, digitale en inclusieve werkomgeving. Daarmee zijn we open, verantwoordelijk, zorgzaam en met durf.					✓

Prestatie	project Toekomstgericht werken	Budget
------------------	---------------------------------------	---------------

We voeren het project Toekomstgericht Werken uit, waarbij we kijken naar ICT, P&O en huisvesting

Prestatie	Versterken werkgeversmerk	Budget
------------------	----------------------------------	---------------

Om ons te onderscheiden op de arbeidsmarkt en goed vindbaar te zijn voor potentiële medewerkers continueren we de ingezette lijn van versterking van het werkgeversmerk.

€2.134.000

Prestatie	evalueren BCM	Budget
------------------	----------------------	---------------

We evalueren het plan ikv het Business Continuity Management en passen het aan op pandemieën

Prestatie	We realiseren duurzame huisvesting, services en facilitaire middelen, passend bij een wendbare organisatie	Budget
------------------	---	---------------

We managen en realiseren duurzame huisvesting, services en facilitaire middelen die moeten bijdragen aan een doeltreffende, doelmatige, flexibele en creatieve verwezenlijking van de doelen in een steeds veranderende omgeving.

€7.110.000

Doelstelling: We hebben een solide bedrijfsvoering	Opgave
	1 2 3 4 5

We zijn financieel robuust en hebben een toegankelijke en betrouwbare informatievoorziening. We werken met vitale professionals in een eigentijdse werkomgeving. Daarmee zijn we slagvaardig, betrouwbaar en transparant.

Prestatie	Doorontwikkelen kwartaalrapportages	Budget
------------------	--	---------------

Op basis van de evaluatie ontwikkelen we de kwartaalrapportages door

Prestatie	Voldoen aan de BIO	Budget
------------------	---------------------------	---------------

We voeren activiteiten uit om voor min. 95% te voldoen aan de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheden)

Prestatie	Visie op Samenhangende Object Registratie	Budget
------------------	--	---------------

We ontwikkelen in 2021 een visie op de Samenhangende Object Registratie

€15.000

		Opgave				
		1	2	3	4	5
Doelstelling:	We werken datagedreven en met een eigentijdse informatievoorziening					
	We werken digitaal. We ontwikkelen ons naar een datagedreven organisatie. Met onze informatiehuishouding kunnen we efficiënt en integraal werken. Onze proces- en ICT-inrichting kan snel aangepast worden op nieuwe taken. Daarvoor maken we gebruik van technische mogelijkheden en innovaties.					✓
Prestatie	Architectuurmodel	Budget				
	We zetten een model in voor onze technische-, data- en informatiearchitectuur					
Prestatie	21ste-eeuwse vaardigheden en digitaal leiderschap	Budget				
	We maken een aanpak voor het ontwikkelen van 21ste-eeuwse vaardigheden en van digitaal leiderschap					
Prestatie	We stellen een gemeentebrede visie en programma voor datagedreven werken vast	Budget				
	We stellen een gemeentebrede visie met programma op datagedreven werken vast.					
Prestatie	Pilot robotisering	Budget				
	We voeren in 2021 een pilot uit met robotisering van processen.					

Beleidsindicatoren

Nummer	Taakveld	Naam	Waarde	Toelichting	Bron
2	Bestuur en ondersteuning	Bezetting	6,72	Fte per 1.000 inwoners	eigen gegevens
1	Bestuur en ondersteuning	Formatie	7,21	Fte per 1.000 inwonere	eigen gegevens
3	Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	602,03	Kosten per inwoner	eigen begroting
4	Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	11,89	Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	eigen begroting
5	Bestuur en ondersteuning	Overhead kosten	8,53	% van totale lasten	eigen begroting

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	36.816	36.671	36.289	36.500	36.230
Baten	8.827	8.451	8.464	8.394	8.381
Saldo exclusief reserves	-27.990	-28.220	-27.825	-28.106	-27.849
Storting in reserves	1.049	766	702	840	849
Putting uit reserves	2.359	695	801	1.159	888
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	1.309	-72	99	320	39
Saldo inclusief reserves	-26.680	-28.292	-27.726	-27.786	-27.811

De stijging van het saldo inclusief reserves met €1.612.000 in 2021 ten opzichte van 2020 is als volgt te verklaren:

De stijging van €162.000 in 2021 ten opzichte van 2020 (exclusief reserves) is met name te verklaren door:

- Loon- en prijscompensatie (+€787.000);
- Hogere kapitaallasten roadmap (+€430.000);
- Minder eenmalige ICT-projecten (-€300.000);
- In 2020 was er sprake van veel eenmalige budgetten bedrijfsvoering zoals voor onder andere opleiding en training, data-engineer, privacy officer, ontwikkelbudget Finance & Control (-€633.000) of van overhevelingen uit 2019;

Reserves

In 2021 wordt er €1.381.000 minder geput uit de reserves dan in 2020. Dit komt vooral omdat er in 2020 sprake was van veel eenmalige budgetten zoals het werkbudget Privacy Officer, ontwikkelbudget van team Finance & Control, Leren en ontwikkelen en opheffing reserve arbeidsvoorwaarden.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Bedrijfsvoering	2020	2021	2022	2023	2024
Ondersteuning organisatie	-27.990	-28.220	-27.825	-28.106	-27.849
Saldo exclusief reserves	-27.990	-28.220	-27.825	-28.106	-27.849

Investeringen

(bedragen x €1.000)

	2021	2022	2023	2024
Uitgaven t.l.v. investeringen	2.422	2.477	1.441	3.016
Inkomsten t.g.v. investeringen	0	0	0	0
Saldo	-2.422	-2.477	-1.441	-3.016

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Arbeidsvoorwaardenregeling		Arbeidsvoorwaardenregeling
Beleidskader Informatieveiligheid DOWR 2017-2020	1,2 Mb	Beleidskader Informatieveiligheid DOWR 2017-2020
Beleidskader privacy en gegevensbescherming	0,6 Mb	Beleidskader privacy en gegevensbescherming
Geïntegreerd Uitvoeringsplan Informatieveiligheid 2017-2020	1,2 Mb	Geïntegreerd Uitvoeringsplan Informatieveiligheid 2017-2020
I-Visie DOWR 2018-2022	1,0 Mb	I-Visie DOWR 2018-2022

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving

De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegen over staat. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die jaarlijks worden ingezet ter dekking van de uitgaven in de diverse programma's. Daarnaast betreft het ook de raming onvoorzien en uitgaaf- en inkomstenstelposten die nog niet aan de diverse programma's zijn toegerekend.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

- De algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- De opbrengsten van de lokale heffingen;
- De opbrengst uit deelnemingen (dividend);
- Financiering;
- Onvoorzien en stelposten.

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten	8.721	8.430	11.400	14.830	18.071
Baten	238.577	241.468	245.500	248.887	252.095
Saldo exclusief reserves	229.856	233.038	234.100	234.057	234.024
Storting in reserves	9.588	5.841	8.365	4.144	4.608
Puttend uit reserves	7.905	5.784	5.737	1.482	2.899
Saldo reserves (taakveld Mutaties reserves)	-1.683	-57	-2.628	-2.662	-1.709
Saldo inclusief reserves	228.173	232.980	231.472	231.396	232.315

De toelichting vindt u onder Dekking programmaplan.

Taakvelden

(bedragen x €1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	2020	2021	2022	2023	2024
Treasury	832	1.099	1.559	1.921	2.745
OZB woningen	13.296	13.815	14.790	15.790	16.845
OZB niet-woningen	12.558	12.936	12.936	12.936	12.936
Belastingen Overig	562	609	609	609	609
(Algemene) uitkeringen Gemeentefonds	207.517	208.646	211.066	213.761	216.214
Overige baten en lasten	-4.795	-3.949	-6.741	-10.841	-15.206
Parkeren	-12	-13	-13	-13	-13
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-24	-25	-25	-25	-25
Inkomensregelingen	-10	-10	-10	-10	-10
Riolering	-6	-6	-6	-6	-6
Grondexploitatie (niet bedr terein)	-37	-38	-38	-38	-38
Wonen en bouwen	-24	-25	-25	-25	-25
Saldo exclusief reserves	229.856	233.038	234.100	234.057	234.024

Gerelateerde informatie

Documenten

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Beleidsnota reserves en voorzieningen 2018	1,1 Mb	Beleidsnota reserves en voorzieningen 2018
Kadernota Verbonden partijen 2017	0,1 Mb	Kadernota Verbonden partijen 2017
Treasurystatuut 2017	0,6 Mb	Treasurystatuut 2017
Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2014	1,4 Mb	Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2014
Richtlijn Activeren en afschrijven 2020	1,8 Mb	Richtlijn Activeren en afschrijven 2020
Verlenen van garanties en geldleningen 2020	1,7 Mb	Verlenen van garanties en geldleningen 2020
Financiële verordening 2019	1,0 Mb	Financiële verordening 2019
Verordening onderzoeken doelmatig- en doeltreffendheid 2019	1,4 Mb	Verordening onderzoeken doelmatig- en doeltreffendheid 2019
Controleverordening gemeente Deventer 2019	0,3 Mb	Controleverordening

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inzicht

De paragraaf Bedrijfsvoering is ondergebracht bij het programma Bedrijfsvoering ([zie programma Bedrijfsvoering](#)).

Paragraaf Lokale heffingen

Inzicht

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in het beleid ten aanzien van de lokale heffingen (inclusief kwijtscheldingsbeleid), de lokale lastendruk en de geraamde inkomsten van de diverse heffingen. Daarnaast geeft de paragraaf inzicht in de kostendekkendheid van de heffingen en de producten die samenhangen met de heffingen. In deze paragraaf is een overzicht van baten en lasten voor de heffingen opgenomen waarbij er sprake is van het verhalen van kosten. Voor de heffingen die hoogstens kostendekkend mogen zijn moet inzichtelijk worden gemaakt dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet worden overschreden.

Wijzigingen

Met ingang van 2021 zijn onderstaande zaken nieuw of gewijzigd:

- Het algemene uitgangspunt is dat voor alle tarieven een gelijke maximale toegestane stijging wordt bepaald. Dit betekent voor 2021 dat de tarieven stijgen met 3% ten opzichte van 2020.
- Dit betreft een gemiddelde van prijs (+1,8%) en loon aanpassingen (+4,15%).

Conclusies

- De lastendruk voor inwoners met een huurwoning stijgt met 6,8% tot €463,02. Deze inwoners betalen alleen afvalstoffenheffing en rioolheffing
- De lastendruk voor inwoners met een koopwoning stijgt met 5,2% tot €781,70
- De kwijtscheldingen komen naar verwachting op €1.610.916
- Het tarief voor de rioolheffing stijgt met 0,91%
- De tarieven voor de afvalstoffenheffing stijgen met gemiddeld 10,6%
- De opbrengst OZB wordt verhoogd met 3%.

Beleidsuitgangspunten

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën:

- belastingen
- rechten

De algemene belastingen komen ten goede aan algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De gemeenteraad bepaalt waarvoor. Onder de algemene belastingen vallen bijvoorbeeld de onroerendezaakbelastingen, de hondenbelastingen en de toeristenbelasting.

Rechten zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Tegenover de heffing van de inwoners staat een tegenprestatie. Rechten zijn in feite bestemmingsheffingen. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor bestemmingsbelastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt.

Retributies worden geheven van personen aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent die voor die persoon een individueel voordeel oplevert. De belangrijkste retributies zijn de leges: vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst als het aanvragen van een paspoort of een vergunning. Net als bij bestemmingsbelastingen mogen de retributies niet meer dan kostendekkend zijn.

Met betrekking tot de belastingen en rechten zijn de beleidsuitgangspunten verschillend.

Het algemene uitgangspunt is dat voor alle tarieven een gelijke maximale toegestane stijging wordt bepaald. Dit betekent voor 2021 dat de tarieven stijgen met 3% ten opzichte van 2020. Dit betreft een gemiddelde van prijs (+1,8%) en loon aanpassingen (+4,15%). De loonaanpassing betreft structurele doorwerking van de cao-aanpassingen welke nog niet in de leges/tarieven waren verdisconteerd.

Beleidsuitgangspunt gemeentelijke belastingen

Bij de belastingen staat de budgettaire functie voorop. De stijging van de OZB-/RZB-tarieven is voor het jaar 2021 3,0% en de daarop volgende jaren tot en met 2024 bepaald op jaarlijks 3%. Uitgangspunt is dat de gemiddelde waarde schommelingen worden geneutraliseerd in de tarieven (exclusief groei van het bestand).

Beleidsuitgangspunt rechten

Door het karakter van de rechten als bestemmingsheffing is er een duidelijke relatie tussen de opbrengst van de rechten en de kosten van de door de gemeente te leveren tegenprestatie. Beleidsuitgangspunt is om die reden de kostendekkendheid van de betrokken tegenprestatie c.q. het overheidsproduct.

De kostendekkendheid bepaalt in principe het in rekening te brengen tarief. Binnen strikte regels mag binnen de leges de meeropbrengst van de ene heffing worden gebruikt voor de dekking van andere kosten. Voorwaarden zijn dat we rekening houden met aspecten zoals het verbod op willekeur, het evenredigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel, de gevolgen van de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Europese Dienstenrichtlijn. Dit is niet toegestaan als het gaat om de afvalstoffenheffing of de rioolheffing.

Het beleid is dat tarieven zoveel mogelijk kostendekkend zijn. In een aantal gevallen is dat structureel niet mogelijk. De infrastructurele kosten van bruggen en kades zijn bijvoorbeeld zo hoog dat het niet haalbaar is de kosten in zijn geheel te verhalen op de gebruikers van de haven.

Ook voor de begraafplaatsen geldt dat de inkomsten de kosten niet geheel dekken. Voor overige leges geldt dat deze niet kostendekkendheid zijn. Weliswaar zijn er onderlinge verschillen in kostendekkendheid tussen de verschillende producten uit de legesverordening, maar bezien over de hele legesverordening is sprake van mindere opbrengsten dan kosten.

Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is vastgelegd in de Leidraad invordering. De hierin gestelde criteria zijn afgeleid van de regelgeving van het Rijk.

Kwijtschelding is mogelijk voor hondenbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Naar verwachting wordt in 2021 voor €1.610.916 aan belastinggelden kwijtgescholden. Het gaat hierbij met name om afvalstoffen- en rioolheffing.
(bedragen x €1)

Belasting/heffing	Kwijtschelding in 2021
Hondenbelasting	9.916
Afvalstoffenheffing	977.000
Rioolheffing	624.000

Woonlasten

De tariefaanpassingen 2021 leiden voor wat betreft de belangrijkste tarieven tot het volgende beeld:

(bedragen x €1)

Woonlasten 2021	Bedrag 2020	Bedrag 2021
Afvalstoffenheffing ¹	261,42	289,26
Rioolheffing	172,20	173,76
Woonlasten gebruiker (sub-totaal)	433,62	463,02
OZB eigenaar	309,40	318,68
Woonlasten gebruiker/eigenaar (totaal)	743,02	781,70

¹) Dit betreft het tarief voor de 'modelaanslag' van het basistarief met het gemiddeld aantal (6) ledigingen. Per huishouden kan het tarief verschillen, afhankelijk van het aantal aanbiedingen per jaar. Na afloop van het jaar worden de daadwerkelijke ledigingen opgelegd. Hoe minder afval, hoe lager de aanslag.

Nadere toelichting belastingen

Onroerende- en roerende zaakbelastingen

Het college stelt elk jaar de gewenste opbrengst van onroerende- en roerende zaken belastingen vast. Op basis van de jaarlijkse herwaardering en de gewenste opbrengst worden de tarieven voor de onroerende- en roerende zaakbelasting jaarlijks berekend. Per september 2020 zijn de conceptwaarden van de herwaardering gebruikt om de tarieven te berekenen voor het heffen van de belasting in 2021. Op het moment van ramen waren de waarderingen niet afgerond. In de raming is uitgegaan van een gereed percentage taxatiewaarden van 80%. Waarbij onder andere een deel van de bedrijfswaarden nog gewaardeerd moeten worden.

De opbrengsten worden geraamd op:

(bedragen x €1)

Belasting 2021	Opbrengst in 2021
OZB-opbrengst	27.893.185
RZB-opbrengst	9.500

Hondenbelasting

De tarieven stijgen ten opzichte van 2020 met 3%. De geraamde opbrengst 2021 bedraagt €326.256.

Op basis van ervaringen wordt hiervan jaarlijks circa €9.900 kwijtgescholden. Er is sprake van een bestand van ruim 6.367 honden.

De gemeente controleert jaarlijks steekproefsgewijs het hondenbezit. Deze controle tezamen met de publicaties van de voorgenomen controles zorgt ieder jaar weer een kleine uitbreiding van het aantal geregistreerde honden.

(bedragen x €1)

Belasting 2021	Opbrengst in 2021
Hondenbelasting	326.256

Parkeerbelastingen

De totale begrote parkeeropbrengst voor 2021 is geraamd op €4.839.620.

De parkeertarieven zijn met 0,7% extra verhoogd conform MPP, naast de reguliere indexatie van 3%.

Deze opbrengst is conform het nieuwe BBV met ingang van 2018 verantwoord op twee taakvelden, te weten:

- op taakveld 0.63 parkeerbelasting voor een bedrag van €3.681.651. Dit is de publiekrechtelijke opbrengst voor het straat parkeren.
- op taakveld 2.2 parkeren, voor een bedrag van €1.157.969. Dit is de privaatrechtelijke opbrengst voor het garage parkeren.

(bedragen x €1)

Belasting 2021	Opbrengst in 2021
Parkeerbelasting	4.839.620

Precario

Deze belastingen worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder of boven, voor openbaar gebruik bestemde, gemeentegrond, maar ook voor de vergunning voor ingebruikname van gemeentelijke gronden. Onder de precariobelasting vallen ook de marktgelden. De gemeente Deventer heft haar gelden op basis van een marktprecario verordening. Een berekening kostendekkendheid is hiervoor niet benodigd. Op basis van het Raadsbesluit van 16 december 1998 (nummer 98.19993) komt een deel van de precario ten goede aan het ondernemersfonds Deventer binnenstad.

(bedragen x €1)

Belasting 2021	Opbrengst in 2021
Precario inclusief marktgelden	390.275
Waarvan marktgelden	210.670

Toeristenbelasting

Jaarlijks worden alle aanbieders van overnachtingslocaties uitgenodigd tot het doen van de aangifte toeristenbelasting. Hiertoe worden de aanbieders aangeschreven met uitleg over de heffing en afdracht van toeristenbelasting en ontvangen de aanbieders een aangifteformulier. De heffing wordt opgelegd na het lopende jaar. De toeristenbelasting 2021 betreft de opbrengst van de overnachtingen uit 2020. Door de beperkende maatregelen nav Covid-19 aan het begin van 2020 is niet zeker of de geraamde opbrengst gerealiseerd kan worden. Naar aanleiding van het daadwerkelijk aantal overnachtingen wordt de belasting opgelegd. De aanslag wordt tevens verzonden aan aanbieders van Airbnb.

(bedragen x €1)

Belasting 2021	Opbrengst in 2021
Toeristenbelasting	238.110

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing en valt voor de lokale heffingen onder de belastingen. De afvalstoffenheffing mag maximaal kostendekkend zijn. De afvalstoffenheffing is verschuldigd voor het gebruik van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor de huishoudelijke afvalstoffen. De inwoners van Deventer zetten verder in op het recyclen van grondstoffen met behulp van de aanwezige voorzieningen.

Ook in 2021 blijven de oorspronkelijke beleidsuitgangspunten van Diftar onverkort van toepassing:

- er geldt een 0-tarief voor GFT en PMD;
- de tarieven zijn maximaal 100% kostendekkend;
- er geldt een vast tarief per huishouden en een variabel tarief voor restafval, afhankelijk van het aanbodvolume;
- de literprijs is voor elke container gelijk. Het variabele tarief varieert recht evenredig met het aantal beschikbare liters van de container/ondergrondse container (140, 240 of 50 liter);
- de tariefopbouw is zodanig dat geen enkel containervolume benadeeld of bevoordeeld wordt;
- voor een 240 liter container of een extra tweede container (ongeacht volume) geldt een toeslag van €36;
- Het uitgangspunt blijft dat een huishouden gemiddeld 6 keer per jaar de restafvalcontainer aanbiedt (prognose voor 2021 is gemiddeld 6).

De kostenverhoging en de beleidsuitgangspunten leiden tot de volgende tarieven:

- Het basistarief stijgt naar €233,00 (2020: €205,20).
- De aanbiedingstarieven voor restafval blijven ongewijzigd ten opzichte van 2020.

De tarieven worden opgenomen in de verordening afvalstoffenheffing 2021.

(bedragen x €1)

Volume-container	2019	2020	2021
240 liter	16,06	16,06	16,06
140 liter	9,37	9,37	9,37
50 liter	3,35	3,35	3,35

(bedragen x €1)

Recht 2021	Opbrengst in 2021
Afvalstoffenheffing	14.192.872

Toelichting	in €	In %
Kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	-14.054	
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	1.216	
Netto kosten taakveld	-12.838	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-735	
BTW	-1.231	
Totale kosten	-14.804	100%
Opbrengst heffingen	14.195	
Dekking	14.195	96%

Rioolheffing

De hoofdlijnen van de kostenontwikkeling zijn beschreven in het Gemeentelijk rioleringsplan 2015-2020 (GRP) zoals dat in november 2014 door uw raad is vastgesteld en op 18 december 2019 door uw raad is verlengd in afwachting van de invoering van de Omgevingswet.

De volgende zaken werken door in de tariefstelling voor 2021:

- Bij vaststelling van het GRP is besloten om geen middelen te reserveren voor de theoretische vervangingsgolf die over 30 tot 40 jaar op lijkt te gaan treden. Deze keuze wordt heroverwogen bij de overgang naar een andere planvorm in het kader van de Omgevingswet;
- Bij vaststelling van het GRP is besloten dat het tarief direct de kosten volgt;
- De indexering op de kosten is toegepast zoals aangegeven in de begrotingsrichtlijnen. Dit levert een toename van de kosten op met €98.000;
- Het aantal huishoudens dat wordt aangeslagen is met 543 toegenomen;
- Het areaalacres is bepaald op basis van het aantal nieuwe aansluitingen in relatie tot het aantal bestaande aansluitingen. Dit levert een acres op van €65.000;
- De subsidieregeling voor afkoppelen wordt structureel ondergebracht in de exploitatie. De kosten worden voor 2021 geraamd op €100.000;
- De kosten voor grote reparatie blijken vrij hoog te worden begroot. Door deze last met €100.000 te verlagen kan de verhoging voor de subsidieregeling budgetneutraal worden doorgevoerd.

Toelichting rioolheffing 2021 en begrotingsramingen

Om het basistarief te kunnen bepalen is een aantal elementen van belang. Uitgangspunt is de kosten in de primaire begroting. Hierop dienen die elementen in mindering te worden gebracht die niet (deels) via het basistarief worden gegenereerd.

(bedragen x €1):

Geraamde kosten in de begroting 2021	7.518.000
Overhead	508.000
BTW kosten	476.000
Te dekken kosten	8.502.000

Ter bepaling van het bedrag dat via het basistarief dient te worden gegenereerd worden de volgende kostenelementen in mindering gebracht:

(bedragen x €1):

Nieuwe rioolaansluitingen	-100.000
Tariefdifferentiatie	-175.000
Kwijtscheldingen	-624.000
Te dekken kosten via het basistarief rioolheffing	7.603.000

Het geraamde aantal te belasten aansluitingen, gecorrigeerd voor wat betreft tarievendifferentiatie, ontheffingen en kwijtscheldingen bedraagt €43.198. Om de kosten te kunnen dekken is een basistarief van €173,82 noodzakelijk.

De specificatie van de totale opbrengsten is dan:

(bedragen x €1)

Basistarief rioolheffing	7.603.000
Opbrengsten tarievendifferentiatie	175.000
Opbrengsten nieuwe riolaansluitingen	100.000
Kwijtscheldingen	624.000
Totaal	8.502.000

In verband met de technische eis dat het tarief deelbaar dient te zijn door 12 wordt voorgesteld het tarief vast te stellen op €173,76. Het tarief stijgt daarmee met €1,56 ten opzichte van 2020. Dat is een stijging van 0,91%.

(bedragen x €1)

Recht 2021	Opbrengst in 2021
Rioolheffing	8.402.000

Toelichting	in €	In %
Kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	-7.518.000	
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	100.000	
Netto kosten taakveld	-7.418.000	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-508.000	
BTW	-476.000	
Totale kosten	-8.402.000	100%
Opbrengst heffingen	8.402.000	
Dekking	8.402.000	100%

Havengelden

Het haven- en opslaggeld wordt geheven voor het gebruik van gemeentelijk vaarwater, van gemeentelijke sluis, kaden en loswallen en van andere werken en terreinen door de gemeente ten behoeve van de scheepvaart gemaakt of ter beschikking gesteld. De exploitatie van de haven is niet kostendekkend. Onder auspiciën van de NVB is in 2019/2020 een onderzoek gedaan naar de havengeldenstructuur in Nederland. Het doel van dit onderzoek was om te komen tot een moderne model-havengeldregeling. Op basis van de bevindingen uit dit onderzoek en in verband met de komst van de Container Terminal Deventer wordt de Havengeldverordening per 2021 aangepast.

(bedragen x €1)

Recht 2021	Opbrengst in 2021
Haven en opslaggeld	261.000

Toelichting	in €	In %
Kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	-294.000	
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	22.000	
Netto kosten taakveld	-272.000	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-112.000	
BTW	0	
Totale kosten	-384.000	100%
Opbrengst heffingen	261.000	
Dekking	261.000	68%

Lijkbezorgingsrechten

De lijkbezorgingsrechten hebben het karakter van een bestemmingsheffing. Hierdoor is er een relatie tussen de opbrengst van de rechten enerzijds en de kosten van de door de gemeente te leveren dienst of tegenprestatie anderzijds. De tarieven in de verordening (als geheel) mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. De mate van kostendekking vloeit voort uit de lasten en de totale opbrengsten uit het in rekening gebrachte tarief.

Kostendekkendheid:

Het algemene beleid is de tarieven zoveel mogelijk kostendekkend te laten zijn. Voor het beheer van de begraafplaatsen is dit al sinds jaren niet mogelijk. De kostendekkendheid van de tarieven van de gemeentelijke begraafplaatsen bedraagt thans ongeveer 47% en wordt onder meer beïnvloed door het feit dat de begraafplaats Roeterdsweg, gelet op de in het verleden uitgegeven eeuwigdurende grafrechten, niet kan worden gesloten maar wel moet worden onderhouden.

(bedragen x €1)

Recht 2021	Opbrengst in 2021	
Begraafrechten	148.891	
Toelichting	in €	In %
Kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	-312.000	
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	-	
Netto kosten taakveld	-312.000	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	-24.000	
BTW	0	
Totale kosten	-336.000	100%
Opbrengst heffingen	149.000	
Dekking	149.000	44%

Nadere toelichting rechten

Kostendekkendheid leges en tarieven uit legesverordening.

De opbouw van de legesverordening is als volgt:

- Leges titel 1, Algemene dienstverlening
- Leges titel 2, Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (Wabo)
- Leges titel 3, Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

Leges titel 1, Algemene dienstverlening

De leges in titel 1 bestaan voor het overgrote deel uit leges voor reisdocumenten, rijbewijzen, burgerlijke stand, afschriften uit de basisregistratie personen (BRP) en naturalisatie. De leges voor een deel van deze producten en diensten worden door het rijk vastgesteld.

(bedragen x €1.000)

Leges	Lasten taakveld	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Andere inkomsten	Leges	Totale baten	Kosten dekkendheid
Burgerlijke stand	307	201	-	508	-	168	168	33%
Reisdocumenten	213	169	-	382	-	252	252	66%
Rijbewijzen	391	310	-	701	-	337	337	48%
Verstrekking uit BRP	108	86	-	194	-	144	144	74%
Milieu	11	9	-	20	-	2	2	10%
Overige publiekszaken	32	26	-	58	-	111	111	191%
Leegstandwet	18	14	-	32	-	3	3	9%
Kansspelen	9	7	-	16	-	5	5	31%
Telecommunicatie	136	79	-	215	-	185	185	86%
Verkeer en vervoer	27	21	-	48	-	7	7	15%
Totaal	1.252	922	-	2.174	-	1.214	1.214	56%

Leges titel 2, Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (Wabo)

Er is ten aanzien van de Omgevingsvergunningen evenwicht gekomen in de opbrengsten van de leges en de hiervoor te verrichten werkzaamheden. Dit is in lijn met de wens van de gemeenteraad om richting de 100% van de wettelijk toegestane kosten via de leges door te berekenen.

(bedragen x €1.000)

Leges	Lasten taakveld	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Andere inkomsten	Leges	Totale baten	Kosten dekkendheid
Bouwvergunningen 2	195	109	-	304	-	188	188	62%
Bouwvergunningen 3	1.181	774	-	1.955	-	2.381	2.381	122%
Slopen	1	1	-	2	-	1	1	51%
Aanleggen	17	13	-	30	-	11	11	35%
Planologisch	190	151	-	341	-	88	88	26%
Monumenten	144	102	-	246	-	8	8	3%
Brandveilig gebruik	1	0	-	1	-	1	1	84%
Kappen	52	41	-	93	-	42	42	46%
Uitweg	13	11	-	24	-	7	7	30%
Handelsreclame	14	11	-	25	-	19	19	77%
Totaal	1.808	1.213	-	3.021	-	2.746	2.746	91%

Leges titel 3, Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

Door onder meer de blijvende groei van het aantal evenementen en het loslaten van het maximum stelsel (horeca Brink en Grote Kerkhof) hebben we te maken met een toename van het aantal vergunningaanvragen APV en bijzondere wetten. Dit wordt ook vanuit het beleid op de taakvelden Horeca en Evenementen ondersteund. De stijging van de kosten die de toename van het aantal vergunningaanvragen APV en bijzondere wetten met zich meebrengt kan niet door een verhoging van de leges worden gedekt. De hoogte van de leges is de afgelopen jaren op een maximaal acceptabel niveau gebracht. De kostendekkendheid van de vergunningverlening bedraagt 19%.

(bedragen x €1.000)

Leges	Lasten taakveld	Overhead	BCF BTW	Totale lasten	Andere inkomsten	Leges	Totale baten	Kosten dekkendheid
Horeca	251	199	-	450	-	95	95	21%
Evenementen, markten	246	195	-	441	-	53	53	12%
Prostitutie	7	5	-	12	-	8	8	67%
Huisvestingwet	21	17	-	38	-	20	20	53%
Winkeltijdenwet	0	0	-	0	-	0	0	42%
Totaal	525	416	-	941	-	176	176	19%

Paragraaf Financiering

Inzicht

De financieringsparagraaf geeft inzicht in de ontwikkelingen in het begrotingsjaar en behandelt de beleidsvoornemens voor het komende jaar. In deze paragraaf komen achtereenvolgens aan de orde, het wettelijk kader van de financieringsparagraaf, de algemene ontwikkeling op het gebied van financiering, het gemeentelijke financieringsbeleid en de financieringsstructuur, de risico's uit hoofde van de treasury en tot slot de berekening van het EMU-saldo.

Conclusies

- Geen stijging langlopende rente verwacht;
- Renteresultaat 2021 ongeveer € 0,06 miljoen negatief;
- Renteomslagpercentage in 2021 en verder is 2,2% gebleven;
- Rente grondexploitatie in 2021 en verder is verhoogd van 2,3% naar 2,4%.

Wettelijk kader

Het beheersen van financiële risico's is een belangrijke opgave voor de gemeente. De Wet financiering decentrale overheden (FIDO) verplicht de gemeenten daarom tot het hebben van een treasurystatuut.

Dit is een regeling voor het sturen en beheersen van geldstromen, met alle risico's die hieraan verbonden zijn. De gemeente controleert haar financiën nauwlettend en legt daarover verantwoording af. Ook dit is wettelijk verplicht. Die verantwoording komt onder meer terug in de begroting en jaarrekening. Het treasurystatuut is in mei 2017 door de gemeenteraad vastgesteld.

Belangrijke punten uit het treasurystatuut:

- Het beleid van de gemeente is erop gericht dat er altijd voldoende financiële middelen beschikbaar zijn;
- Het aangaan en het verstrekken van leningen is alleen toegestaan als het geld wordt ingezet voor de publieke taak van de gemeente. Aan de leningen liggen verstandige besluiten ten grondslag. De leningen zijn niet gericht op het genereren van winst door het nemen van overmatige risico's;
- Uitzettingen (beleggingen) vinden alleen plaats bij Nederlandse overheidsinstellingen of financiële instellingen met een kredietwaardigheid van een AA-rating. De ratings worden afgegeven door een rating agency;
- Bij het aantrekken / uitzetten van financiën wordt een offerte gevraagd bij ten minste 2 financiële instellingen.

Interne ontwikkelingen

Rentebeleid

Het beleid van de gemeente is in beginsel gericht op het aantrekken van nieuwe leningen met een totale gemiddelde looptijd van ongeveer 10 jaar en hierbij inspelen op de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt. Verder willen we optimaal gebruikmaken van de kasgeldlimiet van € 31 miljoen. Dat zijn de hoofdlijnen van het financieringsbeleid van de gemeente die door de raad zijn vastgesteld. Het beleid wordt de komende jaren voortgezet, rekening houdend met de financieringsbehoefte en rentevisie.

Herfinanciering en aanvullende financiering

De financieringsbehoefte voor de periode tot en met 2024 wordt geraamd mede aan de hand van het treasury jaarplan 2020-2023. Onze rekening courant biedt in 2020 de ruimte om tot een bedrag van €28 miljoen te financieren. In de nieuwe BNG-financieringsovereenkomst die geldt vanaf 1 januari 2019 bedraagt de kredietruimte €28 miljoen en bedraagt de intradaglimiet €2 miljoen. De intradaglimiet maakt het mogelijk om dagelijks tijdens de kantooruren tot het overeengekomen bedrag van €2 miljoen, de kredietruimte te overschrijden.

We verwachten ten tijde van het opstellen van de financieringsparagraaf dat in 2021 een langlopende lening van €34 miljoen moet worden afgesloten.

Externe ontwikkelingen

Rentevisie

Een belangrijke factor bij de uitvoering van het treasurybeleid is het verloop van de geld- en kapitaalmarktrente. De visie ten aanzien van renteontwikkeling is medebepalend voor het te volgen financieringsbeleid. Onze rentevisie baseren wij op de rentevisies van een aantal grootbanken. Deze zijn hieronder weergegeven:

Verwachtingen	Prognose over 12 maanden	
	3-maands	10-jaars
Per 27 augustus 2020		
ABN AMRO	-0,44%	-
ING	-0,45%	-
Rabobank	-0,41%	0,17%
Commerzbank	-0,42%	-0,05%
Gemiddeld	-0,43%	0,06%

De hiervoor vermelde rentepercentages zijn zogenaamde “kale rentes”. Financiële instellingen berekenen hier bovenop een opslag voor risico's, kosten en winst. Voor gemeenten ligt deze momenteel, afhankelijk van de looptijd tussen de 0,1% - 0,4%.

Uit de meest recente rentevisie (Thésor Marktperspectief 27 augustus 2020) blijkt dat naar verwachting de kapitaalmarktrente nog steeds laag zal blijven. Marktpartijen verwachten dat de rentetarieven in de eerste helft van 2021 op het huidige niveau op lager zullen zijn.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF)

Europese eisen en afspraken voor het terugdringen van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de wet HOF. Voor de collectieve sector als geheel mag het structurele tekort maximaal 0,5% zijn van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Dit heet het EMU saldo. De overheidsschuld mag niet hoger zijn dan 60% BBP.

Omdat lagere overheden bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact. De wet HOF is in december 2013 aangenomen.

In 2015 is er een wetswijziging vastgesteld. Het aanvankelijke sanctiemechanisme is vervangen door een correctiemechanisme. Dit laatste mechanisme treedt alleen in werking als de macronorm voor het EMU-saldo van de decentrale overheden structureel wordt overschreden. Dat wil zeggen dat er sprake is van een meerjarige overschrijding van het collectieve aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gezamenlijk.

Schatkistbankieren

In december 2013 is het zogenoemde schatkistbankieren ingevoerd. Dit betekent dat de gemeente wettelijk verplicht is om tijdelijk overtollige middelen (liquiditeitoverschotten) die boven een wettelijk geregeld saldo uitkomen, moet stallen bij het Rijk. Voor de gemeente Deventer geldt dat het saldo vanaf €2,2 miljoen automatisch wordt afgeroomd. Ook is het mogelijk om overtollige middelen te beleggen bij andere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen. De hoofdreden van deze verplichting is om het EMU saldo op Rijksniveau terug te dringen. Een bijkomende reden is dat gemeenten (en andere lagere overheden) op deze wijze geen risico's lopen op hun uitgezette gelden. Deventer heeft de afgelopen jaren gebruik gemaakt van de kasgeldlimiet.

Het drempelbedrag schatkistbankieren bedraagt voor 2021 €2.748.420 en moet per kwartaal tegenover het gemiddeld op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist gehouden middelen worden geplaatst. Dus tegenover het gemiddelde van alle gemeentelijke bankrekeningen. De verwachting is dat in 2021 binnen de limiet van schatkistbankieren wordt gewerkt.

Gemeentefinanciering

Financieringsbeleid gemeente Deventer

Het financieringsbeleid van de gemeente gaat uit van integrale financiering. Voor investeringen wordt een gemiddelde rente gebruikt. Dit heet omslagrente. Voor de begroting 2021 en verder is de omslagrente 2,2% gebleven; de rente grondexploitatie is voor de begroting 2021 en verder verhoogd van 2,3% naar 2,4%.

De renteomslag is berekend op de wijze zoals beschreven in de notitie Rente 2017 die vanaf het begrotingsjaar 2018 verplicht is en de rente grondexploitatie is berekend conform notitie grondexploitatie 2016. Beide notities zijn kaders volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

De omslagrente wordt in beginsel zowel in de begroting als in de jaarrekening gebruikt tenzij er sprake is van een relatief forse afwijking. Indien namelijk de werkelijke rentelasten over een jaar die aan de taakvelden hadden moeten worden doorbelast meer dan 25% afwijken van de rentelasten die op basis van de voor gecalculerde renteomslag zijn doorbelast, dan is de gemeente verplicht gesteld dit te corrigeren. Binnen een afwijking van 25% of minder dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Conform de BBV regelgeving wordt in de jaarrekening op de boekwaarde van de grondexploitaties echter altijd de werkelijke onafgeronde rente bijgeschreven. Met betrekking tot het facilitaire deel van de grondexploitaties dient daarentegen de omslagrente te worden toegepast. Verschillen tussen de vooraf geraamde rentelasten en de werkelijke rentelasten worden verrekend met de generieke weerstandsreserve.

Om te voorzien in de financieringsbehoefte staan de gemeente interne en externe financieringsmiddelen ter beschikking. De interne financieringsmiddelen bestaan uit de reserves, oftewel eigen vermogen, en de voorzieningen. De externe financieringsmiddelen bestaan uit de opgenomen langlopende geldleningen en kortlopende middelen (bijvoorbeeld rekening courant en werkkapitaal), oftewel het vreemde vermogen. In het treasury statuut is opgenomen dat de gemeente zoveel mogelijk gebruik zal maken van de intern beschikbare financieringsmiddelen.

(bedragen x €1 miljoen)

Financieringsstructuur	Begroting 2019	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Investeringen in				
Vaste activa	323	311	319	329
Vorraden inclusief onderhanden werk grondexploitatie	69	63	57	33
Totaal investeringen	392	374	376	362
Gefinancierd met				
Reserves	60	78	64	66
Nog te bestemmen resultaat	0	4	0	0
Voorzieningen	8	12	9	12
Langlopende financiering	320	319	307	273
Totaal financiering	388	413	380	351
Financieringstekort (-) / overschot (+)	-4	39	4	-11

Financieringsresultaat

Voor de begroting 2021 wordt rekening gehouden met €9,98 miljoen aan rentekosten. Via de methodiek van de renteomslag wordt totaal €9,36 miljoen aan rentelasten omgeslagen over de activa en daarmee doorbelast aan de taakvelden. Het algemeen rentepercentage is 2,2% gebleven conform de berekeningssystematiek richtlijnen BBV. Het verwachte renteresultaat voor 2021 komt op €0,06 miljoen negatief. Voor 2022 wordt een renteresultaat verwacht van €0,45 miljoen positief, voor 2023 een renteresultaat van €0,88 miljoen positief en voor 2024 een restresultaat van €1,36 miljoen positief.

(bedragen x €1 miljoen)

Opstelling	R2019	B2020	B2021	B2022	B2023	B2024
Rentelasten						
rente korte financieringsmiddelen	0	0	0	0	0	0
rente langlopende geldleningen	8,87	8,55	8,32	7,82	7,36	6,84
rente op eigen financieringsmiddelen	0,53	0,49	0,49	0,48	0,44	0,42
rente op voorziening wethouders-pensioen	0,14	0,15	0,17	0,17	0,17	0,17
rente verliesvoorzieningen grondexploitatie	0,90	0,91	1,00	1,02	0,88	0,88
bijdrage aan exploitatie	0	0	0	0	0	0
Sub-totaal	10,44	10,1	9,98	9,49	8,85	8,31
Rente opbrengsten						
Doorberekening aan vaste activa i.v.m. kapitaalbeslag	10,70	9,58	9,36	9,35	9,12	9,41
Sub-totaal	10,70	9,58	9,36	9,35	9,12	9,41
Tussenresultaat	0,26	-0,52	-0,62	-0,14	0,27	1,10
Vanaf 2020 storting rentevoordeel in generieke weerstandsreserve a.g.v. aanpassing algemene rentepercentage van 2,5% naar 2,2%	0	0,53	0,56	0,59	0,61	0,26
Totaal	0,26	0,01	-0,06	0,45	0,88	1,36

De renteresultaten worden verrekend met de generieke weerstandsreserve. De renteomslag is berekend op de wijze zoals beschreven in de notitie Rente 2017 die vanaf het begrotingsjaar 2018 verplicht is.

Leningenportefeuille

De hoeveelheid geleend geld bedraagt per 1 januari 2020 €319 miljoen. De verwachting van het verloop van de leningenportefeuille tot 1 januari 2022 ziet er als volgt uit:

(bedragen x €1 miljoen)

Leningenportefeuille	Bedrag	Gewogen gemiddelde rente(in %)
Werkelijke stand per 1 januari 2020	319	2,69
Contractuele aflossingen in 2020	37	-
Nieuwe leningen 2020	-	-
Geraamde stand per 1 januari 2021	282	2,56
Contractuele aflossingen 2021	39	-
Herfinanciering/consolidatie 2021	30	-
Geraamde stand per 1 januari 2022	273	2,53

Werkkapitaalbeheer

Het is belangrijk om de omvang en looptijden van de vlottende activa en vlottende passiva zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat een organisatie in staat is op korte termijn aan haar korte verplichtingen te voldoen. Verder leidt een doelmatig werkkapitaalbeheer tot minimalisatie van de rentekosten en een maximalisatie van de renteopbrengsten. Naar verwachting wordt er per 31 december 2021 voor een bedrag van €329 miljoen vastgelegd in vaste activa. Hier tegenover staat een totaal aan vaste (lange) financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) van €351 miljoen. Een deel van de vlottende activa wordt daarom gefinancierd met lang vermogen waarmee het netto werkkapitaal positief is. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat de prognose voor het werkkapitaal voor een deel bestaat uit de grondvoorraden die in feite niet op heel korte termijn in liquide middelen kunnen worden omgezet.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het financieringsbeleid bij de gemeente Deventer zijn renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.

Renterisico's

De Wet Fido kent een tweetal wettelijke normen te weten de kasgeldlimiet en de renterisiconorm, die beogen om de renterisico's van lagere overheden binnen de perken te houden en te beheersen. Beide normen worden hierna toegelicht.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld aan en dient daarom om het renterisico op de korte termijn te beheersen. Juist voor de korte termijn geldt dat de renterisico's aanzienlijk kunnen zijn, gezien de mogelijke fluctuaties op de geldmarkt. Onder de vlottende schuld vallen alle financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het begrotingstotaal 2021 bedraagt €366 miljoen waarmee de kasgeldlimiet uitkomt op afgerond €31 miljoen. De limiet bedraagt een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (=8,5%) van de begrote gemeentelijke uitgaven. Iedere drie maanden wordt de stand van de netto vlottende schuld van de gemeente getoetst aan de kasgeldlimiet. Bij een te verwachten overschrijding van de kasgeldlimiet dient tot consolidatie van de vlottende schuld te worden overgaan en dienen daardoor langlopende financieringsmiddelen te worden aangetrokken.

Rente risiconorm

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen wordt ingekaderd door de rente risiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering (van aflossingen) niet hoger zijn dan 20% van het lastentotaal van de begroting bij aanvang van het jaar. Het doel van de renterisiconorm is het realiseren van een spreiding van de rente typische looptijden van de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt in de rentelasten van de gemeente. De onderstaande tabel geeft het verwachte verloop voor 2021-2024 weer van de renterisiconorm waarbij ter vergelijking de cijfers van 2020 zijn gezet.

(bedragen x €1 miljoen)

Renterisico op vaste schuld	2020	2021	2022	2023	2024
1a. Renteherziening op vaste schuld (o/g)	0	0	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld (u/g)	0	0	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0	0
3. Betaalde aflossingen	37,10	39,01	43,02	16,41	17,42
4. Renterisico op vaste schuld (2+3)	37,10	39,01	43,02	16,41	17,42
Renterisiconorm					
5. Grondslag per 1 januari	319	282	273	265	258
6. Het bij ministeriële regeling vastgelegde percentage	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
7. Renterisiconorm	63,80	56,40	54,60	53,00	51,60
Toets renterisiconorm					
8. Renterisiconorm (7)	63,80	56,40	54,60	53,00	51,60
9. Renterisico op vaste schuld (4)	37,10	39,01	43,02	16,41	17,42
10. Ruimte (+) / Overschrijding (-) (8-9)	26,70	17,39	11,58	36,59	34,18

De conclusie is dat de gemeente Deventer ruim binnen de renterisiconorm blijft.

Kredietrisico's

Uitzettingen kunnen op grond van de Wet Fido en het treasurystatuut slechts plaatsvinden uit hoofde van de uitvoering van een publieke taak. Daarnaast vinden uitzettingen alleen plaats bij Nederlandse overheidsinstellingen en financiële instellingen met een kredietwaardigheid van een A1-rating en/of AA-rating. In het volgende overzicht is de samenstelling van de leningportefeuille u/g weergegeven:

(rente in %; stand en prognose x €1)

Instantie	Rente	Bedrag per	Prognose per	
	01-01-2020	01-01-2020	01-01-2021	31-12-2021
NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer	4%	16.923.780	17.594.585	17.074.017
Sportbedrijf Deventer NV	2,12% - 4%	13.684.524	13.074.274	12.453.809
NV Wonen boven Winkels	geen	74.076	0	0
Enexis BV	geen	0	0	0
Vitens	4%	247.618	123.804	0
Leningen energieaanpak woningen	geen	200.000	200.000	200.000
SVN Voorstad Oost	5%	0	0	0
WDW Escohold BV	2,5%	417.260	417.260	417.260
Go Ahead Eagles	2,2%	4.069.412	4.069.412	4.069.412
Deventer Hockey Vereniging	5%	26.202	22.984	19.605
Lening Vereniging van eigenaren	5%	800.000	800.000	800.000
Stichting MIMIK	2,2%	0	600.000	545.703
Totaal		36.442.872	36.702.319	36.530.926

Liquiditeitsrisico's

Onder liquiditeitsrisico's wordt verstaan de mogelijkheid van de gemeente om op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen te voldoen en bijvoorbeeld de crediteuren te betalen. Met andere woorden, staat er voldoende geld op de bank. Interne liquiditeitsrisico's worden beperkt door de treasuryactiviteiten te baseren op een korte en lange termijn liquiditeitsplanning. Bovendien is een gemeente zeer kredietwaardig en altijd in staat geld uit de kapitaalmarkt te halen.

EMU-saldo

In 2004 hebben Rijk en medeoverheden afgesproken dat het EMU tekort van medeoverheden maximaal -0,5% BBP mag bedragen. Dit is bepaald op de Europese grens van 0,3% BBP die geldt voor de volledige Nederlandse collectieve sector. De EMU grens voor medeoverheden wordt de macroreferentiewaarde genoemd.

(bedragen x €1.000)

	EMU saldo	R2019	B2020	B2021	B2022	B2023	B2024
1.	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	7.139	-2.499	-2.033	443	1.735	838
2.+	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	11.385	12.192	12.370	12.482	12.616	13.007
3.+	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	3.032	1.528	528	529	531	532
4.-/-	Investerings in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	12.947	11.098	19.325	11.251	36.773	3.446
5.+	Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	3.340	0	0	0	2.940	0
6.+	Desinvesteringen in (im)materiele vaste activa (baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord)	782	0	0	0	0	0
7.-/-	Aankoop van grond en uitgaven aan bouwrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	13.887	11.053	4.197	4.629	2.990	4.145
8.+	Baten bouwgrond- exploitatie (voor zover niet op exploitatie verantwoord)	24.468	25.968	14.726	8.438	11.467	3.911
9.-/-	Lasten op balanspost voorzieningen (transacties derden)	550	349	362	362	362	362
10.-/-	Lasten ivm transacties derden, die niet onder post 1 genoemde exploitatie lopen maar rechtstreeks tlv de reserves worden gebracht (en niet al hierboven meegenomen)	0	0	0	0	0	0
11.-/-	Verkoop van effecten: Gaat u effecten verkopen? Ja/Nee Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	Nee 0	Nee 0	Nee 0	Nee 0	Nee 0	Nee 0
	Berekend EMU saldo	22.762	14.689	1.707	5.650	-10.836	10.335

Paragraaf Verbonden partijen

Inzicht

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de rechtspersonen (verbonden partijen) waarmee de gemeente Deventer een bestuurlijke en financiële relatie heeft en de (financiële) risico's die hiermee (mogelijk) gelopen worden. Tevens wordt melding gemaakt van de actuele (beleid-) ontwikkelingen.

Verbonden partijen zijn (participaties in) deelnemingen (in vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en (coöperatieve) verenigingen.

Van bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente zeggenschap heeft door een zetel in het bestuur of door stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt raakt ingeval van faillissement van de verbonden partij of dat de gemeente voor een bepaald bedrag aansprakelijk wordt gesteld als de verbonden partij zijn / haar verplichtingen niet nakomt.

De relatie van de gemeente met de verbonden partijen is zeer verschillend van aard. Soms met een wettelijke basis en soms ontstaan vanuit gemeentelijk beleid voor de uitvoering daarvan en soms voor uitvoering van bedrijfsvoering activiteiten. In alle gevallen gaat het echter om de behartiging van een publiek belang.

Wet- en regelgeving stelt eisen voor verbonden partijen. Eén van die eisen is de opstelling van een paragraaf verbonden partijen en het vaststellen van een visie op en beleid omtrent verbonden partijen in die paragraaf of in een afzonderlijke nota.

In de op 11 oktober 2017 vastgestelde kadernota verbonden partijen en de op 26-5-2020 vastgestelde uitvoeringsnota verbonden partijen wordt beschreven welke gemeentelijke kaders gelden voor de samenwerking met verbonden partijen en hoe invulling wordt gegeven aan de rollen van eigenaar (zeggenschap) en opdrachtgever (sturing). Zie daarvoor het hoofdstuk "[Beleidskader](#)".

De cijfers die gepresenteerd worden bij het financieel belang en bij het verwacht eigen vermogen, vreemd vermogen en financieel resultaat zijn, voor zover beschikbaar, afkomstig uit de jaarrekening 2019 en uit de begroting 2021 van de verbonden partij. Vervolgens is een verbinding gelegd met de [paragraaf weerstandsvermogen](#).

Conclusies

Uit de informatie die is opgenomen in onderstaande paragraafonderdelen ontlene aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's specifiek weerstandsvermogen zou moeten aanhouden. Het betreft de financiële situatie bij de schouwburg.

Naast het verzoek om aanvullende financiering ad €1.254.650 voor vervangingsinvesteringen, heeft NV Deventer Schouwburg (DS) een verzoek ingediend voor eenmalige subsidie (RM 22/5/2019) voor de jaren 2019, 2020 en voor aanvulling van het weerstandsvermogen. Voor 2019 is €180.000 aanvullende subsidie beschikbaar gesteld en voor 2020 € 90.000 plus in de Eerste Kwartaalrapportage 2020 € 200.000 (totaal voor 2020 €290.000) en €90.000 voor 2021 voor behoud van het prestatieniveau in 2020 en 2021. Voor aanvulling van het weerstandsvermogen van DS is op basis van de eerdere aanvraag van DS in mei 2019 in de stand van de generieke weerstandsreserve alvast rekening gehouden met het verstrekken van eenmalige subsidie van €260.000.

De interim directeur van de Deventer Schouwburg heeft begin maart 2020 een verkenning aangeboden waarin een pakket aan maatregelen is gepresenteerd dat erop gericht is het huidige inhoudelijke programma te continueren, binnen de financiële en inhoudelijke kaders zoals vastgesteld in de cultuurvisie. Voor de validatie en nadere uitwerking van dit plan is inmiddels een projectleider aangetrokken. Het college neemt eind 2020 een besluit over hoe verder gevolg te geven aan de gepresenteerde koerswijziging/investering in het Cultureel Centrum en legt dit vervolgens aan de raad voor. De mogelijk hieruit voortvloeiende vernieuwde subsidie aanvragen worden betrokken bij de behandeling van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024 dat in het najaar van 2020 door de raad wordt behandeld en het college legt daarover voorstellen aan de gemeenteraad voor.

Samenvatting

Algemene aspecten over de jaarrekeningen 2019:

- De gemeente heeft de beschikking over alle vastgestelde jaarrekeningen 2019 van de verbonden partijen (met uitzondering van de NV Deventer Schouwburg - zie daartoe informatie bij de paragraaf "ontwikkelingen en conclusies" en de informatie bij paragraaf "financiële risico's schouwburg").
- Een groot aantal verbonden partijen heeft ook een begroting 2021 (en meerjarenbegroting) beschikbaar. Voor wat betreft de gemeenschappelijke regelingen zijn die documenten reeds aan de gemeenteraad beschikbaar gesteld en heeft dat in 2020 niet tot indiening van een gemeentelijke zienswijze geleid. Met andere woorden, de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen kregen de instemming van de gemeente Deventer. Jaarrekeningen 2019 van gemeenschappelijke regelingen zijn in het voorjaar van 2020 ter kennisname aan de gemeenteraad gebracht.
- Indien daartoe aanleiding was (is) werd (wordt) de gemeenteraad met afzonderlijke raadmededelingen of in kwartaal rapportages geïnformeerd over actuele (financiële) ontwikkelingen bij verbonden partijen.
- Per verbonden partij wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in het publiek - en financieel belang van de gemeente en wordt aandacht besteed aan het financieel risico en actuele ontwikkelingen. Uitgangspunt is dat de verbonden partij zelf zorgt voor borging van haar financiële risico's middels een weerstandsvermogen. Dit om te voorkomen dat deelnemende gemeenten in verbonden partijen eventuele ongedekte financiële nadelen moeten bekostigen.
- Over de financiële effecten voor verbonden partijen wegens de corona (maatregelen) wordt de gemeenteraad separaat en periodiek over de actualiteit daarvan geïnformeerd.
- Met een raadmededeling van 28-05-2019 is de gemeenteraad geïnformeerd over een evaluatie van de gemeenschappelijke regelingen in de regio IJsselland. Daarin werden antwoord gegeven op twee hoofdvragen, namelijk 1. Voorziet de betreffende verbonden partij op een effectieve en efficiënte wijze in de behartiging van het publiek belang en 2. Hoe vindt sturen, beheersen, het houden van toezicht en de verantwoording plaats en zijn daarin aanpassingen gewenst? Met een raadmededeling van 26-5-2020 is op een eenzelfde wijze de evaluatie van de overige verbonden partijen in een rapport gepresenteerd. De aanbevelingen en actiepunten uit dat rapport worden verder in samenwerking met de verbonden partijen uitgewerkt en over de stand van zaken daarvan wordt de gemeenteraad ofwel met afzonderlijke raadmededelingen geconsulteerd of geïnformeerd ofwel de stand van zaken wordt in een volgende paragraaf verbonden partijen (bij de jaarrekening of volgende begroting) geïnformeerd.
- Met een raadmededeling van 26-5-2020 is de Uitvoeringsnota Verbonden Partijen gepresenteerd. De Uitvoeringsnota vormt een handreiking voor het college van B en W en de ambtelijke organisatie voor het effectief relatiemanagement en het borgen van de control op verbonden partijen. De nota gaat in op de wijze waarop de gemeente toezicht, sturing en beheersing van verbonden partijen inricht en uitvoert, alsmede de verantwoording daarover. Dat is van belang omdat de gemeente voor het realiseren van haar maatschappelijke ambities mede afhankelijk is van deze organisaties en ook aansprakelijk is als het met deze organisaties zelf of met de taakuitoefening en creëren van maatschappelijke waarde door deze organisaties mis gaat. Zij biedt handvatten en afspraken voor het relatiemanagement van verbonden partijen en verheldert de rollen die in het onderhouden van de relatie te onderscheiden zijn.

Ook bevat de Uitvoeringsnota implementatiepunten, waaronder een aanzet voor wijziging in de informatievoorziening over de verbonden partijen middels de paragraaf verbonden partijen aan de gemeenteraad. Voortaan en voor het eerst in de paragraaf bij de jaarrekening 2020 van de gemeente wordt in de paragraaf een tabel met een risicoprofiel per verbonden partij opgenomen en presenteren we dit in een grafiek waarbij de risicoscore en het financieel belang de assen vormen. Hierdoor krijgen het college en de gemeenteraad in één overzicht inzicht in de risicoclassificatie van verbonden partijen. Daarnaast biedt de risicoscore van de verbonden partij een handvat om gemeentelijke mate van betrokkenheid en mate van toezicht op de verbonden partij af te stemmen.

Bij het bepalen van de risicoscore zal ook de omvang van het publiek belang aan de orde komen evenals het financieel belang dat de gemeente in deze partijen heeft.

- Met een raadmededeling van 19-6-2019 is terugkoppeling gegeven over de stand van zaken van uitvoering van de motie van 7-11-2018 over regionale samenwerking. In die motie wordt het college gevraagd een evaluatie van de gemeenschappelijke regelingen IJsselland aan te bieden (zie voorgaande punt) en is de griffie de opdracht gegeven om in samenwerking met andere gemeenten in de regio IJsselland een conferentie rond regionale democratie te organiseren. In de raadmededeling is aangegeven welke vervolgacties er zijn.
- In 2020 wordt een digitaal toegankelijk dossier voor de gemeenteraad aangemaakt waarin planning- en control documenten en governance documenten van verbonden partijen zijn in te zien.

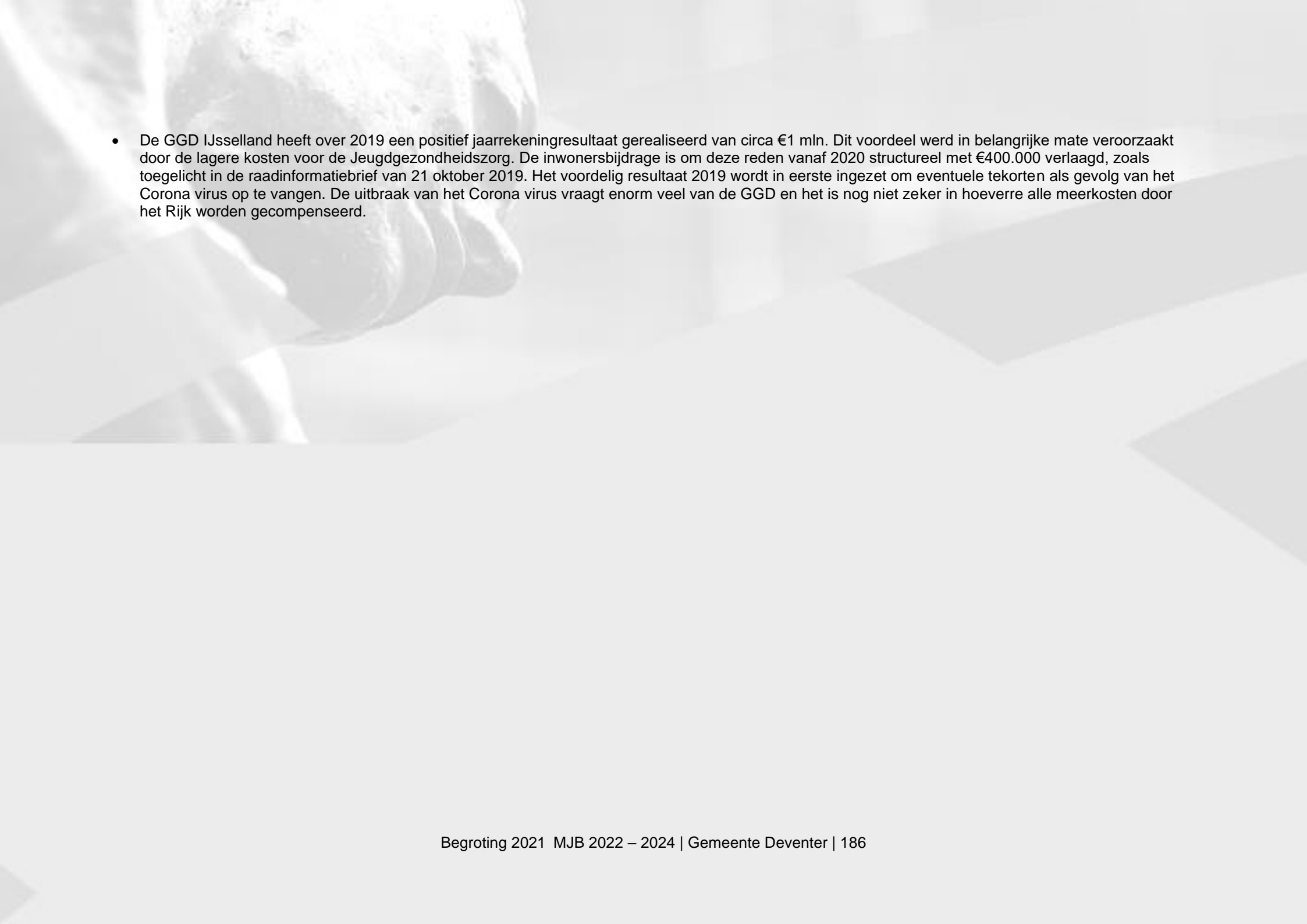
Specifieke aspecten (over de jaarrekeningen 2019 en begrotingen 2021):

- In 2019 is door het bestuur van Dataland het besluit genomen de activiteiten van de onderneming uiterlijk eind december 2021 te hebben overgedragen of afgebouwd zodat het daarna kan worden geliquideerd. Met de komst van de Landelijke Voorziening WOZ in 2017 is informatie over de WOZ-waarde van woningen gratis beschikbaar gekomen en is het gebruik van de Vastgoedscanner van Dataland enorm teruggelopen c.q. overbodig. Inmiddels zijn het secretariaat van het Gemeentelijk Geo-Beraad, de kennisbank en de opleidingen al door de VNG overgenomen. De Vastgoedscanner, de dataleveringen en een aantal KNOOP-diensten gaan naar het Kadaster.
- Er zijn vijf tijdelijke juridische entiteiten opgericht bij de verkoop van de aandelen Essent: CBL Vennootschap BV, CSV Amsterdam BV, Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV, Verkoop Vennootschap BV (VV) en Vordering op Enexis BV (VoE). Het doel van die entiteiten staat in deze paragraaf beschreven. Op 9-4-2020 hebben de aandeelhoudersvergaderingen van drie van de vijf entiteiten, CBL, VV en VoE besloten de vennootschappen per 9-5-2020 te ontbinden. Het bestuur van PBE is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat ook de vennootschap PBE voor eind 2020 zal kunnen worden ontbonden. Ontbinding van CSV is afhankelijk van een nog lopende bezwaarprocedure.
- Eind 2019 is de strategische visie High Five 2020 van de NV Sportbedrijf Deventer geactualiseerd. Aanleiding voor het vervroegd actualiseren van de strategische visie zijn mede het nieuwe Meedoen Sportbeleid 2020-2030 "Samen sporten maakt sterk", Het Nationaal Sportakkoord, de Toekomstverkenning sport (vanuit het Sociaal Cultureel Planbureau en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu).
- Enexis investeert in voorzieningen die het net geschikt maken voor deze veranderende energiestromen. De verwachting is dat Enexis de komende tien jaar €1,9 miljard extra moet investeren in het energienetwerk. De extra investeringen mag Enexis met enkele jaren vertraging, over een periode van 40

jaar, doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze investeringen moeten wel voorgefinancierd worden. Daarvoor heeft Enexis haar aandeelhouders in april 2020 gevraagd haar eigen vermogen met €500 miljoen te versterken waardoor het onder gunstige voorwaarden vermogen kan aantrekken op de kapitaalmarkt voor de benodigde extra investeringen in het energienetwerk. Als alle aandeelhouders deelnemen naar rato van hun aandelenbezit, komt de te verstrekken lening van de gemeente Deventer neer op ruim €1,3 mln. Conform het gemeentelijk beleidskader op het verstrekken van geldleningen zal het college de raad om zijn wensen en bedenkingen vragen. Dat betekent dat het college ruim voor 16 november 2020 het collegevoorstel met de raad zal bespreken.

- NV Bergkwartier keert vanaf 2019 weer structureel dividend uit. Het meerjarige perspectief (AvA juli 2020) beschrijft dat de liquiditeit vanaf 2024, naar verwachting, weer ruimte geeft om extra uitkeringen te doen van het achterstallig dividend, jaarlijks 1/3 deel van het achterstallig dividend. Deventer 3 x €34.000.
- Naast het verzoek om aanvullende financiering ad €1.254.650 voor vervangingsinvesteringen, heeft NV Deventer Schouwborg (DS) een verzoek ingediend voor eenmalige subsidie (RM 22/5/2019) voor de jaren 2019, 2020 en voor aanvulling van het weerstandsvermogen. Voor 2019 is €180.000 aanvullende subsidie beschikbaar gesteld en voor 2020 € 90.000 plus in de Eerste Kwartaalrapportage 2020 € 200.000 (totaal voor 2020 €290.000) en €90.000 voor 2021 voor behoud van het prestatieniveau in 2020 en 2021. Voor aanvulling van het weerstandsvermogen van DS is op basis van de eerdere aanvraag van DS in mei 2019 in de stand van de generieke weerstandsreserve alvast rekening gehouden met het verstrekken van eenmalige subsidie van €260.000. De interim directeur van de Deventer Schouwborg heeft begin maart 2020 een verkenning aangeboden waarin een pakket aan maatregelen is gepresenteerd dat erop gericht is het huidige inhoudelijke programma te continueren, binnen de financiële en inhoudelijke kaders zoals vastgesteld in de cultuurvisie. Voor de validatie en nadere uitwerking van dit plan is inmiddels een projectleider aangetrokken. Het college neemt eind 2020 een besluit over hoe verder gevolg te geven aan de gepresenteerde koerswijziging/investering in het Cultureel Centrum en legt dit vervolgens aan de raad voor. De mogelijk hieruit voortvloeiende vernieuwde subsidie aanvragen worden betrokken bij de behandeling van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024 dat in het najaar van 2020 door de raad wordt behandeld en het college legt daarover voorstellen aan de gemeenteraad voor.
- Vanaf 2016 is de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer door een wetwijziging, alleen al wegens haar NV-vorm, vennootschapsbelastingplichtig. Reden om toekomstopties uit te werken. Los van het vraagstuk inzake vennootschapsbelasting is er behoefte over de toekomstige positie van het cultureel maatschappelijk vastgoed van de NV na te denken en daarover besluitvorming voor te leggen. Een separaat voorstel wordt daartoe aan de gemeenteraad voorgelegd.
- Voor de aanstaande leegstand in het Cultureel Centrum (wegens het vertrek van het Filmhuis en de leegstaande vierkante meters van KunstCircuit) zal de gemeente in samenspraak met de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer toekomstopties presenteren.
- De toekomst van NV Luchthaven Teuge is onzeker geworden wegens besluitvorming over de vliegroutes van Lelystad Airport. Één van de vliegroutes gaat over luchthaven Teuge waardoor het Nationaal Para centrum mogelijk noodgedwongen moet verhuizen. Daardoor verdwijnt mogelijk 50% van de inkomsten van de luchthaven. Bij brief van 22-2-2019 heeft de Minister met een Kamerbrief kenbaar gemaakt dat op 25-1-2019 maatwerk afspraken zijn vastgelegd tussen het ministerie, luchtverkeersleiding Nederland, Commando Luchtstrijdkrachten, Lelystad Airport, NV Luchthaven Teuge en het Para centrum over de periode tot aan herziening van het luchtruim. waardoor er gesprongen kan blijven in de afgesproken tijdblokken.

- In 2018 heeft Bank BNG besloten het dividendpercentage op te hogen van 37,5% naar 50%. Daarmee is de totale raming in het meerjarige perspectief van het dividend van BNG opgehoogd naar € 830.000. Over 2019 heeft de BNG form minder nettowinst behaald en daarmee een fors lager dividend uitgekeerd. Daarover is de raad in de Eerste Kwartaalrapportage geïnformeerd. Lagere nettowinst en daarmee lager dividend heeft een eenmalige oorzaak (treffen van een voorziening) en mogelijk een structureel effect wegens teruglopende financiële resultaten mede wegens de lagere (kapitaal)markt rente. BNG meldt, dat gezien de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten de bank het niet verantwoord vindt een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2020. De lage langlopende rente zal volgens de bank een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van het renteresultaat. BNG geeft zelf geen financiële resultaatprognoses af. Risico op structurele doorwerking wordt onszelf ingeschat op €120.000.
- KonnecteD werkt aan een nieuw Ondernemingsplan waarin het bedrijf verder zal transformeren van een klassiek SW – bedrijf (de instroom in de SW is gestopt) naar modern Werkleer bedrijf voor het uitvoeren van de ParticipatieWet. Dit vraagt keuzes voor de toekomst en mogelijk investeringen in nieuwe Werk-Leer Routes voor nieuwe instroom vanuit de ParticipatieWet en de arbeidstoekomst voor de huidige SW populatie kan daarmee beter worden geborgd.
- Vanwege veranderingen in de Archiefwet en de visie van het rijk op de regionale historische centra staat vast dat het rijk uit de GR HCO zal treden. Wel blijft het Rijk duurzaam verbonden met de regionale historische centra vanwege de papieren archieven. Hierbij is een juridische constructie nodig om de financiering door het Rijk te regelen. In 2020 zal dit nader worden uitgewerkt.
- Constatering is dat er druk staat op de financiën van HGB, zowel wat betreft de ontwikkeling van structurele kosten als de liquiditeitspositie. Met name de loonsom ontwikkeling leidt mogelijk tot een structurele kostenontwikkeling en daarmee tariefstijging voor diensten die de gemeente afneemt. Ten eerste wegens de instroom van medewerkers vanuit nieuwe / andere doelgroepen vanuit de Participatiewet. Ten tweede door het beschikbaar stellen van regelingen voor het personeel, zoals een seniorenregeling. Welk effect dit precies heeft, wordt nog uitgewerkt en daartoe zullen er nadere voorstellen aan het college voor besluitvorming worden voorgelegd. De liquiditeitspositie staat onder druk wegens de toename van investeringen (vervangingen en nieuwbouw) en het besluit om in 2020 een dividenduitkering te doen. Met het Groenbedrijf wordt onderzocht of financiering van activa nodig is om de liquiditeitspositie te verbeteren.
- In 2019 is een verkenning naar toekomstopties voor de NV gestart. Er zijn twee aanleidingen voor deze verkenning. Ten eerste de vennootschapsbelastingplicht vanaf 1-1-2016. Deze belastingplicht is er alleen al door de NV-vorm. In een andere juridische vorm (bijvoorbeeld stichting of onderbrenging van het eigendom bij de gemeente) zou die belastingplicht er niet zijn. Ten tweede beraadt de gemeente Deventer zich als groot aandeelhouder over de positionering van maatschappelijk vastgoed, waaronder die van de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer, het sportbedrijf en de NV Milieucentrum. In 2020 wordt dit ter besluitvorming voorgelegd.
- Eind 2015 is de Strategienota 2015-2020 door de aandeelhouders van Circulus-Berkel BV vastgesteld. De strategie richt zich op duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid. Om de missie van Circulus-Berkel: “Verduurzamen van de woon- en leefomgeving” te realiseren worden vier bronnen voor waarde creatie onderscheiden in twee transities. Dat zijn de transitie van afval naar grondstof en de transitie van openbare ruimte naar een gedeelde leefomgeving. De vier bronnen voor waarde creatie zijn excellente dienstverlening, milieu, burgerparticipatie en activering. In 2020 wordt gewerkt aan de te actualiseren strategienota voor 2020 en volgende jaren. In het proces alle werknemers van CB als ook alle stakeholders, waaronder de gemeenten, betrokken. Daardoor krijgt het proces een langere doorlooptijd. De strategie is dan niet zoals eerder afgesproken in december besluitrijp maar pas ten behoeve van de eerste AvA van 2021.

-
- De GGD IJsselland heeft over 2019 een positief jaarrekeningresultaat gerealiseerd van circa €1 mln. Dit voordeel werd in belangrijke mate veroorzaakt door de lagere kosten voor de Jeugdgezondheidszorg. De inwonersbijdrage is om deze reden vanaf 2020 structureel met €400.000 verlaagd, zoals toegelicht in de raadinformatiebrief van 21 oktober 2019. Het voordelig resultaat 2019 wordt in eerste ingezet om eventuele tekorten als gevolg van het Corona virus op te vangen. De uitbraak van het Corona virus vraagt enorm veel van de GGD en het is nog niet zeker in hoeverre alle meerkosten door het Rijk worden gecompenseerd.

Beleidskader

In toenemende mate doen gemeenten voor de uitvoering van haar publieke taken een beroep op andere organisaties waaraan zij taken aan uitbesteden, via inkoop of subsidie of via uitvoering door verbonden partijen.

Bij verbonden partijen kan het zowel gaan om privaatrechtelijke organisaties (vaak vennootschappen) als om publiekrechtelijke organisaties (gemeenschappelijke regelingen). Voor wat betreft de private partijen gaat het om organisaties en instellingen waarover gemeenten zowel financieel als bestuurlijk zeggenschap hebben. In geval van (de publiekrechtelijke) gemeenschappelijke regelingen gaat het om samenwerkingsvormen met een rechtspersoonlijkheid. De diversiteit van de verbonden partijen is de afgelopen jaren toegenomen, evenals het financiële en beleidsmatige gewicht ervan; dit werd nog eens versterkt door de decentralisaties in het sociale domein.

Gemeenten blijven verantwoordelijk voor de aansturing van verbonden partijen, de controle erop en de financiële consequenties voor de eigen organisatie. Om deze verantwoordelijkheden waar te kunnen maken is het van belang dat het college en de gemeenteraad weten wat hun bevoegdheden zijn. Vanuit zowel het publiekrecht als het privaatrecht zijn kaders van toepassing voor (de samenwerking in) verbonden partijen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en daaruit voortvloeiende richtlijnen geven specifieke voorschriften mee over aspecten inzake verbonden partijen. Voorschrift is dat gemeenten in de paragraaf verbonden partijen van de gemeentelijke begroting en jaarrekening de visie op en beleid omtrent verbonden partijen opnemen. Indien gemeenten een afzonderlijk door de raad vastgestelde beleidsnota verbonden partijen hebben kan daarnaar worden verwezen. Deventer heeft voor de opstelling van een kadernota verbonden partijen gekozen.

Daarnaast is in de financiële verordening (artikel 21) van de gemeente vastgelegd dat het college periodiek in een beleidsnota het systeem van toezichtuitoefening op de onderscheiden verbonden partijen vastlegt en dit systeem ter kennis brengt van de raad.

De kadernota verbonden partijen beschrijft hoe de gemeente Deventer omgaat met verbonden partijen, zodat op een weloverwogen manier invulling wordt gegeven aan de rollen van eigenaar (zeggenschap) en opdrachtgever (sturing).

In oktober 2017 is de beleidsnota verbonden partijen geactualiseerd vastgesteld door de gemeenteraad. Meer dan voorheen wordt met het vernieuwde kader een actievere betrokkenheid van college en gemeenteraad bij verbonden partijen inhoud gegeven. Naast expliciete kaders voor processen tot besluitvorming zijn inhoudelijke kaders opgenomen en is aandacht besteed aan de instrumenten voor kaderstelling, controle en sturing. Onderscheid wordt daarbij gemaakt voor de kader stellende –en controlerende rol van de gemeenteraad en de opdrachtgevers- en eigenaar rol van het college.

Voor het sturen en beheersen zijn vier rollen voor de gemeente te onderscheiden:

- Gemeenteraad; kaderstelling en controlerend;
- College; opdrachtgever (sturing) en eigenaar (zeggenschap);
- Een verbonden partij is gekoppeld aan een kerntaak van de gemeente op een specifiek beleidsterrein. Dit betekent dat ook vanuit inhoudelijk(e) beleid(doelen) gestuurd wordt op de verbonden partijen.

Het doel van actieve betrokkenheid bij verbonden partijen is het:

- behartigen van het publieke belang;
- beheersen van risico's die met de verbonden partij samenhangen;

- borgen van de continuïteit van de verbonden partij.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor de kaderstelling binnen de gemeente. De gemeenteraad heeft daartoe kader stellende bevoegdheden maar ook het budgetrecht. Dit zijn twee instrumenten waarmee aan de voorkant kan worden gestuurd op inhoud/beleid en financiën. De kadernota verbonden partijen dient als richtlijn voor het college en indirect voor de verbonden partij. Het kader verbonden partijen is ook de grondslag voor de gemeenteraad om te kunnen controleren en al dan niet te interveniëren.

Om de controlerende rol adequaat uit te voeren maakt de gemeenteraad in de regel gebruik van de reguliere planning en control instrumenten van de gemeente en de gemeenschappelijke regelingen en de raadmededelingen van het college.

Vierjaarlijks wordt een evaluatie per verbonden partij opgesteld die met de gemeenteraad wordt gedeeld. Met een raadsmededeling van 28-5-2019 is het evaluatierapport over de gemeenschappelijke regelingen regio IJsselland gepresenteerd en op 26-5-2020 een raadsmededeling het evaluatierapport over de overige verbonden partijen.

Het college heeft op 26 mei 2020 de zogenaamde Uitvoeringsnota Verbonden Partijen vastgesteld. De Uitvoeringsnota vormt een handreiking voor het college van B en W en de ambtelijke organisatie voor het effectief relatiemanagement en het borgen van de control op verbonden partijen. De nota gaat in op de wijze waarop de gemeente toezicht, sturing en beheersing van verbonden partijen inricht en uitoefent, alsmede de verantwoording daarover.

Informatie per verbonden partij

In het algemeen geldt dat bij de meeste deelnemingen sprake is van gebruikelijke bedrijfsvoering risico's. Die conclusie is te baseren op de accountantsrapporten bij de jaarrekeningen van die partijen waarin aandacht is besteed aan de continuïteit van de bedrijfsvoering. Bij sommige vennootschappen is daarnaast informatie opgenomen over bijzondere omstandigheden en risico's. Ook is voor een paar verbonden partijen melding gemaakt van de actuele waarde van het bezit. Informatie over de vermogensposities, de resultaten, bijzondere omstandigheden en actuele waarden zijn indicaties (er zijn er uiteraard meer) over de continuïteit van een verbonden partij en hun vermogen om financiële risico's te kunnen opvangen.

Hieronder treft u alle verbonden partijen aan, waarbij per partij kort is aangegeven wat het doel, de aard van de verbinding met de gemeente en het publiek belang is. De volgorde sluit aan bij de programma-indeling. In de aard van de verbindingen zijn de volgende categorieën onderscheiden:

- GR = Gemeenschappelijke regeling - deelname (% belang)
- NV = Naamloze vennootschap - aandeelhouder (% belang)
- BV = Besloten Vennootschap - aandeelhouder (% belang)
- ST = Stichting - deelname (% belang)
- Coöp = Coöperatie - deelname (% belang)

Het Groenbedrijf BV		
Vestigingsplaats:	Deventer	
Website:	hetgroenbedrijf	
Programma:	Leefomgeving	
Entiteit	BV	
Deelnemingspercentage:	50%	
Doel en openbaar belang:	Beheer, onderhoud, aanleg en vervanging van openbaar groen en zorgen voor een duurzame instandhouding. Sociale onderneming door inzet van mensen met afstand tot de reguliere arbeidsmarkt.	
Financieel risico:	<p>De volgende financiële risico's zijn voor de gemeente aan de orde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De ontwikkeling van de tarieven voor de dienstverlening wegens de kostenontwikkeling van het personeelsbestand (waaronder kosten voor instroom van deelnemers vanuit de Participatiewet als ook een seniorenregeling). 2. De financiering van de (vervangings-) investeringen in het meerjarig perspectief door een mix van eigen vermogen en vreemd vermogen (door de gemeente te verstrekken aan HGB). Daarover moet in 2020 besluitvorming worden voorgelegd. 3. Dividenduitkering van €830.000 eenmalig in 2020. In de Eerste Kwartaalrapportage 2020 is wegens druk op de liquiditeiten van HGB besloten om een voorlopige verlaging van €250.000 toe te passen. <p>Zie nadere toelichting.</p>	
Toelichting:	<p>De gemeente Deventer en KonnecteD BV zijn elk voor 50% aandeelhouder in HGB BV. Op dit moment is het risico van de gemeente het ingebrachte en geactiveerde aandelenkapitaal ad €30.000 en de nog te realiseren dividenduitkering van €830.000 -/- €250.000 = €570.000 in 2020.</p> <p>Enkele financiële componenten in het meerjarige perspectief van HGB gaan flink beslag leggen op de liquiditeit van HGB. Daaronder begrepen zijn uitgaven en investeringen voor de nieuwbouw, vervangingsinvesteringen bedrijfsmiddelen, uitvoering van het nieuw bomenbeheerplan, het op peil houden van de factor sociale arbeid in het meerjarige perspectief en het beschikbaar stellen van regelingen voor het personeel waaronder de seniorenregeling. Deze signalen zetten de meerjarige liquiditeit onder druk en daarmee ook de dividenduitkering, die in ieder geval al met €250.000 verlaagd is. Deze voorlopige verlaging van de dividenduitkering wordt gedaan in afwachting van een voorstel van HGB over de financiering van de activa van HGB in het meerjarige perspectief (vervanging-investeringen maar ook de gerealiseerde investering in de nieuwbouw). Deze ontwikkelingen kunnen ook een financieel risico betekenen voor de gemeente is de ontwikkeling van de tarieven voor de dienstverlening.</p>	

Beleidsvoornemens 2021: Het Groenbedrijf verzorgt de leefomgeving van de gemeente Deventer en doet dat voor een substantieel deel met mensen met lagere / beperkte competenties. HGB draagt bij aan social return. HGB heeft haar doelstellingen in 4 rendementsgebieden vertaald: economisch- , sociaal - en duurzaam rendement en het maatschappelijk / omgeving rendement.

In 2020 is de nieuwbouw van de gezamenlijke huisvesting aan de Westfalenstraat van Circulus-Berkel BV, Cambio Buurtbeheerbedrijf en Het Groenbedrijf BV in gebruik genomen. Het Groenbedrijf is huurder. Begroting 2020 sluit met een negatief resultaat van € 74.000 (afgerond). Het betreft hoofdzakelijk de verhuiskosten van €110.000 die in 2020 tot een eenmalige kostenpost leidt en in 4 jaarlijkse termijnen (vanaf 2020) door de gemeente binnen het budget van de dienstverleningsovereenkomst in rekening worden gebracht.

Contractwaarde 2021: €7.869.140

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€1.572.000	€1.318.000	Niet bekend
Vreemd vermogen	€3.006.000	€2.992.000	Niet bekend
Resultaat	-€173.000	-€74.192	€0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€30.000 (€30.000)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Circulus Berkel BV	
Vestigingsplaats:	Apeldoorn
Website:	circulusberkel
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen
Entiteit	BV
Deelnemingspercentage:	21,42%
Doel en openbaar belang:	Inname en verwijdering van huishoudelijk- en bedrijfsafval en stadsreiniging.
Financieel risico:	De gemeente loopt financieel risico over het geactiveerde aandelenkapitaal Circulus-Berkel BV(CB) en op het geraamde dividend binnen zowel product huishoudelijk afval (dividend CB) als de algemene middelen (dividend Cirec). De aandelen van Circulus Berkel BV worden gehouden door de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Epe, Zutphen, Doesburg, Bronckhorst, Brummen, Voorst en Lochem. Dochteronderneming CiRec BV is in handen van de gemeenten Apeldoorn en Deventer.
Toelichting:	In 2016 is gemeentelijke financiering van de BV in externe financiering omgezet. CB heeft geen winstdoelstelling. Publieke dienstverlening wordt tegen kostprijs gedaan. CB is gegroeid naar een weerstandsvermogen dat een solvabiliteits-percentage van minimaal 25% vertegenwoordigt. Een eis die banken stellen bij de financiering van CB. Het belang van Deventer is 11,5%. Dat belang moet ook in de algemene reserve van het fusiebedrijf Circulus-Berkel BV zijn vertegenwoordigd. Na jaarrekening 2019 van Circulus Berkel is dat percentage nog niet bereikt, waardoor na vaststelling van de jaarrekening 2019 van CB nog geen dividend aan Deventer kon worden uitbetaald. Ook in het meerjarig perspectief tot en met 2024 wordt nog geen dividenuitkering voorzien omdat het belang van 11,5% nog niet in de Algemene Reserve is gerealiseerd.
Beleidsvoornemens 2021:	Eind 2015 is de Strategienota 2015-2020 door de aandeelhouders vastgesteld. De strategie richt zich op duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid. Om de missie van Circulus-Berkel: "Verduurzamen van de woon- en leefomgeving" te realiseren worden vier bronnen voor waarde creatie onderscheiden in twee transities. Dat zijn de transitie van afval naar grondstof en de transitie van openbare ruimte naar een gedeelde leefomgeving. De vier bronnen voor waarde creatie zijn excellente dienstverlening, milieu, burgerparticipatie en activering. In 2020 wordt gewerkt aan de te actualiseren strategienota voor 2020 en volgende jaren. In het proces alle werknemers van CB als ook alle stakeholders, waaronder de gemeenten, betrokken. Daardoor krijgt het proces een langere doorlooptijd. De strategie is dan niet zoals eerder afgesproken in december besluitrijp maar pas ten behoeve van de eerste AvA van 2021.
Contractwaarde 2021:	€15.160.470
Bijdrage GR 2021:	
Subsidie 2021:	

Dividend 2021:	€191.000 (Cirec)			
Financiële gegevens		2019	2020	2021
Eigen vermogen		€14.672.601	€15.364.000	€16.085.000
Vreemd vermogen		€44.615.000	€44.615.000	€42.135.000
Resultaat		€803.768	€1.005.000	€1.377.000
Bron		Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:		€18.400 (€18.400)		
Garantie 31-12-2021:				
Lening 31-12-2021:				

Vordering op Enexis BV	
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch
Website:	
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen
Entiteit	BV
Deelnemingspercentage:	0,26 %
Doel en openbaar belang:	Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de Verkopende Aandeelhouders van Essent. Op het moment van overdracht in 2009 bedroeg de vordering €1,8 miljard. De vordering is vastgelegd in een lening-overeenkomst bestaande uit vier tranches.
Financieel risico:	Doe is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE. De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet -tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag €20.000), art 2.:81 BW.
Toelichting:	In 2009 werd Essent gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (verkocht aan RWE) anderzijds. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. Omdat het toen niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. Op het moment van overdracht bedroeg de vordering €1,8 miljard. De vordering is vastgelegd in een leningsovereenkomst bestaande uit vier tranches. Drie tranches waren reeds afgelost. De vierde tranche is op 30-9-2019 afgelost.
Beleidsvoornemens 2021:	De vennootschap wordt in 2020 ontbonden.
Contractwaarde 2021:	
Bijdrage GR 2021:	
Subsidie 2021:	

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	-€8.819	€0	€0
Vreemd vermogen	€9.083	€0	€0
Resultaat	-€6.529	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€52 (€52)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Verkoop Vennootschap BV	
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch
Website:	
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen
Entiteit	BV
Deelnemingspercentage:	0,26%
Doel en openbaar belang:	<p>Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (Enexis) en een productie- en leveringsbedrijf (Essent). In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf verkocht aan RWE. Daarnaast heeft Deventer in 2014 de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf Attero (voormalig Essent Milieu) verkocht aan Waterland. Uit beide verkopen vloeit de deelneming voort waarin wij aandeelhouder zijn van Verkoop vennootschap B.V.</p> <p>Verkopende aandeelhouders hebben garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel ervan is overgedragen aan Verkoop Vennootschap BV. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat in het General Escrow Fonds zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen. De functie van de BV is tweërlei: namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RWE en het geven van instructies aan de escrow agent wat betreft het beheer van het bedrag dat in het General Escrow Fonds is gestort.</p> <p>Doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE.</p>
Financieel risico:	Het financiële risico is na de liquidatie van het General Escrow Fonds relatief gering en beperkt tot de hoogte van het werkkapitaal en het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag €20.000), art 2.:81 BW.
Toelichting:	Het vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, €800 miljoen. In april 2011 is het eerste deel (€360 miljoen) en in september 2015 (€326,9 miljoen) is het tweede deel van het General Escrow minus gemelde claims door RWE, vrijgevallen en aan de aanhouders uitgekeerd. Eind juni 2016 zijn RWE en Verkoop Vennootschap BV tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims, te weten €29.768.308. Het restbedrag in het General Escrow Fonds van €83.090.962,93 is door JP Morgan uitbetaald aan Verkoop Vennootschap BV. Het restantbedrag afgerond €83.090.962,93 is door JP Morgan uitbetaald aan de vennootschap. In juli 2016 is doorbetaald aan de aandeelhouders naar rato van hun belang in Verkoop Vennootschap B.V. Aan Deventer €215.372 (Bestuur rapportage najaar 2016).
Beleidsvoornemens 2021:	De vennootschap wordt in 2020 ontbonden.
Contractwaarde 2021:	

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€71.192	€0	€0
Vreemd vermogen	€16.256	€0	€0
Resultaat	-€40.924	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Prognos	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€52 (€52)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

CBL Vennootschap BV	
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch
Website:	
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen
Entiteit	BV
Deelnemingspercentage:	0,26%
Doel en openbaar belang:	<p>Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (Enexis) en een productie- en leveringsbedrijf (Essent). In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf verkocht aan RWE. Daarnaast heeft Deventer in 2014 de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf Attero (voormalig Essent Milieu) verkocht aan Waterland. Uit beide verkopen vloeit de deelneming voort waarin wij aandeelhouder zijn van CBL Vennootschap B.V.</p> <p>Bij de verkoop van Essent is het Cross Border Lease Escrow Fonds ontstaan.</p> <p>CBL Vennootschap B.V. (CBL = Cross Border Lease) is ontstaan na verkoop van Essent aan RWE. Zij vertegenwoordigt de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent als medebeheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en fungeert als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds. Wanneer na beëindiging van alle CBL's en de betaling uit het CBL Escrow Fonds nog geld overblijft in het CBL Escrow Fonds, wordt het resterende bedrag in de verhouding 50% - 50% verdeeld tussen RWE en verkopende aandeelhouders.</p>
Financieel risico:	<p>Doel is het afwickelen van de verkoop van Essent aan RWE.</p> <p>Met de liquidatie van het CBL Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag €20.000), art 2.81 BW.</p>
Toelichting:	<p>Het initieel vermogen in het CBL Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, \$275 miljoen.</p> <p>Eind juni 2016 is het CBL Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang in de vennootschap.</p> <p>Ondanks dat het CBL Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd in 2020.</p>
Beleidsvoornemens 2021:	De vennootschap wordt in 2020 ontbonden.

Contractwaarde 2021:

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€125.355	€0	€0
Vreemd vermogen	€5.006	€0	€0
Resultaat	-€11.602	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Prognose	Ontbinding in 2020
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€52 (€52)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

CSV Amsterdam BV	
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch
Website:	
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen
Entiteit	BV
Deelnemingspercentage:	0,26 %
Doel en openbaar belang:	<p>Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (Enexis) en een productie- en leveringsbedrijf (Essent). In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf verkocht aan RWE. Daarnaast heeft Deventer in 2014 de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf Attero (voormalig Essent Milieu) verkocht aan Waterland. Uit beide verkopen vloeit de deelneming voort waarin wij aandeelhouder zijn van CSV Amsterdam B.V.</p> <p>In 2008 zijn Essent en Essent Nederland B.V., met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON). Een eventuele schadevergoedingsvordering wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders die deze vordering gebundeld gaat omden via de deelneming Claim Vennootschap B.V. Daarnaast hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan Waterland bij de verkoop van Attero. De CSV beheert de daartoe geopende Escrow-rekening.</p> <p>Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd, zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:</p> <p>rie doelstellingen: a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON; b. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland"); c. het geven van instructies aan de Escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag (€13,5 miljoen) dat op de Escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.</p> <p>Doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE.</p>

Financieel risico: Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van Waterland als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven en tot het maximale bedrag van €13,5 miljoen op de Escrow-rekening. Momenteel is er een bedrag van €5.464.217,- uitbetaald aan Waterland ten laste van de Escrow-rekening, en is er een bedrag van €3.406.063 terugbetaald door Waterland in verband met belastingteruggave. De terugbetaling is niet verrekend met de Escrow, waardoor het risico nu is afgenomen tot een maximum van €8.035.783 en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag €20.000), art 2.:81 BW.

Toelichting: Het resterend vermogen op de Escrow-rekening is €8.035.783. De escrow-rekening wordt aangehouden bij de notaris. De verkopende aandeelhouders en Waterland zijn niet zonder meer gerechtigd tot het voornoemde bij een notaris in escrow gestorte bedrag. De verkopende aandeelhouders en Waterland hebben enkel een voorwaardelijke aanspraak op dat bedrag. Zodra aan de in de Escrow overeenkomst opgenomen voorwaarden is voldaan, zal de notaris het desbetreffende bedrag betalen aan hetzij de CSV Amsterdam B.V. (ten gunste van de verkopende aandeelhouders van Attero), hetzij aan Waterland. Het in Escrow gestorte bedrag maakt geen onderdeel van de balans van CSV Amsterdam B.V.

Beleidsvoornemens 2021: Het aandeel van Deventer in de €8.035.783 is 0,26% afgerond is €23.000. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 april 2020 is ingestemd met het voorstel tot het schikken van de afwikkeling van alle uitstaande claims. In deze schikking is tevens geregeld dat de vennootschap de bezwaarprocedure van Attero met betrekking tot de afvalstoffenheffing voorlopig tegen de Belastingdienst zal voorzetten. Op het moment is de vennootschap in afwachting van de reactie van de Belastingdienst op het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie de procedure al dan niet worden voortgezet. Na (eventuele voortijdige) beëindiging van deze procedure zal het bestuur een voorstel besluit aan de aandeelhouders voor vereffening en definitieve ontbinding van de vennootschap kunnen voorleggen.

Contractwaarde 2021:

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€451.905	€375.000	€300.000
Vreemd vermogen	€83.583	€0	€0
Resultaat	-€294.085	-€125.000	-€75.000

Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€52 (€52)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Coöperatie Dimpact ua

Vestigingsplaats: Enschede

Website: [dimpact](http://dimpact.nl)

Programma: Algemene dekkingsmiddelen

Entiteit: Coöp

Deelnemingspercentage: 3 %

Doel en openbaar belang: Het inkopen van ict-oplossingen en het verwerven en delen van kennis.

Financieel risico: Gegeven de groei van het aantal producten en aantal leden (gemeenten) zal (op advies de accountant) de bedrijfsvoeringreserve in de komende jaren groeien tot €1.500.000. Daarnaast dient er een buffer in de algemene reserves te worden gecreëerd. Hiermee kunnen toekomstige aanbestedingen worden gefinancierd, die nodig zijn voor het vervangen en vernieuwen van het bestaande product- en diensten portfolio. Neemt niet weg dat ook op dit moment Dimpact financieel gezond is

Toelichting:

Beleidsvoornemens 2021: De coöperatieve vereniging Dimpact ontwikkelt en levert oplossingen voor verbetering van de digitale dienstverlening van gemeenten. Deventer betaalt jaarlijks € 6.000 contributie en heeft een overeenkomst voor het afnemen van een basispakket. Dit bestaat uit softwaresystemen en hostingskosten van de software.

Het lidmaatschap van de vereniging Dimpact houdt in dat gebruik kan worden gemaakt van een aantal softwarepakketten ter ondersteuning van digitale dienstverlening en bedrijfsvoering. Hieronder valt het zaaksysteem e-Suite) en de burgerzakemodules. Hosting, beheer, onderhoud en doorontwikkeling van de eSuite zijn hierbij inbegrepen. Samenwerken in de vereniging van gemeenten zorgt, naast inkoopvoordeel, voor kennisdeling waardoor de leden elkaar verder helpen.

33 gemeenten nemen deel in Dimpact.

De ledengroei-doelstelling is gerealiseerd, Dimpact vertegenwoordigt nu ruim twee miljoen inwoners. Er ligt een sterke focus op de lange termijn waardecreatie voor haar leden. De strategische koers is herijkt en begin 2018 door de ALV aangenomen. Ook heeft de governance een andere vorm gekregen. Naast de bestaande beheersactiviteiten, worden ook innovatie-activiteiten in gezamenlijkheid ontplooid: 'het innovatiespoor'. Daarin is Dimpact de innovatie-katalysator met doe- en opschaalkracht voor en door gemeenten. Samen innoveren staat centraal.

Contractwaarde 2021: €681.639

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€2.179.480	€1.679.526	€1.552.451
Vreemd vermogen	€2.022.448	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€499.953	€574.050	-€127.076
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Veiligheidsregio IJsselland		
Vestigingsplaats:	Zwolle	
Website:	veiligheidsregio-ijsselland	
Programma:	Openbare orde en veiligheid	
Entiteit	GR	
Deelnemingspercentage:	9%	
Doel en openbaar belang:	Samenwerking in de regio IJsselland op het terrein van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Bij wet zijn gemeenten ondergebracht in 25 veiligheidsregio's om daarmee de slagkracht van de overheid bij rampen en zware ongevallen te verbeteren.	
Financieel risico:	<p>Er is een risicoprofiel opgesteld om de risico's van de organisatie in kaart te brengen. Deze zijn in een rapportage vastgelegd en opgenomen in de programmabegroting.</p> <p>De tien risico's met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit zijn: Grootschalige/langdurige inzet, stijgende rentepercentages, fiscale controles, stijgende pensioenpremies, datalek, transitie meldkamer, besluiten van het Veiligheidsberaad met financiële of personele gevolgen, marktontwikkelingen oefentrajecten, hogere prijs (dan beschikbaar) tankautospuitten bij de aanbesteding en complexiteit Europese aanbestedingen.</p> <p>Op basis van alle risico's met bijbehorende inschatting is een analyse gemaakt van de benodigde weerstandsvermogen voor Veiligheidsregio IJsselland. Uit de rapportage van risicomanagement blijkt dat het weerstandsvermogen €1,18 miljoen zou moeten bedragen. Veiligheidsregio IJsselland heeft op dit moment een weerstandsvermogen van €1,0 miljoen. Dat geeft een betrouwbaarheid van 85%. Aan de hand van ervaringen met risicomanagement de komende jaren pas definitieve uitspraken te doen over de eventuele aanpassing van de hoogte van de aan te houden reserve / weerstandscapaciteit.</p> <p>De zeggenschap in de Veiligheidsregio is 9% en het financieel belang 18,96%.</p>	

Toelichting: Voorafgaand aan de begroting 2017 is de verdeelmethodiek herzien. Door het algemeen bestuur is op 23 maart 2016 namelijk gekozen voor een combinatiemodel voor de verdeling van de kosten. De kosten worden vanaf 2017 voor 75% verdeeld op basis van de historische kosten en voor 25% op basis van een meer geobjectiveerde methodiek, te weten het gemeentefonds. In 2019 zou de verdeelmethodiek opnieuw worden geëvalueerd waarbij in principe het gekozen combinatiemodel gehandhaafd blijft. Er wordt alleen gekeken of het geobjectiveerde aandeel van het gemeentefonds in de verdeelmethodiek kan worden vergroot. Besluitvorming is uitgesteld om ontwikkelingen rondom de bestuurlijke opdracht om te komen tot een toekomstbestendige brandweer, de Wnra en dienstverband vrijwilligers inzichtelijk te krijgen. Verwachting is dat binnen een jaar de financiële gevolgen duidelijk worden en het gesprek over de gevolgen en eventuele herziening van de verdeelsleutel bij elkaar komen.

Voor Veiligheidsregio IJsselland blijft er nog een te realiseren taakstelling voor de ontoereikende BTW compensatie van structureel €130.000 (vanaf 2024). Dit nadeel is tijdens het proces van de regionalisering al in beeld gebracht.

Begroting 2020 sloot budgettair neutraal. In de vastgestelde Eerste Bestuursrapportage (exploitatie tot en met april) is het effect van Covid-19 dat een negatief resultaat van € 707.000 is gerealiseerd. Verwachting is dat aanvullende rijksmiddelen wegens de effecten van Covid-19 zullen worden ontvangen.

Beleidsvoornemens 2021: In februari 2019 is de Strategische Beleidsagenda 2019-2023 “Samen werken aan veiligheid” vastgesteld. De beleidsagenda is opgesteld samen met medewerkers en vertegenwoordigers van gemeenteraden, bestuur en veiligheidspartners. De beleidsagenda kent doorwerking naar de begroting 2020. Concrete uitwerking van thema's van de beleidsagenda gebeurt in jaarplannen van 2020. Dan wordt duidelijk welke dienstverlening per gemeente wordt geleverd.

Contractwaarde 2021:

Bijdrage GR 2021: €7.137.237

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€5.376.000	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€30.934.000	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	- €77.000	- € 707.000	0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			

Garantie 31-12-2021:	
Lening 31-12-2021:	

GR Regio Stedendriehoek				
Vestigingsplaats:	Twello			
Website:	regiostedendriehoek			
Programma:	Burger en bestuur			
Entiteit	GR			
Deelnemingspercentage:	24%			
Doel en openbaar belang:	Doelstelling van de Cleantechregio Stedendriehoek is het behartigen van de gemeenschappelijke en regionale belangen van de deelnemende gemeenten. En het samen met belangengroepen, maatschappelijke organisaties en private partijen bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van het gebied en een versterking van het vestigingsklimaat. Een schone toekomst en een sterk vestigingsklimaat: dat zorgt voor welvaart en welzijn in onze regio. Vanuit deze gezamenlijke drijfveren werken overheden, ondernemers, onderwijs en onderzoek samen in en aan de Cleantech Regio Er zijn geen gemeentelijke bevoegdheden overgedragen aan de regio.			
Financieel risico:	Het weerstandsvermogen van de regio is niet groot maar toereikend. De financiële risico's zijn beperkt en er is geen lang vreemd vermogen aangetrokken. Mocht de regio onverhoopt niet aan haar verplichtingen kunnen voldoen, moet teruggevallen worden op deelnemende gemeenten.			
Toelichting:	Aan deze GR wordt deelgenomen door de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Zutphen, Brummen, Epe, Lochem en Voorst. De regio verdeelt de kosten over de deelnemende gemeenten via de verdeelsleutel "inwonertal". Het Deventer aandeel in die kosten is ongeveer 24%. Wettelijk is geregeld dat de gemeenten bijspringen als de regio niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Aan de GR nemen 7 gemeenten deel. Ieder met gelijk stemrecht. Zeggenschap is daarmee 14,3%.			
Beleidsvoornemens 2021:	Taken zijn gebaseerd op "De Agenda Stedendriehoek". Daarnaast wordt uitdrukkelijk de samenwerking met partners uit bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties gezocht. Samen is de nieuwe koers van de regio bepaald met daarin een belangrijke rol voor de stichting Strategische Board.			
Contractwaarde 2021:				
Bijdrage GR 2021:	€225.000			
Subsidie 2021:				
Dividend 2021:				
Financiële gegevens		2019	2020	2021
Eigen vermogen		€97.000	Niet bekend	Niet bekend

Vreemd vermogen	€1.566.000	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€94.402	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Omgevingsdienst IJsselland				
Vestigingsplaats:	Wijhe			
Website:	rud			
Programma:	Milieu en duurzaamheid			
Entiteit	GR			
Deelnemingspercentage:	8%			
Doel en openbaar belang:	Samenwerking in de regio IJsselland op het terrein van vergunningverlening, toezicht houden en handhaving van de milieuwetgeving.			
Financieel risico:	In juni 2018 zijn door het Algemeen Bestuur de nota "Kaders weerstandsvermogen" en nota "weerstandsvermogen" vastgesteld. De laatst genoemde nota gaat in op de bepaling van de capaciteit van het weerstandsvermogen, het risicomanagement en de risico inventarisatie. De risico-inventarisatie resulteert in een benodigd weerstandsvermogen van €311.000 en bedraagt hiermee ongeveer 3% van de begroting.			
Toelichting:				
Beleidsvoornemens 2021:	We zien op het werkveld van de Omgevingsdienst veel nieuwe ontwikkelingen, zoals de komst van de Omgevingswet met het bijbehorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) en de opgaven op het gebied van energie, duurzaamheid en klimaatadaptatie. Ook de sanering van asbestdaken < 2028 in Overijssel is een dossier dat onze aandacht vraagt. In overleg met de 12 deelnemers van de Omgevingsdienst zal kennis en expertise ingezet worden om op deze dossiers de gewenste resultaten te boeken. De primaire meerwaarde van de Omgevingsdienst is natuurlijk gelegen in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving van de milieutaken. In het komende jaar zal de basis hiervan verder worden versterkt en uitgebouwd. In 2020 zal ook de samenwerking met de Veiligheidsregio en de GGD geïntensiveerd worden. Beide gemeenschappelijke regelingen zijn ook actief in het fysieke domein.			
Contractwaarde 2021:				
Bijdrage GR 2021:	€1.430.343			
Subsidie 2021:				
Dividend 2021:				
Financiële gegevens		2019	2020	2021
Eigen vermogen		€406.440	€315.690	€315.690
Vreemd vermogen		€2.179.384	€2.495.074	2.495.074

Resultaat	€4.690	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) IJsselland		
Vestigingsplaats:	Zwolle	
Website:	ggd	
Programma:	Meedoen	
Entiteit	GR	
Deelnemingspercentage:	9 %	
Doel en openbaar belang:	<p>Beschermen en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Daarbij richt de GGD zich op het verminderen van ongelijkheid in de kans op goede gezondheid onder inwoners. GGD IJsselland is daarnaast onderdeel van een samenhangend aanbod van publieke gezondheid in Nederland.</p> <p>Samenwerking in de regio IJsselland door uitvoering van de Wet publieke gezondheid en richt zich op jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring van gezondheid en advies over gezondheidszorg aan gemeenten, zorg voor publieke gezondheid bij crisis en rampen. Volgens de wet moeten GGD' en dezelfde gebiedsindeling bevatten als de gemeenten die samen de Veiligheidsregio vormen.</p>	
Financieel risico:	<p>Elke gemeente geeft een bijdrage per inwoner voor de basisproducten die voor alle gemeenten gezamenlijk worden uitgevoerd (inwonerbijdrage). GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. De weerstandscapaciteit wordt geëvalueerd op basis van een financiële risico-inventarisatie. In 2019 is de notitie Risicomanagement en weerstandsvermogen geactualiseerd.</p> <p>Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland is het risico voor de gemeente Deventer klein. Risico's voor de GGD zijn o.a. faillissement van toeleveranciers, claims, extra inzet medewerkers bij uitbraak infectieziekte en boventallig personeel bij beëindiging of afnemende activiteiten.</p> <p>Indien de weerstandscapaciteit niet voldoet, kunnen gemeenten – naar rato van het inwonertal - worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort. Het weerstandsvermogen is met een ratio van 1,4 goed. Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland en het beschikbare weerstandsvermogen is het risico voor de gemeente Deventer klein.</p>	
Toelichting:	<p>In totaal nemen 11 gemeenten deel aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD IJsselland. Elke gemeente heeft 1 stem. De zeggenschap in de GGD is daarmee afgerond 9%. Het financieel belang van Deventer in de GGD is echter 18,3%.</p>	
Beleidsvoornemens 2021:	<p>In de raadstafel van 11 maart 2020 is de gemeenteraad door de GGD geïnformeerd over de verwachte ontwikkelingen in 2021. Ook in 2021 wordt uitvoering gegeven aan de Agenda Publieke gezondheid “Beweging vanuit eigen regie” van de 11 gemeenten in IJsselland. De uitwerking vindt plaats in vijf programmalijnen: “Versterken Publieke Gezondheid”, “Jeugd en Kansrijke start”, “Psychische Gezondheid”, “Gezonde leefomgeving” en “Gezond ouder worden”.</p> <p>Bij de begroting 2021, opgesteld in april 2020, is benoemd dat de Coronapandemie van ongekende omvang is. In komende bestuursrapportages zal de GGD de consequenties hiervan meenemen.</p>	

Contractwaarde 2021: €118.000
 Bijdrage GR 2021: €3.784.000
 Subsidie 2021:
 Dividend 2021:

Financiële gegevens		2019	2020	2021
Eigen vermogen		€2.423.000	€1.422.000	€1.418.000
Vreemd vermogen		€8.824.000	€8.094.000	€8.038.000
Resultaat		-€1.055.000	€0	€0
Bron		Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:				
Garantie 31-12-2021:				
Lening 31-12-2021:				

GR Vervoerscentrale Stedendriehoek	
Vestigingsplaats:	Lochem
Website:	Plusov
Programma:	Meedoen
Entiteit	GR
Deelnemingspercentage:	11 %
Doel en openbaar belang:	Samenwerking in de regio Stedendriehoek om ervoor te kunnen zorgen dat inwoners in staat zijn om zich, naast het openbaar vervoer, zelfstandig en tegen een redelijk tarief te verplaatsen met een vorm van aanvullend openbaar vervoer of via het doelgroepenvervoer.
Financieel risico:	<p>In de begroting staan de financiële risico's vermeld. Als één van deze risico's zich voordoet, kan dit leiden tot onrust bij reizigers en extra kosten voor gemeenten. De vervoercentrale heeft weinig financiële ruimte in de begroting om die risico's op te vangen. Als de vervoercentrale niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, moeten de deelnemende gemeenten daarvoor betalen.</p> <p>Met één vervoerder is er nog een geschil over de afrekening van de vervoerskosten 2018/2019. De vervoerder heeft een claim ingediend en PlusOV heeft daarop een tegenvordering ingediend. Het risico bestaat dat PlusOV een door de rechter nader vast te stellen bedrag moet betalen aan de vervoerder. Tevens bestaat het (positieve) risico dat de vervoerder een door de rechter nader vast te stellen bedrag aan PlusOV moet betalen.</p> <p>Per 1 augustus 2019 maken drie gemeenten, waaronder Deventer, geen gebruik meer van het routegebonden vervoer via PlusOV. In januari 2020 is er met de deelnemende gemeenten overeenstemming bereikt over de daaruit voortvloeiende uittredingskosten. Tegelijkertijd is besloten om circa €700.000 te storten in de bestemmingsreserve optimalisatiekosten, bedoeld voor knelpunten in de efficiency en voor verbetermaatregelen voor het vervoer van PlusOV.</p>
Toelichting:	
Beleidsvoornemens 2021:	De komende jaren staan in het teken van kostenreductie met behoud van kwaliteit. Dit is tevens de grootste uitdaging voor PlusOV in de komende jaren. Het verlagen van zowel organisatie als vervoerskosten is immers één van de belangrijkste overwegingen geweest om te starten met de gemeenschappelijke vervoerscentrale. In 2020 start de voorbereiding van de nieuwe aanbesteding van het vraagafhankelijk vervoer. De huidige contracten lopen af per 1 augustus 2021. In de begroting 2021 is voor het eerst sinds jaren een lichte daling te zien van de organisatiekosten als gevolg van formatiereductie.
Contractwaarde 2021:	€1.298.408
Bijdrage GR 2021:	
Subsidie 2021:	€439.952

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€460.890	€600.920	€350.920
Vreemd vermogen	€4.124.281	€3.300.000	€3.600.000
Resultaat	€312.185	€300.000	€250.000
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland	
Vestigingsplaats:	Zwolle
Website:	bedrijfsvoeringsorganisatie-regionale-jeugdzorg
Programma:	Jeugd en onderwijs
Entiteit	GR
Deelnemingspercentage:	9 %
Doel en openbaar belang:	<p>Samenwerking van 11 gemeenten in de regio IJsselland voor gezamenlijke inkoop en facturatie van de jeugdzorg en de informatievoorziening daarover.</p> <p>Het betreft hier een uitvoeringsorganisatie. Besluitvorming ten aanzien van beleid is verantwoordelijkheid van de lokale deelnemende gemeenten.</p> <p>Het bestuur bestaat uit elf leden, vanuit elke deelnemende gemeente één lid.</p>
Financieel risico:	Financieel risico ten aanzien van de bedrijfsvoeringsorganisatie is zeer beperkt omdat het kleine organisatie betreft met deels personele detacheringen.
Toelichting:	<p>Er nemen 11 gemeenten deel in de gemeenschappelijke regeling. Zeggenschap is derhalve afgerond 9%. Het financieel aandeel in de begroting is gebaseerd op de maatschappen conform de eerdere verdeling van het rijksbudget voor Jeugd, afgerond 21%.</p> <p>De GR heeft geen eigen vermogen. De GR taken worden bevoorschot door de deelnemende gemeenten en aan het eind van het jaar worden de gerealiseerde uitgaven met gemeenten afgerekend. Het exploitatiesaldo van de begroting en jaarrekening van de GR is daarmee jaarlijks nihil.</p>
Beleidsvoornemens 2021:	<p>In 2020 wil het RSJ IJsselland zich verder ontwikkelen naar een duurzame en stabiele organisatie dat kwaliteit hoog in het vaandel heeft staan met een bestuur dat zich betrokken en uitgerust voelt om gezamenlijk sturing te geven. Concreet betekent dit dat het RSJ IJsselland zal inzetten op het invullen van werkgeverschap. Dit zal moeten resulteren in rust, continuïteit en het behoud van kennis en- expertise. Doel blijft om het inrichten van het werkgeverschap per 1 januari 2021.</p> <p>Verder wil het RSJ IJsselland inzetten op de doorontwikkeling van de P&C cyclus. Dit moet leiden tot adequate informatie dat inzicht geeft in de financiële en inhoudelijke resultaten die het RSJ IJsselland behaald en de mate waarin het RSJ IJsselland haar opdracht realiseert</p> <p>In mei 2020 is de raad geïnformeerd over het uitstel van het project doorontwikkeling inkoopmodel IJsselland. Doel van het project is om de gehele jeugdhulp in de regio, met uitzondering van jeugdbescherming en jeugdreclassering, opnieuw in te kopen en te contracteren. Als gevolg van de landelijke ontwikkelingen (Corona, tijdschrijven en de kamerbrief "Perspectief voor Jeugd") is besloten om het project 12 maanden uit te stellen tot 1 januari 2022.</p>
Contractwaarde 2021:	
Bijdrage GR 2021:	€353.000

Subsidie 2021: €1.790.000 (Jeugdbescherming)

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€0	€0	€0
Vreemd vermogen	€7.429.299	€0	€0
Resultaat	€0	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Sallcon (Konnected)		
Vestigingsplaats:	Deventer	
Website:	sallcon	
Programma:	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	
Entiteit	GR	
Deelnemingspercentage:	50%	
Doel en openbaar belang:	Werkvoorziening voor mensen met een arbeidshandicap, re-integratie van werklozen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Begeleider en bemiddelaar bij gesubsidieerde arbeid.	
Financieel risico:	Door de afbouw van de rijksbijdrage WSW worden in meerjarenperspectief exploitatieverliezen geleden die met inzet van reserves (GR en BV tezamen) tot en met 2029 kunnen worden afgedekt.	
Toelichting:	<p>Sallcon GR is een GR bedrijfsvoeringorganisatie van de gemeenten Deventer en Olst-Wijhe. De GR heeft haar bedrijfsmatige activiteiten in haar 100% dochteronderneming KonnecteD BV belegd. Naast de gebruikelijke bedrijfsvoering risico's kent dit bedrijf een bijzonder financieel risico. Dat is het risico wegens de Rijks bezuiniging op de sociale werkvoorziening en de invoering van de Participatiewet.</p> <p>Konnected (GR en BV tezamen) heeft weerstandsvermogen van €13,2 miljoen, dat kan worden ingezet voor dekking van de nadelige gevolgen van Rijks kortingen.</p>	
Beleidsvoornemens 2021:	<p>De GR-Sallcon is 100% aandeelhouder van KonnecteD BV. De deelnemende gemeenten Olst-Wijhe en Deventer hebben in die zin geen rechtstreekse deelneming in KonnecteD BV.</p> <p>De gepresenteerde financiële gegevens bestaan uit een optelling van het eigen- en vreemd vermogen van Sallcon GR en KonnecteD BV tezamen. Daarnaast zijn de exploitatieresultaten van KonnecteD BV gepresenteerd. Sallcon GR heeft immers bedrijfsmatige activiteiten in KonnecteD BV belegd.</p> <p>Konnected BV is een netwerkwerkorganisatie met een toekomstbestendige werkleersetting en heeft de aansluiting op en met de arbeidsmarkt. De belangrijkste uitdaging voor de toekomst is het creëren van voldoende werkgelegenheid voor bestaande en nieuwe doelgroepen.</p> <p>Konnected werkt aan een nieuw Ondernemingsplan waarin het bedrijf verder zal transformeren van een klassiek SW – bedrijf (de instroom in de SW is gestopt) naar modern Werkleerbedrijf voor het uitvoeren van de Participatiewet. Dit vraagt investeringen in nieuwe Werk-Leer Routes voor nieuwe instroom vanuit de Participatiewet en de arbeidstoekomst voor de huidige SW populatie kan daarmee beter worden geborgd.</p>	
Contractwaarde 2021:	€4.254.884	
Bijdrage GR 2021:	€15.961.889	
Subsidie 2021:		

Dividend 2021:

Financiële gegevens		2019	2020	2021
Eigen vermogen		€18.775.000	€17.236.000	€15.893.000
Vreemd vermogen		€8.956.000	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat		-€620.000	-€316.000	-€701.000
Bron		Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:				
Garantie 31-12-2021:				
Lening 31-12-2021:				

GR Historisch Centrum Overijssel				
Vestigingsplaats:	Zwolle			
Website:	historischcentrumoverijssel			
Programma:	Kunst en cultuur			
Entiteit	GR			
Deelnemingspercentage:	33%			
Doel en openbaar belang:	De GR voert het beheer en advies over gemeentelijke- en rijksarchiefbescheiden en -collecties. Daarnaast zijn er publiekstaken gericht op ontsluiting van de archieven, zoals tentoonstellingen, websites e.d. Dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling, aanvullend in een vierjarig activiteitenplan. Naast Deventer zijn Zwolle en de Rijksoverheid (ministerie van OCenW) deelnemer.			
Financieel risico:	Het weerstandsvermogen is toereikend. Financiële risico's zijn beperkt.			
Toelichting:				
Beleidsvoornemens 2021:	Vanwege veranderingen in de archiefwet en de visie van het rijk op de regionale historische centra staat vast dat het rijk uit de GR zal treden. Wel blijft het Rijk duurzaam verbonden met de regionale historische centra vanwege de papieren archieven. Hierbij is een juridische constructie nodig om de financiering door het Rijk te regelen. In 2020 zal dit nader worden uitgewerkt			
Contractwaarde 2021:				
Bijdrage GR 2021:	€1.182.976			
Subsidie 2021:				
Dividend 2021:				
Financiële gegevens		2019	2020	2021
Eigen vermogen		€1.195.786	€360.088	€300.088
Vreemd vermogen		€2.656.645	€1.707.842	€1.644.053
Resultaat		€752.218	€0	€0
Bron		Jaarrekening	Begroting	Begroting

Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	
Garantie 31-12-2021:	
Lening 31-12-2021:	

NV Centrumgarage Deventer				
Vestigingsplaats:	Deventer			
Website:	centrumgarage-deventer			
Programma:	Leefomgeving			
Entiteit	NV			
Deelnemingspercentage:	5 %			
Doel en openbaar belang:	Exploitatie van de parkeergarage Sijzenbaan, nabij het winkelgebied van de binnenstad.			
Financieel risico:	Risico is dat het winkelaanbod in de binnenstad afneemt en bezoekersaantal (en de omzet en het resultaat van de centrum garage) terugloopt.			
Toelichting:	De gemeente Deventer bezit circa 5% van de aandelen in deze vennootschap. De overige aandeelhouders zijn binnenstadondernemers en particulieren. In beginsel loopt de gemeente risico op verlies van het ingebrachte risicodragend kapitaal ad €39.600 en op de structurele dividendraming ad €19.000. Los van het feit dat de vennootschap vermogen heeft voor opvang van risico's geven de praktijk tot nu toe en de vooruitzichten aan dat beide risico's beperkt zijn.			
Beleidsvoornemens 2021:	Het nog aantrekkelijker maken van de parkeervoorziening is en blijft een doelstelling van de NV.			
Contractwaarde 2021:				
Bijdrage GR 2021:				
Subsidie 2021:				
Dividend 2021:	€19.000			
Financiële gegevens		2019	2020	2021
Eigen vermogen		€1.398.375	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen		€937.559	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat		€763.388	Niet bekend	Niet bekend
Bron		Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:		€39.552 (€39.552)		

Garantie 31-12-2021:	
Lening 31-12-2021:	

NV Vastgoed Milieucentrum Deventer				
Vestigingsplaats:	Deventer			
Website:	ulebelt			
Programma:	Milieu en duurzaamheid			
Entiteit	NV			
Deelnemingspercentage:	49,50%			
Doel en openbaar belang:	Realiseren, in stand houden en beheren van de accommodatie voor een milieucentrum annex kinderboerderij.			
Financieel risico:	Financiële risico's zijn beperkt. Exploitatie en balansmutaties verlopen jaarlijks volgens een vast patroon. Het onderhoud wordt verricht volgens een periodiek te actualiseren meerjarig onderhoudsprogramma.			
Toelichting:	Ongeveer 49,5% van de aandelen in deze vennootschap is in handen van de gemeente Deventer. De overige aandeelhouders zijn Woningstichting Rentree (ongeveer 49,5%), Sallcon (0,8%) en IVN (0,1%). Deze vennootschap kent beperkte bedrijfsvoeringrisico's. Het weerstandsvermogen is toereikend. De stichting Ulebelt is enige huurder van dit maatschappelijk vastgoed.			
Beleidsvoornemens 2021:	<p>De Ulebelt (huurder van het vastgoed) blijft naast haar prestaties op de kernprestaties educatie, kinderboerderij en terrein inzetten op maatschappelijke activiteiten. Het betreft onder meer het aanbieden van werkplekken in het kader van re-integratie, zorg en reclassering, stageplaatsen voor scholing, faciliteren van activiteiten voor mensen met een beperking, maar ook facilitering van doelgroepen buitenschoolse- en kinderopvang, natuur- en milieurorganisaties en andere wijkgerichte organisaties.</p> <p>In 2019 is een verkenning naar toekomstopties voor de NV gestart. Er zijn twee aanleidingen voor deze verkenning. Ten eerste de vennootschapsbelastingplicht vanaf 1-1-2016. Deze belastingplicht is er alleen al door de NV-vorm. In een andere juridische vorm (bijvoorbeeld stichting of onderbrenging van het eigendom bij de gemeente) zou die belastingplicht er niet zijn. Ten tweede beraadt de gemeente Deventer zich als groot aandeelhouder over de positionering van maatschappelijk vastgoed, waaronder die van de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer, het sportbedrijf en de NV Milieucentrum. In 2020 wordt besluitvorming voorgelegd.</p>			
Contractwaarde 2021:				
Bijdrage GR 2021:				
Subsidie 2021:				
Dividend 2021:				
	Financiële gegevens	2019	2020	2021

Eigen vermogen	€746.913	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	€31.555	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€15.387	€13.949	Niet bekend
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021: €272.268 (€0)			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

NV Sportbedrijf Deventer				
Vestigingsplaats:	Deventer			
Website:	sportbedrijfdeventer			
Programma:	Meedoen			
Entiteit	NV			
Deelnemingspercentage:	100%			
Doel en openbaar belang:	Stichten, beheren, exploiteren en in stand houden van binnensportaccommodaties (De Scheg, Borgelerbad, sporthallen/gymzalen).			
Financieel risico:	Op basis van een risicoscan is het benodigd weerstand vermogen voor de NV vastgesteld. Als subsidieverstrekker zorgt de gemeente voor een stuk borging van de continuïteit van deze vennootschap. Een substantieel ander deel zal van de gebruikers (opbrengsten) moeten blijven komen. Dat was, is en blijft een risico voor dergelijke voorzieningen en het is voor de vennootschap een uitdaging om te blijven zorgen voor een aantrekkelijk aanbod tegen marktconforme / concurrerende prijzen in het belang van het op niveau houden van het gebruik. De jaarrekening 2019 laat een weerstandvermogen van €988.667 zien. Het beoogd benodigd weerstandvermogen (vastgesteld op €656.000) is daarmee gerealiseerd. In 2020 wordt wederom een risicoscan uitgevoerd en op basis daarvan wordt het benodigd weerstandvermogen geactualiseerd. In die actuele risicoscan zal ook het minimaal benodigde en beschikbaar te houden liquidatiesaldo een plaats moeten krijgen. Constatering is dat het liquiditeitsaldo van het sportbedrijf in de jaarrekening 2019 zeer marginaal is (€249.000). Prognose is dat de liquiditeitspositie in 2023 €1,1 miljoen zal zijn. De actuele risicoscan en actueel te maken benodigd weerstandvermogen zal t.z.t. met de gemeenteraad worden gedeeld.			
Toelichting:				
Beleidsvoornemens 2021:	Eind 2019 is de strategische visie High Five 2020 van de NV Sportbedrijf Deventer geactualiseerd. Aanleiding voor het vervroegd actualiseren van de strategische visie is het nieuwe Meedoen Sportbeleid 2020-2030 "Samen sporten maakt sterk", Het Nationaal Sportakkoord, de Toekomstverkenning sport (vanuit het Sociaal Cultureel Planbureau en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu).			
Contractwaarde 2021:				
Bijdrage GR 2021:				
Subsidie 2021:	€4.137.947			
Dividend 2021:				
Financiële gegevens		2019	2020	2021
Eigen vermogen		€988.667	€1.108.411	€1.311.716

Vreemd vermogen	€17.571.450	€18.584.648	Niet bekend
Resultaat	€300.357	€119.744	€203.305
Bron	Jaarrekening	Begroting	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€90.756 (€0)		
Garantie 31-12-2021:	€1.222.734		
Lening 31-12-2021:	€12.453.790		

NV Bergkwartier		
Vestigingsplaats:	Deventer	
Website:	nvbergkwartier	
Programma:	Kunst en cultuur	
Entiteit	NV	
Deelnemingspercentage:	17,50%	
Doel en openbaar belang:	Aankoop, restauratie en verhuur van monumentale en karakteristieke panden binnen de gemeente Deventer en aangrenzende gemeenten.	
Financieel risico:	Het belang van de gemeente Deventer in deze NV is ca. 16,2% van het totale aandelenkapitaal. De andere grote aandeelhouders zijn bank- en verzekeringsinstellingen, beleggingsfondsen en Deventer stichtingen. Het financieel risico van de gemeente beperkt zich tot het ingebrachte aandelenkapitaal.	
Toelichting:	<p>De jaarrekening 2014 van de NV sloot met een negatief resultaat van -/- €15,361 miljoen, namelijk een positief operationeel resultaat van €2,5 miljoen en wegens toepassing van herwaarderingen -/- €11,4 miljoen en afkoop van een renteswap plus andere kosten -/- €5,5 miljoen. Als gevolg hiervan kon aan aandeelhouders geen dividend meer worden uitgekeerd. Voorzichtigheidshalve is in het meerjarenperspectief van de gemeente Deventer de jaren erna ook geen dividend meer geraamd.</p> <p>In het Strategische Plan van de NV (vastgesteld in 2017) werd een versterking van de financiële positie in gang gezet met een loan to value vanaf 2019 van < 40%.</p> <p>Met het aandeelhoudersbesluit (2016) tot overheveling van middelen van Herwaarderingsreserve naar Algemene Reserve ("teruggeven" van de nominale waarde aan aandeelhouders) en de verbetering van financiële ratio's volgens het Strategisch Plan zou ook het uitkeren van structureel dividend weer mogelijk gaan worden. Daarnaast zou de NV ook nog het "mislagen" dividend van voorgaande jaren (€1,365 miljoen) aan de aandeelhouders kunnen gaan uitbetalen.</p> <p>Inmiddels wordt vanaf 2019 weer structureel dividend uitgekeerd. Het meerjarige perspectief (AvA juli 2020) beschrijft dat de liquiditeit vanaf 2024, naar verwachting, weer ruimte geeft om extra uitkeringen te doen van het achterstallig dividend, jaarlijks 1/3 deel van het achterstallig dividend. Deventer 3 x € 34.000.</p>	
Beleidsvoornemens 2021:	<p>Met het verder verstevigen van het financieel fundament volgens het Strategisch Plan kan de NV Bergkwartier zich weer nadrukkelijk richten op haar strategische doelen voor behoud (en herontwikkeling) van historisch waardevol erfgoed in de stad en de omgeving. Daaronder begrepen inhaal van achterstallig onderhoud, verwijdering asbest en verduurzaming. Voor de verhandelbaarheid van de aandelen, inclusief de aandelen aan toonder, is een nieuwe visie gewenst. Er is veel belangstelling voor aandelen Bergkwartier. Directeur en RvC bezinnen zich op een eventuele andere vorm, bijvoorbeeld certificaten of obligaties.</p>	
Contractwaarde 2021:		

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021: €77.000

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€35.954.675	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	€31.307.931	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€916.000	€287.000	€529.000
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€1.561.004 (€1.561.004)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

NV Deventer schouwburg		DEVENTER SCHOUWBURG
Vestigingsplaats:	Deventer	
Website:	deventerschouwburg	
Programma:	Kunst en cultuur	
Entiteit	NV	
Deelnemingspercentage:	77,50%	
Doel en openbaar belang:	Aanbieden van een breed en gevarieerd programma van (professionele) podiumkunst voor stad en regio.	
Financieel risico:	<p>In het totale aandelenkapitaal van deze vennootschap van afgerond €420.000 neemt de gemeente Deventer voor €325.260 deel. De andere aandelen zijn in handen van negen Deventer bedrijven. Het aandelenkapitaal van de gemeente in de NV is niet geactiveerd. Over dat bedrag loopt de gemeente aldus geen financieel risico meer. De gemeente subsidieert de schouwburg met een substantieel jaarbedrag, waarbij rekening is gehouden met de verplichtingen van de schouwburg richting de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer (erfpacht van de huisvesting). Daarmee zorgt de gemeente voor een stuk borging van de continuïteit van deze vennootschap. Een substantieel ander deel van de huisvestingskosten zal uit opbrengsten van de schouwburg moeten blijven komen. Dat was, is en blijft een risico voor dergelijke voorzieningen.</p> <p>Het borgen van de continuïteit van de schouwburg is nog steeds een actueel vraagstuk voor de gemeente. De schouwburg doet beroep op de gemeente voor zowel de financiering van haar vervangingsinvesteringen, aanvullende subsidie op de jaren 2019, 2020 en 2021 en het aanvullen van het weerstandsvermogen. Zie nadere toelichting.</p>	

Toelichting: Naast het verzoek om aanvullende financiering ad €1.254.650 voor vervangingsinvesteringen, heeft NV Deventer Schouburg (DS) een verzoek ingediend voor eenmalige subsidie (RM 22/5/2019) voor de jaren 2019, 2020 en voor aanvulling van het weerstandsvermogen. Voor 2019 is €180.000 aanvullende subsidie beschikbaar gesteld en voor 2020 € 90.000 plus in de Eerste Kwartaalrapportage 2020 € 200.000 (totaal voor 2020 €290.000) en €90.000 voor 2021 voor behoud van het prestatieniveau in 2020 en 2021.
 Voor aanvulling van het weerstandsvermogen van DS is op basis van de eerdere aanvraag van DS in mei 2019 in de stand van de generieke weerstandsreserve alvast rekening gehouden met het verstrekken van eenmalige subsidie van €260.000.

Omdat de schouburg nog geen meerjarenbegroting 2020-2023 heeft vastgesteld heeft de gemeente nog geen definitief besluit genomen over de financiering met gemeenteleningen van vervangingsinvesteringen en het aanvullen van het weerstandsvermogen van de schouburg. Zonder een vastgestelde meerjarige begroting heeft de accountant van de schouburg over de jaarrekening 2017 en 2018 en 2019 nog geen (goedkeurende) verklaring afgegeven. De accountantsverklaring volgt pas als de accountant een beeld heeft over de continuïteit van de schouburg in meerjarig perspectief.

In de gepresenteerde stand van het eigen vermogen 31-12-2019 is al rekening gehouden met de toezegging van de gemeente om het weerstandsvermogen met €260.000 aan te vullen.

Beleidsvoornemens 2021: De interim directeur van de Deventer Schouburg heeft begin maart 2020 een verkenning aangeboden waarin een pakket aan maatregelen is gepresenteerd dat erop gericht is het huidige inhoudelijke programma te continueren, binnen de financiële en inhoudelijke kaders zoals vastgesteld in de cultuurvisie. Voor de validatie en nadere uitwerking van dit plan is inmiddels een projectleider aangetrokken. Het college neemt eind 2020 een besluit over hoe verder gevolg te geven aan de gepresenteerde koerswijziging/investering in het Cultureel Centrum en legt dit vervolgens aan de raad voor. De mogelijk hieruit voortvloeiende vernieuwde subsidie aanvragen worden betrokken bij de behandeling van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024 dat in het najaar van 2020 door de raad wordt behandeld en het college legt daarover voorstellen aan de gemeenteraad voor.

Contractwaarde 2021:

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021: €1.803.515

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€2.174	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vreemd vermogen	€1.755.481	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Resultaat	€2.776	Nog niet bekend	Nog niet bekend

Bron	Concept jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021: €325.360 (€0)			
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer	
Vestigingsplaats:	Deventer
Website:	nvvastgoedmaatschappij
Programma:	Kunst en cultuur
Entiteit	NV
Deelnemingspercentage:	100%
Doel en openbaar belang:	Ontwikkeling en beheer van sociaal-cultureel maatschappelijk vastgoed.
Financieel risico:	De NV loopt met name financieel risico op de huurbaten en daarmee de terugbetaling van de door de gemeente aan de NV verstrekte geldleningen. Ander risico voor de NV is de vennootschap belastingplicht vanaf 2016. Ter voorkoming van het in de toekomst betalen van vennootschapsbelasting worden toekomstscenario's voor de NV uitgewerkt. In 2020 wordt daarover besluitvorming aan het college en vervolgens aan de raad voorgelegd.

Toelichting:

De gemeente loopt risico op verlies van aandelenkapitaal en het niet-tijdig of niet terugontvangen van de verstrekte leningen. De vennootschap heeft tegenover de exploitatielasten van die leningen huurbaten van de gebruikers staan en de gemeente bij de vaststelling van de jaarbijdragen / jaarsubsidies voor die gebruikers rekening houdt met die verplichtingen. Tegenover het aandelenkapitaal en de leningschuld staat de waarde van het maatschappelijk vastgoed voor huisvesting van belangrijke cultuurvoorzieningen.

In 2013 is besloten nieuwbouw bibliotheek en het Filmtheater te laten ontwikkelen, inbrengen en exploiteren door de NV.

Financiering wordt door de gemeente geleverd. In 2018 is de nieuwbouw bibliotheek opgeleverd en in gebruik genomen en in september 2020 wordt de Viking opgeleverd.

Vanaf 2016 is de NV, alleen al wegens de NV-vorm, vennootschapsbelastingplichtig. Reden om toekomstopties uit te werken. In de eerste helft van 2020 worden die toekomstopties voorgelegd.

De concept jaarrekening 2019 sluit met een negatief resultaat van -€344.956. Begroot was -€351.683. Redenen van negatieve resultaten zijn hieronder toegelicht.

Het jaar 2021 sluit met een negatief exploitatieresultaat van -€774.781. Daarvoor zijn drie redenen.

- Ten eerste het hogere percentage afschrijving op het Cultureel Centrum (CC) vanaf 2018 zoals dat bij de start van het CC is bepaald. De hogere afschrijving vanaf 2018 is €175.000. Dekking vindt plaats door de daarvoor binnen de NV beschikbare reservepositie en door de huurbaten in het meerjarenperspectief.
- Ten tweede de begrote stapsgewijze verhoging van huren gebouwen Havenkwartier waardoor in de eerste jaren nog verlies wordt geleden en later wordt ingelopen.
- Ten derde de afschrijving op de gebouwen De Viking en bibliotheek. Vanaf de oplevering van de gebouwen De Viking en nieuwbouw bibliotheek worden ook die gebouwen in het meerjarenperspectief voor de exploitatie van de NV ingebracht. Ter voorkoming van afdracht van Vennootschapsbelasting is in 2015 besloten tot de omzetting van de gemeentelijke middelen van a fonds perdu in aandelenkapitaal ten behoeve van de projecten bibliotheek en de Viking. Door die omzetting is de jaarlijkse afschrijving (Mimik €346.000 en Bibliotheek €271.000) in de exploitatie van de NV hoger en ontstaan netto exploitatienadelen en daardoor ook een oplopende post negatieve reserve binnen het Eigen Vermogen. Tezamen met het aandelenkapitaal, dat uiteraard op de balans in tact blijft, is het eigen vermogen van de NV (aandelenkapitaal + reserve) in het meerjarenperspectief positief. Na die omzetting in 2015 zijn er nog aanvullende stortingen aandelenkapitaal gedaan waarvoor dezelfde systematiek geldt.

Beleidsvoornemens 2021:

De NV is ontwikkelaar van het project Viking. De gemeente financiert met aandelenkapitaal en geldleningen. Voor de aanstaande gedeeltelijke leegstand in het Cultureel Centrum (o.a. wegens het vertrek van het Filmhuis) zal de NV in 2020 in samenspraak met de gemeente toekomstopties voor het Cultureel Centrum presenteren. Vanuit de gemeente is daartoe allereerst een visie op cultuureducatie tot besluitvorming gekomen. Daarin is een uitgangspunt opgenomen ten aanzien van (een bredere) inzet van het cultureel maatschappelijk vastgoed en beleid over de huurprijzen. Uitwerking daarvan moet in een Uitvoeringsnota nog plaatsvinden.

Contractwaarde 2021:

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€24.026.336 (incl. voorschot)	€25.183.270	€24.459.768
Vreemd vermogen	€16.449.082	€17.306.014	€16.797.424
Resultaat	-€344.956	-€774.781	-€739.833
Bron	Concept Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€23.005.950 (€22.610.950)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:	17.074.017		

NV Luchthaven Teuge		
Vestigingsplaats:	Teuge	
Website:	teuge-airport	
Programma:	Economie en internationaal beleid	
Entiteit	NV	
Deelnemingspercentage:	25%	
Doel en openbaar belang:	Exploitatie van een luchthaven voor zakelijke en recreatieve burgerluchtvaart.	
Financieel risico:	<p>Algemeen risico is dat vliegbewegingen achterblijven bij de raming, minder havengelden worden ontvangen en daardoor negatieve exploitatieresultaten worden behaald.</p> <p>Specifieke risico's zijn de geplande laagvliegroutes Lelystad tot 2023 en de herindeling van het luchtruim vanaf 2023. Specifiek risico is dat het Nationaal Paracentrum hierdoor noodgedwongen zou moeten verhuizen waardoor de NV Luchthaven Teuge een aanzienlijke structurele inkomstenbron (50%) mis gaat lopen. Bij brief van 22-2-2019 heeft de Minister met een kamerbrief kenbaar gemaakt dat op 25-1-2019 maatwerk afspraken zijn vastgelegd tussen het ministerie, luchtverkeersleiding Nederland, Commando Luchtstrijdkrachten, Lelystad Airport, luchthaven Teuge en het parachutistencentrum over de periode tot aan herziening van het luchtruim. waardoor er gesprongen kan blijven in de afgesproken tijdblokken.</p>	
Toelichting:	<p>De aandelen van deze NV zijn in handen van de gemeenten Apeldoorn (ca. 54,5%), Deventer (ca. 25%), Zutphen (ca.11,5%) en Voorst (ca. 8,5%). De NV voorziet in haar financiering vanuit een private bank. De inbreng van de vier deelnemende gemeenten in de NV betreft de inbreng van het aandelenkapitaal en de garantstelling van die aandeelhouders (Deventer, Voorst en Zutphen) voor een lening vanuit de gemeente Apeldoorn van € 71.000 met een looptijd van 3 jaar (aflossing per 31-12-2020). Het aandeel van Deventer in deze garantstelling is afgerond 25% (€17.750).</p> <p>Eind 2015 is een toekomstvisie voor de luchthaven aangeboden. Door de het besluit over de vliegroutes van Lelystad Airport en de herziening van het luchtruim na 2023 is de toekomst visie van de luchthaven Teuge in heel ander daglicht komen te staan.</p> <p>Vanuit de Wet Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (RBML) heeft het Rijk Provinciale Staten van Gelderland opdragen een luchthavenbesluit op grond van de Wet luchtvaart te nemen. De aandeelhoudende gemeenten in de NV Luchthaven Teuge, waaronder de gemeente Deventer met een belang heeft van 25%, hebben uitgesproken het aantal vliegbewegingen te maximeren op 80.000. Dat heeft de NV Luchthaven Teuge als uitgangspunt gehanteerd voor de aanvraag van 22 mei 2020 om een nieuw luchthavenbesluit bij het bevoegd gezag de provincie Gelderland.</p>	

Beleidsvoornemens 2021: Een exploitatieplan voor bedrijventerrein West (meerdere eigenaren) wordt door de NV opgesteld in samenspraak met gemeenten Voorst en Apeldoorn en Ontwikkelingsmaatschappij OostNL (Ministerie EZ en provincies Overijssel en Gelderland). De groei van bedrijvigheid versterkt de financiële positie van de luchthaven.

Contractwaarde 2021:

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€1.659.319	€1.121.207	€1.091.759
Vreemd vermogen	€1.434.002	€1.484.987	€1.433.653
Resultaat	-€27.129	€146.845	€7.124
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€489.857 (€489.587)		
Garantie 31-12-2021:	€17.750		
Lening 31-12-2021:			

Enexis Holding NV		
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch	
Website:	enexis	
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen	
Entiteit	NV	
Deelnemingspercentage:	0,26 %	
Doel en openbaar belang:	<p>Altijd en overal in het voorzieningsgebied van Enexis kunnen beschikken over stroom en gas, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.</p> <p>Met de deelneming heeft Deventer invloed op de dienstverlening en de tarieven, grip op de uitvoering van een publiek belang waaronder het faciliteren van de transitie naar duurzame energie.</p>	
Financieel risico:	<p>Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).</p> <p>De gemeente is voor 0,2592% aandeelhouder in deze vennootschap. Het risico is beperkt tot dat percentage van het nominale aandelenkapitaal en het risico op het verlies van de dividend. Bij eerstgenoemd risico hoort de opmerking dat Enexis zich met bijna 50% eigen vermogen ruim boven de wettelijk geregelde ratio van minimaal 40% bevindt.</p> <p>Bij het risico op het verlies van de structurele dividendraming hoort de opmerking dat Enexis Holding in een gereguleerde markt opereert, onder toezicht van de Energiekamer. Enexis moet rekening houden met de Aanwijzing van de minister van EZ dat de dividend pay-out ratio vanaf boekjaar 2011 maximaal 50% mag bedragen.</p> <p>Door naleving van de financiële kengetallen en de handhaving van de credit rating-doelstelling wordt ruimschoots voldaan aan wettelijke verplichtingen (Besluit financieel beheer netbeheerders) inzake vermogensverhoudingen en kredietwaardigheid, alsmede aan de financiële convenanten uit bestaande financieringsovereenkomsten.</p> <p>De financiële positie van Enexis wordt beïnvloed door effecten van energietransitie en reguleringsmethodiek. Er is veel geld nodig voor het toekomstbestendig maken van de energie-infrastructuur. Enexis moet proactief investeren om sneller duurzame opwek te kunnen aansluiten. Het huidige reguleringsskader stimuleert echter niet tot dergelijke investeringen. Extra investeringen tellen namelijk pas in de volgende reguleringsperiode mee bij de vaststelling van de vergoedingen. Door deze vertraging wordt druk gelegd op de financiële ratio's van netwerkbeheerder Enexis. Bij de Autoriteit Consument & Markt pleiten netbeheerders daarom voor aanpassing van de reguleringsmethodiek. De periode tussen kosten en vergoedingen moet verkort worden en het moet zeker zijn dat netbeheerders vergoeding ontvangen voor de kosten die zij maken. Dat geldt niet alleen voor de eigen investeringen, maar ook voor de stijgende inkoopkosten van TenneT.</p>	

Toelichting:

Er zijn twee redenen om aan te nemen dat de dividenduitkering aan aandeelhouders van Enexis zal dalen:

1. De kapitaalmarktrente en de WACC dalen waardoor ook de toekomstige nettowinst zal dalen met mogelijk 50% en daarmee ook de dividenduitkering met 50% zal dalen.
2. De doorrekening van het Klimaatakkoord door het Planbureau voor de Leefomgeving gaat uit van extra investeringen tot 2030 van ongeveer €1,9 miljard door Enexis. Om binnen het financieel beleid te blijven (met name behoud van rating A) betekent dit dat hiervan een derde vreemd vermogen en twee derde eigen vermogen nodig is. In totaal is dus tot 2030 ongeveer €1,3 miljard aan eigen vermogen nodig. Deels zal dat opgebouwd kunnen worden uit ingehouden winst en deels zal een beroep worden gedaan op aandeelhouders (een voorstel hiertoe is in april aan aandeelhouders voorgelegd).

Het geraamde dividend voor Deventer is €280.000 structureel. Financieel risico is een derving van 50%, €140.000 structureel. Als gevolg van de extra investeringen in de energietransitie en de doorberekening van de Tennettarieven zal de winst 2021 en het in 2021 te ontvangen dividend over de winst van 2020 mogelijk substantieel lager zijn ten opzichte van 2019 en 2020. Naar verwachting zal het uit te keren dividend in 2021 (over de winst van 2020) dalen.

Beleidsvoornemens 2021:

Enexis investeert in voorzieningen die het net geschikt maken voor deze veranderende energiestromen. De verwachting is dat Enexis de komende tien jaar €1,9 miljard extra moet investeren in het energienetwerk.

De extra investeringen mag Enexis met enkele jaren vertraging, over een periode van 40 jaar, doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze investeringen moeten wel voorgefinancierd worden. Daarvoor heeft Enexis haar aandeelhouders in april 2020 gevraagd haar eigen vermogen met €500 miljoen te versterken waardoor het onder gunstige voorwaarden vermogen kan aantrekken op de kapitaalmarkt voor de benodigde extra investeringen in het energienetwerk. Als alle aandeelhouders deelnemen naar rato van hun aandelenbezit, komt de te verstrekken lening van de gemeente Deventer neer op ruim €1,3 miljoen. Gezien het grote financieel beroep dat Enexis op de aandeelhouders, de provincies en gemeenten, doet worden 2 instapmomenten voorgesteld. Indien gemeentelijke besluitvorming vóór 15 juli 2020 wordt afgerond dan kan de lening op 29 juli 2020 worden afgesloten. Voor het tweede instapmoment moet de gemeente zich uiterlijk op 16 november 2020 aanmelden, zodat de lening op 30 november 2020 kan worden afgesloten. Het college beraadt zich over het verzoek van Enexis. Conform het gemeentelijk beleidskader op het verstrekken van geldleningen zal het college de raad om zijn wensen en bedenkingen vragen. Dat betekent dat het college ruim voor 16 november 2020 het collegevoorstel met de raad zal bespreken.

Enexis ondersteunt regionale overheden bij het opstellen van de Regionale Energie Strategie.

Contractwaarde 2021:

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021: €280.000

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€4.112.000.000	€4.088.000.000	€4.088.000.000

Vreemd vermogen	€4.416.000.000	€4.435.000.000	€4.435.000.000
Resultaat	€210.000.000	€100.000.000	€100.000.000
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€932.512 (€932.512)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Bank Nederlandse Gemeenten NV		
Vestigingsplaats:	Den Haag	
Website:	bngbank	
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen	
Entiteit	NV	
Deelnemingspercentage:	0,5 %	
Doel en openbaar belang:	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. BNG levert financiële diensten, onder andere kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren.	
Financieel risico:	De gemeente Deventer bezit ongeveer 0,5% van de aandelen in deze vennootschap. De andere aandeelhouders zijn gemeenten, provincies en de staat. Het eigenaarschap van deze overheden én het in de statuten verankerde beperkte werkterrein van de bank bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan de BNG zeer beperkt is. In lijn daarmee is het gemeentelijk risico op verlies van het ingebrachte kapitaal gering. Van het nominaal aandelenkapitaal van 292.313 aandelen tegen €2,50 is afgerond €60.000 geactiveerd.	
Toelichting:	<p>Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen.</p> <p>Nadeel op dividend voor Deventer in 2020 over de jaarrekening 2019 van BNG is € 368.000. Twee specifieke oorzaken. Ten eerste wegens het moeten treffen van een voorziening wegens verwacht kredietverlies van €153 miljoen en ten tweede teruglopende financiële resultaten van €80 miljoen mede wegens de lagere (kapitaal)markt rente. In de Eerste kwartaalrapportage 2020 is hierover nadere toelichting gegeven. Het effect van deze oorzaken op het dividend van Deventer is mogelijk deels ook structureel. Risico op structurele doorwerking wordt ingeschat op €120.000. Overigens geeft de BNG zelf geen financiële resultaatprognoses af. BNG meldt, dat gezien de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten de bank het niet verantwoord vindt een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2020. De lage langlopende rente zal volgens de bank een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van het renteresultaat.</p>	
Beleidsvoornemens 2021:	BNG blijft onveranderd het openbaar belang behartigen.	
Contractwaarde 2021:		

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021: €830.000

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€4.887.000	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	€144.802.000	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€163.000.000	Niet bekend	Niet bekend
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€730.782 (€60.650)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Wadinko NV		WADINKO		
Vestigingsplaats:	Zwolle			
Website:	wadinko			
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen			
Entiteit	NV			
Deelnemingspercentage:	2,55 %			
Doel en openbaar belang:	Stimulering van gezonde bedrijvigheid (met name in de maakindustrie en zakelijke dienstverlening en logistiek) en daarmee de werkgelegenheid in werkgebied van de aandeelhouders. Wadinko participeert momenteel in twee Deventer bedrijven (op een totaal van 25 participaties).			
Financieel risico:	De gemeente Deventer bezit 2,55% van de aandelen. De overige aandeelhouders zijn 24 gemeenten in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe en de provincie Overijssel. Het risico van de gemeente is beperkt tot het niet-geactiveerde aandelenkapitaal ad €6.100. Het risico is gering, ook omdat de actuele waarde van de vennootschapsportefeuille per 31 december 2019 €31 miljoen hoger is dan de boekwaarde (bron: jaarverslag 2019). De NV heeft geen vreemd vermogenspositie. De NV keert structureel dividend uit.			
Toelichting:	Inherent aan haar doelstellingen loopt Wadinko risico's. Door interne maatregelen m.b.t. risicobeheersing zijn risico's voor aandeelhouders beperkt. Wadinko participeert in Raden van Commissarissen van participaties opdat daarmee toezicht kan worden gehouden op de directies. Bij participaties die geen Raad van Commissarissen hebben, is met een aandeelhoudersovereenkomst een vergelijkbare situatie gecreëerd.			
Beleidsvoornemens 2021:	In het beleidsplan 2016-2020 heeft Wadinko de volgende twee doelen benoemd: 5.000 arbeidsplaatsen in 2021 te realiseren bij Wadinko participaties (2018= 3.696) en gemiddeld 4% rendement te realiseren op het eigen vermogen (in de periode 2013-2017 bedroeg het rendement 5,8%). Wadinko heeft geconstateerd dat in haar werkgebied behoefte is aan risicokapitaal bij kleine ondernemingen waar participatie door middelen van aandelen kapitaal (nog) niet realistisch is. Wadinko heeft ondernemersleningen geïntroduceerd en daarvoor €3.000.000 gealloceerd voor dit product. Er worden achtergestelde leningen verstrekt van maximaal €300.000.			
Contractwaarde 2021:				
Bijdrage GR 2021:				
Subsidie 2021:				
Dividend 2021:	€30.000			
Financiële gegevens		2019	2020	2021
Eigen vermogen		€68.870.162	Niet bekend	Niet bekend

Vreemd vermogen	€1.605.170	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	€2.065.477	€1.500.000	€1.500.000
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€6.100 (€0)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV		
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch	
Website:	erhbv	
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen	
Entiteit	NV	
Deelnemingspercentage:	0,26 %	
Doel en openbaar belang:	<p>Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteit Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V., tevens voor 50% eigenaar van EPZ, heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. ("PBE"). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. PBE blijft bestaan met een beperkt takenpakket. PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V.</p> <p>Doel is de afwikkeling van de verkoop van Essent aan RWE.</p>	
Financieel risico:	<p>Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag €1.496.822) (art 2.:81 BW).</p>	

Toelichting:

Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd.

Binnen PBE is nog een bedrag van €1,6 miljoen (merendeel aandelenkapitaal) achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen.

De verwachting is dat de vennootschap in 2021 zal kunnen worden ontbonden en/of zal kunnen fuseren met één van de andere vennootschappen die bij de verkoop van Essent zijn opgericht.

Verwachting is dat bij ontbinding van PBE €1.650.000 dividend wordt uitgekeerd. Voor Deventer afgerond 0,26% is €4.200

Beleidsvoornemens 2021:

Contractwaarde 2021:

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€1.589.543	€1.589.543	€0
Vreemd vermogen	€455.015	€0	€0
Resultaat	-€15.402	€0	€0
Bron	Jaarrekening	Prognose	Prognose
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€1 (€1)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Stichting administratiekantoor Dataland	
Vestigingsplaats:	Gouda
Website:	dataland
Programma:	Algemene dekkingsmiddelen
Entiteit	ST
Deelnemingspercentage:	0,71 %
Doel en openbaar belang:	Ondersteunen en faciliteren van gemeenten op het gebied van geo-, WOZ- en vastgoedinformatie, oftewel objectinformatie. De missie van Dataland BV is het realiseren van een landelijke voorziening, die leidt tot het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed- en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven.
Financieel risico:	Het risico is beperkt tot de nominale waarde van de certificaten van aandelen die de gemeente heeft via de Stichting Administratiekantoor Dataland. De Stichting is houdster van de aandelen van Dataland BV. De gemeente Deventer neemt dus niet rechtstreeks risicodragend deel in de bedrijfsactiviteiten van de vennootschap Dataland BV. Van de nominale waarde is slechts een fractie geactiveerd.
Toelichting:	Deventer heeft 48.184 certificaten. In 2018 0,71% van het totaal. De stichting Administratiekantoor Dataland is aandeelhouder en heeft daarmee stemrecht en zeggenschap in Dataland BV. De certificaathouders niet.

Beleidsvoornemens 2021: Administratiekantoor DataLand is een stichting van, voor en door gemeenten met een ideëel doel: uitvraag van Geografische data bij gemeenten waarna deze worden bewerkt en, op maat, weer worden gedistribueerd naar gemeenten en naar andere belanghebbende afnemers van deze data. Deze publieke en private afnemers hoeven de geo-data die zij nodig hebben, niet bij alle gemeenten afzonderlijk uit te vragen. DataLand helpt de gemeenten de kwaliteit van hun geo-informatie te verbeteren door middel van kwaliteitstesten en vakopleidingen. DataLand vertegenwoordigt de gemeenten op terreinen als de WOZ, de BGT, en de aanbesteding van beeldmateriaal. Een onder de stichting ressorterende BV voert deze taak uit op not-for-profit basis. DataLand profileert zich als het (geo-) sectoraal kennis- en datacentrum van de Nederlandse gemeenten, en als gemeentelijke belangenvertegenwoordiger in dit veld.

Met de komst van de Landelijke Voorziening WOZ in 2017 is informatie over de WOZ-waarde van woningen vrijelijk beschikbaar gekomen. Afnemers die enkel de WOZ-waarde voor woningen zoeken, kunnen nu gratis aan hun informatie komen waardoor het gebruik van de Vastgoedscanner (VGS) van Dataland terugloopt.

Door het bestuur van de vennootschap is in 2019 het besluit genomen tot een overname en afbouw van haar activiteiten. Dit besluit is tevens door de certificaathouders van de vennootschap goedgekeurd. Het bestuur heeft uitgesproken de activiteiten uiterlijk eind december 2021 of zoveel mogelijk eerder te hebben overdragen of hebben afgebouwd. Hierna zal de vennootschap worden geliquideerd. De verwachting is dat de onderneming met de toekomstige kasstromen deze beëindiging uit eigen middelen kan financieren.

Het secretariaat van het Gemeentelijk Geo-Beraad, de kennisbank en de opleidingen zijn al door de VNG overgenomen. De Vastgoedscanner, de dataleveringen en een aantal KNOOP-diensten gaan naar het Kadaster.

Administratiekantoor DataLand is een stichting van, voor en door gemeenten met een ideëel doel: uitvraag van Geografische data bij gemeenten waarna deze worden bewerkt en, op maat, weer worden gedistribueerd naar gemeenten en naar andere belanghebbende afnemers van deze data. Deze publieke en private afnemers hoeven de geo-data die zij nodig hebben, niet bij alle gemeenten afzonderlijk uit te vragen. DataLand helpt de gemeenten de kwaliteit van hun geo-informatie te verbeteren door middel van kwaliteitstesten en vakopleidingen. DataLand vertegenwoordigt de gemeenten op terreinen als de WOZ, de BGT, en de aanbesteding van beeldmateriaal. Een onder de stichting ressorterende BV voert deze taak uit op not-for-profit basis. DataLand profileert zich als het (geo-) sectoraal kennis- en datacentrum van de Nederlandse gemeenten, en als gemeentelijke belangenvertegenwoordiger in dit veld.

Met de komst van de Landelijke Voorziening WOZ in 2017 is informatie over de WOZ-waarde van woningen vrijelijk beschikbaar gekomen. Afnemers die enkel de WOZ-waarde voor woningen zoeken, kunnen nu gratis aan hun informatie komen waardoor het gebruik van de Vastgoedscanner (VGS) van Dataland terugloopt.

Door het bestuur van de vennootschap is in 2019 het besluit genomen tot een overname en afbouw van haar activiteiten. Dit besluit is tevens door de certificaathouders van de vennootschap goedgekeurd. Het bestuur heeft uitgesproken de activiteiten uiterlijk eind december 2021 of zoveel mogelijk eerder te hebben overdragen of hebben afgebouwd. Hierna zal de vennootschap worden geliquideerd. De verwachting is dat de onderneming met de toekomstige kasstromen deze beëindiging uit eigen middelen kan financieren.

Het secretariaat van het Gemeentelijk Geo-Beraad, de kennisbank en de opleidingen zijn al door de VNG overgenomen. De Vastgoedscanner, de dataleveringen en een aantal KNOOP-diensten gaan naar het Kadaster.

Contractwaarde 2021:

Bijdrage GR 2021:

Subsidie 2021:

Dividend 2021:

Financiële gegevens	2019	2020	2021
Eigen vermogen	€	Niet bekend	€0
Vreemd vermogen	€	Niet bekend	€0
Resultaat	€	€	€0
Bron	Jaarrekening	Begroting	Begroting
Nominale (balans)waarde aandelenkapitaal 31-12-2021:	€0 (Uitgangspunt is opheffing in 2020)		
Garantie 31-12-2021:			
Lening 31-12-2021:			

Risico's en weerstandsvermogen

In de planning - en control documenten van de gemeente wordt aandacht besteed aan de (financiële) risico's die de gemeente met haar verbonden partijen loopt. Voor het risicomanagement van een verbonden partij geldt dat er een juiste verhouding moet zijn tussen behartiging van het publieke belang en het te lopen risico (continuïteit van de organisatie). Bedacht moet worden dat de gemeente een tweedelijns positie heeft: Risicomanagement is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van verbonden partijen zelf. Bestuurders van verbonden partijen dienen tijdig in te spelen op ontwikkelingen en dienen risico's in afdoende mate te beheersen. De toezichthouders moeten dit bewaken. Een sterke governance structuur en adequaat risicomanagement dat geïntegreerd is in de gehele bedrijfsvoering, dragen bij aan het „in control“ zijn van verbonden partijen.

Bij optredende financiële problematiek binnen een verbonden partij (rekeningnadeel en / of nadeel in meerjarenperspectief) wordt de volgende lijn gevolgd.

- Eerst wordt het weerstandsvermogen van een verbonden partij aangesproken;
- Vervolgens worden beheermaatregelen getroffen om de exploitatie sluitend te houden / maken en wordt besloten tot aanvulling van het weerstandsvermogen binnen de verbonden partij tot de vastgestelde norm;
- Voorwaarde voor beperking van financieel risico is een toereikende liquiditeitspositie van de verbonden partij;
- Indien beheermaatregelen niet tot een gezond financieel meerjarenperspectief (kunnen) leiden en het liquiditeitssaldo niet toereikend is, loopt de gemeente als aandeelhouder (en als GR-partij) financieel risico. In het treffen van beheermaatregelen wordt ook betrokken of financiële zekerheid kan worden gevonden in een eventuele verkoop van eigendommen (met name vastgoed).

Indien bovenstaande niet mogelijk is, dan loopt de gemeente financieel risico met de volgende mogelijke consequenties:

- Tijdelijk / structureel beroep op aanvullende subsidie;
- Tijdelijke / structurele verstrekking van financiering / een kredietfaciliteit;
- Aanvulling aandelenkapitaal.

De gemeente heeft voor alle onvoorziene risico's binnen haar programma's (ook die wegens financieel risico op verbonden partijen) een weerstandsvermogen beschikbaar. De vraag is of de omstandigheden bij de verbonden partijen nu zodanig zijn gewijzigd dat een specifiek weerstandsvermogen moet worden aangehouden.

Op twee specifieke omstandigheden, de continuïteit van de schouwburg en de effecten van (maatregelen in verband met) het coronavirus, wordt hieronder expliciet ingegaan en hebben verband met het weerstandsvermogen van de gemeente.

1. Zoals in raadmededelingen en in deze paragraaf beschreven is de continuïteit van de schouwburg in het geding. De continuïteit van deze NV is afhankelijk van nog te nemen gemeentelijke besluitvorming over een nog actualiseren verzoek van de schouwburg voor subsidie over 2019, voor 2020 en 2021 en aanvulling van het weerstandsvermogen. Daarnaast is definitieve gemeentelijke besluitvorming over het verstrekken van gemeenteleningen voor vervangingsinvesteringen aan de schouwburg nodig. Voorwaarde daarvoor is een sluitende meerjarige begroting van de schouwburg. Nadat in november 2019 het eindrapport Ebben over de schouwburg is afgerond, is aan de interim-directeur van de schouwburg verzocht te onderzoeken in welke mate de eerder aangeleverde financiële documenten aanpassing behoeven en of daarmee ook de subsidieverzoeken gewijzigd moeten worden ingediend. De interim directeur van de Deventer Schouwburg heeft begin maart een verkenning aangeboden waarin een pakket aan maatregelen is gepresenteerd die erop gericht is het huidige inhoudelijke programma te continueren, binnen de financiële en inhoudelijke kaders zoals vastgesteld in de cultuurvisie. Voor de nadere uitwerking van dit plan is inmiddels een projectleider aangetrokken.
Het college neemt t.z.t. vernieuwde subsidie aanvragen in behandeling en legt daarover voorstellen aan de gemeenteraad voor. Voorshands is op basis van de eerdere aanvraag van mei 2019 in de stand van de generieke weerstandsreserve alvast rekening gehouden met het verstrekken van eenmalige subsidie (op basis van de concept-documenten van de schouwburg van mei 2019).
2. Over de financiële effecten voor verbonden partijen wegens de corona (maatregelen) wordt de gemeenteraad separaat en periodiek over de actualiteit daarvan geïnformeerd.

Zie ook de [paragraaf weerstandsvermogen](#) waarin de financiële belangen in verbonden partijen en het financieel risico aan de orde komt.

Paragraaf Grondbeleid

Wijzigingen

Wij verwachten een aanhoudend goede woningmarkt in 2021 waardoor de planresultaten stabiel zullen zijn en zich gaan ontwikkelen zoals geprognosticeerd in de grondexploitaties. Ook de vraag naar bedrijventerreinen en overige voorzieningen is goed. Of dat tot stabiele resultaten leidt is afhankelijk of er een match kan worden gevonden tussen de beschikbare gronden en de vraag uit de markt.

De effecten van het corona-virus zijn nog niet zichtbaar in de belangstelling voor en uitgifte van gronden, maar zorgen wel voor enige onzekerheid over de ontwikkelingen in 2021.

In 2021 wordt de grondexploitatie van de Teugseweg (Cluster Stadsentree) herzien. Dit betekent geen reguliere actualisatie op basis van autonome ontwikkelingen, maar een herziening op basis van nieuw voorgestelde planinhoudelijke uitgangspunten. Deze wordt ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Afhankelijk van de ontwikkelingen is het ook nog denkbaar dat de grondexploitatie niet wordt herzien, maar wordt afgesloten.

We zijn de mogelijkheden aan het bezien om de gronden van Heetenstraat, Shitaflat en voormalige Speeltuinallocatie en Wittenstein te ontwikkelen.

Om een goede invulling te geven aan de controlerende rol van de raad, wordt de raad vanaf 2019 met een tussentijdse actualisatie van de grondexploitaties geïnformeerd over de actuele stand van zaken. Deze tussentijdse actualisatie is middels de tweede kwartaalrapportage 2020 vastgesteld.

Ten opzichte van het Meerjarenperspectief Grondzaken 2019 (Jaarrekening 2019) zijn de resultaten van de grondexploitaties met €0,41 miljoen afgenomen. Dit nadat de verbetering van het resultaat van de grondexploitatie A1 Bedrijvenpark met €1,1 miljoen al eerder is verwerkt. Voor de verlieslatende grondexploitaties is per 1-1-2020 een verliesvoorziening van €48.798.911 beschikbaar. Deze wordt opgehoogd met €305.090 tot €49.104.001.

Het resultaat van de winstgevendende grondexploitaties (voor winstneming) neemt af van €4.263.141 (per 1-1-2020) tot €4.153.298, een afname van €109.843.

Voor €6.568.831 aan netto risico's wordt specifiek weerstandsvermogen aangehouden. Dat is een afname van €187.025 ten opzichte van de jaarrekening 2019.

Per saldo zijn de consequenties voor het benodigde weerstandsvermogen (verliesvoorziening en risico's) met €0,12 miljoen verslechterd ten opzichte van de jaarrekening 2019 (na verwerking van een verbetering van €1,1 miljoen door besluitvorming over het A1 Bedrijvenpark). Deze mutaties zijn bij de tweede kwartaalrapportage 2020 door de raad vastgesteld.

Visie

Een belangrijk thema is een evenwichtige ontwikkeling van Deventer. Ontwikkelingen in onder andere demografie, economie, technologie en duurzaamheid leiden tot verandering in de ruimtevrage. Uitgaande van het grondbeleid als ondersteunend instrument stellen we ons in dit kader de vraag hoe we een bijdrage kunnen leveren aan de daarbij behorende opgaven en ambities. Anders geformuleerd: hoe kunnen we een bijdrage leveren aan de waardecreatie, in coöperatie met onze inwoners, ondernemers en andere partners?

De kern van waardecreatie is het centraal stellen van het maatschappelijke effect van een gebiedsontwikkeling. Dat gebeurt vanuit een breed perspectief. Bijvoorbeeld of een gebiedsontwikkeling bijdraagt aan een gezonde leefomgeving of aan meer werkgelegenheid. Dit maatschappelijk effect wegen we af tegen de financiële investering en risico's in een gebiedsontwikkeling.

We werken verder aan de lopende grondexploitaties. Gronden en panden die om strategische redenen wel in gemeentelijk bezit blijven maar nog niet onmiddellijk nodig zijn voor een ontwikkeling, zijn als pauzelandschappen beschikbaar voor tijdelijke functies.

De kansen en risico's die horen bij grond- en vastgoedinvesteringen, hebben invloed op de algemene financiële positie van de gemeente. Dit beschrijven wij jaarlijks bij de Jaarrekening in het Meerjaren perspectief grondzaken (MPG).

Uitvoering

De woningmarkt is de laatste jaren zeer sterk gegroeid. In alle segmenten worden woningen gebouwd en verkocht. Dit geldt zowel voor gemeentelijke woningbouwplannen als ook voor particuliere ontwikkelingen. Vanuit investeerders is een goede belangstelling voor transformatie van bestaande kantoor- en andersoortige gebouwen naar woningbouw.

Ondanks deze inzet zien we een groeiend tekort op de woningmarkt ontstaan. Het aantal te koop staande woningen is zeer gering in vrijwel alle segmenten. Daarom is het noodzakelijk alle kansen te benutten die een bijdrage leveren aan het verhogen van een passende woningbouwproductie. Dat kan ook zijn in de vorm van een meer actieve gemeentelijke rol.

De bestaande voorraad gronden pakken we op. Dat betekent dat besluitvorming over de voorraad strategische gemeentelijke gronden, zoals de derde fase van Steenbrugge, van Heetenstraat of aan Rielersweg/Tjoenerstraat, aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

In 2021 verkennen wij de mogelijkheid voor het ontwikkelen van de gronden Hagenvoorde. Het project Tuinen van Zandweerd kent een innovatieve, duurzame opzet. Op die wijze wordt inhoud gegeven aan de eerder beschreven waardecreatie.

Er is een goede belangstelling voor het Bedrijvenpark langs de A1. In 2019 is een kavel van bijna 12 ha. verkocht. Daarmee resteert slechts een beperkt aantal ha uitgeefbare grond in het oostelijk plandeel. Daarom gaan we in 2021 door met de voorbereidingen om de westelijke gronden in ontwikkeling te nemen. Het A1 Bedrijvenpark is een onderscheidend bedrijventerrein voor duurzaamheid en innovaties. Dat willen we verder uitbouwen. Daarom moedigen we de komst van duurzame en innovatieve bedrijven aan.

Belangrijk is het perspectief voor een watergebonden bedrijfskavel aan de Westfalenstraat, die in beeld is voor de vestiging van een containerterminal.

Binnen de Poort van Deventer ontwikkelen we de gebieden Teugseweg (Stadsentree) en Gasfabriekterrein. We zien dit als een kansrijk gebied voor startups en hoogwaardige, innovatieve en duurzame bedrijvigheid. De ontwikkeling van de stadsentree wordt vertraagd als gevolg van een knelpunt in de verkeersontsluiting. Voordat de ontwikkeling verder vorm kan krijgen dient eerst dit knelpunt te worden opgelost.

Modernisering en herinrichting van de oudere bedrijventerreinen Kloosterlanden en Bergweide kunnen belangrijke impulsen op het gebied van duurzaamheid, toegankelijkheid en leefbaarheid geven. Mogelijk kan het grondbeleid hier een faciliterende en stimulerende rol spelen. Daarbij denken we aan de inzet van het instrument "erfpacht".

De ontwikkeling van de Sport- en Leisurestrook langs de Holterweg krijgt inmiddels meer vorm en inhoud.

Actualiteiten

De huidige “Nota Grondbeleid” dateert uit 2013 (vastgesteld in 2014). De basis van die nota is het zogenaamde faciliterende grondbeleid (nee, tenzij). Doordat de situatie sindsdien vrij wezenlijk is veranderd, wordt er gewerkt aan een nieuwe nota grondbeleid. Dit beschreven wij al in diverse opeenvolgende paragrafen grondbeleid. Het grondbeleid maakt meer integraal onderdeel uit van het ruimtelijk ontwikkelingsbeleid zoals dat in de omgevingsvisie, -programma’s en -plannen is en wordt vastgesteld.

In 2019 en 2020 is de “Nota Grondbeleid” geëvalueerd, is een aantal bouwstenen opgesteld voor een nieuw grondbeleid. Eind 2020 leggen wij de gemeenteraad de nieuwe uitgangspunten voor. In 2021 werken we dat verder uit in een nieuw grondbeleid, ook voorzien van uitvoeringskaders voor financiële spelregels, erfpacht en grondprijzen.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Wij werken bij het vaststellen van grondexploitaties in twee stappen. Eerst wordt de raad gevraagd in te stemmen met de inhoudelijke uitgangspunten, vastgelegd in een integraal stedenbouwkundig plan. Daarna maken wij een grondexploitatie waarin wij deze uitgangspunten hebben vertaald.

Steenbrugge 2e fase

De huidige grondexploitatie van Steenbrugge kent een negatief resultaat van €0,98 miljoen. Voor de ontwikkeling van de 2e fase is een intentieovereenkomst en een zes-partijen overeenkomst gesloten met de betrokken marktpartijen. Op 12 mei 2020 heeft het college besloten om de intentieovereenkomst te beëindigen. De belangrijkste reden om deze te beëindigen was het niet halen van de afgesproken planning, waardoor er grote vertraging in de verdere ontwikkeling zou ontstaan. Met het beëindigen van de intentieovereenkomst wordt teruggevallen op eerdere overeenkomsten die de gemeente heeft met diverse partijen, waaronder met grondeigenaar Van Wijnen. Concreet betekent het dat de gemeente de regie heeft over het gehele stedenbouwkundig plan, uitwerking bestemmingsplan voor Fase 2 en 3. Iedere grondeigenaar doet zijn eigen grondexploitatie.

Inhoudelijke basis is een concept ontwikkelperspectief dat onderzocht wordt op haalbaarheid. Dit ontwikkelperspectief wordt tezamen met de herziene grondexploitatie ter besluitvorming in 2021 aan de raad voorgelegd.

Bedrijventerrein A1

Het resultaat van de grondexploitatie Bedrijvenpark A1 is €30,2 mln negatief. Op 8 april 2020 heeft de raad de ontwikkelstrategie West vastgesteld. Hiermee is de start van het westelijk deel feitelijk gegeven. Tevens is op 22 april 2020 door de raad akkoord gegeven op de aankoop van de een deel van de gronden in het westelijk plandeel. Hiermee heeft de gemeente de gronden beschikbaar voor de aanleg van de bufferzone, een groot deel van de grondwal en waterretentie. Deze voorzieningen zijn randvoorwaardelijk bij de ontwikkeling van west tot bedrijventerrein.

In 2021 worden de gronden van dat deel bouwrijpgemaakt.

Cluster Stadsentree, Teugseweg

De ontwikkeling van het plan Deventer Experience in de Stadsentree van Deventer is complex. Het gebied biedt kansen voor de ontwikkeling van een duurzaam mobiliteitspunt, maar nieuwe functies genereren meer verkeer. Dat levert zonder aanpassingen problemen op bij de aansluiting op de Zutphenseweg. Eind 2020 wordt tezamen met de overige grondeigenaren in het gebied nader de ontwikkelingskansen onderzocht. De resultaten daarvan worden, tezamen met een herziene grondexploitatie aan de raad voorgelegd. Mogelijk leidt de verkenning tot de conclusie dat de raad wordt gevraagd de grondexploitatie af te sluiten.

Onroerend goed buiten exploitatie

Reserve Onroerende Zaken

De omvang van de ROZ is per 1-1-2020 €1,2 miljoen. De ROZ is een egaliseringsreserve waar jaarlijks het exploitatieresultaat van het taakveld "0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden" mee wordt verrekend. Het structurele exploitatieresultaat is nog steeds negatief, dat jaarlijks wordt goedge maakt door eenmalige verkoopresultaten. Wij verwachten komende jaren verschillende panden te kunnen verkopen (of te herontwikkelen) met een positief verkoopresultaat. Dit leidt tot eenmalige stortingen in de reserve, waarmee het negatieve exploitatieresultaat opgevangen kan worden. Tegelijkertijd zal door verkopen het structurele exploitatieresultaat van het taakveld "0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden" verbeteren. Hierin zit op termijn wel een risico dat niet het gehele negatieve exploitatieresultaat opgelost kan worden.

Paragraaf Investeringsen

Inleiding

De gemeente Deventer werkt door aan een aantrekkelijke stad en een mooi buitengebied. Voorbeelden zijn de vernieuwing van het stationsgebied, de verbetering van de bereikbaarheid van de stad door verbreding van de Hanzeweg en ondertunneling van de Oostriklaan. Deze projecten zijn inmiddels afgerond.

Wij staan voortdurend voor de uitdaging om met beperkte middelen taken en investeringen uit te voeren. Omdat wij daarbij selectief moeten zijn, kiezen wij tussen 'onvermijdelijk' en 'minder noodzakelijk'. Het behoud van de kracht en kwaliteit van onze gemeente staat daarbij centraal. Wij ontwikkelen ons op gebieden als energie, waterbeheer, ICT, bereikbaarheid en onderwijs. Samen met onze partners investeren wij in het leef-, woon-, werk- en verblijfmilieu van de gemeente. We versterken daarbij de verbindingen tussen het sociale en het ruimtelijke werkterrein van de gemeente.

Een ruimtelijk, economisch en sociaal gezond Deventer vraagt om blijvende investeringen die zorgen voor nieuwe dynamiek en werk in de stad. Investeringsen waar inwoners, bedrijven en toeristen lange tijd de vruchten van plukken. Daarom blijft het college in de begroting ruimte maken voor investeringen.

Voor het realiseren van betreffende voorzieningen en een duurzaam voortbestaan daarvan, investeert de gemeente jaarlijks grote bedragen. Met het oog op de schaarste aan middelen op de korte, middellange en lange planningshorizon worden keuzes gemaakt. Keuzes die vanwege een veelheid aan soms conflicterende politieke en maatschappelijke belangen en een complex aan regelgevingen niet eenvoudig zijn. In deze paragraaf zijn zowel de beleidsuitgangspunten als de meerjarige investeringen zelf opgenomen. Alleen zogenoemde dynamische investeringen komen aan de orde. Dat zijn investeringsprojecten in uitvoering danwel projecten die nog uitgevoerd moeten gaan worden.

Beleidsuitgangspunten

Het beleid voor investeringen binnen de gemeente Deventer is gericht op evenwicht tussen ontwikkeling, beleid, programma en geld. Ieder investeringsinitiatief wordt consequent beoordeeld op deze vier elementen.

Er kan onderscheid gemaakt worden in verschillende investeringsstromingen:

Investering	Dekking
1 Going concern	Reguliere begroting
2 Uitbreidingsinvesteringen	- Middelen zijn vrijgegeven - Middelen zijn gereserveerd, maar nog niet vrijgegeven
3 Voorportaal investeringen	Geen dekking, prioritering moet nog gemaakt worden

Going concern investeringen

De going concern investeringen vinden hun oorsprong in de reguliere bedrijfsvoering. Vanuit de behoefte of noodzaak om een bepaald product of dienst te blijven leveren, is het van belang dat een vervangingsinvestering wordt gepleegd. Going concern investeringen vinden hun oorsprong vanuit de bestaande dienstverlening. Uitgangspunt is dat deze worden gedekt vanuit de lopende begroting. Aan de going concern investeringen ligt een vervangingschema ten grondslag. Voor het taakveld verkeer en vervoer is dat bijvoorbeeld het MJOP MIND en voor rioleringen is dat het GRP. Voor ICT is voor vervangingsinvesteringen een Roadmap opgesteld.

Uitbreidingsinvesteringen

Uitbreidingsinvesteringen komen voort uit nieuw beleid (producten en diensten) of uitbreiding van bestaand beleid. Deze behoefte aan een nieuw/verbetert product of dienstverlening vertaalt zich in uitbreiding- of herontwikkelingsinvesteringen. Daarnaast kunnen deze investeringen voortkomen vanuit een locatie ontwikkeling (grondexploitatie) of uit het raads- en collegeprogramma. Voor deze investeringen zijn aanvullende middelen nodig (subsidies, heroverweging). Jaarlijks in de voorjaarsnota wordt een meerjarige investeringsplanning opgesteld. Met dit instrument wordt voor ieder investeringsinitiatief bepaald of er evenwicht is tussen ontwikkeling, beleid, programma en geld en wordt er een rangorde (prioritering) vastgesteld. Tevens worden middelen in de meerjarenbegroting gereserveerd. Via een separaat raadsvoorstel worden deze middelen definitief vrijgegeven. Het is ook mogelijk dat een deel van de gereserveerde middelen via een kwartaalrapportage als een voorbereidingskrediet wordt vrijgegeven.

Voorportaal investeringen

Veel ambities, projecten en wensen zijn opgenomen in het bestuursakkoord en de begroting. Daarnaast blijven verschillende majeure projecten en opgaven staan. Daarvoor zijn op dit moment geen middelen beschikbaar, omdat een andere prioritering is gemaakt. In het hoofdstuk financiën zijn deze voorportaal investeringen opgenomen.

Going concern investeringen

Op basis van de reguliere begroting wordt hierna een tabel gepresenteerd met verschillende vervangingsinvesteringen. De kapitaallasten die uit deze investeringen voortvloeien zijn meegenomen in de exploitatielasten vanaf het jaar nadat de investering is afgerond.

(bedragen x €1.000)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	Totaal	2021	2022	2023	2024	Dekking
ICT	Bedrijfsvoering	Overhead	9.356	2.422	2.477	1.441	3.016	Egalisatiereserve DOWR-i
Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)	Leefomgeving	Riolering	2.491	1.393	1.098			Rioolheffing
Meerjarenonderhoudsprogramma openbare ruimte (MJOP)	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	8.249	3.670	2.235	1.914	430	MJOP-MIND 2019-2022
Vervanging elektra markt	Economie en internationaal beleid	Bedrijfsloketregelingen	192		192			Programma
Totaal			20.288	7.485	6.002	3.355	3.446	

ICT

Op basis van de Roadmap ICT zijn de (vervangings)investeringen voor de komende jaren benoemd. Tijdige vervanging is strikt noodzakelijk vanuit het oogpunt van continuïteit en informatiebeveiliging.

Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

Het vastgestelde Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) geeft de vervangingsinvesteringen weer tot en met 2019. Het GRP is verlengd tot 2020. De investeringen in riolering zijn opgenomen in het MJOP MIND 2021-2024. Investeringen in riolering worden integraal opgepakt in combinatie met bijvoorbeeld reconstructies of buurtaanpak projecten.

Meerjarenonderhoudsprogramma openbare ruimte (MJOP)

In het MJOP-MIND 2021-2024 zijn de vervangingsinvesteringen opgenomen. Het gaat onder andere om het omvormen van wegen, fietspaden, kruispunten en rotondes. Centrale doelstelling van deze MJOP projecten is het verbeteren van de constructieve staat van de hoofdrijbaan en het verbeteren van de verkeersveiligheid en fietsvoorzieningen.

Vervanging elektra markt

In 2022 is de vervanging van de elektriciteitsvoorziening van de weekmarkten voorzien. Dit betreft de reguliere vervanging van de elektriciteitsvoorziening (ondergrondse putkasten) op de Brink.

Uitbreidingsinvesteringen

Op basis van de geprioriteerde investeringsplanning worden hieronder twee tabellen gepresenteerd met de verschillende investeringsprojecten. We maken daarbij onderscheid in investeringen waarvoor de middelen zijn vrijgegeven en investeringen waarvoor de raad middelen heeft gereserveerd, maar waarvoor de middelen nog niet zijn vrijgegeven.

Uitbreidingsinvesteringen waarvoor middelen zijn vrijgegeven (bedragen x €1.000)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	Totaal	Dekking
Fietsparkeren binnenstad	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	480	Reserve gemeentebrede investeringen
Winkelcentrum Colmschate	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	600	Algemene middelen
van Hetenstraat	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen	105	Ontwikkeling verkoop grond
de Dreef	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen	58	Ontwikkeling verkoop grond
Shitaflat en speeltuinlocatie	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen	236	Ontwikkeling verkoop grond
Oranjekwartier	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen	415	Ontwikkeling verkoop grond
Brinkgarage	Leefomgeving	Parkeren	2.325	Reserve parkeren en voorziening parkeerbijdrag
Lebuinuspleinen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	2.760	Algemene middelen
Grondexploitaties	Herstructurering en vastgoed	Grondexploitaties en fysieke bedrijfsinfrastructuur	PM	Ontwikkeling verkoop grond en verliesvoorzienin
Totaal			6.979	

Fietsparkeren binnenstad

Om de binnenstad bereikbaar te maken en te houden zijn meer logische en bereikbare fietsparkeerplekken noodzakelijk. Daarvoor heeft de Raad in 2016 een krediet van €900.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen worden ingezet om de onbewaakte parkeermogelijkheden voor fietsers in de binnenstad te verbeteren. Een deel van deze investering wordt in 2021 uitgevoerd.

Winkelcentrum Colmschate

Wij geven een kwaliteitsimpuls aan het openbaar gebied in het vernieuwde winkelcentrum De Flora in Colmschate. Een deel van deze investering wordt in 2021 uitgevoerd.

Diverse ontwikkellocaties

Voor een viertal ontwikkellocaties is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Over het al dan niet en via welke strategie het in ontwikkeling nemen van deze locaties wordt ter besluitvorming voorgelegd. Deze voorbereidingskosten worden gedekt uit de grondverkopen.

Brinkgarage

De Brinkgarage wordt permanent gemaakt en gerenoveerd. Het ontwerp is vastgesteld, bestaande uit noodzakelijke investeringen en een pluspakket waaronder het verplaatsen van de entree.

Herinrichting Keizerstraat

Om de aantrekkelijkheid en economische vitaliteit van de binnenstad te versterken zijn vanuit de binnenstadsagenda middelen vrijgegeven voor herinrichting van de Keizerstraat. Dit kan gekoppeld worden aan het vervangen van de riolering.

Herinrichting Lebuinuspleinen

Het Grote Kerkhof is vanaf 2019 autovrij. Voor de herinrichting van het Grote Kerkhof en de Stromarkt is in 2020 een voorstel aan de Raad ter besluitvorming voorgelegd en daarmee de middelen voor het Grote Kerkhof definitief vrij gegeven.

Grondexploitatie

De investeringen grondexploitatie zijn in deze paragraaf niet opgenomen. Dit betreffen namelijk investeringen in tijdelijke voorraden die weer worden verkocht (handelsvoorraden). Deze voorraden leiden enkel voor een beperkte periode tot rentelasten in de exploitatie maar niet tot structurele kapitaallasten. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de paragraaf Grondbeleid.

Uitbreidingsinvesteringen waarvoor middelen zijn gereserveerd maar nog niet vrijgegeven (bedragen x €1.000)

Projectomschrijving	Programma	Taakveld	Totaal	Dekking
MIND	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	PM	Algemene middelen
Nieuwbouw Marke Zuid VMBO school	Jeugd en onderwijs	Onderwijshuisvesting	21.600	Stelpost gemeentebrede investeringen en reserve onderwijshuisvesting
Nieuwbouw Marke Zuid Sporthal	Meedoen	Sportaccommodaties	6.400	Algemene middelen en reserve onderhoudshuisvesting
Sporthal Bathmen	Meedoen	Sportaccommodaties	6.000	Algemene middelen
Kindcentrum Rivierenwijk	Jeugd en onderwijs	Onderwijshuisvesting	650	Algemene middelen
Vaart in de haven	Leefomgeving	Economische havens en waterwegen	1.500	Algemene middelen
Fietssnelweg Deventer-Zutphen	Leefomgeving	Verkeer en vervoer	1.000	MIND
Erfpachtgrond S/Park	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen	3.000	Erfpacht inkomsten
Totaal			40.150	

MIND

Om de verkeersveiligheid te verbeteren en de doorstroming te optimaliseren is het MIND kapitaallastenbudget met €50.000 in 2020 en vanaf 2021 structureel €100.000 verhoogd. Het investeringsbudget is afhankelijk van de afschrijvingstermijn. Dit budget is ook beschikbaar voor het verbeteren van de integrale toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mindervaliden en verbeteren van wegen in het buitengebied. Via een afzonderlijk raadsvoorstel zal de raad gevraagd worden de middelen vrij te geven.

Huisvesting VMBO-school de Marke-Zuid en sporthal Keizerslanden

Zowel het schoolgebouw de Marke Zuid van het ETTY Hillesum Lyceum (vmbo) als sporthal Keizerslanden zijn aan vervangende nieuwbouw toe. Bij de begroting 2018 was een krediet van €12 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan €10,5 miljoen voor een nieuwe vmbo-school van 9.000m².

Uit de business cases van 2019 kwam naar voren dat een gemeentelijke investering van €21,6 miljoen nodig is voor de nieuwbouw van een nieuwe vmbo-school van 9.000m². In de aan u gestuurde raadsmededeling is toegelicht dat deze stijging van het investeringsbedrag van €11,1 miljoen als autonoom is aan te merken.

In deze begroting is conform kaderbrief 2020 de hiermee samenhangende stijging van de kapitaalslasten van €522.000 structureel vanaf 2024 gedekt vanuit de algemene middelen. In de raadsmededeling staat ook dat het in januari 2020 het strategisch huisvestingsplan (SHP) door het ETTY Hillesum Lyceum is afgerond. Uit het SHP blijkt dat Marke Noord volledig vrijgespeeld kan worden, zodat deze locatie om niet terugkomt naar de gemeente voor herontwikkeling. Daarvoor is het wel nodig dat de nieuwbouw voor 200 leerlingen meer moet worden gebouwd dan in de huidige plannen, een toevoeging van 1.200m² BVO. Deze toevoeging betekent een extra gemeentelijke investering, die wordt globaal ingeschat op circa €3,4 miljoen. Inclusief een risicobedrag voor extra parkeerplaatsen en inritten (€ 300.000), leidt deze toevoeging tot structureel extra kapitaalslasten van €175.000. Stichting Carmel heeft in gesprekken aangegeven de eventuele opbrengstenpotentie van de locatie Boerhave als extra bijdrage (bovenop hun toegezegde bijdrage) in te willen brengen. Doordat er met deze ontwikkeling verschillende locatie(s) vrijkomen (De Marke Noord en mogelijk Boerhave en een deel op de Marke Zuid), is het voorstel aan de raad om de hieruit voortkomende opbrengsten te gebruiken voor dekking van de extra kapitaallasten voor de benodigde uitbreiding van 1.200m² BVO. Het risico bestaat dat als gevolg van planologische en economische ontwikkelingen de opbrengsten lager uitvallen. Voorlopig gaan we ervan uit dat de opbrengsten uit de ontwikkellocaties, toereikend zijn om de extra kapitaalslasten van de uitbreiding met 1200m² te kunnen dekken. Na besluitvorming door de raad kunnen de business cases worden geactualiseerd en volgen de definitieve investeringsbedragen.

Sporthal Bathmen

De sporthal is gebouwd in 1978, dus ruim 40 jaar oud. Deze voldoet niet aan de accommodatie-eisen van de diverse sportbonden en het NOC-NSF. De investeringen die nodig zijn, hebben betrekking op:

- de bouwkundige staat van de sporthal;
- de verouderde technische installaties;
- verouderde voorzieningen (kleedkamers, sanitair);
- maatregelen in het kader van veiligheid en hygiëne.

Het gebouw is afgeschreven, maar er zijn geen middelen gereserveerd voor nieuwbouw. Vanuit de bouwkundige staat en bijbehorende veiligheidseisen is er een noodzaak tot aanpak van de sporthal en daarmee een autonome ontwikkeling.

Een goede inschatting van het totale investeringsbedrag voor vervanging van de sporthal Bathmen is nog niet te maken. Daarvoor is nader onderzoek nodig, waarbij ook naar de ruimtelijke kaders moet worden gekeken. Hierbij wordt ook nauw opgetrokken met de initiatiefnemers uit Bathmen die een voorstel voor nieuwbouw hebben aangeleverd. Voorlopig houden we in de begroting rekening met een totaal investeringsbedrag van €6 miljoen (bouwsom plus grondkosten, bijkomende kosten, afwaarderingen, indexerend einde werk etc. conform sporthal Keizerslanden). Vertaald naar kapitaallasten betekent dit een structurele last van €240.000 vanaf 2024.

Kindcentrum Rivierenwijk

In het onderwijsprogramma 2020 was een aanvraag opgenomen voor uitbreiding met twee groepen van Kindcentrum Rivierenwijk (KCR). Dit is eind 2019 afgewezen omdat er onvoldoende duidelijkheid was over de onderbouwing van de ruimtebehoefte en er een verwijzing mogelijk was voor huisvesting in de Bierstraat waar een gebouw leeg staat.

Uit de toelichting van het KCR is gebleken dat het KCR het belangstellingspercentage van leerlingen die in de Rivierenwijk wonen aannemelijk heeft onderbouwd en dat er maatregelen door het KCR zijn genomen om kinderen die niet in de Rivierenwijk wonen niet meer in te schrijven. Ook heeft het KCR aangetoond dat uit de meerjaren leerlingprognose (15 jaar) blijkt dat er sprake is van een permanente ruimtebehoefte. Met name aan dit laatste punt hechten wij veel waarde. Bij de besluitvorming in 2012 over de realisering van het KCR is het belang van een goede onderwijsvoorziening juist voor kinderen in de Rivierenwijk het belangrijkste uitgangspunt geweest. Het KCR verwijzen naar de leegstand in de Bierstraat doet geen recht aan dit uitgangspunt.

Gezien de permanente ruimtebehoefte voor een beperkt aantal groepen wordt daarom voorgesteld om de voorziening “uitbreiding” te laten prevaleren boven de voorziening “medegebruik in een ander gebouw” c.q. “het in gebruik nemen van een dislocatie”.

De raad wordt gevraagd voor de uitbreiding een investeringsbedrag van €650.970 beschikbaar te stellen conform het normbedrag van de VNG.

De kapitaallasten van de voorgestelde uitbreiding bedragen in het eerste jaar circa €34.600. Zoals in de eerste kwartaalrapportage 2020 is aangegeven kunnen deze lasten niet worden opgevangen binnen de vrijwel van kapitaallasten. Daarom moet een beroep worden gedaan op de algemene middelen.

Vaart in de haven

Vestiging van een containerterminal in de haven vraagt verbetering van de faciliteiten van de haven en extra middelen. Betere havenfaciliteiten kunnen ook leiden tot meer inkomsten uit havengeld. Voor het vrijgeven van deze middelen wordt een voorstel ter besluitvorming voorgelegd. Daarnaast wordt vanuit de grondexploitatie Westfalenstraat geïnvesteerd in een kade. Deze wordt gedekt uit de erfpacht inkomsten.

Fietsnelweg Deventer Zutphen

In het kader van de Clean Tech Regio hebben wij met de gemeenten Zutphen en Lochem en de provincies Overijssel en Gelderland afspraken gemaakt over cofinanciering van de aanleg van een fietsnelweg tussen Deventer en Zutphen. Wij dragen uit het MIND budget €1 miljoen bij in de investering.

Erfpachtgrond S/Park

Conform de samenwerkingsovereenkomst met Nouryon en HMO investeert de gemeente in de gronden en geeft deze in erfpacht uit. In 2018 zijn de eerste gronden overgedragen. In 2021 is een go/no go moment op basis waarvan het tweede deel vrij gegeven kan worden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inzicht

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geven wij een dwarsdoorsnede van de meerjarige uitgaven voor het uitvoeren van onderhoud. Deze uitgaven zijn opgenomen in de verschillende programma's van de begroting. Deze uitgaven worden vanuit een vooraf vastgesteld beleid uitgevoerd waarvan de uitgangspunten in deze paragraaf zijn opgenomen. Wij maken onderscheid in kapitaalgoederen in de openbare ruimte en gebouwen.

Openbare ruimte

Kerncijfers

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kerncijfers openbare ruimte.

Taakveld en categorie	Element	Aantal	Eenheid
Verkeer en vervoer			
Straten, wegen, pleinen	Verharding	531	ha
	Kunstwerken	124	st
Straatreiniging	Verharding	506	ha
	Groen	650	ha
Openbare verlichting	Lichtmasten	18.500	st
	Lichtarmaturen	18.680	st
Verkeerstechniek	VRI	50	st
	Beweegbare objecten	4	st
Civieltechnische kunstwerken	Bruggen	160	st
	Tunnels	6	st
	Viaducten	12	st
	Kade	1.200	m1
	Sluiscomplex	1	st
Parkeren			
	Parkeerplaatsen	2.200	st
	Parkeergarages	4	st
	Fietsenstalling	2	st
Economische havens en waterwegen			
	Ligplaatsen	53	st
Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
Groen	Groen en natuur	650	ha
	Bomen	70.000	st
	Bermen	127	ha
Speelgelegenheden	Speelplekken	328	st
Riolering			
	Riolering	789	km
	Kunstwerken	905	st
	Aansluitingen	44.910	st
Begraafplaatsen en crematoria			
	Begraafplaatsen	5	st

Beleidskader

De kwaliteitstoestand van de openbare ruimte heeft in Deventer veel aandacht van de burgers en het bestuur. Dit is niet vreemd aangezien de kwaliteitstoestand van deze ruimte het veiligheidsgevoel van de gebruikers sterk beïnvloedt. De beleving van de burgers wordt tweejaarlijks onderzocht met de leefbaarheidsmonitor. Binnen dit onderzoek is een specifieke indicator opgenomen voor verloedering van de fysieke ruimte, die direct beïnvloed wordt door de staat van onderhoud. In de programmabegroting hebben wij verschillende beoogde maatschappelijke effecten gesteld, die onder andere betrekking hebben op het belevingsaspect.

Om deze maatschappelijke effecten te realiseren willen wij met onze kapitaalgoederen in de openbare ruimte de volgende prestaties bereiken:

- het in 2021 realiseren van het vastgestelde basis onderhoudskwaliteitsniveau voor de gemeente Deventer voor het aspect heel conform het uitvoeringsprogramma visie leefomgeving;
- het in 2021 realiseren van het vastgestelde basis onderhoudskwaliteitsniveau voor de gemeente voor het aspect schoon (reiniging) conform het uitvoeringsprogramma visie leefomgeving.

Het basis onderhoudskwaliteitsniveau is de minimale kwaliteit die wij als gemeente de inwoners willen bieden. Waar mogelijk maken we gebruik van de beeld meetlatten die het CROW heeft ontwikkeld (landelijke systematiek). Deze kwaliteitsniveaus variëren van zeer hoog (A+) tot zeer laag (D). Deventer baseert de basiskwaliteit op 4 criteria:

1. Minimale technische of wettelijke eisen;
2. Kapitaalvernietigingsniveau;
3. Leefbaarheid;
4. Functionaliteit.

De basiskwaliteit is vastgelegd in het 'Uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving' dat is september 2016 door het college vastgesteld. Op deze basiskwaliteit kan een plus worden gezet door de samenleving / inwoners dan wel door de Raad.

Hiermee voldoen wij aan de minimale eisen van de zorgplicht en treedt er geen kapitaalvernietiging op. Doordat wij het basisniveau aanhouden, kan niet uitgesloten worden dat lokaal de openbare ruimte tijdelijk wel onder het onderhoudskwaliteitsniveau terecht komt. De beschikbare middelen zijn bij vrijwel alle onderdelen van de openbare ruimte voldoende om het afgesproken kwaliteitsniveau te kunnen halen. Er zijn 2 onderdelen waar we het niveau niet halen of niet lijken te halen. Met de huidige beschikbare middelen voor het onderhoud aan elementenverhardingen realiseren wij niet het basiskwaliteitsniveau. We garanderen echter wel een veiligheidsniveau. Voor onkruidbestrijding op verhardingen zijn vanaf 2017 extra middelen beschikbaar gekomen om de achterstand als gevolg van het stoppen met chemische bestrijding niet verder te laten toenemen. De verwachting is dat we ondanks deze extra middelen het basiskwaliteitsniveau niet gaan halen.

Wij monitoren het onderhoudskwaliteitsniveau op basis van de CROW meetlatten en aangevuld met visuele en / of technische inspecties. Met dit instrument kunnen wij beoordelen in hoeverre de openbare ruimte voldoende aansluit bij het uitvoeringsprogramma. Onvoldoende onderhoud kan leiden tot meer (schade) claims en financiële risico's.

Wij hebben de komende jaren geen onderhoudsprojecten voorzien waarvoor geen dekking is. Wel is soms vanuit technisch oogpunt eerder onderhoud wenselijk. Daarom zorgen wij voor een goed afgestemde planning, waardoor de veiligheid niet onder druk staat. Bij de programmering heeft technische

noodzaak altijd prioriteit, waardoor vanuit het MJOP-MIND niet bijgedragen kan worden aan algemene ontwikkelingen. We investeren via de investeringsplanning in de openbare ruimte van de binnenstad.

Veel gemeenten krijgen in de toekomst te maken met vervanging van het areaal in de openbare ruimte. Voor de gemeente Deventer gaat het om een areaal met een waarde van circa €1,3 miljard. Doordat de openbare ruimte vaak is aangelegd met eenmalige middelen (grondexploitaties bij nieuwbouw en subsidies) zijn de vrijvallende kapitaallasten opgenomen in de begroting niet voldoende om de gehele vervangingsopgave op te vangen. In het 'Uitvoeringsprogramma visie leefomgeving' is geduid hoe groot het jaarlijks tekort 'theoretisch' is. In totaal gaat het om een bedrag van ca. €5,9 miljoen per jaar voor met name straten, wegen pleinen, openbaar groen en civieltechnische kunstwerken. Vooralsnog manifesteert zich dit tekort niet doordat restlevensduren vaak nog enkele tientallen jaren zijn. De komende jaren is de vrijval van kapitaallasten nog voldoende om de noodzakelijke investeringen te kunnen dekken. Binnen de begroting wordt meerjarig rekening gehouden met een toename van het te onderhouden areaal. In sommige jaren is het daadwerkelijk accres aan areaal geringer als waar rekening mee wordt gehouden in de begroting. Besloten is om de komende jaren de middelen die niet nodig zijn voor het areaalaccres te reserveren voor de toekomstige vervangingsopgave. Daarvoor is op dit moment structureel € 25.000 beschikbaar.

Taakveld 2.1 verkeer en vervoer

Straten, wegen en pleinen

In 2021 wordt 5,3 miljoen m² areaal aan straten, wegen en pleinen beheerd. Het beleid voor 2021 is gericht op een gemiddeld onderhoudskwaliteitsniveau B voor asfaltwegen en C voor elementenverhardingen voor de gehele stad voor zowel de aspecten heel als schoon.

Het beleid in 2021 en verder is net als voorgaande jaren erop gericht om de planning en financiële dekking zoveel mogelijk af te stemmen op infrastructurele ontwikkelingen (herstructurering en aanpassingen in het kader van de hoofdwegenstructuur) die onder andere programma's plaatsvinden. Uiterlijk april 2021 zijn de klein onderhoudsplannen jaarschijf 2021 voor de onderdelen asfalt, belijning, bebording, wegmeubilair en kunst opgesteld. Verder zal jaarschijf 2021 van het MJOP-MIND 2021-2024 worden gerealiseerd. We reconstrueren de Havezatelaan, inclusief rotonde Laan van Borgele, De Braam. We pakken de fietspaden langs de Margijnenenk en de Overstichtlaan aan. In het buitengebied wordt asfalt vervangen door beton op de fietspaden langs de Boxbergerweg en de Spanjaardsdijk. En ten slotte wordt het fietspad langs de Singel aangepakt. We gaan door met de buurtaanpak in de Rivierenwijk, in de Tjoernermarke en in het Oranjekwartier en we starten met buurtaanpak in Zandweerd Noord en in Tuindorp.

Voor de komende vier jaar zijn conform de programmering in het MJOP-MIND 2021-2024 diverse vervangingsinvesteringen voorzien. Het gaat om een totaal investering van ruim €8,2 miljoen (zie paragraaf investeringen). Dekking hiervan kan plaatsvinden binnen de vrijgevallen kapitaallasten uit vroegere investeringen.

Straatreiniging

Om de zone van de IJsseloever tussen de bruggen meer geschikt te maken voor recreatieve doeleinden is een beheerplan opgesteld. Op basis van dit beheerplan zijn extra middelen beschikbaar voor afval, reiniging, toezicht en handhaving.

Civieltechnische kunstwerken en havengebonden constructies

Bij de civieltechnische havenobjecten (sluizencomplex, Hanzebruggen en kadeconstructies) was sprake van fors achterstallig onderhoud. De afgelopen jaren is de achterstand ingelopen. De projecten die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd zijn de renovatie van het sluiscomplex (fase 1 en 2), de aanpak van de Pothoofdkade, het herstel van de Wellekade en het vervangen van de wegdekken (beweegbare gedeelten) van de Hanzebrug inclusief bewegingsinstallatie. In 2020 is het brugdek van de brug over de Schipbeen in Bathmen vervangen en is gestart met de vervanging van 7 houten bruggen. Deze laatste klus wordt in 2021 afgerond.

In 2021 zal een gemiddeld onderhoudskwaliteitsniveau van C worden gerealiseerd. Uiterlijk mei 2021 zijn de kleine onderhoudsplannen en groot onderhoudsmeerjarenplan jaarschijf 2021 voor de kunstwerken opgesteld. Het onderhoudsbeleid is er op gericht de werken zo te onderhouden dat de betrouwbaarheid van het functioneren van de infrastructuur voldoende groot is. Een in het oog springend project is het groot onderhoud (van delen) van de Immerweiterbrug over de N348 nabij de Vijfhoek. Binnen civieltechnische constructies worden buiten de genoemde investeringen vrijwel geen vervangingsinvesteringen voorzien in de komende 5 jaar. De investeringen kunnen worden gedekt uit de vrijgevallen kapitaallasten.

Openbare verlichting

Op termijn geldt voor het complete areaal van de openbare verlichting dat deze op voldoende kwaliteitsniveau wordt onderhouden. In 2021 zal het beheer van openbare verlichting op het onderhoudskwaliteitsniveau dat minimaal 98% van de verlichting altijd functioneert worden gerealiseerd voor de gehele stad. Uiterlijk april 2021 zijn de klein onderhoudsplannen jaarschijf 2021 voor de openbare verlichting opgesteld. Dit onderhoud zal op die wijze worden georganiseerd dat ten alle tijde een voldoende groot aantal lichtmasten brandt. In 2021 zal het onderhoud conform het uitvoeringskader plaatsvinden. De uitvoering vindt plaats door een externe partij.

Ontwikkelingen op het gebied van SmartCity en de komst van 5G kunnen er voor gaan zorgen dat het areaal aan openbare verlichting in de nabije toekomst aanvullende functies gaat krijgen. De financiering, dekking en vervangingssystematiek zal op dat moment ook aan de orde komen. Een voorbeeld van een andere functie is het wetsvoorstel waarmee, als het doorgaat, geregeld gaat worden dat gemeenten dienen te gedogen dat 5G antennes ondergebracht moeten kunnen worden in gemeentelijke infrastructuur zoals lichtmasten.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Groen, natuur en recreatie

Het zwaartepunt bij openbaar groen ligt in het dagelijks onderhoud. Het openbaar groen zal op kwaliteitsniveau B (heesters, bodembedekkers, veiligheid bomen) en C (overig groen) worden onderhouden. Sinds 2018 worden de hagen 2x per jaar gesnoeid, nadat in 2017 bleek dat 1x snoeien tot verkeersonveilige situaties leidde. De huidige begrotingsmiddelen zijn voldoende om dit kwaliteitsniveau in de komende jaren te garanderen.

Bij de 2e kwartaalrapportage 2019 is budget beschikbaar gesteld om het bomenbeheer op een andere manier te organiseren. Met strategisch bomenbeheer wordt de huidige snoeicyclus opgehoogd, waardoor de kwaliteit van het bomenbestand toeneemt. Dit leidt tot een betere beleving bij bewoners en een afname van het aantal meldingen. De huidige snoeicyclus van het snoeien van alle bomen 1x per 6 jaar gaat naar snoeien van alle bomen 1x per 3 jaar. Daarbij worden in de cyclus van 3 jaar alleen de bomen gesnoeid waarbij dat noodzakelijk is. Om te kunnen vaststellen in hoeverre snoeien noodzakelijk is, vindt een uitgebreidere Boom Veiligheid Controle (BVC+) plaats. Hierdoor kan eerder worden bijgestuurd en worden tekortkomingen/ziektes eerder gesignaleerd. Het digitaal vastleggen van de BVC+ keuring en eenduidige wijze (uitgangspunten Handboek Bomen) zorgt voor meer inzicht in snoeibeelden en ontwikkeling bomen en daardoor een betere voorspelbaarheid.

De werkzaamheden worden in 2021 uitgevoerd door Het Groenbedrijf binnen de kaders van een vastgestelde dienstverleningsovereenkomst en het bijbehorende onderhoudsbestekken.

De vervangingsstrategie bij groen is de levensduur zo veel mogelijk op te rekken door het blijven uitvoeren van klein en regulier onderhoud, ook al is er sprake van functieverlies. Indien vervanging noodzakelijk is, kiezen wij voor een laagwaardiger kapitaalgoed waardoor minder onderhoudsbudget nodig is.

Openbare speelgelegenheden

De kwaliteit van de speelvoorzieningen voldoet aan de eisen uit de Warenwet Attractie- en speeltoestellen, het "attractiebesluit". Onder de noemer Samen Ruimte Geven heeft de raad in 2015 bezuinigingen op de speelvoorzieningen vastgesteld. Sindsdien is het beleid dat schoolpleinen en speeltuinverenigingen dé speelplekken zijn met toestellen en voorzieningen voor alle leeftijden. Binnen een straal van 300 meter rondom scholen en speeltuinverenigingen worden de speelplekken opgeheven of omgevormd tot plekken met speelaanleidingen en 'natuurlijk spelen'. Als bewoners iets anders willen, kan dat in overleg worden bepaald en is er éénmalig €5.000 beschikbaar voor de speelplek. De omvorming en het overleg met bewoners zijn uitbesteed aan de combinatie Sportbedrijf/Groenbedrijf en Stichting Tevreden. Stichting Tevreden heeft een subsidie ontvangen van €450.000 voor het omvormen van circa 90 plekken in 10 jaar.

Taakveld 7.2 Riolering

Het beleid voor riolering en waterbeheer ligt vast in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2015-2020. In het GRP zijn doelen opgenomen die het functioneren van het gehele stelsel moeten garanderen. Als de omgevingswet in werking treedt vervalt de planplicht voor een grp. Om de tijd tot inwerking treding van de omgevingswet te overbruggen zal aan de raad worden voorgesteld om looptijd het vigerende grp te verlengen. Voor 2021 zijn er geen aanwijzingen dat de kwaliteit van het onderhoudsniveau zal afwijken van hetgeen in het grp is vastgelegd. Uiterlijk april 2021 zijn de kleine onderhoudsplannen jaarschijf 2020 voor de onderdelen riolering, rioolgemaal, pompputten, straatkolken, bergbassins en overstorten opgesteld.

In 2021 en verder zal het beheer van de riolering en de waterhuishouding zodanig worden uitgevoerd, dat de openbare ruimte, waarin de riolering zich bevindt, kan worden onderhouden op de vastgestelde onderhoudskwaliteitsniveaus.

De investeringsbehoefte die uit de verlenging van het grp naar voren komt wordt onttrokken aan de programmering uit het vigerend MJOP-MIND 2021-2024. De investeringen worden gedekt door de hieruit voorkomende kapitaallasten op te nemen in de exploitatiebegroting en te dekken via de rioolheffing. Voor de jaren 2020 t/m 2022 zijn enkele kleine vervangingsinvesteringen gepland die samen optellen tot een bedrag van €270.000.

Financiële consequenties

Vanaf begin 21e eeuw zijn binnen de gemeente Deventer forse impulsen gegeven aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderhoud. Impulsen die substantieel hoger waren dan het normale areaalaccres. Dat neemt niet weg dat Kwestie van Kiezen 1 en 2 er fors bezuinigd is. Op dit moment hebben wij geen ruimte meer voor aanvullende kwalitatieve investeringen. De aanvullende middelen voor onkruidbestrijding zullen moeten worden gebruikt om aan onze zorgplicht (veiligheid) te voldoen en kapitaalsvernietiging te voorkomen.

In de tabel hieronder worden de bedragen voor geprogrammeerd onderhoud (zowel klein als groot onderhoud) in de openbare ruimte gepresenteerd die voor de komende vier jaar zijn geprognosticeerd. De (deel)taakvelden Parkeren en Uitvoering verkeer en vervoerbeleid, zijn niet opgenomen. (bedragen x €1.000)

Taakveld en categorie	2021	2022	2023	2024
Verkeer en vervoer	13.379	14.022	14.029	14.033
Straten, wegen, pleinen	7.181	7.860	7.867	7.871
Straatreiniging	3.108	3.070	3.070	3.070
Openbare verlichting	985	985	985	985
Verkeerstechniek	1.029	1.029	1.029	1.029
Civiltechnische kunstwerken	1.076	1.078	1.078	1.078
Economische havens en waterwegen	293	294	294	294
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	7.355	7.355	7.410	7.410
Groen	6.735	6.735	6.790	6.790
Speelgelegenheden	620	620	620	620
Riolering	6.828	6.828	6.828	6.828
Begraafplaatsen en crematoria	312	313	313	313
Totaal	28.167	28.812	28.874	28.878

Gebouwen

Kerncijfers

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het vastgoed in direct eigendom van de gemeente dat wij als kernbezit aanmerken. Het indirecte vastgoed in verbonden partijen is niet opgenomen in deze tabel. Van kernbezit is sprake wanneer dat vastgoed noodzakelijk is voor het realiseren van een programmadoelstelling. Naast het kernbezit hebben wij tijdelijk vastgoed binnen gebiedsontwikkelingsprojecten in ons bezit. Dat vastgoed wordt op termijn en afhankelijk van de planning van de projecten verkocht, gesloopt of (her)ontwikkeld. De totale omvang van de vastgoedportefeuille bestaat anno 2020 uit circa 240 gebouwen (exclusief de huisvesting voor onderwijs), waarvan wij circa 78 gebouwen als kernbezit hebben aangemerkt. In enkele gevallen ligt het groot onderhoud bij de huurder. Een flink aandeel van de oorspronkelijke vastgoedportefeuille (2015: circa 320 panden) is verkocht, gesloopt of inmiddels (her)ontwikkeld. Daarnaast zijn verschuivingen tussen programma's opgetreden, doordat wij diverse panden onder de juiste programma's hebben gebracht conform de kadernota Vastgoed.

Categorie	Taakveld	Aantal
Culturele huisvesting	Cultuurpresentatie, Musea, Cultureel erfgoed	13
Gemeentelijke huisvesting	Ondersteuning organisatie	4
Sportaccommodaties	Sportaccommodaties	12
Huisvesting kind- en jeugdbeleid	Onderwijshuisvesting	6
Huisvesting buurtwerk	Samenkracht en burgerparticipatie	14
Maatschappelijke opvang	Geëscaleerde zorg 18+	6
Onderwijshuisvesting (gymzalen)	Onderwijshuisvesting	12
Overig	Beheer overige gebouwen (en gronden), Economische havens en waterwegen, Openbaar groen en (openlucht) recreatie, Begraafplaatsen en crematoria, Brandweer	12
Tijdelijk vastgoed	Beheer overige gebouwen (en gronden), Grondexploitaties, Fysieke Bedrijfsinfrastructuur	160
Totaal		240

Beleidskader

De kadernota Vastgoed (vaststelling B&W 2012, Raad 2015) bepaalt dat het in eigendom hebben en beheren van vastgoed geen kerntaak van de gemeente is (we hebben geen vastgoed, tenzij). Alleen als vastgoed noodzakelijk is voor het realiseren van de programmadoelstelling(en).

In 2018 hebben wij het Beheerplan Groot Onderhoud Vastgoed 2018 – 2021 opgesteld. De panden die wij als kernbezit aanmerken onderhouden wij conform dit beheerplan. Ten behoeve van dit beheerplan zijn de MJOP's van het kernbezit bijgesteld. Volledig nieuwe MJOP's worden de komende jaren opgesteld door de nieuwe Managing Partner die sinds 1 januari 2018 is gestart. De kernportefeuille is opgedeeld in drie tranches, welke inmiddels allemaal opnieuw zijn geïnspecteerd en waarvoor dus nieuwe MJOP's beschikbaar zijn, waarin ook vervanging is meegenomen. Dit zal meegenomen worden in een actualisatie van het beheerplan in 2021. Wij voeren risicoscans uit gericht op veiligheid (o.a. brandveiligheid en asbest), waaruit maatregelen voortvloeien die op korte termijn minimaal nodig zijn om de panden bruikbaar en veilig te gebruiken. Deze maatregelen toetsen wij aan de MJOP's en beschikbare onderhoudsbudgetten om te beoordelen of aanvullende middelen noodzakelijk zijn.

Bovendien is de belangrijke opgave voor de komende jaren het verduurzamen van ons vastgoed. Wij stellen energie maatwerk adviezen op voor de kernportefeuille. Onderdeel hiervan zijn vereiste energie maatregelen om te voldoen aan de wet milieubeheer en het bouwbesluit. Daarmee worden de benodigde maatregelen en de bijbehorende begrote kosten in het kader van duurzaamheid in beeld gebracht. Wij maken onderscheid in noodzakelijke maatregelen als gevolg van wet- en regelgeving en gewenste maatregelen om onze duurzaamheidsambities te realiseren.

De gemeente verhuurt in de regel op basis van de ROZ-modellen (Raad voor Onroerende Zaken). Als verhuurder zijn wij daarbij voor het merendeel van onze vastgoedportefeuille verantwoordelijk voor het groot / planmatig onderhoud. Onderhoud aan de panden wordt uitgevoerd volgens MJOP (NEN2767). Ons kernbezit onderhouden wij op conditiescore 3. Een uitzondering hierop zijn de monumentale panden, die wij op niveau 2 onderhouden. Voor panden opgenomen in een gebiedsontwikkeling / tijdelijk vastgoed hanteren wij conditieniveau 4.,

Het klein onderhoud ligt in principe bij de huurder / gebruiker. In enkele gevallen hebben wij aparte afspraken met de gebruiker gemaakt en voeren wij (een deel van) het klein onderhoud wel uit. Dit zijn echter uitzonderingen.

De samenstelling van onze vastgoedportefeuille is voortdurend aan verandering onderhevig. Zo houden wij bij het uitvoeren van onderhoud rekening met eventuele sloop of verkoop van panden. Voor deze panden passen wij maatwerk toe. Het slechts in beperkte vorm kunnen uitvoeren van het totaal benodigde onderhoud vormt daarmee een (financieel)risico voor het bezit. Voorwaarde is dat de veiligheid en bruikbaarheid de ondergrens vormen Het risico op waardevermindering is reëel. Hier tegenover staan de veelal fors lagere boekwaarden ten opzichte van de verkoop- / marktwaarde.

Gemeentelijke huisvesting

Het onderhoud voor de huisvesting Stadhuiskwartier is structureel geraamd.

Culturele huisvesting

Restauraties van met name monumentale culturele gebouwen behoren niet tot het reguliere onderhoud. Hiervoor zullen de komende jaren aparte verzoeken voor aanvullende middelen worden ingediend, indien noodzakelijk.

Sportaccommodaties

Het onderhoud aan sportgebouwen en buitensportaccommodaties wordt conform de meerjarenplanning uitgevoerd.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is niet verantwoordelijk voor het onderhoud aan de schoolgebouwen, dat doen de schoolbesturen zelf. Gemeente is wel verantwoordelijk voor het onderhoud aan de locaties voor gymnastiekonderwijs. Deze vallen onder huisvesting kind- en jeugdbeleid. Die locaties zijn opnieuw geïnventariseerd en er wordt gekeken op welke wijze wij het groot onderhoud gaan uitvoeren.

Financiële consequenties

Het budget voor groot onderhoud binnen de programma's bedraagt circa €1.000.000 structureel. Samen met de beschikbare reserve groot onderhoud gebouwen van circa €3,3 miljoen en reserve gemeentelijke huisvesting van circa €0,9 miljoen per 1-1-2020 is dit beschikbaar om het kernbezit planmatig te onderhouden op de aangegeven conditiescores (NEN 2767). Op basis van een beheerplan worden de werkelijke uitgaven voor het groot onderhoud meerjarig bepaald. Dit beheerplan wordt in 2021 geactualiseerd.

Onderstaande tabel geeft de beschikbare budgetten groot onderhoud voor ons kernbezit weer:

(bedragen x €1.000)

Categorie	Taakveld	2021	2022	2023	2024	2025
Culturele huisvesting	Cultuurpresentatie, Musea, Cultureel erfgoed	272.011	274.666	277.320	279.975	279.975
Gemeentelijke huisvesting	Wonen en bouwen	451.903	452.104	452.104	452.104	452.104
Sportaccommodaties	Sportaccommodaties	41.732	42.419	43.122	33.845	33.845
Huisvesting kind- en jeugdbeleid	Onderwijshuisvesting	14.012	14.012	14.012	14.012	14.012
Huisvesting buurtwerk	Samenkracht en burgerparticipatie	119.223	121.626	123.763	126.168	126.168
Maatschappelijke opvang	Geëscaleerde zorg18+	11.738	11.738	11.738	11.738	11.738
Brandweer	Openbare orde en veiligheid	95.337	95.860	96.383	96.907	96.907
Overig	Beheer overige gebouwen, Economische havens en waterwegen, Openbaar groen en (openlucht) recreatie, Begraafplaatsen en crematoria	23.576	25.934	28.291	30.649	30.649
Totaal		1.029.532	1.038.359	1.046.733	1.045.398	1.045.398

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement

Inzicht

Weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's.

In deze paragraaf laten we zien hoe het weerstandsvermogen is samengesteld en hoe het tot stand komt. Het geeft antwoord op de vraag: hoe goed kan de gemeente tegen een stootje?

Conclusies

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de beleidsnota Risicomanagement en Weerstandsvermogen – geactualiseerde beleidsnota 2015 en de beleidsnota reserves en voorzieningen (2018).

Weerstandsvermogen

Ratio weerstandsvermogen = €16.035.000 / €15.970.000 = 1,004

De totale omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit (teller) is €16.035.000. De beschikbare weerstandscapaciteit is daarmee €0,1 miljoen lager dan de capaciteit opgenomen in 1e kwartaalrapportage 2020.

De totale omvang van de benodigde weerstandscapaciteit (noemer) is €15.970.000. Ten opzichte van de 1e kwartaalrapportage 2020 is dit €199.000 lager. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door, per saldo een lager risico in de grondexploitaties (zie [paragraaf grondbeleid](#)) en een daling van het risico Sociaal domein (zie [programma Meedoen](#)).

Conform de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen houden we, naast de geïventariseerde risico's rekening met een extra buffer voor financiële tegenvallers waar niemand rekening mee houdt. Deze zogenaamde minimumnorm biedt een soort veiligheidsmarge. Voor het bepalen van de minimumnorm wordt de 'artikel 12-norm' van de Financiële verhoudingswet (Fvw) gehanteerd (zie artikel 23, lid 1 – Fvw). Hierin wordt uitgegaan van 2% van de algemene uitkering uit het gemeentefonds aan de gemeente en 2% van de OZB capaciteit.

Doordat ten opzichte van de vorige bepaling van de ratio weerstandsvermogen de omvang van de risico's (benodigde weerstandscapaciteit) is afgenomen (circa €200.000) bij een afname (circa €100.000) van de buffer (beschikbare weerstandscapaciteit), is de uitkomst van de weerstandsratio iets verslechterd (ratio was 1,02).

Relevante aspecten

- 56 risico's komen in aanmerking voor het aanhouden van weerstandsvermogen.
- 16 van deze risico's hebben een risicoscore ≥ 9 .
- Er zijn geen risico's (negatief gevolg) waarop gerelateerde kansen (positief gevolg) in mindering zijn gebracht.

Belangrijke conclusies

De uitkomst van de ratio weerstandsvermogen is 1,004. In de 1e kwartaalrapportage 2020 was de uitkomst 1,02. Conform het bestuursakkoord beschikken we over voldoende weerstandsvermogen wanneer de uitkomst van de ratio minimaal 1 is. Volgens de uitgangspunten in de beleidsnota reserves en voorzieningen wordt het overschot (dit is het bedrag dat nodig is om een weerstandsratio 1 te krijgen) toegevoegd aan de generieke weerstandsreserve.

De gemeente beschikt met deze uitkomst op dit moment over voldoende weerstandsvermogen om de belangrijkste financiële risico's volledig op te vangen. Door aanvulling van de beschikbare weerstandscapaciteit uit de generieke weerstandsreserve wordt het weerstandsvermogen op voldoende niveau gebracht.

Door de gevolgen van de Coronacrisis is de economische groei in zeer korte tijd omgeslagen naar een flinke economisch krimp voor de komende jaren. De gevolgen daarvan zijn nog niet te overzien. De gemeente Deventer zal de financiële risico's continue en nauwlettend te volgen. Waar mogelijk en noodzakelijk worden extra beheersmaatregelen genomen. In de jaarrekening 2020 wordt de ratio weerstandsvermogen opnieuw bepaald.

Weerstandsvermogen

Hoe goed kan de gemeente tegen een stootje?

Weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's.

Deventer maakt onderscheid tussen specifiek weerstandsvermogen en generiek weerstandsvermogen. Het specifieke weerstandsvermogen is gebaseerd op de specifiek gekwantificeerde risico's. Bekende voorbeelden zijn de risico's met betrekking tot de grondexploitatie en bijstandsuitkeringen. Daarnaast loopt Deventer risico's als gevolg van economische vooruitzichten en politieke- en bestuurlijke besluitvorming.

Voorbeelden daarvan zijn de algemene uitkering (gemeentefonds), verkoop van gronden en panden, de verbonden partijen, de garantstellingen en de nog te implementeren lopende heroverwegingen. Om te bepalen of Deventer beschikt over voldoende weerstandsvermogen wordt drie keer per jaar in het kader van de planning & control cyclus de ratio weerstandsvermogen bepaald.

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit : Benodigde weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. Voor Deventer zijn dit de specifieke reserve¹, de onbenutte (flexibele) begrotingsruimte, de onbenutte investeringsruimte, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves.

Samenstelling beschikbare weerstandscapaciteit

(bedragen x €1.000)

Element	Onderdeel	Waarde
Specifieke weerstandsreserve		14.800
Onbenutte begrotingsruimte	Post onvoorzien	235
	Stelpost structurele autonome ontwikkelingen	1.000
	Stelpost accres algemene uitkering (gemeentefonds)	0
Onbenutte investeringsruimte		-
Onbenutte belastingcapaciteit		-
Stille reserves		p.m.
Saldo weerstandscapaciteit 2020		16.035

¹) zie [beleidsnota reserves en voorzieningen \(2018\)](#).

Specifieke weerstandsreserve

Ten opzichte van de vorige bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit (1e kwartaalrapportage 2020) is het saldo van de specifieke weerstandsreserve afgenomen met circa €400.000. In de meicirculaire Gemeentefonds 2020 is aangegeven dat het accres voor de jaren 2020 en 2021 wordt bevroren. Dit heeft (tijdelijk) tot gevolg dat de stelpost accres, waarmee rekening werd gehouden als onderdeel van de onbenutte begrotingsruimte, komt te vervallen.

Onbenutte (flexibele) begrotingsruimte

De onbenutte (flexibele) begrotingsruimte bestaat in Deventer uit de posten Onvoorzien, de stelpost Autonome ontwikkelingen en de stelpost Accres algemene uitkering (gemeentefonds).

Onbenutte investeringsruimte, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves

Er is geen vrije investeringsruimte beschikbaar en ook de belastingcapaciteit wordt volledig benut (kostendekkend). Deventer kent een aantal stille reserves ([zie paragraaf grondbeleid](#)). De betreffende objecten zijn niet binnen 1 jaar te verkopen zonder een negatief effect op het bedrijfsproces. Dit betekent dat de waarde niet wordt meegenomen bij de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit de risico's die gemeente Deventer loopt inclusief een extra minimumnorm. De minimumnorm wordt in de samenvatting benodigde weerstandscapaciteit toegelicht.

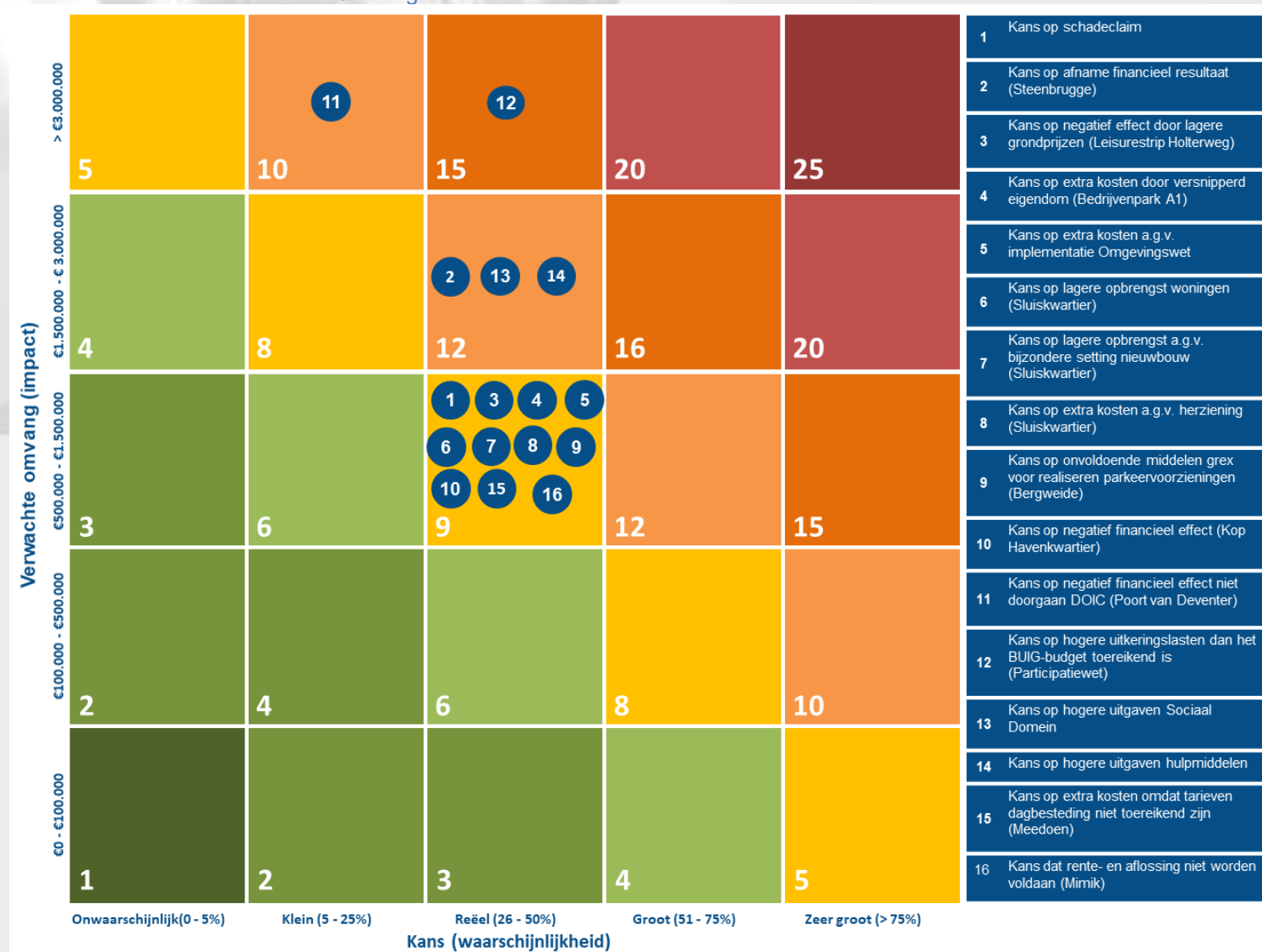
Deventer gebruikt een risicodatabase. Daarin worden de risico's geregistreerd. In deze paragraaf wordt alleen uitgegaan van de risico's met een financieel gevolg waarvoor weerstandsvermogen (een financiële buffer) wordt aangehouden. De belangrijkste financiële risico's zijn in beeld.

Analyse

Er zijn 56 financiële risico's die in aanmerking komen voor het reserveren van weerstandsvermogen. Zestien risico's hebben een risicoscore ≥ 9 .

Risicokaart

Risico's met een risicoscore van 9 of hoger

Gekwantificeerde risico's

De risico's met een score ≥ 9 zijn in de tabel hieronder opgenomen.

	Kans in %	Gevolg in €	Positie	Score	Programma
Schadeclaim					Leefomgeving
Lasten: kans op schadeclaim	40	825.000	3-3	9	
		825.000			
Omgevingswet					Ruimtelijke ontwikkeling
Lasten: kans op extra kosten a.g.v. implementatie Omgevingswet	50	850.000	3-3	9	
		850.000			
Sluiskwartier					Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op lagere opbrengst a.g.v. bijzondere setting nieuwbouw Sluiskwartier	50	500.000	3-3	9	
Lasten: kans op extra kosten a.g.v. herziening Sluiskwartier	50	500.000	3-3	9	
Lasten: kans op lagere opbrengst woningen	50	680.000	3-3	9	
		1.680.000			
Steenbrugge					Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op afname financieel resultaat Steenbrugge	40	2.800.000	3-4	12	
		2.800.000			
Leisurestrip Holterweg					Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op negatief effect door lagere grondprijzen	50	710.000	3-3	9	
		710.000			
Bedrijvenpark A1					Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op extra kosten door versnipperd eigendom	50	700.000	3-3	9	
		700.000			
Bergweide/Havenkwartier					Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op onvoldoende middelen grex voor realiseren parkeervoorzieningen	35	850.000	3-3	9	
Lasten: kans op negatief financieel effect Kop van het Havenkwartier	47	750.000	3-3	9	
		1.600.000			
Poort van Deventer					Herstructurering en vastgoed
Lasten: kans op negatief financieel effect niet doorgaan DOIC	20	4.000.000	2-5	10	
		4.000.000			
Participatiewet/BUIG					Inkomensvoorziening
Lasten: kans op hogere uitkeringslasten Participatiewet dan het BUIG budget dat Deventer ontvangt	35	3.800.000	3-5	15	
		3.800.000			

Sociaal Domein (3D's)					Meedoen
Lasten: kans op hogere uitgaven Sociaal domein	70	1.000.000	4-3	12	
Lasten: kans op hogere uitgaven hulpmiddelen	75	1.300.000	4-4	16	
		2.300.000			
Meedoen					Meedoen
Lasten: kans op extra kosten omdat tarieven dagbesteding niet toereikend zijn	50	800.000	3-3	9	
		800.000			
Cultuur en economie (lening Mimik)					Kunst en cultuur
Lasten: kans dat rente- en aflossing van lening niet wordt gerealiseerd	50	600.000	3-3	9	
		600.000			

Geringe daling risico-inventarisatie

De bruto omvang (dat wil zeggen het maximale financiële gevolg) van de risico-inventarisatie is gedaald met circa €900.000 ten opzichte van de 1e kwartaalrapportage 2020. Dit wordt veroorzaakt door een daling van risico's in de grondexploitaties (circa €500.000) en een afname van het risico sociaal domein (circa €400.000).

De mutaties voor de grondexploitaties worden toegelicht onder programma [Herstructurering en vastgoed](#). De mutatie in het Sociaal domein staat toegelicht onder het programma [Meedoen](#).

Samenvatting benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de complete risico-inventarisatie (dus inclusief de risico's met een risicoscore < 9) is de bruto benodigde weerstandscapaciteit circa €31 miljoen. Na het corrigeren van deze risico's met een zekerheidsfactor (toepassen simulatiemodel) ontstaat een reële omvang van de benodigde weerstandscapaciteit die wordt gerelateerd aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Minimumnorm

Er zijn ook risico's waar moeilijk rekening mee valt te houden, bijvoorbeeld de soms sterk fluctuerende accressen van de algemene uitkering (gemeentefonds), de rijksbezuinigingen of de politieke en economische ontwikkelingen. Voor deze niet gekwantificeerde risico's en tegenvallers houdt Deventer een extra buffer aan (de zogenaamde minimumnorm).

Voor 2021 is de minimumnorm als volgt bepaald:

Bedragen begroting 2020 x €1	Geraamd bedrag	Minimumnorm 2%
Algemene uitkeringen (gemeentefonds)*	165 miljoen	3,3 miljoen
Verwachte OZB capaciteit 2021**	28 miljoen	0,6 miljoen
Totaal	193 miljoen	3,9 miljoen

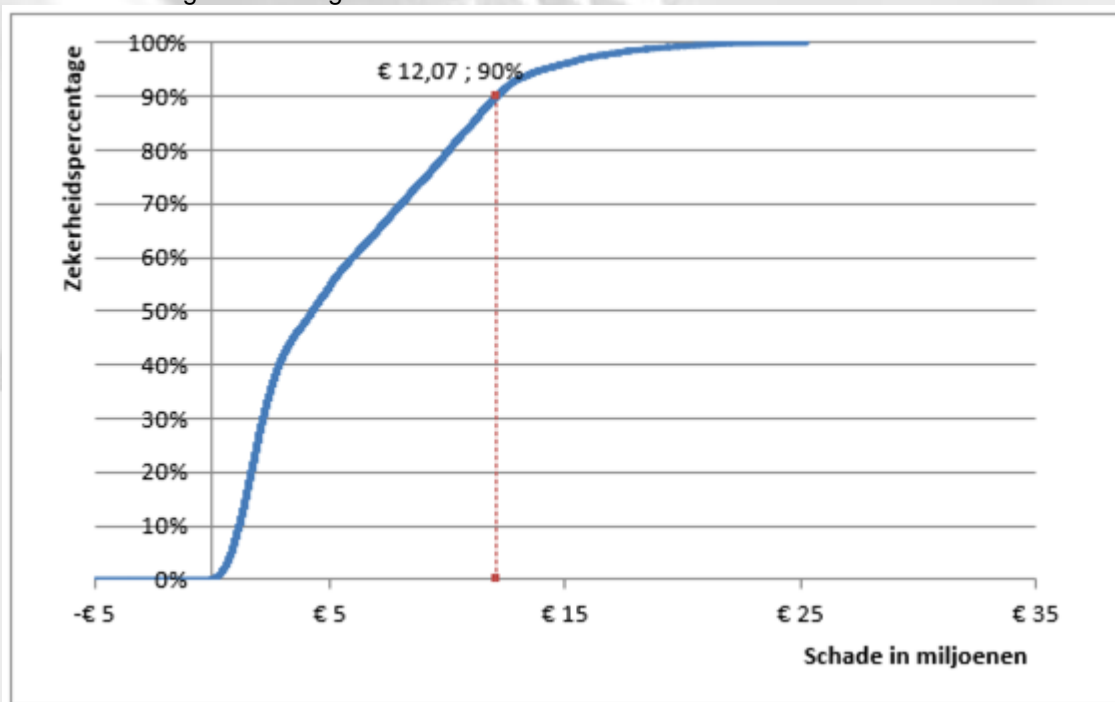
*) exclusief integratie- en decentralisatie uitkeringen en inclusief inkomstenmaatstaven OZB

***) begroting 2021-2024: [zie paragraaf Lokale heffingen](#)

Monte Carlo simulatie methode

De kans dat alle geïnterpreteerde risico's zich voordoen is klein en de kans dat ze tegelijk optreden is miniem. Voor het bepalen van de impact wordt de uitkomst van de risico's gecorrigeerd. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de Monte Carlo simulatie methode.

Deze methode geeft het volgende resultaat:

Bij een zekerheid van 90% is minimaal €12,07 miljoen weerstandsvermogen nodig om de potentiële risico's af te dekken. De uitkomst is met €0,40 miljoen gedaald ten opzichte van de 1e kwartaalrapportage 2020.

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit moet minimaal gelijk zijn aan de benodigde weerstandscapaciteit om voldoende weerstand te kunnen bieden als de risico's zich voordoen. Deze verhouding wordt bepaald door de ratio weerstandsvermogen:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit : Benodigde weerstandscapaciteit

De gemeente beschikt over voldoende weerstandsvermogen als de uitkomst van deze ratio minimaal 1 is.

Beschikbare weerstandscapaciteit

€14.800.000 + €235.000 + €1.000.000 = €16.035.000

Benodigde weerstandscapaciteit

€12.070.000 + €3.900.000 = €15.970.000

Deze twee uitkomsten geven het volgende resultaat:

Ratio weerstandsvermogen = €16.035.000 : €15.970.000 = 1,004

De beschikbare weerstandscapaciteit is hoger dan de benodigde weerstandscapaciteit. Dit betekent dat er voldoende weerstandsvermogen is om volledig de gevolgen van het optreden van risico's financieel op te vangen.

Conform het bestuursakkoord beschikken we over voldoende weerstandsvermogen wanneer de uitkomst van de ratio minimaal 1 is. Volgens de uitgangspunten in de beleidsnota reserves en voorzieningen wordt het overschot (dit is het bedrag dat voor een hogere uitkomst van de ratio 1 zorgt) toegevoegd aan de generieke weerstandsreserve. Om tot een score van 1,00 te komen wordt €65.000 toegevoegd aan de generieke weerstandsreserve. Deze toevoeging vindt plaats in deze begroting.

Algemene risicogebieden

Naast de ingeschatte risico's heeft Deventer ook te maken met algemene onzekerheden.

Onder andere:

- Effecten als gevolg van de Coronacrisis
- Algemene uitkering (onzekerheid verdeelsystematiek en soms sterk fluctuerende accressen);
- BTW/BCF (ontwikkelingen en plafond BCF);
- Leegstand onroerende panden in eigendom;
- Restauratie monumentale panden;
- Financieringsrisico's (rente- en kredietrisico's);
- Garantstellingen (kans op aflossen krediet vanwege insolventie kredietnemer);
- Te ontvangen subsidies (kans op terugvordering door niet voldoen aan de subsidievoorwaarden).

Op basis van wat we nu weten, kunnen deze onzekerheden (risico's) niet worden gekwantificeerd.

Voor het opvangen hiervan zijn algemene weerstandsbudgetten beschikbaar. De omvang van de generieke weerstandsreserve is €3,3 miljoen per 01-01-2021, die naar verwachting oploopt tot een bedrag van eenmalig €7,4 miljoen in 2024. Het totaal van deze bedragen vormt samen met de beschikbare weerstandscapaciteit het totale weerstandsvermogen.

Risico's Verbonden partijen

Deelneming aan een verbonden partij kent financiële -, bestuurlijke - en beleidsinhoudelijke risico's. De diversiteit in de verschillende verbintenissen (gemeenschappelijke regelingen, deelneming in vennootschappen met aandelenbezit en/of verstrekte leningen / garanties) levert onderscheid in de risico's op. De te onderscheiden risico's vereisen verschillende aandacht. In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is algemene informatie en specifieke informatie opgenomen voor vorming van een beeld van het financiële risicoprofiel.

Wanneer (op grond van een concrete gebeurtenis) bij een bepaalde verbonden partij een risico wordt voorzien dat zou kunnen leiden tot een verlies op het ingebrachte kapitaal, de verstrekte lening of garantie of indien het leidt tot een verplichting (en het risico is kwantificeerbaar), dan zal daarvoor weerstandsvermogen worden aangehouden of een voorziening worden gevormd.

Aan de informatie over de verbonden partijen ontlene wij in algemene zin geen aanwijzingen dat de gemeente voor bepaalde financiële risico's bij verbonden partijen weerstandsvermogen moet aanhouden. Daarbij baseren wij ons mede op de accountantsrapporten die bij de jaarrekeningen 2018 van verbonden partijen worden afgegeven waarin de accountant aandacht besteedt aan de continuïteit van de bedrijfsvoering. Uitzondering op deze constatering is de financiële situatie van de NV Deventer Schouwburg. De continuïteit van deze NV en daarmee een nog nader vast te gaan stellen meerjarige begroting voor de schouwburg is afhankelijk van nog te nemen gemeentelijke besluitvorming over de toekomst van het Cultureel Centrum en de positie van de schouwburg daar in. Daarnaast is definitieve gemeentelijke besluitvorming over het verstrekken van gemeenteleningen voor vervangingsinvesteringen aan de schouwburg nodig. Voorwaarde daarvoor is eveneens een sluitende meerjarige begroting.

De interim directeur van de Deventer Schouwburg heeft begin maart 2020 een verkenning aangeboden waarin een pakket aan maatregelen is gepresenteerd dat erop gericht is het huidige inhoudelijke programma te continueren, binnen de financiële en inhoudelijke kaders zoals vastgesteld in de cultuurvisie. Voor de validatie en nadere uitwerking van dit plan is inmiddels een projectleider aangetrokken. Het college neemt eind 2020 een besluit over hoe verder gevolg te geven aan de gepresenteerde koerswijziging/investering in het Cultureel Centrum en legt dit vervolgens aan de raad voor. De mogelijk hieruit voortvloeiende vernieuwde subsidie aanvragen worden betrokken bij de behandeling van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024 dat in het najaar van 2020 door de raad wordt behandeld en het college legt daarover voorstellen aan de gemeenteraad voor.

In de tabel hieronder zijn de verbonden partijen opgenomen waarin Deventer een geactiveerd financieel belang heeft en de omvang daarvan per 31-12-2021.

(bedragen x €1)

Verbonden partij	Deelneming	Lening	Garantie
NV Centrumgarage Deventer	39.552	-	-
Het Groenbedrijf BV	30.000	-	-
NV Sportbedrijf Deventer	-	12.453.790	1.222.734
NV Bergkwartier	1.561.004	-	-
NV Deventer Schouwburg	-	-	-
NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer	20.255.500	16.797.424	-
NV Luchthaven Teuge	489.857	-	-
Circulus-Berkel BV	15.882	-	-
Enexis BV	932.512	-	-
BNG Bank	60.650	-	-
Vitens NV	-	0	-
Dataland BV	0	-	-
Vordering op Enexis BV	52	0	-
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	1	-	-
Verkoop Vennootschap BV	0	-	-
CBL Vennootschap	0	-	-
CSV Amsterdam BV	52	-	-
Totaal	23.385.062	29.251.214	1.222.734

In de [paragraaf verbonden partijen](#) wordt verder ingegaan op de financiële risico's in relatie tot de verbonden partijen.

Meerjarenbalans en kengetallen

Inzicht

Met ingang van het begrotingsjaar 2016 worden door het BBV diverse kengetallen voorgeschreven. De invoering van de set van kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie inzichtelijker en tussen gemeenten vergelijkbaar te maken. De onderstaande meerjarenbalans voor de jaren 2021 – 2024 vormt de basis voor een aantal van deze kengetallen.

Geprognosticeerde balans

Door de wijziging in het BBV is met ingang van het begrotingsjaar 2018 een geprognosticeerde balans voorgeschreven. De geprognosticeerde balans biedt inzicht in de verwachte financiële ontwikkeling van de gemeente.

(bedragen x €1.000)

Activa	1-1-2021	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	Passiva	1-1-2021	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Vaste activa						Vaste passiva					
Immateriële vaste activa	5.029	4.758	4.482	4.203	3.920	Eigen vermogen	69.652	65.801	61.782	61.063	58.612
Materiële vaste activa	254.374	260.673	260.060	281.422	271.949	Voorzieningen	11.492	11.461	12.036	12.205	12.376
Financiële vaste activa	63.991	64.019	62.658	60.546	59.210	Vaste schulden rente-typische looptijd >1 jr	282.106	273.057	265.006	258.550	251.113
Totaal vaste activa	323.394	329.450	327.200	346.171	335.079	Totaal vaste passiva	363.250	350.319	338.824	331.818	322.101
Vlottende activa						Vlottende passiva					
Voorraden	40.183	32.666	31.381	26.605	27.041	Netto vlottende schulden rente-typische looptijd <1jr	48.251	60.487	68.922	90.072	89.769
Vorderingen	36.802	36.802	36.802	36.802	36.802	Overlopende passiva	25.024	25.024	25.024	25.024	25.024
Liquide middelen	2.480	2.480	2.480	2.480	2.480						
Facilitair grondbeleid	3.914	4.681	5.155	5.105	5.741						
Overlopende activa	29.751	29.751	29.751	29.751	29.751						
Totaal vlottende activa	113.131	106.380	105.569	100.744	101.815	Totaal vlottende passiva	73.275	85.511	93.946	115.096	114.793
Balanstotaal activa	436.525	435.830	432.769	446.915	436.894	Balanstotaal passiva	436.525	435.830	432.769	446.915	436.894

De opgestelde geprognosticeerde balans gaat net als de meerjarenbegroting over de jaren 2021-2024. Met het maken van een balansprognose wordt in feite een reële schatting gemaakt van verschillende balansposten op basis van de balans gepresenteerd bij de jaarrekening 2019, de verwachte investeringen en de lopende aflossingsverplichtingen. Aan de hand van deze gegevens wordt in een geprognosticeerde balans inzicht gegeven in de ontwikkeling van de balansposten: vaste en vlottende activa, vreemd en eigen vermogen.

Bij het opstellen van de meerjarenbalans is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

Vaste activa

Door verwachte investeringen en jaarlijkse afschrijvingen/aflossingen wijzigt het saldo van de vaste activa.

Vlottende activa

De vlottende activa daalt door de verwachte verkoop van gronden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is gebaseerd op het (meerjarige) verloop van de reserves. Het saldo wijzigt door het realiseren van afgesproken prestaties.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gebaseerd op het (meerjarige) verloop van voorzieningen.

Schulden > 1 jaar

De schulden > 1 jaar zijn gebaseerd op de staat van opgenomen langlopende geldleningen. Het saldo muteert door het aantrekken van nieuwe leningen voor voorgenomen investeringen en jaarlijkse aflossingen van bestaande leningen.

Schulden < 1 jaar

De schulden < 1 jaar zijn geraamd op het niveau van de jaarrekening 2019. Hierbij is rekening gehouden met de toegestane kasgeldlimiet.

Overlopende passiva

De overlopende passiva is geraamd op het niveau van de jaarrekening 2019.

Kengetallen

Deventer neemt de landelijk voorgeschreven financiële kengetallen op in de begroting. De kengetallen zijn gebaseerd op de geprognosticeerde meerjarenbalans en gaan uit van ongewijzigd beleid. De kengetallen en de meerjarenbalans geven een beeld van de financiële positie in de komende jaren. In onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de kengetallen opgenomen met daaronder een korte toelichting.

De meerjarige prognoses zijn gebaseerd op de balans per 31 december van het betreffende jaar.

Kengetal (in %)	R2019	B2020	B2021	B2022	B2023	B2024
Netto schuldquote	76	81	80	81	84	81
Netto schuldquote gecorrigeerd	66	71	70	70	74	72
Solvabiliteitsratio EV/TV	18	14	16	14	14	13
Structurele exploitatieruimte	1,90	0,03	0,53	0,33	0,05	-0,44
Grondexploitatie	15	11	8	8	7	7
Belastingcapaciteit	93	101	100	100	100	100

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding weer van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.

Netto schuldquote = Netto schuld : Totale inkomsten (exclusief mutatie reserves)

Een netto schuldquote hoger dan 130 is voor een gemeente niet gunstig. De gemeente heeft dan een zeer hoge schuldpositie en doet er goed aan om de schulden af te bouwen en daarmee de financiële positie te verbeteren. Dit betekent concreet een terughoudend investeringsbeleid met geleende middelen en het afbouwen van voorraden bouwgrond. Bij een percentage tussen 100 en 130 geldt dat voorzichtigheid is geboden.

In 2021 daalt de schuldquote van Deventer vergeleken met 2020 om vervolgens in 2022 en 2023 weer te stijgen. In 2024 gaat de schuldquote weer fors omlaag.

Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Het hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die middelen vervolgens zijn doorgeleend aan bijvoorbeeld woningcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. Om dit effect voor de beoordeling te corrigeren volgt hieronder de netto schuldquote exclusief leningen door verstrekt aan derden.

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen aan derden)

De hoogte van de schuld wordt ook bepaald door de leningen die Deventer door verstrekt aan derden. Hoewel over deze leningen risico wordt gelopen wordt verondersteld dat deze worden terugbetaald. Wanneer het vorig kengetal met deze verstrekte leningen aan derden wordt gecorrigeerd is de uitkomst aanzienlijk lager. Dit is logisch, omdat de teller van de breuk wordt verlaagd en de noemer gelijk blijft.

Netto schuldquote = Netto schuld (exclusief leningen aan derden) : Totale inkomsten (exclusief mutatie reserves)

In 2021 daalt de schuldquote van Deventer vergeleken met 2020 om vervolgens in 2023 weer te stijgen. In 2024 gaat de schuldquote weer omlaag.

De rentelasten en aflossingen van de door verstrekte leningen drukken niet op de exploitatie. Dit verbetert de uitkomst van het kengetal en is gunstig voor de financiële positie.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de bezittingen op de balans zijn gefinancierd met eigen vermogen en in hoeverre Deventer in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de uitkomst van de ratio, hoe groter de weerbaarheid.

Solvabiliteitsratio = Totaal eigen vermogen : Totaal van de balans

Er zijn door de VNG (nog) geen richtlijnen gegeven voor uitkomsten die wijzen op een 'gezonde' solvabiliteit. Vergeleken met 2020 is de solvabiliteitsratio gelijk gebleven. Daarna daalt de ratio licht. De solvabiliteit kan worden verbeterd door de omvang van de reserves (eigen vermogen) te verhogen of door minder te investeren waardoor de financieringsbehoefte lager wordt en daardoor minder wordt geleend.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Het geeft inzicht in welke mate de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Een positieve uitkomst betekent dat er structureel voldoende baten zijn om de lasten te dekken. Over het algemeen geldt als richtlijn; hoe hoger de uitkomst des te gunstiger dit is voor Deventer.

Grondexploitatie

Grondexploitatie = Bouwgrond in exploitatie (BIE) : Totale inkomsten

De grondexploitaties (voorraad bouwgronden) kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Wanneer een gemeente leningen heeft afgesloten om grond te kopen voor (toekomstige) projecten is dit een schuldpositie. Van belang is om te weten of deze schuld kan worden afgelost uit de opbrengsten van de verkoop van de bouwgronden (kavels). Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) opbrengsten (baten). Vergeleken met 2020 is er een dalende lijn zichtbaar.

Belastingcapaciteit

Belastingcapaciteit = Totale woonlasten : Gemiddelde woonlasten landelijk

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Voor het bepalen van de ruimte is een ijkpunt nodig. In dit geval wordt als ijkpunt gekeken naar de landelijk gemiddelde tarieven. Er is geen maximum gesteld aan de belastingopbrengsten dus betreffen de gemiddelde tarieven slechts een indicator. Hoe verhoudt de eigen belastingdruk zich tegenover het landelijk gemiddelde van alle gemeenten. Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten exact het landelijk gemiddelde zijn. Een lager percentage dan 100% betekent dat de woonlasten per huishouden lager zijn dan het landelijke gemiddelde. De stijging vergeleken met 2019 wordt veroorzaakt door een stijging van het tarief afvalstoffenheffing. De uitkomsten vanaf 2020 zijn geëxtrapoleerd, omdat landelijke cijfers voor die jaren niet bekend zijn.

Conclusie

De gemeente is financieel gezond. Dit blijkt uit het feit dat een reëel structureel sluitende begroting wordt gepresenteerd met structurele exploitatieruimte. Deze begroting heeft voldoende flexibiliteit om eenmalige en structurele tegenvallers op te kunnen vangen. Met betrekking tot de belastingdruk zitten we boven het landelijk gemiddelde. De ratio's die betrekking hebben op de schuldpositie en grondexploitatie geven geen aanleiding om het financiële beleid bij te stellen.

Bijlagen

Documentnaam	Bestandsgrootte	Openen
Bijlage 1 - Resultaatbestemming	280 Kb	Resultaatbestemming
Bijlage 2 - Staat van reserves en voorzieningen	214 Kb	Staat van reserves en voorzieningen
Bijlage 3 - Overzicht van baten en lasten	217 Kb	Overzicht van baten en lasten
Bijlage 4 - Onderbouwingen en uitgangspunten	142 Kb	Onderbouwingen en uitgangspunten
Bijlage 5 - Algemene uitkering	274 Kb	Algemene uitkering
Bijlage 6 - Staat van incidentele baten en lasten	241 Kb	Staat van incidentele baten en lasten
Bijlage 7 - Staat van subsidies	334 Kb	Staat van subsidies
Bijlage 8 - Taakveldenmatrix	322 Kb	Taakveldenmatrix
Bijlage 9 - Afkortingen en begripsbepalingen	213 Kb	Afkortingen en begripsbepalingen

Bijlage 1 - Resultaatbestemming via reserves

(bedragen x €1.000)

Programma	Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Incidenteel								
Openbare orde en veiligheid								
Generieke weerstandsreserve	6		6		6			
Reserve onderhoud gebouwen		3		2		2		2
Totaal	6	3	6	2	6	2	0	2
Leefomgeving								
Reserve overlopende uitgaven	147		8					
Mobiliteitsfonds parkeren	376	528	475	574	554	575	603	575
Reserve kapitaallasten investeringen	800							
Totaal	1.323	528	483	574	554	575	603	575
Milieu								
Reserve overlopende uitgaven		180						
Reserve geluid		101						
Totaal	0	281	0	0	0	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling								
Reserve kracht van Salland		30						
Totaal	0	30	0	0	0	0	0	0
Herstructurering en vastgoed								
Reserve algemeen onroerende zaken		19		19		19		19
Reserve herstructurering		24						
Totaal	0	43	0	19	0	19	0	19

Programma	Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt								
Reserve nieuwkomers		158						
Reserve overlopende uitgaven		45						
Totaal	0	203	0	0	0	0	0	0
Meedoen								
Reserve nieuwkomers		117						
Reserve algemene onroerende zaken	393							
Reserve projecten jeugd		1.205		1.178				
Reserve sociaal domein		500						
Totaal	393	1.822	0	1.178	0	0	0	0
Jeugd en onderwijs								
Reserve kapitaallasten investeringen		78		118		158		199
Totaal	0	78	0	118	0	158	0	199
Kunst en cultuur								
Reserve gemeentebrede investeringen		50						
Reserve overlopende uitgaven		80		130		130		
Totaal	0	130	0	130	0	130	0	0
Bedrijfsvoering								
Generieke weerstandsreserve		17		17		17		
Reserve overlopende uitgaven	41							
Totaal	41	17	0	17	0	17	0	0

Programma	Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Algemene dekkingsmiddelen								
Generieke weerstandsreserve	1.019	2.687	2.730	2.454	167	170		1.586
Specifieke weerstandsreserve		65						
Reserve begrotingstekort	1.040	1.040	1.832	1.832				
Reserve overlopende uitgaven	177		270		270		82	
Reserve risico's	100		50					
Totaal	2.336	3.792	4.882	4.286	438	170	82	1.586
Totaal incidentele stortingen/puttingen	4.099	6.926	5.371	6.324	998	1.072	685	2.382

Programma	Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Structureel								
Leefomgeving								
Reserve kapitaallasten investeringen		317		345		342		340
Totaal	0	317	0	345	0	342	0	340
Milieu								
Reserve tarieven huishoudelijk afval	6		6		6		6	
Totaal	6	0	6	0	6	0	6	0
Ruimtelijke ontwikkeling								
Reserve kapitaallasten investeringen		55		15		15		15
Totaal	0	55	0	15	0	15	0	15
Herstructurering en vastgoed								
Reserve onderhoud gebouwen	38		41		46		80	
Reserve algemeen onroerende zaken		6		6		6		6
Totaal	38	6	41	6	46	6	80	6
Meedoen								
Reserve kapitaallasten investeringen		75		75		74		158
Reserve knelpunten sport	19	9	19	9	19	9	19	9
Reserve investeringen buitensport	471	342	472	335	470	329	474	322
Totaal	491	427	491	419	490	412	493	488
Jeugd en onderwijs								
Reserve kapitaallasten investeringen		470		281		23		344
Totaal	0	470	0	281	0	23	0	344

Programma	Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting	Storting	Putting
Kunst en cultuur								
Generieke weerstandsreserve	33		33		33		33	
Reserve kapitaallasten investeringen		69		68		68		68
Reserve geschiedenis in beeld	11		11		11		11	
Totaal	43	69	43	68	43	68	43	68
Bedrijfsvoering								
Reserve DOWR-I kapitaallasten	665	656	642	762	780	1.120	789	866
Reserve huisvesting gemeentelijk apparaat	60		60		60		60	
Reserve kapitaallasten investeringen		22		22		22		22
Totaal	725	677	702	784	840	1.142	849	888
Algemene dekkingsmiddelen								
Generieke weerstandsreserve	3.122	1.691	3.117	1.273	3.373	1.135	4.210	1.135
Reserve DOWR-I kapitaallasten		178		178		178		178
Reserve pseudo premie ww	33		33		33		33	
Reserve verstrekte geldlening Vitens NV		124						
Specifieke weerstandsreserve	11		10		9		9	
Rentetoevoeging	338		322		291		274	
Totaal	3.505	1.992	3.482	1.451	3.706	1.312	4.526	1.312
Totaal structurele stortingen/puttingen	4.807	4.013	4.765	3.369	5.131	3.322	5.997	3.462
Totaal stortingen/puttingen inclusief rente	8.906	10.939	10.136	9.693	6.129	4.394	6.682	5.844
Toevoeging rente aan reserves	-338		-322		-291		-274	
Totaal stortingen/puttingen exclusief rente	8.568	10.939	9.814	9.693	5.838	4.394	6.408	5.844

Bijlage 2 – Staat van Reserves en Voorzieningen

(bedragen x €1)

Omschrijving reserve	Boekwaarde 01-01-2020	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve met algemeen weerstandsmotief						
Generieke weerstandsreserve	4.517.261	3.345.063	2.382.745	3.752.938	5.940.376	7.395.257
Saldo	4.517.261	3.345.063	2.382.745	3.752.938	5.940.376	7.395.257
Algemene reserves met specifiek weerstandsmotief						
Specifieke weerstandsreserve	14.260.375	14.604.899	14.551.032	14.561.329	14.570.791	14.579.418
Saldo	14.260.375	14.604.899	14.551.032	14.561.329	14.570.791	14.579.418
Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie						
Kunstaankopen	41.127	24.502	24.502	24.502	24.502	24.502
Deventer Geschiedenis in Beeld	23.699	34.299	44.899	55.499	66.099	76.699
Projecten jeugd	3.837.227	2.382.500	1.177.500	0	0	0
Mondiaal Beleid	94.421	56.621	56.621	56.621	56.621	56.621
Musea aankopen	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631	1.631
Conserveringen SAB	25.835	25.835	25.835	25.835	25.835	25.835
Knelpunten Sport	43.140	53.162	63.339	73.671	84.158	94.801
Wonen boven Winkels	1.000.974	594.474	449.474	304.474	159.474	14.474
Legaat Bathmen	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Kracht van Salland	281.871	30.000	0	0	0	0
Mind	950	950	950	950	950	950
Gevelfonds	9.198	9.198	9.198	9.198	9.198	9.198
Bodem	164.184	164.184	114.184	64.184	14.184	0
Geluid	374.107	265.385	89.135	14.135	0	0
MJOP projecten	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Sociaal economisch beleid (SEB)	3.091	3.091	3.091	3.091	3.091	3.091

Omschrijving reserve	Boekwaarde 01-01-2020	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Pseudo premie ww	62.623	94.476	127.650	160.824	193.998	227.172
Gemeentebrede investeringen	1.333.707	50.000	0	0	0	0
Risico's	286.541	386.541	486.541	536.541	536.541	536.541
Sociaal domein	546.462	701.001	201.001	201.001	201.001	201.001
Saldo	8.149.287	4.896.349	2.894.050	1.550.656	1.395.782	1.291.015
Bestemmingsreserves prestatiegebonden met rentebeslag						
Vermogensreserve	3.164.608	4.502.828	4.502.828	4.502.828	4.502.828	4.502.828
Afkoop erfpachten	1.942.391	1.942.391	1.942.391	1.642.391	1.642.391	1.642.391
Saldo	5.106.999	6.445.219	6.445.219	6.145.219	6.145.219	6.145.219
Bestemmingsreserve prestatiegebonden met egaliserende functie						
Egalisatiereserve onderhoud onderwijshuisvesting	154.245	154.245	154.245	154.245	154.245	154.245
Onderhoud gebouwen	3.306.955	2.447.949	2.132.857	1.371.089	1.415.026	292.836
1/3 regeling Sport	115.520	115.520	115.520	115.520	115.520	115.520
Investeringen buitensport	860.046	1.020.819	1.149.895	1.286.064	1.427.812	1.579.466
Nieuwkomers	703.003	520.711	246.443	246.443	246.443	246.443
Herstructurering	323.534	34.072	0	0	0	0
Mobiliteitsfonds parkeren	1.062.121	632.693	370.966	172.133	81.301	69.470
Algemeen onroerende zaken	4.360.204	1.567.261	3.631.726	3.308.825	2.731.820	2.155.501
Decentrale arbeidsvoorwaarden	241.292	0	0	0	0	0
DOWR I kapitaallasten	1.398.827	1.575.417	1.407.384	1.109.928	591.486	336.856
Tarieven huishoudelijk afval	0	3.091	8.711	14.331	19.951	25.571
Rioleringen en gemalen	689.098	603.798	603.798	603.798	603.798	603.798
Egalisatiereserve weerstandsvermogen	1.534.744	0	0	0	0	0
Overlopende uitgaven	10.165.264	9.000.000	8.000.000	7.000.000	6.000.000	5.000.000
Huisvesting gemeentelijk apparaat	796.673	794.413	688.210	773.565	769.562	639.879

Omschrijving reserve	Boekwaarde 01-01-2020	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Maatschappelijke opvang - Beschermd wonen	7.499.420	5.849.420	5.849.420	5.849.420	5.849.420	5.849.420
Subtotaal	33.210.946	24.319.410	24.359.175	22.005.362	20.006.384	17.069.005
Financieel technische bestemmingsreserve						
Kap. Lasten investeringen oud RMW	14.940.524	15.198.166	14.449.186	13.046.145	12.282.120	11.409.176
Reserve kapitaallasten Stadthuis	171.929	172.790	173.726	174.739	175.830	177.000
Kapitaallasten investeringen BV	1.874	1.916	1.958	2.001	2.045	2.090
Verstreckte geldleningen EDON	544.536	544.536	544.536	544.536	544.536	544.536
Afkopen	55.197	0	0	0	0	0
Verstreckte geldlening Vitens N.V.	247.632	123.819	6	6	6	6
Subtotaal	15.961.693	16.041.227	15.169.413	13.767.428	13.004.537	12.132.809
Totaal	81.206.560	69.652.167	65.801.634	61.782.932	61.063.089	58.612.722

Omschrijving voorziening	Boekwaarde 01-01-2020	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Voorzieningen voor specifieke besteding (van derden verkregen)						
Voorziening riolering en gemalen	903.209	903.209	903.209	903.209	903.209	903.209
Voorziening parkeerbijdrage bouwaanvragen	653.271	353.271	228.271	928.271	928.271	928.271
Voorziening legaat Waanders	29.523	29.523	29.523	29.523	29.523	29.523
Fonds collectie Reijns	203.261	214.061	224.861	235.661	246.461	257.261
Fonds collectie Knecht-Drenth	1.141.792	1.221.692	1.301.592	1.381.492	1.461.392	1.541.292
Subtotaal	2.931.056	2.721.756	2.687.456	3.478.156	3.568.856	3.659.556
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Voorziening wethouderspensioen	8.266.725	8.379.202	8.454.426	8.531.154	8.609.417	8.689.246
Fonds evenementen	27.017	27.017	27.017	27.017	27.017	27.017
Afgesloten complexen	694.122	363.556	292.549	1	1	1
Subtotaal	8.987.864	8.769.775	8.773.992	8.558.172	8.636.435	8.716.264
Totaal generaal	11.918.920	11.491.531	11.461.448	12.036.328	12.205.291	12.375.820

Bijlage 3 – Overzicht van baten lasten per programma

(bedragen x € 1.000)

Programma	Rekening 2019			Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Burger en bestuur	8.640	1.515	-7.125	7.278	1.148	-6.129	7.411	1.281	-6.130	7.311	1.053	-6.259	7.242	989	-6.253	7.240	989	-6.251
Openbare orde en veiligheid	10.151	663	-9.488	11.398	795	-10.603	11.519	943	-10.576	11.310	800	-10.510	11.281	737	-10.544	11.070	737	-10.333
Leefomgeving	37.000	16.014	-20.986	39.549	14.767	-24.783	35.010	15.191	-19.819	35.756	14.420	-21.336	35.821	14.449	-21.372	35.802	14.478	-21.324
Milieu en Duurzaamheid	16.512	12.913	-3.599	18.886	16.280	-2.605	18.337	15.830	-2.508	17.531	15.548	-1.982	17.531	15.548	-1.983	17.531	15.548	-1.983
Ruimtelijke ontwikkeling	7.792	5.892	-1.900	8.136	4.157	-3.979	6.572	3.553	-3.019	5.958	3.552	-2.406	5.549	3.552	-1.997	5.530	3.654	-1.875
Herstructurering en vastgoed	36.474	38.764	2.290	25.582	26.605	1.024	14.239	15.180	941	9.150	10.135	985	8.973	9.578	606	6.954	7.749	795
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	73.310	42.561	-30.749	82.909	49.302	-33.607	75.844	42.586	-33.258	75.243	43.263	-31.980	74.891	43.773	-31.118	74.484	43.773	-30.711
Meedoen	79.501	4.925	-74.576	90.747	4.844	-85.902	84.760	4.787	-79.973	84.516	4.418	-80.098	83.986	4.389	-79.597	85.322	4.362	-80.960
Jeugd en onderwijs	37.522	3.295	-34.227	38.502	3.713	-34.790	39.992	3.678	-36.314	39.870	3.678	-36.192	39.643	3.678	-35.965	40.520	3.678	-36.842
Economie en Internationaal Beleid	0	0	0	3.739	1.042	-2.697	3.560	1.431	-2.129	3.508	1.431	-2.078	3.506	1.431	-2.075	3.486	1.431	-2.055
Kunst en Cultuur	0	0	0	17.849	2.721	-15.128	15.204	1.138	-14.066	15.092	1.117	-13.976	15.014	1.094	-13.919	14.870	1.071	-13.798
Economie, kunst en cultuur	19.712	2.803	-16.909	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	32.632	7.966	-24.666	36.816	8.827	-27.990	36.671	8.451	-28.220	36.289	8.464	-27.825	36.500	8.394	-28.106	36.230	8.381	-27.849
Totaal programma's	359.246	137.310	-221.936	381.391	134.201	-247.190	349.120	114.049	-235.071	341.534	107.877	-233.657	339.936	107.613	-232.322	339.037	105.851	-233.186
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen																		
Algemene uitkering	0	203.056	203.056		207.517	207.517	0	208.646	208.646	0	211.066	211.066	0	213.761	213.761	0	216.214	216.214
Lokale heffingen	-6	26.622	26.627	-17	27.539	27.555	-17	28.409	28.426	-17	29.384	29.401	-17	30.384	30.401	-17	31.439	31.456
Calculatieverschillen	4.478	3.326	-1.152	4.043	2.911	-1.132	3.066	2.808	-259	3.083	2.808	-276	3.091	2.808	-283	3.282	2.808	-474
Saldo financieringsfunctie	-654	0	654	270		-270	282	0	-282	-184	0	184	-552	0	552	-1.376	0	1.376
Dividend	0	1.385	1.385		986	986	0	1.271	1.271	0	1.271	1.271	0	1.271	1.271	0	1.271	1.271
Overige algemene dekkingsmiddelen	977	571	-406	972	770	-201	946	332	-614	942	322	-620	942	315	-627	941	314	-627
Uitvoeringskosten lokale heffingen	1.105	15	-1.090	1.153	3	-1.149	1.080	3	-1.076	1.080	3	-1.076	1.080	3	-1.076	1.080	3	-1.076
Stelposten	0	0	0	2.069	-1.150	-3.219	2.839	0	-2.839	6.261	646	-5.615	10.052	346	-9.706	13.926	46	-13.880
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	5.900	234.974	229.075	8.490	238.577	230.087	8.196	241.468	233.273	11.165	245.500	234.335	14.595	248.888	234.293	17.836	252.095	234.259
Onvoorzien	0	0	0	231	0	-231	235	0	-235	235	0	-235	235	0	-235	235	0	-235
Totaal saldo van baten en lasten	365.145	372.284	7.139	390.112	372.777	-17.334	357.550	355.517	-2.033	352.934	353.378	443	354.766	356.501	1.735	357.108	357.947	838

	Rekening 2019			Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties reserves																		
Burger en bestuur	30	132	102		229	229	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	95	106	12	97	360	263	6	3	-4	6	2	-4	6	2	-4	0	2	2
Leefomgeving	2.292	3.573	1.282	1.872	4.969	3.097	1.323	844	-479	483	919	436	554	917	363	603	915	312
Milieu en Duurzaamheid	88	235	148	3	699	696	6	281	276	6	0	-6	6	0	-6	6	0	-6
Ruimtelijke ontwikkeling	1.024	1.191	167		1.822	1.822	0	85	85	0	15	15	0	15	15	0	15	15
Herstructurering en vastgoed	3.184	1.983	-1.201	1.277	1.200	-77	38	49	12	41	25	-15	46	25	-21	80	25	-54
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	260	504	244		3.867	3.867	0	203	203	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meedoen	7.299	1.578	-5.722	1.674	5.616	3.942	883	2.248	1.365	491	1.597	1.106	490	412	-78	493	488	-4
Jeugd en onderwijs	6.098	7.572	1.473	74	1.074	1.000	0	549	549	0	399	399	0	182	182	0	543	543
Economie en Internationaal Beleid	0	0	0		229	229	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kunst en Cultuur	0	0	0	1.669	2.579	910	43	199	155	43	198	155	43	198	155	43	68	25
Economie, kunst en cultuur	1.323	2.247	924	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	1.604	1.437	-167	1.049	2.359	1.309	766	695	-71	702	801	99	840	1.159	319	849	888	39
Algemene dekkingsmiddelen	18.073	17.796	-277	9.588	7.905	-1.683	5.841	5.784	-57	8.365	5.737	-2.628	4.144	1.482	-2.662	4.608	2.899	-1.709
Totaal mutaties reserves	41.368	38.353	-3.015	17.304	32.908	15.604	8.906	10.939	2.033	10.136	9.693	-443	6.129	4.394	-1.735	6.682	5.844	-838
Gerealiseerde resultaat	406.514	410.638	4.124	407.416	405.685	-1.730	366.456	366.456	0	363.071	363.071	0	360.895	360.895	0	363.790	363.790	0

Bijlage 4 - Onderbouwingen en uitgangspunten

Gemeentewet en Besluitvorming begroting en verantwoording (BBV)

De begroting wordt opgesteld vanuit het vastgestelde kader in de Gemeentewet, BBV en de gemeentelijke financiële verordening die op basis van artikel 212 Gemeentewet is opgesteld. Relevante ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden op de voet gevolgd. Daar waar ontwikkelingen stollen in concrete wet- en regelgeving, gelden deze zo mogelijk in de begroting of in een herziening.

Gemeentelijk kader

De eerste kwartaalrapportage 2020 is het startpunt voor de begroting 2021 – 2024.

De begroting maakt duidelijk welke programma's, taakvelden en daaraan verbonden maatschappelijke effecten en prestaties aan het eind van het jaar gerealiseerd zijn.

Onderbouwingen

De onderbouwingen voor de diverse lasten budgetten zijn impliciet opgenomen op de programmabladen. Zo bepaald bijvoorbeeld het aantal uitkeringen de uitkeringslasten en vormt het verwachte aantal vergunningaanvragen voor bouwen de basis voor de verwachte opbrengst aan bouwleges.

Uitgangspunten begroting 2021

Hieronder volgt een kort overzicht van de belangrijkste uitgangspunten die bij het opstellen van de begroting zijn gebruikt. Het gaat hier om uitgangspunten die voor alle programma's van toepassing kunnen zijn.

- De gemiddelde loonsomstijging is vergeleken met die in de bijgestelde begroting 2020 4,35% (exclusief periodieken, fuwa etc.)
- De berekende gemiddelde prijsstijging voor 2021 bedraagt 1,8%.

- Op basis van het systeem van de budgetsubsiëring bedraagt de indexering voor de subsidies 1,8%.
- Het aantal inwoners op 1 januari 2021 bedraagt 100.762.
- Het aantal woonruimten op 1 januari 2021 bedraagt 45.996.

Met betrekking tot de berekening van de rente en de afschrijvingen de volgende regels.

- Rente-omslagpercentage bestaande investeringen: 2,2% (begroting 2021);
- Rente-omslagpercentage nieuwe investeringen: 2,2%;
- Rentepercentage voor grondexploitaties: 2,4%.
- Disconteringsvoet bij verliesvoorziening grondexploitaties 2%

Bij het opstellen van de begroting 2021-2024 wordt uitgegaan van de richtlijn activeren en afschrijven (2020).

Voor de tariefproducten gelden de volgende uitgangspunten en betreft de volgende tarieven.

Belastingen

- Onroerende zaakbelastingen en belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten;
- Parkeerbelastingen;
- Hondenbelasting;
- Rechten;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolrechten;
- Haven- en opslaggelden;
- Marktgeld;

- Leges;
- Lijkbezorgingsrechten;
- Parkeren;
- Precariorechten.

Het algemene uitgangspunt is dat voor alle tarieven een gelijke maximale toegestane stijging wordt bepaald. Dit betekent voor 2021 dat in principe alle tarieven stijgen met 3,00% ten opzichte van 2020. Dit betreft een gemiddelde van prijs (+ 1,8%) en loon aanpassingen (+ 4,15%). Er gelden enkele andere uitzonderingen op de algemene regel van prijs- en loonstijging. Deze uitzonderingen betreffen de OZB, Rioolheffing, Afvalstoffenheffing, Parkeerbelastingen, havengelden en Bouwleges. De uitgangspunten en onderbouwing hiervan zijn opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Uitgangspunten grondexploitaties

De parameters voor het berekenen van de meerjarige resultaten voor de diverse grondexploitaties zijn:

- kostenstijging vanaf 2021-2023 2,5% en vanaf 2024 2%;
- kostenstijging plankosten 2021 e.v. 2,2%;
- opbrengststijging woningbouw 2021-2023 2% en vanaf 2024 1%;
- opbrengststijging bedrijfskavels 2021 e.v. 1%.

Meerjarige uitgangspunten

In de programmabegroting worden ook de meerjarenramingen 2022-2024 opgenomen. Bij het opstellen van deze ramingen gelden de volgende uitgangspunten:

Voor ramingen (bijvoorbeeld verdeelmaatstaven Algemene Uitkering) die bepaald worden door aantallen inwoners en aantal woningen + wooneenheden gelden de volgende aantallen.

Omschrijving	2022 t/m 2024
1. Salarissen en sociale lasten	<u>2022</u> Salarissen en sociale lasten + 2,4 % <u>2023</u> Salarissen en sociale lasten: + 2,2 % <u>2024</u> Salarissen en sociale lasten: + 2,1 %
2. Prijzen algemeen	<u>2022</u> + 1,7% <u>2023</u> + 1,6% <u>2024</u> + 1,5%
3. Prijzen sociaal domein	<u>2022</u> + 2,37% <u>2023</u> + 2,19% <u>2024</u> + 2,03%
3. Rente-omslag percentage:	
• bestaande investeringen en nieuwe investeringen (zie ook paragraaf Financiering)	2,2%
• grondexploitaties	2,4%
4. Tarieven voor de burger	Zie paragraaf Lokale heffingen
5. Aantal inwoners	<u>1-1-2022:</u> 101.062 <u>1-1-2023:</u> 101.362 <u>1-1-2024:</u> 101.662
6. Aantal woonruimten	<u>1-1-2022:</u> 45.159 <u>1-1-2023:</u> 46.439 <u>1-1-2024:</u> 46.719

Een uitzondering geldt voor de uitbreiding van het aantal woningen dat als prestatie wordt opgenomen in programma Ruimtelijke Ontwikkeling. In dit programma gelden de aantallen conform de woonvisie.

Bijlage 5 - Algemene Uitkering (AU) gemeentefonds

Op 29 mei 2020 is de meicirculaire 2019 gepubliceerd door het ministerie van BZK. Ten opzichte van de andere twee circulaire (september en december) is het belang van de meicirculaire doorgaans het grootst. In deze meicirculaire worden de maatregelen uit het compensatiepakket dat op 28 mei is aangekondigd wel benoemd, maar behalve het bevriezen van het accres zijn de maatregelen geen onderdeel van de meicirculaire.

Wij informeren u over de financiële uitkomst en ontwikkelingen voor Deventer. Dit zijn;

- Afrekening accres 2019;
- Aanpassing accessen 2020-2024;
- Bevriezen van het accres voor 2020 en 2021
- Loon- en prijscompensatie sociaal domein;
- De effecten in de verdeelmaatstaven en overige uitkeringen.

1. Financiële uitkomst

De ontwikkeling van het accres is de eerste jaren (licht) positief ten opzichte van de septembercirculaire 2019. Dit is het gevolg van hogere rijksuitgaven in 2019 en 2020 en hogere indices voor loon- en prijsontwikkeling in het centraal economisch plan (CEP) van het CPB. Als onderdeel van het compensatiepakket Corona-maatregelen zijn VNG en het Rijk overeengekomen de accessen 2020 en 2021 te bevriezen op de stand van deze meicirculaire. Vanaf 2023 laten de accessen een negatief effect zien. Dit is met name het gevolg van een lagere raming van de zorgkosten in de middellange termijn raming van het CPB. Omdat accessen cumulatief zijn, leidt bovenstaande in de praktijk vanaf 2024 een negatief financieel effect voor onze meerjarenbegroting.

Samenvatting mutaties

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Niet neutrale mutaties	2.297	1.804	1.149	-206	1.328
Neutrale mutaties	1.821	-3.628	-3.497	-3.425	-3.490
Totaal	4.118	-1.824	-2.348	-3.631	-4.818

Hieronder wordt de samenstelling van de niet neutrale en neutrale mutaties gespecificeerd en toegelicht.

Toelichting niet neutrale mutaties op hoofdlijnen

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Afrekening accres 2019	95	-	-	-	-
Accres-ontwikkeling	74	831	1.888	761	-392
Afrekening ruimte plafond BCF 2019	191	-	-	-	-
Stelpost BCF	350	-	-	-	-
Mutaties AU overig	170	128	221	190	180
Ontwikkeling maatstaven	267	-141	-345	-570	-647
Totaal niet neutrale mutaties AU	1.147	818	1.764	381	-858
Stelpost prijzen en lonen	-	-464	-615	-587	-470
Stelpost accres	1.150	1.450	-	-	-
Totaal	2.297	1.804	1.149	-206	-1.328

De niet neutrale mutaties zijn toevoegingen of onttrekkingen in de algemene uitkering die direct van invloed zijn op het begrotingsresultaat. Dit betekent dat er meer of minder middelen zijn te besteden

Accres

De afrekening van het accres 2019 leidt tot een eenmalig voordeel van €95.000 in 2020. In de Najaarsnota 2019 van het Rijk is voor een bedrag van €1,3 miljard aan onderbesteding gereserveerd voor de prioriteiten van het kabinet Rutte III. Denk aan onderwerpen als klimaat en onderwijs. Deze reservering is als uitgave in 2019 aangemerkt in het kader van de normeringsmethodiek waardoor via de trap-op-trap-af systematiek van het gemeentefonds een klein voordeel ontstaat in de afrekening 2019.

De meerjarige accresontwikkeling leidt tot een voordeel van €74.000 in 2020 oplopend naar €1,9 miljoen in 2022. In 2023 is er nog een voordelig effect van €761.000 en in 2024 een negatief effect van €392.000. Het accres in 2020 valt per saldo iets hoger uit door hogere uitgaven bij het Rijk in 2019 en 2020. In 2020 zijn er verschillende mutaties in de rijksuitgaven zoals de hoger bijgestelde loon- en prijsontwikkeling en een aantal beleidsmatige plussen en minnen. Per saldo stijgen de Accres Relevante Uitgaven (ARU) hierdoor licht. Ten opzichte van de septembercirculaire 2019 is sprake van een opwaartse bijstelling van de accrestranches voor de jaren 2021 en 2022. Dit is het gevolg van de hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling in het CEP van het CPB en de meerjarige besluitvorming over de rijksuitgaven. Voor 2023 en 2024 worden de accrestranches neerwaarts bijgesteld doordat de zorguitgaven neerwaarts worden bijgesteld in de middellangetermijn verkenning (MLT) Zorg.

Als onderdeel van het compensatiepakket Coronamaatregelen zijn de VNG en het Rijk overeengekomen om de accresen voor 2020 en 2021 te bevriezen op de stand van deze meicirculaire. Dit houdt in dat er voor deze jaren geen bijstelling volgt bij de septembercirculaire en geen afrekening volgt bij de meicirculaire 2021. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de wens tot rust en stabiliteit. Aandachtspunt is wel op welk niveau gemeenten weer instappen in 2022. De eerdere fixatie van het accres in de jaren 2009 – 2011 gaf in 2012 financiële nadelen voor gemeenten. De VNG is hier alert op.

Vrijval verdeelreserve

In de decembercirculaire 2019 zijn nieuwe gegevens van 2019 verwerkt voor de maatstaf medicijngebruik drempel en de maatstaf ouders met langdurig psychisch medicijngebruik. Dit leidde tot een verlaging van de uitkeringsfactor van 2019 met 13 punten. Ter compensatie is de verdeelreserve in de algemene uitkering voor de jaren 2017, 2018 en 2019 volledig vrijgevallen in 2019. In deze meicirculaire is de vrijval uit de verdeelreserve nu ook structureel verwerkt. Dit heeft een structureel voordelig effect van €212.000.

Stelpost accres

Als gevolg van het bevriezen van de accresen in 2020 en 2021 kan de stelpost accres voor deze jaren volledig vrijvallen voor zowel het incidentele als het structurele deel. Dit leidt tot een voordeel van €1,150 miljoen in 2020 en €1,450 miljoen in 2021.

Stelpost prijzen en lonen

De stelpost voor prijzen/ lonen wordt geraamd basis van de actuele indexcijfers voor overheidslonen en de mutatie prijs bruto binnenlands product (pBBP) van het CPB. Op basis van de meest actuele raming in het CEP van het CPB wordt de stelpost verhoogd met €464.000 in 2021, €615.000 in 2022 en €587.000 in 2023 en €470.000 in 2024.

BTW Compensatiefonds

De vrije ruimte onder het plafond BTW Compensatie Fonds (BCF) wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Bij de septembercirculaire 2019 werd deze ruimte voor 2019 geraamd op €80,8 miljoen. Uiteindelijk is de ruimte onder het plafond BCF voor 2019 uitgekomen op €112 miljoen, waardoor in deze meicirculaire een afrekening is verwerkt van 31 mln. Voor Deventer resulteert dit in een eenmalig voordeel van €191.000 in 2020.

Stelpost BCF

Met ingang van 2019 is de systematiek ten aanzien van de ruimte onder het plafond BCF in de algemene uitkering gewijzigd. De ruimte onder het plafond BCF wordt niet langer structureel opgenomen in het gemeentefonds, maar alleen voor het lopende jaar wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt. In de daaropvolgend meicirculaire volgt de afrekening o.b.v. de werkelijke realisatie. Omdat de ruimte onder het plafond BCF niet langer structureel is opgenomen in het gemeentefonds hebben gemeenten de mogelijkheid om dit middels een stelpost op te nemen in de meerjarenbegroting. Het standpunt van de toezichthouder hierbij is dat de realisatie van het voorgaande jaar wordt gezien als het maximale bedrag dat gemeenten meerjarig mogen begroten. De ruimte onder het plafond BCF in 2019 was in totaal €112 miljoen; voor Deventer is dit een bedrag van €715.000 dat binnen de richtlijn van de toezichthouder in de meerjarenbegroting kan worden opgenomen. Gezien de grote schommelingen in de ruimte onder het plafond BCF en de mate van onzekerheid op de langere termijn hebben wij op dit moment voorzichtigheidshalve geen bedrag geraamd in de meerjarenbegroting. Met het bevriezen van het accres en de verwachting dat veel investeringen van gemeenten door de coronacrisis vertraagd zijn verwachten we dat in 2020 het plafond BCF niet volledig wordt benut. Voorgesteld wordt om een bedrag van €350.000 te ramen voor de verwachte ruimte onder het plafond BCF voor 2020. In de septembercirculaire 2020 volgt de voorlopige raming van het ministerie van BZK.

Overige mutaties

De overige mutaties betreft de structurele verwerking van de vrijval van de verdeelreserve van €211.000 structureel en de afronding van de uitkeringsfactor met wisselende bedragen over de jaren. De vrijval van de verdeelreserve betreft de structurele doorwerking van de vrijval die bij de decembercirculaire reeds voor 2019 was verwerkt ter compensatie van de hogere aantallen bij de maatstaf medicijngebruik.

Ontwikkeling maatstaven

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Ontwikkeling uitkeringsbasis	104	-214	-317	-529	-850
WOZ-waarden mutaties	169	-416	-418	-420	-422
WOZ- waardering en aanpassing rekentarieven 2021	-	473	368	370	372
Overige maatstaven	-6	16	22	-	253
Totaal	267	-141	-345	-570	-647

De uitkeringsbasis wordt in deze meicirculaire neerwaarts bijgesteld. Dit is voornamelijk het gevolg van areaal ontwikkeling en de ontwikkeling in de ozb maatstaven. In 2020 heeft dit nog een voordelig effect €109.000. Vanaf 2021 is het effect €214.000 nadelig oplopend tot een nadeel van €850.000. De ontwikkeling van de WOZ-waarden leidt tot een voordeel van €170.000 in 2020. Vanaf 2021 leidt de ontwikkeling van de WOZ-waarden tot een nadeel van ruim €400.000. Echter worden ook de rekentarieven neerwaarts bijgesteld om de waardestijging te compenseren waardoor per saldo vanaf 2021 een voordeel van €50.000 structureel ontstaat. Normaal gesproken gebruiken we de door het CBS vastgestelde WOZ-waarden. Echter waren deze bij de verwerking van deze meicirculaire nog niet beschikbaar. WOZ-waarden 2020 zijn derhalve nog gebaseerd op de geraamde waarde-ontwikkeling in 2019. De waardeontwikkeling vanaf 2020 is gebaseerd op de landelijke waarde-ontwikkeling van 7% zoals gecommuniceerd in deze meicirculaire. De ontwikkeling van alle overige maatstaven leidt in de jaren 2020 t/m 2023 niet tot noemenswaardige verschillen. Alleen in 2024 ontstaat een voordeel van €253.000.

Toelichting neutrale mutaties op hoofdlijnen

De neutrale mutaties zijn het gevolg van (nieuwe) specifieke taakaanpassingen voor gemeenten waarvoor in de algemene uitkering budget wordt ontvangen of gekort. Door toepassing van de normeringssystematiek 'samen de trap op, samen de trap af' worden bedragen doorgegeven aan de diverse programma's en zijn daardoor budgetneutraal. De toevoeging of onttrekking aan een programma gebeurt op basis van een afzonderlijke B&W nota.

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	202	2023	2024
Integratie- en decentralisatie uitkeringen sociaal domein	1.249	-3.646	-3.700	-3.660	-3.722
Overige decentralisatie uitkeringen	551	143	333	368	368
Taakmutaties	21	-125	-130	-132	-135
Totaal	1.821	-3.628	-3.497	-3.425	-3.490

Integratie- en decentralisatie uitkeringen

Met de overheveling van een groot deel van de IU sociaal domein naar de algemene uitkering bij de meicirculaire 2019 is het aandeel van de integratie- en decentralisatie uitkeringen aanzienlijk kleiner geworden.

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	202	2023	2024
Beschermd wonen (IU)	691	-5.133	-5.129	-5.129	-5.129
Participatie (IU)	476	601	543	583	521
Voogdij 18+ (IU)	82	886	886	886	886
Inburgering	199	156	346	380	380
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	130	-	-	-	-
Overige mutaties	222	-13	-13	-13	-13
Totaal	1.800	-3.503	-3.367	-3.292	-3.354

Beschermd wonen

Bij de meicirculaire is de loon- en prijsontwikkeling (Ipo) toegekend voor het sociaal domein. Voor beschermd wonen, onderdeel van de WMO, bedraagt deze circa 3%. Dit betekent een verhoging van de integratie uitkering met €691.000 in 2020 en €670.000 structureel.

Vanwege de openstelling van de WLZ voor mensen met een psychische stoornis krijgen landelijk naar verwachting 8.500 beschermd wonen cliënten een WLZ-indicatie. Hiervoor vindt vanaf 2021 een uitname uit het budget plaats van €495 miljoen. Voor centrumgemeente Deventer is dit een structurele verlaging van €5,8 miljoen vanaf 2021. Er is bestuurlijk besloten om zowel de omvang van de Wlz-uitname als de verdeling ervan op twee momenten na te calculeren, namelijk in de meicirculaire 2021 en de meicirculaire 2022. De te hanteren methode hierbij wordt door Rijk en VNG momenteel nader uitgewerkt. Daarbij wordt ook gezien of het nacalculatiemoment bij de meicirculaire 2022 meerwaarde heeft.

Participatie

De integratie uitkering participatie onderdeel WSW wordt structureel met 3,38% verhoogd voor Ipo. Daarnaast is het aantal SE WSW'ers geactualiseerd met de werkelijke stand 2019 en is de meerjarige ontwikkeling van de aantallen geactualiseerd. Uiteindelijk leidt dit tot een voordeel van €427.000 in 2020 en €550.000 in 2021. De jaren daarna fluctueert het voordeel tussen de €450.000 en €525.000. De integratie uitkering participatie voor nieuwe doelgroepen wordt verhoogd met een Ipo van 3,03%. Dit leidt tot een voordeel van €49.000 in 2020 oplopend tot €64.000 in 2024. Voor de verdeling van het verdeelmodel Nieuw Wajong wordt gebruik gemaakt van historische cijfers van de instroom in de werkregeling Wajong. Voor het verdeelmodel Nieuw begeleiding wordt tevens gebruik gemaakt van de (historische) instroom in de wachtlijst Wsw. Door het gebruik van historische cijfers blijft het aandeel van individuele gemeenten in de twee verdeelmodellen Nieuw Wajong en Nieuw begeleiding ongewijzigd ten opzichte van de meicirculaire 2019.

De voorgenomen overheveling van het budget voor deze nieuwe doelgroepen Participatiewet (excl. beschut werk) naar de algemene uitkering wordt met een jaar uitgesteld naar 2022. Dit in navolging van het uitstel van de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds, waarin met deze overheveling rekening wordt gehouden

Inburgering

Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. Zowel de incidentele bijdrage in de invoeringskosten als de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten wordt verstrekt via een integratie-uitkering. De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden verstrekt via een specifieke uitkering van het Ministerie van SZW. Het bedrag dat gemeenten in 2020 ontvangen betreft de incidentele bijdrage in de invoeringskosten en wordt over gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. Voor Deventer gaat het om een bedrag van €199.000.

De bedragen die gemeenten vanaf 2021 ontvangen betreffen de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten. Deze middelen worden verdeeld op basis van het aantal inwoners (78% van het totaalbedrag) en het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond (22% van het totaalbedrag). Deventer ontvangt €156.000,- in 2021, €346.000,- in 2022 en structureel €380.000 vanaf 2023.

De verdeling van de integratie-uitkering wordt naar verwachting in de decembercirculaire 2020 bijgesteld, als van zowel het aantal inwoners als het aantal personen met een niet westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens voorhanden zijn. De integratie-uitkering wordt naar verwachting vanaf 2022 overgeheveld naar de algemene uitkering.

Maatschappelijke begeleiding statushouders

Conform artikel 18 van de Wet inburgering voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen hiervoor eenmalig in 2020 in totaal (afgerond) €16,865 miljoen (7.116 personen * €2.370). De middelen worden verstrekt op basis van het aantal inburgeringsplichtigen dat rechtmatig verblijf heeft op grond van een verblijfsvergunning. Voor Deventer gaat het om €130.000.

Voogdij/ 18+

Over 2020 wordt een lpo toegekend van 3,09%. Dit leidt tot een voordeel van €82.000. De integratie-uitkering Voogdij/18+ wordt verdeeld op basis van historisch zorggebruik (t-2) per gemeente waarbij gemiddelde dagprijzen (p) worden vermenigvuldigd met het aantal zorgdagen (q). Er zijn nieuwe gegevens beschikbaar die gebruikt zijn voor de verdeling van de bedragen voor 2021 en verder hierdoor neemt de integratie-uitkering Voogdij/18+ vanaf uitkeringsjaar 2021 met €38,154 miljoen structureel toe. Daarvan wordt structureel €20,379 miljoen gedekt door de loon- en prijsbijstelling 2020 die bij deze circulaire aan de integratie-uitkering is toegevoegd. Het verschil van €17,775 miljoen wordt zoals gebruikelijk onttrokken aan de algemene uitkering, subcluster Jeugdhulp. (Zie ook de taakmutaties) De integratie uitkering Voogdij 18+ neemt vanaf 2021 structureel toe met €886.000.

Overige mutaties

Als gevolg van een actualisatie van de objectieve verdeling voor de decentralisatie uitkering OGGZ die Deventer als centrumgemeente ontvangt wordt deze neerwaarts bijgesteld met €16.000 structureel vanaf 2020. De decentralisatie uitkering armoedebestrijding kinderen (kansen voor kinderen wordt obv een actualisatie van de verdeling structureel met €3.000 verhoogd vanaf 2021. Gemeenten die opvang bieden aan asielzoekers die nog niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen ontvangen jaarlijks een bijdrage op grond van het Faciliteitenbesluit opvangcentra van het Ministerie van JenV.

De uitkering dient ter compensatie van gelden die gemeenten normaliter via de algemene uitkering ontvangen. In de vaststelling van de betalingen van 2019 is geconstateerd dat conform de geldende regelgeving een onjuiste verdeeltabel is toegepast voor de bepaling voor de bedragen per eenheid en de toe te passen uitkeringsfactor. In deze meicirculaire is hiervoor een nabetaling opgenomen. Daarnaast bevatten de toegekende bedragen in deze circulaire voor enkele gemeenten een nabetaling over 2018. In totaal ontvangt Deventer een nabetaling van €149.000. Tot slot ontvangt Deventer in 2020 op basis van declaratie eenmalig een suppletie uitkering Bommenregeling van €89.000.

Taakmutaties

(bedragen x €1.000)

	2020	2021	202	2023	2024
Verrekening Voogdij 18+	-	-130	-133	-136	-139
Overige mutaties	21	5	3	4	4
Totaal	21	-125	-130	-132	-135

Verrekening Voogdij 18+

Door het gebruik van actuele gegevens en een reservering in verband met afgesproken compensatieregelingen neemt de integratie-uitkering Voogdij/18+ vanaf uitkeringsjaar 2021 met structureel €38,154 miljoen toe. Deze toename kan grotendeels worden gedekt met de toevoeging van de loon- en prijsbijstelling 2020 aan deze integratie-uitkering. Het verschil van €17,775 miljoen wordt zoals gebruikelijk onttrokken aan de algemene uitkering, subcluster Jeugdhulp. Voor Deventer gaat het om een bedrag van €130.000 in 2021, oplopend naar €139.000 in 2024.

Overige mutaties

De overige mutaties betreffen diverse kleine mutaties waaronder de compensatieregeling Voogdij 18+ voor €7.000 in 2020 en €10.000 voor de Europese energieprestatie bouwen.

2. Ontwikkelingen

Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden

Vanaf het begin van de corona-uitbraak zijn Rijk en medeoverheden als één overheid opgetreden om het coronavirus en de economische en sociale gevolgen van de coronacrisis te bestrijden. In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv) van 23 april 2020 is besloten een regiegroep in te stellen die de omvang van de problematiek in beeld brengt met nadruk op de financiële effecten voor de medeoverheden en de daarbij voorgestelde oplossingsrichtingen, waaronder compensatie. Hierbij gaat het om een reëel beeld van de kosten, waarbij ook de inkomstenderving wordt meegenomen. Voor de periode tot 1 juni heeft het kabinet al enkele maatregelen genomen, zoals op het gebied van sport, bijstand en Wmo. Op 28 mei 2020 hebben de minister van BZK en de staatssecretaris van Financiën de Tweede Kamer geïnformeerd over aanvullende maatregelen die het kabinet -vooruitlopend op het volledig in beeld brengen van de financiële gevolgen van corona voor de medeoverheden voor de periode tot en met 1 juni – heeft genomen om medeoverheden te Compenseren. Er lopen nog gesprekken met de medeoverheden op het gebied van onder andere, zonder limitatief te zijn: het OV, de veiligheidsregio's, de GGD-en, afvalinzameling, de buurthuizen en het watermanagement. De komende tijd wordt samen met de medeoverheden gewerkt aan afspraken op deze gebieden. Doel is om medio juli een compleet beeld te hebben van de impact van de corona-aanpak op de medeoverheden voor de periode tot 1 juni. De hoogte en omvang van de reële compensatie vraagt een politiek bestuurlijke afweging, waarbij het uitgangspunt is dat de medeoverheden er als gevolg van de corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor. Voor de periode na 1 juni, trekken Rijk en medeoverheden samen op bij de invulling van de nodige maatregelen en om de sociaal-economische crisis het hoofd te bieden. Samen wordt bekeken welke reële compensatie nodig is op basis van de hogere uitgaven en gedeelde inkomsten.

Herijking verdeling gemeentefonds

Op 26 februari 2020 heeft de minister van BZK de Tweede Kamer geïnformeerd over het uitstellen van invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds met één jaar naar 2022. In deze brief heeft de minister – mede namens de staatssecretaris van Financiën – uiteengezet waarom uitstel noodzakelijk is. Voor het klassieke deel is aanvullend onderzoek nodig en voor het sociaal domein is een nadere analyse van de uitschieters gewenst. Het aanvullend onderzoek voor het klassieke domein is vooral gericht op het verkrijgen van een betere aansluiting van de verdeelformules op de noodzakelijke kosten van gemeenten. Daarnaast bleken de tot nu toe ontwikkelde verdeelformules de bestaande knelpunten nog niet op te lossen. Tot de zomer voert Cebeon nadere analyses uit om te bezien of verfijning tot betere resultaten leidt. Het plan van aanpak van Cebeon is gepubliceerd op de website over de herijking van het gemeentefonds AEF zal starten met een nadere analyse van de uitschieters (grote verschillen tussen de uitkomst van het verdeelmodel en de kosten van gemeenten) voor het sociaal domein. Informatie over de inhoudelijke achtergronden van de uitschieters kan mede input zijn voor eventuele tijdelijke flankerende maatregelen bij de invoering van de nieuwe verdeling. Er is reeds een verkennende inhoudelijke analyse uitgevoerd, die wordt uitgebreid naar meer gemeenten. Zo kan het nuttig zijn om inzicht te bieden in hoe uitschieters over het land verdeeld zijn of over grootteklassen. Opvallende afwijkingen worden in beeld gebracht. Het plan van aanpak van AEF is eveneens gepubliceerd op de website over de herijking van het gemeentefonds. De fondsbeheerders en de VNG vinden een integrale herijking van de verdeling van het gemeentefonds van belang. De fondsbeheerders streven er naar de besluitvorming over de nieuwe verdeling nog dit jaar af te ronden en de gemeenten over de nieuwe verdeling te informeren in de decembercirculaire 2020.

Evaluatie normeringssystematiek

Afgelopen half jaar heeft een werkgroep, bestaande uit experts van de ministeries van Financiën en BZK, de VNG en het IPO zich gebogen over de werking van de systematiek over de periode 2015 – 2020. Hierbij is de huidige systematiek beoordeeld aan de hand van toetsingscriteria en zijn beleidsvarianten uitgewerkt die door de werkgroep als meest wezenlijk zijn benoemd om de normeringssystematiek, op onderdelen, aan te passen.

Publicatie van het evaluatierapport is voorzien nadat het rapport bestuurlijk is besproken, naar verwachting najaar 2020. Uiteindelijk is het aan een nieuw kabinet om in overleg met de medeoverheden te besluiten over de te hanteren normeringsystematiek.

Financiële positie gemeenten

De financiële positie van gemeenten en provincies is onderwerp van gesprek tijdens het Bestuurlijk Overleg Financiële verhouding (BOFv). De afgelopen maanden is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Financiën samen met de VNG gewerkt aan het creëren van een gezamenlijk beeld over de financiële positie van gemeenten. Dat heeft geleid tot een nieuwe set kengetallen voor het monitoren van de financiële positie van gemeenten op basis waarvan het gesprek over de financiële positie van gemeenten in het BOFv van 8 april 2020 is gevoerd. Op korte termijn wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomst van dit gesprek. De komende maanden wordt met gemeenten, VNG en provinciaal toezichthouders het gesprek over de financiële situatie bij gemeenten verder voortgezet.

3. Verwerking uitkomst

De uitkomsten van de meircirculaire 2020 worden voor 2020 verwerkt in de tweede kwartaalrapportage. Effecten vanaf 2020 worden betrokken bij het opstellen van de begroting 2021 – 2024.

Bijlage 6 - Overzicht incidentele lasten en baten 2021-2024

(bedragen x €1)

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Toelichting
Lasten							
Inwoner aan zet – burgerbegroting	Burger en Bestuur	Bestuur	25.000				
Inzet Flex team	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	100.000	100.000	100.000		
Generieke weerstandsreserve - leges windschermen	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves	6.300	6.300	6.300		zie baten leges windschermen
Veiligheidsregio - FLO	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer	-97.843	-97.843			
Onderhoud schonenvaarderstraat 5	Openbare orde en veiligheid	Crisisbeheer en brandweer	2.617	2.358	2.100	2.100	tlv res onderhoud gebouwen
Reserve mobiliteitsfonds parkeren - parkeerbatens	Leefomgeving	Mutaties reserves	375.920	474.816	554.022	603.243	zie baten parkeren
Reserve kapitaallasten investeringen	Leefomgeving	Mutaties reserves	800.000				zie baten parkeergarage Brink
Reserve overlopende uitgaven - planvorming	Leefomgeving	Mutaties reserves	147.300	7.700			zie baten planvorming -Lebuinusplein
Mobiliteitsreserve	Leefomgeving	Parkeren	527.647	573.649	574.854	575.074	tlv res mobiliteitsfonds parkeren
Studie mobiliteit Poort van Deventer	Leefomgeving	Verkeer en Vervoer	83.000				
Bodemsaneringen	Milieu	Milieubeheer	180.000				tlv res overlopende uitgaven
Geluidsaneringen	Milieu	Milieubeheer	101.250				tlv res overlopende uitgaven
Energietransitie	Milieu	Milieubeheer	245.000				
Implementatie Omgevingswet	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	500.000				
Kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	30.000				tlv res kracht van Salland
Initiatieven uit de samenleving	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	50.000	50.000			
Stadscampus	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening	100.000	100.000			
Vitaal platteland	Ruimtelijke ontwikkeling	Ruimtelijke ordening		100.000			
Gebiedsexploitatie Bergweide/Kloosterlanden	Herstructurering en vastgoed	Overige baten en lasten	850.000	300.000			
Diverse panden	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	19.095	19.095	19.095	19.095	tlv res onroerende zaken
Normalisatie woonwagens	Herstructurering en vastgoed	Beheer overige gebouwen en gronden	115.000	115.000			
Rivierenwijk herstructurering	Herstructurering en vastgoed	Wonen en bouwen	23.955				tlv res herstructurering
Kansen voor Kinderen - zomerpretpakket	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Inkomensregelingen	45.000				tlv res overlopende uitgaven
Participatie statushouders	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Arbeidsparticipatie	157.750				tlv reserve nieuwkomers
Ontwikkeling zorgconcepten	Meedoen	Overige baten en lasten	500.000				
Sporthall Bathmen procesbegeleiding	Meedoen	Sportaccommodaties	30.000				
Administrateur Budget Advies Bureau	Meedoen	Maatwerkdienstverlening 18+	33.000	17.000			
Projecten Jeugd	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	1.205.000	1.177.500			tlv Bestemmingsreserve Projecten Jeugd
Ontwikkeling sociaal team	Meedoen	Wijkteams	225.000				
Wijkwinkel - Deventer wijzer	Meedoen	Wijkteams	40.000				
Werkbudget verhoogde asielinstroom	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	116.518				tlv reserve nieuwkomers
Reserve onroerende zaken - Polstraat 48 BZT	Meedoen	Mutaties reserves	392.743				zie baten Polstraat 48 BZT
Inclusie agenda	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	51.000				
Buurtmakers	Meedoen	Samenkracht en burgerparticipatie	250.000				

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Toelichting
Burgerweeshuis	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	50.000				tlv. res gemeentebrede investering
Uitbreiding capaciteit erfgoed	Kunst en Cultuur	Cultureel erfgoed	50.000	50.000			
Subsidie Burgerweeshuis	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.		50.000	50.000		tlv res overlopende uitgaven
Nieuwe makers	Kunst en Cultuur	Cult.presentatie, -productie en -partic.	80.000	80.000	80.000		tlv res overlopende uitgaven
Reserve overlopende uitgaven	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	41.000				zie baat bedrijfsvoering
I-uitvoeringsplannen	Bedrijfsvoering	Overhead	723.000				
Datacentre	Bedrijfsvoering	Overhead	17.315	17.315	17.315		tlv generieke weerstandsreserve
Res risico (lening GAE)	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	100.000	50.000			tlv generieke weerstandsreserve
Generieke weerstandsreserve – verv. putting reserve Vitens	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	123.813				
Generieke weerstandsreserve - Leges reisdocumenten	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	120.753				
Generieke weerstandsreserve - Veiligheidsregio FLO	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	189.000				
Generieke weerstandsreserve - Opschalingskorting (maartcirc.2018)	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		681.000			
Generieke weerstandsreserve – ratio	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	65.000				
Reserve overlopende uitgaven - Teamtransities	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	177.917	270.000	270.227	81.500	zie baten teamtransitie
Reserve begrotingstekort	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	1.040.000	1.832.000			tlv generieke weerstandsreserve
Generieke weerstandsreserve - begrotingstekort	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	520.000	916.000			tgv reserve begrotingstekort
Generieke weerstandsreserve - resultaat B2021-2024	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves		1.132.434	167.190		
Onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	225.000	225.000	225.000	225.000	
Totaal Lasten			10.753.050	8.249.324	2.066.103	1.506.012	
Baten							
Leges windschermen	Openbare orde en veiligheid	Openbare orde en veiligheid	6.300	6.300	6.300		tgv generieke weerstandsreserve
Reserve onderhoud gebouwen	Openbare orde en veiligheid	Mutaties reserves	2.617	2.358	2.100	2.100	zie last onderhoud Schonenvaarderstraat 5
Baten parkeren	Leefomgeving	Parkeren	375.920	474.816	554.022	603.243	tgv res mobiliteitsfonds parkeren
Planvorming - Lebuinusplein	Leefomgeving	Straten, wegen en pleinen	147.300	7.700	0	0	tgv res overlopende uitgaven
Parkeergarage Brink	Leefomgeving	parkeren	800.000				tgv res kapitaallasten investeringen
Res mobiliteitsfonds parkeren	Leefomgeving	Mutaties reserves	527.647	573.649	574.854	575.074	zie last mobiliteitsreserve
Res overlopende uitgaven - bodemsaneringen	Milieu	Mutaties reserves	180.000				zie last bodemsanering
Res geluid - geluidsaneringen	Milieu	Mutaties reserves	101.250				zie last geluidsaneringen
Res kracht van Salland	Ruimtelijke ontwikkeling	Mutaties reserves	30.000				zie last kracht van Salland
Res herstructurering - Rivierenwijk	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	23.955				zie last rivierenwijk herstructurering
Res onroerende zaken - diverse panden	Herstructurering en vastgoed	Mutaties reserves	19.095	19.095	19.095	19.095	zie last diverse panden
Reserve Nieuwkomers	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves	157.750				zie last participatie statushouders
Res overlopende uitgaven - kansen voor kinderen	Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	Mutaties reserves	45.000				zie last kansen voor kinderen - zomerpretpakket
Bestemmingsreserve Projecten Jeugd	Meedoen	Mutaties reserves	1.205.000	1.177.500			zie last Projecten Jeugd
Reserve nieuwkomers	Meedoen	Mutaties reserves	116.518				zie last Werkbudget verhoogde asielinstream
Res Dec JGZ WMO	Meedoen	Mutaties reserves	500.000				zie last Ontwikkeling zorgconcepten
Polstraat 48 BZT	Meedoen	Geëscaleerde zorg 18+	392.743				tgv reserve onroerende zaken
Res kapitaallasten - Ida Gerhardt Academie	Jeugd en onderwijs	Mutaties reserves	78.400	118.200	158.400	199.000	

Onderwerp	Programma	Taakveld	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Toelichting
Reserve gemeente brede investeringen	Economie en Internationaal Beleid	Mutaties reserves	50.000				zie last Burgerweeshuis
Reserve overlopende uitgaven	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves		50.000	50.000		zie last subsidie Burgerweeshuis
Reserve overlopende uitgaven	Kunst en Cultuur	Mutaties reserves	80.000	80.000	80.000		zie last nieuwe makers
Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	Overhead	41.000				tgV res overlopende uitgaven
Generieke weerstandsreserve - datacentre	Bedrijfsvoering	Mutaties reserves	17.315	17.315	17.315		zie last datacentre
Specifieke weerstandsreserve – ratio	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	65.000				
Generieke weerstandsreserve - lening GAE	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	100.000	50.000			tgV res risico
Generieke weerstandsreserve - Begroting 2019	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	634.000				
Generieke weerstandsreserve -Resultaat VJN 2019	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	233.000	751.000	170.000		
Generieke weerstandsreserve - Begroting 2020	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	863.000	737.000			
Generiek weerstandsreserve - Reserve begrotingstekort	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	520.000	916.000			tgV res begrotingstekort
Reserve begrotingstekort - Begroting 2020	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	1.040.000	1.832.000			zie last begrotingstekort
Generieke weerstandsreserve - resultaat B2021-2024	Algemene dekkingsmiddelen	Mutaties reserves	336.970			1.587.000	
Teamtransities	Algemene dekkingsmiddelen	Overige baten en lasten	177.917	270.000	270.227	81.500	tgV res overlopende uitgaven
Totaal Baten			8.867.697	7.082.933	1.902.313	3.067.012	
Saldo			1.885.353	1.166.391	163.790	-1.561.000	

Bijlage 7 - Staat van subsidies

Bij alle bedragen betreft het een subsidieplafond als bedoeld in de Algemene subsidieverordening Deventer (ASV).
(bedragen x €1)

Omschrijving subsidie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Openbare orde en Veiligheid				
Integrale veiligheid	19.498	19.498	19.498	19.498
Totaal Openbare orde en Veiligheid	19.498	19.498	19.498	19.498
Leefomgeving				
Subsidie voetveer	44.343	24.343	24.343	4.343
Subsidie centrum bus	20.360	20.360	20.360	20.360
St. Vogeleiland	11.855	11.855	11.855	11.855
KOH - planvorming Vogeleiland	10.366	10.366	10.366	10.366
Subsidies begraafplaatsen	20.466	20.466	20.466	20.466
Totaal Leefomgeving	107.390	87.390	87.390	67.390
Milieu				
Dierenasiel	118.449	148.989	148.989	148.989
Duurzaamheidscentrum	26.112	26.112	26.112	26.112
Bijdrage Ulebelt	420.708	420.708	420.708	420.708
Totaal Milieu	565.269	595.809	595.809	595.809
Ruimtelijke ontwikkeling				
Woonconsumenten (Rondeel)	58.766	58.766	58.766	58.766
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	58.766	58.766	58.766	58.766
Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt				
Pilot sociaal team en eenmalig initiatief	58.520	58.520	58.520	58.520
Kansen voor kinderen	326.483	281.483	281.483	281.483
Totaal Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt	385.002	340.003	340.003	340.003

Omschrijving subsidie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Meedoen				
SSC verenigingsondersteuning	77.111	77.111	77.111	77.111
SSC sportstimulering	117.095	117.095	117.095	117.095
Brede school combinatiefuncties	604.173	604.173	601.754	601.754
Sportbedrijf Deventer	4.137.947	4.133.915	4.129.840	4.125.720
Beheerstaken Sporthal De Uutvlog	35.781	35.781	35.781	35.781
Buurtcoaches, aangepast sporten	122.107	122.107	122.107	122.107
St. instructiebad Lettele Okkenbroek	17.190	17.190	17.190	17.190
Sporthal Schalkhaar	65.294	65.294	65.294	65.294
Zwembad Looërmark	149.954	149.954	149.954	149.954
1/3-regeling sport	65.040	65.040	65.040	65.040
Volledig onderhoud velden	65.788	65.788	65.788	65.788
Klein onderhoud velden	51.438	51.438	51.438	51.438
Huur energie en belastingen buitensportacc.	32.962	32.962	32.962	32.962
Normale Leven Versterken	630.833	630.833	630.833	630.833
Subsidieregeling jongerenactiviteiten	52.126	52.126	52.126	52.126
Speelotheken	12.823	12.823	12.823	12.823
Scouting	31.793	31.793	31.793	31.793
Kinder- en jongerenwerk	1.805.456	1.805.456	1.805.456	1.805.456
Innovatie jeugdzorg	582.404	582.404	887.804	887.804
Innovatie jeugdzorg: Jeugdconsulenten	210.098	210.098	210.098	210.098
Lichte opvoedondersteuning	100.000	100.000	0	0
Locatie jongerenwerk Bathmen	10.000	10.000	0	0
Politiekids en jongeren team Toezicht	80.000	80.000	0	0
Weerbaarheidstrainingen	140.000	116.667	0	0

Omschrijving subsidie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Klassehuis	100.000	100.000	0	0
De meesters van Brick regulier PO en VO	200.000	200.000	0	0
Tussenvoorziening EHL	100.000	100.000	0	0
"Autistenklas"	100.000	100.000	0	0
Opdracht aan team Leerplicht	120.000	120.000	0	0
inzet GGD op VO/VMBO (M@ZL)	100.000	100.000	0	0
Projecten i.h.k.v. VSV	30.000	30.000	0	0
BSO Plus	100.000	100.000	0	0
Werkwijze kwetsbare jongeren 16-27	25.000	20.833	0	0
Driehoek/huiskamer Keizerslanden	305.400	305.400	0	0
Collectieve preventie GGZ	2.737	2.737	2.737	2.737
I-sociaal (informatisering sociaal domein)	53.163	53.163	53.163	53.163
Dorpshuis Braakhekke	36.775	36.775	36.775	36.775
St. Raster, buurtwerk	224.807	204.807	224.807	224.807
Buurthuis De Schalm	11.089	11.089	11.089	11.089
Overige buurthuizen	9.519	9.519	9.519	9.519
Project buurtbemiddeling	39.234	39.234	39.234	39.234
Noaberhuus Okkenbroek	10.633	10.633	10.633	10.633
Een Meedoenbudget	286.278	286.278	286.278	286.278
Speeltuinen:				
- De Driehoek	17.544	17.544	17.544	17.544
- De Hoven	17.544	17.544	17.544	17.544
- Kindervreugd	17.544	17.544	17.544	17.544
- Rivierenwijk	17.544	17.544	17.544	17.544
- Tuindorp	17.544	17.544	17.544	17.544

Omschrijving subsidie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
- Wijk 16	20.734	20.734	20.734	20.734
- De IJssel	20.734	20.734	20.734	20.734
- Zandweerd	17.544	17.544	17.544	17.544
- Zwolsewijk	17.544	17.544	17.544	17.544
Vakantiekampen	19.290	19.290	19.290	19.290
WMO : Ouderen adviseurs	126.284	126.284	126.284	126.284
Mantelzorgwaardering	159.769	159.769	159.769	159.769
Vriendendiensten	398.726	398.726	398.726	398.726
Vrijwilligers Centrale	397.089	397.089	397.089	397.089
Bureau Slachtofferhulp	27.321	27.321	27.321	27.321
WMO : vrijwilligers	189.218	189.218	189.218	189.218
Onbeperkt actief	57.380	57.380	57.380	57.380
Vrijwillige thuiszorg/steunpunt mantelzorg	508.709	508.709	508.709	508.709
Subsidie innovatiebudget WMO	108.192	108.192	108.192	108.192
Van individuele naar collectieve voorzieningen (transform.)	595.530	595.663	596.147	596.147
Wijkaanpak (diverse wijken)	265.030	265.030	265.030	265.030
Etty Hillesum Centrum	20.764	20.764	20.764	20.764
Integratiebeleid	3.322	3.322	3.322	3.322
Antidiscriminatiebureau IJsselland	39.887	39.887	39.887	39.887
diverse projecten emancipatie	6.578	6.578	6.578	6.578
LHBT - emancipatiebeleid	20.360	20.360	0	0
Basisvoorziening vluchtelingenwerk	201.003	201.003	201.003	201.003
Bed, bad en brood	34.812	0	0	0
Werkbudget verhoogde asielinstroom	93.165	0	0	0
Kinderopvang - Regulier (kst. Ko/uitk.)	65.148	65.148	65.148	65.148

Omschrijving subsidie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kinderopvang	214.579	214.579	214.579	214.579
Cliëntondersteuning (MEE gelden)	1.007.664	1.007.889	1.008.707	1.008.707
De Kern, sociale teams + gezinscoaches	955.188	955.188	955.188	955.188
Raster, sociale teams	1.231.617	1.231.617	1.231.617	1.231.617
Zichtbare schakels, buurtcoaches	93.064	43.509	43.509	43.509
DeventerWijzer	144.860	124.860	104.860	104.860
Toegang gezinscoaches	1.555.979	1.556.306	1.557.496	1.557.496
Beschermd wonen in natura	9.997.883	10.342.764	10.342.879	10.342.960
Bed & Break	340.000	340.000	340.000	340.000
Beschut wonen	2.050.000	2.050.000	2.050.000	2.050.000
Maatschappelijke opvang algemeen	3.367.181	3.364.097	3.364.097	3.364.097
Verslavingszorg algemeen	731.584	731.584	731.584	731.584
medische heroïne behandel eenheid	564.623	564.623	564.623	564.623
OGGZ	1.055.674	1.055.674	1.055.674	1.055.674
Lokale activiteiten BW + MO	436.383	436.552	436.735	436.735
DU-CJG prenatale voorlichting	41.708	41.708	41.708	41.708
overige projecten volksgezondheid	10.762	10.762	10.762	10.762
Gezond in de stad (GIDS)	96.193	0	0	0
Totaal Meedoen	38.448.845	38.446.241	37.244.676	37.240.637
Jeugd en Onderwijs				
Ida Gerhardt Academie	78.400	118.200	158.400	199.000
Schoolzwemmen ZMLK onderwijs	28.545	28.545	28.545	28.545
Introductiedagen Saxion	19.357	19.357	19.357	19.357
Peuterspelen	266.785	266.785	266.785	266.785
VVE extra	3.087.071	3.087.071	3.087.071	3.087.071

Omschrijving subsidie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Jeugdhulp maatwerk	222.551	222.551	222.551	222.551
Totaal Jeugd en Onderwijs	3.702.709	3.742.509	3.782.709	3.823.309
Economie en internationaal beleid				
Internationale samenwerking	53.900	53.900	53.900	53.900
Publieksevenementen	5.479	5.479	5.479	5.479
Ondernemershuis	130.820	0	0	0
BIZ-binnenstad	350.000	350.000	350.000	350.000
Evenementenbeleid (voorzieningsfonds)	51.855	51.855	51.855	51.855
Subsidie...inDeventer!	534.570	534.570	534.570	534.570
Fonds cultuur & toerisme	257.454	257.454	257.454	257.454
St. Marketing Oost	103.005	87.735	87.735	87.735
Economische promotie	5.745	5.745	5.745	5.745
Stichting Bathmen Promotie	11.014	11.014	11.014	11.014
Totaal Economie en internationaal beleid	1.503.842	1.357.752	1.357.752	1.357.752
Kunst en cultuur				
NV Deventer Schouwburg	1.803.515	1.711.895	1.711.895	1.711.895
Productie gezelschappen	69.180	69.180	69.180	69.180
Het Burgerweeshuis (incl. huurhouding)	532.059	532.059	532.059	482.059
Productiehuis Oost Nederland	52.805	52.805	52.805	52.805
Kunstenlab	308.532	308.532	308.532	308.532
Muz..-zang-,toneel- en dansverenigingen	175.405	175.405	175.405	175.405
Cultuureducatie	1.260.720	1.260.720	1.260.720	1.260.720
Incidentele Culturele evenementen	37.191	37.191	37.191	37.191
Structurele Culturele evenementen	134.914	134.914	134.914	134.914
Beeldende kunst	30.273	30.273	30.273	30.273

Omschrijving subsidie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Oudheidkunde algemeen	10.798	10.798	10.798	10.798
Subsidie dEVENTer	480.455	480.455	480.455	480.455
Overig cultuur algemeen	5.090	0	0	0
Nieuwe makers	80.000	80.000	80.000	0
Stichting MIMIK	460.574	460.574	460.574	460.574
Musea Deventer Verhaal reguliere subsidie	1.144.803	1.144.803	1.144.803	1.144.803
Musea Deventer Verhaal subsidie Speelgoedmuseum	264.680	264.680	264.680	264.680
Open monumentendag	11.273	11.273	11.273	11.273
St. Lokale Omroep Deventer	57.797	57.797	57.797	57.797
Athenaeumbibliotheek (OBD)	582.677	582.677	582.677	582.677
Openbare Bibliotheek	3.052.389	3.052.389	3.052.389	3.052.389
Openbare bibliotheek Bathmen	123.249	123.249	123.249	123.249
Infocentrum bibliotheek Bathmen	35.306	35.306	35.306	35.306
Schoolbibliotheken	78.639	78.639	78.639	78.639
Stedelijk Informatie Netwerk (SIN)	79.358	79.358	79.358	79.358
Totaal Kunst en cultuur	10.871.683	10.774.972	10.774.972	10.644.972
Algemene dekkingsmiddelen				
Hervormde gemeente	2.278	2.278	2.278	2.278
Grootburgers	1.770	1.770	1.770	1.770
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	4.048	4.048	4.048	4.048
Totaal subsidies	55.667.052	55.426.987	54.265.623	54.152.184

Bijlage 8 – Taakveldenmatrix
(bedragen x € 1.000)

Programma	Hoofdtakveld	Taakveld	Taakveld omschrijving	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
				Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Burger en bestuur	Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	4.797	17	-4.780	4.822	12	-4.810	4.822	12	-4.810	4.822	12	-4.810
		0.2	Burgerzaken	2.510	1.265	-1.245	2.385	1.041	-1.344	2.316	978	-1.338	2.314	978	-1.336
		0.64	Belastingen overig	5		-5	5		-5	5		-5	5		-5
	Economie	3.1	Economische ontwikkeling	13		-13	13		-13	13		-13	13		-13
		Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	30		-30	30		-30	30		-30	30	
	6.5		Arbeidsparticipatie	14		-14	14		-14	14		-14	14		-14
	6.6		Maatwerkvoorziening (WMO)	27		-27	27		-27	27		-27	27		-27
	Volkshuisv.,Ro en Stedelijke vern	8.3	Wonen en bouwen	16		-16	16		-16	16		-16	16		-16
Totaal				7.412	1.282	-6.130	7.312	1.053	-6.259	7.243	990	-6.253	7.241	990	-6.251
Openbare orde en veiligheid	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	6	3	-3	6	2	-4	6	2	-4	0	2	2
		1.1	Crisisbeheersing en brandweer	8.137	413	-7.724	8.071	413	-7.658	8.105	413	-7.692	7.998	413	-7.585
	1.2	Openbare orde en veiligheid	3.382	530	-2.852	3.239	387	-2.852	3.175	323	-2.852	3.071	323	-2.748	
Totaal				11.525	946	-10.579	11.316	802	-10.514	11.286	738	-10.548	11.069	738	-10.331
Leefomgeving	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	1.323	844	-479	483	919	436	554	917	363	603	915	312
		0.5	Treasury		19	19		19	19		19	19		19	19
	0.63	Parkeerbelasting	496	3.682	3.186	496	3.682	3.186	496	3.682	3.186	496	3.682	3.186	
	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	15.379	416	-14.963	16.067	416	-15.651	16.075	416	-15.659	16.078	416	-15.662
		2.2	Parkeren	3.273	2.063	-1.210	3.350	1.292	-2.058	3.351	1.321	-2.030	3.350	1.350	-2.000
		2.4	Economische havens en waterwegen	293	283	-10	294	283	-11	294	283	-11	294	283	-11
		2.5	Openbaar vervoer	320	5	-315	301	5	-296	301	5	-296	282	5	-277
	Sport, cultuur en recreatie	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	7.385	63	-7.322	7.385	63	-7.322	7.439	63	-7.376	7.439	63	-7.376
	Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen	624		-624	624		-624	624		-624	624		-624
	Volksgezondheid en milieu	7.2	Riolering	6.894	8.502	1.608	6.894	8.502	1.608	6.894	8.502	1.608	6.894	8.502	1.608
7.5		Begraafplaatsen en crematoria	346	158	-188	346	158	-188	346	158	-188	346	158	-188	
Totaal				36.333	16.035	-20.298	36.240	15.339	-20.901	36.374	15.366	-21.008	36.406	15.393	-21.013
Milieu	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	6	281	275	6	0	-6	6	0	-6	6	0	-6
		0.5	Treasury		9	9		184	184		184	184		184	184
	Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen	997		-997	997		-997	997		-997	997		-997
	Volksgezondheid en milieu	7.3	Afval	13.057	15.416	2.359	13.057	15.241	2.184	13.057	15.241	2.184	13.057	15.241	2.184
	Volksgezondheid en milieu	7.4	Milieubeheer	4.284	404	-3.880	3.477	123	-3.354	3.477	122	-3.355	3.477	122	-3.355
Totaal				18.344	16.110	-2.234	17.537	15.548	-1.989	17.537	15.547	-1.990	17.537	15.547	-1.990
Ruimtelijke Ontwikkeling	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	0	85	85	0	15	15	0	15	15	0	15	15
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	566	231	-335	526	231	-295	412	231	-181	412	231	-181
	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	266	4	-262	266	4	-262	266	4	-262	266	4	-262
		Volkshuisv., RO en Stedelijke vern.	8.1	Ruimtelijke ordening	1.918	57	-1.861	1.492	57	-1.435	1.229	57	-1.172	1.226	57
	8.3		Wonen en bouwen	3.822	3.261	-561	3.674	3.260	-414	3.643	3.260	-383	3.626	3.362	-264
Totaal				6.572	3.638	-2.934	5.958	3.567	-2.391	5.550	3.567	-1.983	5.530	3.669	-1.861

Programma	Hoofdtakveld	Taakveld	Taakveld omschrijving	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			
				Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Herstructurering en vastgoed	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	38	49	11	41	25	-16	46	25	-21	80	25	-55	
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	872	1.923	1.051	852	1.923	1.071	1.231	1.923	692	1.042	1.923	881	
	Economie	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.283	8.283	0	4.567	4.567	0	4.104	4.104	0	4.131	4.131	0	
	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	4.974	4.973	-1	3.645	3.645	0	3.552	3.552	0	1.695	1.694	-1		
	8.3	Wonen en bouwen	110	0	-110	86	0	-86	86	0	-86	86	0	-86		
Totaal				14.277	15.228	951	9.191	10.160	969	9.019	9.604	585	7.034	7.773	739	
Inkomensvoorziening en Arbeidsmarkt	Sociaal domein	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	0	203	203										
		6.3	Inkomensregelingen	53.471	42.400	-11.071	53.429	43.090	-10.339	53.432	43.600	-9.832	53.432	43.600	-9.832	
		6.4	Begeleide participatie	15.994		-15.994	15.442		-15.442	14.922		-14.922	14.382		-14.382	
		6.5	Arbeidsparticipatie	6.379	186	-6.193	6.372	173	-6.199	6.536	173	-6.363	6.669	173	-6.496	
Totaal				75.844	42.789	-33.055	75.243	43.263	-31.980	74.890	43.773	-31.117	74.483	43.773	-30.710	
Meedoen	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	883	2.248	1.365	491	1.597	1.106	490	412	-78	493	488	-5	
		0.5	Treasury		679	679		710	710		682	682		656	656	
	Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	5.220	5	-5.215	5.216	4	-5.212	5.209	3	-5.206	5.205	3	-5.202	
		5.2	Sportaccommodaties	2.882	295	-2.587	2.855	295	-2.560	2.765	294	-2.471	3.375	294	-3.081	
	Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	12.433	206	-12.227	12.120	206	-11.914	10.978	206	-10.772	10.977	206	-10.771	
		6.2	Wijkteams	7.055	0	-7.055	6.761	0	-6.761	6.743	0	-6.743	6.743	0	-6.743	
		6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	3.320	86	-3.234	3.186	86	-3.100	3.177	86	-3.091	3.177	86	-3.091	
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	26.331	1.558	-24.773	26.811	1.558	-25.253	27.538	1.559	-25.979	28.268	1.559	-26.709	
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+	23.293	1.959	-21.334	23.437	1.559	-21.878	23.444	1.559	-21.885	23.444	1.559	-21.885	
	Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	4.227	0	-4.227	4.131	0	-4.131	4.132	0	-4.132	4.132	0	-4.132	
	Totaal				85.644	7.036	-78.608	85.008	6.015	-78.993	84.476	4.801	-79.675	85.814	4.851	-80.963
	Jeugd en Onderwijs	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	0	549	549	0	399	399	0	182	182	0	543	543
Onderwijs			4.2	Onderwijshuisvesting	6.798	287	-6.511	6.682	287	-6.395	6.460	287	-6.173	7.340	287	-7.053
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.112	3.392	-2.720	6.112	3.392	-2.720	6.112	3.392	-2.720	6.112	3.392	-2.720	
Sociaal domein		6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	24.142	0	-24.142	24.136	0	-24.136	24.132	0	-24.132	24.129	0	-24.129	
		6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.940		-2.940	2.940		-2.940	2.940		-2.940	2.940		-2.940	
Totaal				39.992	4.228	-35.764	39.870	4.078	-35.792	39.644	3.861	-35.783	40.521	4.222	-36.299	
Economie en Internationaal Beleid	Economie	3.1	Economische ontwikkeling	1.066	0	-1.066	1.159	0	-1.159	1.159	0	-1.159	1.159	0	-1.159	
		3.4	Economische promotie	1.063	597	-466	933	597	-336	931	597	-334	931	597	-334	
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.431	834	-597	1.416	834	-582	1.415	834	-581	1.395	834	-561	
Totaal				3.560	1.431	-2.129	3.508	1.431	-2.077	3.505	1.431	-2.074	3.485	1.431	-2.054	
Kunst en Cultuur	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	43	199	156	43	198	155	43	198	155	43	68	25	
		0.5	Treasury		769	769		748	748		726	726		703	703	
	Sport, cultuur en recreatie	5.3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	5.858	0	-5.858	5.760	0	-5.760	5.759	0	-5.759	5.628	0	-5.628	
		5.4	Musea	2.886	59	-2.827	2.886	59	-2.827	2.886	59	-2.827	2.886	59	-2.827	
		5.5	Cultureel erfgoed	2.124	310	-1.814	2.113	310	-1.803	2.050	310	-1.740	2.040	310	-1.730	
		5.6	Media	4.336	0	-4.336	4.334	0	-4.334	4.318	0	-4.318	4.316	0	-4.316	
Totaal				15.247	1.337	-13.910	15.136	1.315	-13.821	15.056	1.293	-13.763	14.913	1.140	-13.773	
Bedrijfsvoering	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	766	695	-71	702	801	99	840	1.159	319	849	888	39	
		0.4	Overhead	36.671	8.451	-28.220	36.289	8.464	-27.825	36.500	8.394	-28.106	36.230	8.381	-27.849	

Programma	Hoofdtakveld	Taakveld	Taakveld omschrijving	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
				Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal				37.437	9.146	-28.291	36.991	9.265	-27.726	37.340	9.553	-27.787	37.079	9.269	-27.810
Algemene dekkingsmiddelen	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutat. reserves (NB alleen rechtstreeks)	5.841	5.784	-57	8.365	5.737	-2.628	4.144	1.482	-2.662	4.608	2.899	-1.709
		0.5	Treasury	367	1.467	1.100	-102	1.457	1.559	-471	1.450	1.921	-1.295	1.450	2.745
		0.61	OZB woningen	1.038	14.853	13.815	1.038	15.828	14.790	1.038	16.828	15.790	1.038	17.883	16.845
		0.62	OZB niet-woningen	107	13.043	12.936	107	13.043	12.936	107	13.043	12.936	107	13.043	12.936
		0.64	Belastingen overig	-93	516	609	-93	516	609	-93	516	609	-93	516	609
		0.7	Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	0	208.646	208.646	0	211.066	211.066	0	213.761	213.761	0	216.214	216.214
		0.8	Overige baten en lasten	5.047	1.098	-3.949	8.486	1.744	-6.742	12.285	1.444	-10.841	16.351	1.144	-15.207
	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.2	Parkeren	13		-13	13		-13	13		-13	13		-13
	Economie	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	25		-25	25		-25	25		-25	25		-25
	Sport, cultuur en recreatie	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.818	1.818	0	1.818	1.818	0	1.818	1.818	0	1.818	1.818	0
	Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen	37	27	-10	37	27	-10	37	27	-10	37	27	-10
	Volksgesondheid en milieu	7.2	Riolering	6		-6	6		-6	6		-6	6		-6
	Volkshuisv, RO en Stedelijke vern.	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	38		-38	38		-38	38		-38	38		-38
		8.3	Wonen en bouwen	25	0	-25	25	0	-25	25	0	-25	25	0	-25
Totaal				14.269	247.250	232.981	19.763	251.737	231.474	18.972	250.368	231.396	22.678	254.994	232.316
Totaal programma's				366.456	366.456	0	363.073	363.073	0	360.892	360.892	0	363.790	363.790	0

Bijlage 9 - Afkortingen en begrippen

Afkortingen

AMW	Algemeen maatschappelijk werk
APV	Algemene plaatselijke verordening
ARG	Algemene reserve grondexploitatie
AU	Algemene uitkering
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BAD	Budget adviesbureau Deventer
BBP	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW compensatie fonds
BIBOB	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIG	Baseline informatiebeveiliging Nederlandse gemeenten
BSO	Buitenschoolse opvang
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
COELO overheden	Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
CPB	Centraal plan bureau
CUWVO	Commissie uitvoering wet verontreiniging oppervlaktewater
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DGB	Deventer groen bedrijf
DNO	Deventer Noordoost
DO	Definitief ontwerp
DOIC	Deventer Open Innovatie centrum
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
DOWR	Deventer, Olst-Wijhe, Raalte
EMU	Economische en monetaire unie
EPC	Energieprestatie
Fido	Financiering decentrale overheden
GAE	Go Ahead Eagles
GBA	Gemeentelijke basisadministratie
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst

GGW	Gebiedsgericht werken
GPK	Gehandicapten parkeerkaart
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
GS	Gedeputeerde staten
GUO	Gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie
HR	Human resources
HH	Hulp bij het huishouden
IenM	Ministerie van Infrastructuur en milieu
IHP	Integraal huisvestingsplan onderwijs
IPO	Interprovinciaal overleg
KCC	Klant contact centrum
KPDH	Kostprijsdekkende huur
LOG	Landbouw ontwikkelingsgebied
MER	Milieu effecten rapportage
MIND	Meerjarenprogramma infrastructuur Deventer
MJOP	Meerjaren onderhoudsplan
OD	Omgevingsdienst
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OKE	Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
OZB	Onroerende zaakbelasting
PGB	Persoon Gebonden Budget
PIP	Persoonlijke internetpagina
PMJP	Provinciaal meerjarenprogramma
Po	Particulier opdrachtgeverschap
RGI	Reserve gemeentebrede investeringen
RMC	Regionale meld en coördinatiefunctie
ROC	Regionaal opleidingscentrum
ROZ	Reserve onroerende zaken
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RZB	Roerende zaakbelasting
SAB	Stadsarchief en Athenaeumbibliotheek
SR	Social return
SVN	Stimuleringsfonds volkshuisvesting Nederland
UvW	Unie van waterschappen
UWV	Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

VHROSV	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Vo	Voorlopig ontwerp
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VWS	Volksgesondheid, welzijn en sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
W&I	Werk & inkomen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSF	Wetenschappelijke steunfunctie
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
Wro	Wet op de ruimtelijke ordening
Wvc	Wijk voorzieningencentrum
Wwb	Wet werk en bijstand
Wwnv	Wet werken naar vermogen

Verklaring begrippen

Begroting

De begroting is een overzicht, gemaakt door de gemeenteraad, met de bedragen die de raad beschikbaar stelt voor taken en activiteiten van de gemeente. De diensten en voorzieningen voor inwoners staan voorop. Daarbij ook de financiële middelen die de gemeente verwacht in te zetten. Het is gebruikelijk dat een gemeentebegroting een saldo van om en nabij de nul heeft.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel die de gemeente vrij kan besteden. Het gaat behalve om de uitkering uit het gemeentefonds, ook om gemeentebelastingen, of aandelen van verbonden partijen. Ze zijn bedoeld voor de uitvoering van de programma's waarin het beleid wordt uitgevoerd dat de gemeenteraad heeft vastgesteld.

Algemene uitkering

De algemene uitkering komt uit het gemeentefonds. Deze uitkering is voor een deel gekoppeld aan de uitgaven van het rijk. De verdeling van het geld naar gemeenten vindt plaats op basis van maatstaven.

Lokale heffingen

Dit zijn de opbrengsten uit (onderstaande) lokale heffingen die vrij kunnen worden besteed.

Dividend

Onder opbrengst uit deelnemingen valt onder meer de dividenduitkering van de Bank Nederlandse gemeenten

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is een begrip uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit is het saldo van:
a) betaalde rente (last) over langlopende leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant;
b) ontvangen rente (bate) over de uitzettingen. Onder uitzettingen kunnen worden verstaan deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen.

Onvoorzien

Het gaat hier om de algemene raming voor onvoorziene bestedingen.

Stelposten

Dit zijn lasten en baten die niet direct onder de programma's vallen.

Calculatieverschil kostenplaatsen

Voor een aantal kostenplaatsen in de begroting wordt een 'voorcalculatorisch tarief' gehanteerd. De werkelijke kosten en opbrengsten kunnen hiervan afwijken. Dit is het calculatieverschil.

Resultaatbestemming

De resultaatbestemming omvat alle stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, die gevolg hebben voor de exploitaties. Ook is in dit programma de rente opgenomen die wordt toegevoegd aan de reserves .

Resultaat

Het resultaat is het saldo van de 11 gemeentelijke programma's plus de algemene dekkingsmiddelen. Via de reserves wordt een bestemming gegeven aan dit resultaat.

Activa

De bezittingen van de gemeente, uitgedrukt in geld.

Passiva

Passiva zijn de leningen en voorzieningen voor uitgestelde opbrengsten en uitgaven.

Belastingen

Belastingen zijn heffingen waarvoor de gemeente geen tegenprestatie levert. De lokale belastingen zijn bijdragen aan de algemene kosten van de gemeente. Met andere woorden: uit de belastingen worden inkomsten voor de gemeente verworven. Voorbeelden van belastingen zijn: de onroerendzaakbelasting (OZB), hondenbelasting en parkeerbelasting.

Rechten

Rechten zijn heffingen die worden gebruikt voor een bepaalde bestemming. De inwoner betaalt een heffing en krijgt een tegenprestatie van de gemeente. Voor het ophalen van het huisvuil wordt bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing betaald en voor het gebruik van het riool de rioolheffing.

Weerstandsvermogen

Hoe goed kan de gemeente tegen een stootje? Dat is wat het weerstandsvermogen weergeeft. Een marge om financiële tegenslagen te kunnen opvangen.

Specifiek weerstandsvermogen

Dit type weerstandsvermogen gaat over risico's die we voor een groot deel kunnen inschatten, bijvoorbeeld grondexploitatie of bijstandsuitkeringen.

Algemeen weerstandsvermogen

Er zijn ook risico's die zich moeilijker laten inschatten. Denk aan economische vooruitzichten en de gevolgen van bestuurlijke besluitvorming. Voorbeelden hiervan zijn: de algemene uitkering (gemeentefonds), verkoop van gronden en panden, het reilen en zeilen van verbonden partijen, garantstellingen of bezuinigingen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit reserves, geld dat vrijkomt uit nog geïnde belastingen en eventuele bezuinigingsmogelijkheden.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit is het geld waarover de gemeente kan beschikken voor het opvangen van onverwachte kosten.

Benodigde weerstandscapaciteit

Er zijn ook risico's voor de gemeente waarvoor geen geld is gereserveerd of verzekering zijn afgesloten. Dit is de benodigde weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

Het calamiteiten en eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de gemeentelijke taken.

Structurele weerstandscapaciteit

Geld dat altijd gebruikt kan worden voor het opvangen van tegenvallers, zonder dat het invloed heeft op de gemeentelijke taken.

Onbenutte (flexibele) begrotingsruimte

In de begroting wordt jaarlijks een bedrag opgenomen voor onvoorziene eenmalige zaken. Dit bedrag wordt jaarlijks vastgesteld, maar komt neer op ongeveer 2 euro per inwoner.

Onbenutte investeringscapaciteit

Er is sprake van onbenutte investeringscapaciteit als de investeringsplanning van de gemeente een positief resultaat laat zien en er geen onderhoudsachterstand is.

Onbenutte belastingscapaciteit

Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit als de gemeentelijke belastingen en heffingen niet kostendekkend zijn.

Stille reserves

Stille reserves zijn opbrengsten van bezittingen (vooral onroerend goed en aandelen) die tegen een lagere waarde op de balans staan dan de opbrengstwaarde (economische waarde). Deze 'overwaarde' is alleen inzetbaar als een object binnen 1 jaar kan worden verkocht, zonder dat dit een negatief effect heeft op de gemeentelijke taken.

Monte Carlo simulatiemethode

Bij deze methode wordt op basis van de individuele geïnterpreteerde risico's 10.000 simulaties uitgevoerd om daarmee de werkelijkheid na te bootsen. Dit heeft geleid tot een kansdichtheidsverdeling (zie grafiek) waaruit is af te leiden wat, bij een zekerheid van 90%, minimaal de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit moet zijn om de financiële gevolgen van optredende risico's op te kunnen vangen, zonder dat het normale bedrijfsproces hierdoor negatief wordt beïnvloed.

Accrystematiek

Ook wel normeringssystematiek. Een accres is een toename of afname. Gemeenten krijgen meer geld van het Rijk als de rijksuitgaven stijgen en minder als die dalen.

Herverdeeleffecten

Op basis van de decentralisaties en de herverdeling van het gemeentefonds kan het zijn dat de verdeling van de algemene uitkering niet geheel aansluit bij de kosten van de gemeente Deventer. We spreken dan over herverdeeleffecten. Die effecten kunnen positief of negatief zijn.

Renterisico Onder renterisico wordt verstaan het risico dat:

- renteresultaten negatief worden beïnvloed door wijzigingen in de marktrente;
- renteresultaten beter hadden kunnen zijn;
- de waarde van activa of passiva nadelig wordt beïnvloed door wijziging van de marktrente.

Kasgeldlimiet De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld een gemeente mag lenen voor een periode van maximaal 1 jaar.

Rente risiconorm

De rente risiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Kredietrisico

Kredietrisico's komen voort uit mogelijke waardedalingen van de vorderingspositie als een tegenpartij niet (tijdig) de betalingsverplichtingen kan nakomen door insolventie of deficit.

EMU saldo

Het door de Europese Unie maximaal toegestane structurele tekort op de begroting.

Integrale financiering

Bij integrale financiering worden de rentekosten voor investeringen toegerekend aan de projecten via een gemiddeld percentage, de zogenoemde omslagrente.

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarmee de gemeente een bestuurlijke én financiële band heeft. De gemeente kan deelnemen in het bestuur en/of stemrecht hebben. Er is een financieel belang als zij middelen ter beschikking heeft gesteld, die verloren gaan bij faillissement van de verbonden partij of als de gevolgen van financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente kunnen worden verhaald. Voorbeelden van een financieel belang zijn een subsidierelatie, een garantiestelling of aandelenbezit.

Investeringen

Investeringen Een investering is een object waarin de gemeente vermogen stopt. Het nut (economisch, openbare ruimte, maatschappelijk) strekt zich uit over meerdere jaren.

Goïng concern investeringen

De goïng concern investeringen vinden hun oorsprong uit de reguliere taken van de gemeente. Vanuit de behoefte of noodzaak om een taak te kunnen uitvoeren, is het van belang dat de investering wordt gedaan. Goïng concern investeringen worden getriggerd vanuit de bestaande dienstverlening.

Deventer 2 oktober 2020

Deventer blijft investeren

Het college stelt de gemeenteraad voor om te investeren in onder meer een nieuwe VMBO-school, sporthallen, wijkvernieuwing en wegenonderhoud. Om de gevolgen van corona te bestrijden werden al maatregelen genomen. Het college ziet kans om daarnaast toekomstgericht te investeren en heeft een sluitende begroting 2021-2024 aangeboden aan de gemeenteraad.

Wethouder financiën, Liesbeth Grijsen: “Zoals alle gemeenten in Nederland, wordt Deventer geconfronteerd met de gevolgen van de coronapandemie. Het is een bijzonder begrotingsjaar met veel onzekerheden. Maar we doen wat we kunnen, zowel op korte termijn voor de gevolgen van corona als op lange termijn door te blijven investeren.”

Investeren

De voorziene verlaging van de Rijksbijdrage schuift op naar 2022 vanwege het coronasteunpakket in 2020 en 2021. Dit maakt het mede mogelijk om te investeren. Deventer investeert in het Oranjekwartier, zodat deze wijk weer nieuw perspectief krijgt. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de nieuwe VMBO-school en sporthal in Keizerslanden en een sporthal in Bathmen. Naast deze grote investeringen in jeugd en gezondheid, wordt ook fors geïnvesteerd in wegenonderhoud.

Reserves onder druk

Net als andere gemeenten, wordt Deventer opnieuw geconfronteerd met nieuwe taken waar het Rijk onvoldoende budget voor beschikbaar stelt. Ditmaal gaat het om taken die voortvloeien uit het klimaatakkoord. Deze werkwijze vanuit het Rijk is niet houdbaar. Deventer voert de noodzakelijke maatregelen uit maar dat betekent een fors beslag op de reserves.

Afvalstoffenheffing

Komend jaar stijgt de afvalstoffenheffing door de dalende opbrengst van gescheiden PMD en extra kosten bij het verbranden van restafval. Het vaste tarief stijgt met €27,84 per aansluiting. Dit zorgt voor een voor een stijging van gemiddeld 10,65%. De tarieven per aanbieding van grijze container of vuilniszak blijven gelijk.

Wat betreft de overige woonlasten, stijgt het rioolrecht met 0,9 %. De Onroerende Zaakbelasting (OZB) stijgt met 3%.

Financieel op orde

Deventer houdt een structureel sluitende begroting met voldoende weerstandsvermogen. De gemeenteraad beslist op 11 november over de begroting.